

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Európska únia

**Výročná správa o vykonávaní
Operačného programu Životné prostredie
za rok 2013**

september 2014

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA.....	3
2. PREHLAD REALIZÁCIE OPERAČNÉHO PROGRAMU	3
2.1 Dosiahnutý výsledok a analýza dosiahnutého pokroku	3
2.1.1 Stav fyzického pokroku operačného programu	11
2.1.2 Finančná implementácia programu	22
2.1.3 Implementácia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu z regionálneho aspektu	28
2.1.4 Finančná kontrola a audit	36
2.1.5 Využívanie fondov podľa kategórií	40
2.1.6 Príspevok k Lisabonskému procesu / k stratégii Európa 2020	40
2.1.7 Opis partnerských dohôd	46
2.2 Informácie o súlade s právnymi predpismi Spoločenstva	46
2.3 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich odstránenie	49
2.4 Zmeny v kontexte realizácie OP ŽP	54
2.5 Podstatné zmeny podľa článku 57 nariadenia (ES) č. 1083/2006	56
2.6 Doplnkovosť s inými nástrojmi	56
2.7 Monitorovanie a hodnotenie	68
2.7.1 Monitorovanie	68
2.7.2 Hodnotenie	73
2.8 Národná výkonnostná rezerva	79
2.9 Administratívne kapacity	79
3. REALIZÁCIA PODĽA PRIORITNÝCH OSÍ	83
3.1. Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd.....	83
3.1.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	83
3.1.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie.....	88
3.2. Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami	90
3.2.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	90
3.2.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie.....	93
3.3. Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	95
3.3.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	95
3.3.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie.....	98
3.4. Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo	101
3.4.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	101
3.4.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie.....	104
3.5. Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	108
3.5.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	108
3.5.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie.....	111
3.6. Prioritná os 6 Technická pomoc	113
3.6.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	113
3.6.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie.....	115
3.7. Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému.....	118
3.7.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku	118
3.7.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie.....	120
4. HORIZONTÁLNE PRIORITY	121
4.1 Horizontálna priorita Informačná spoločnosť	121
4.2 Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity.....	127
4.3 Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí.....	134
4.4 Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj.....	138
5. VEĽKÉ PROJEKTY.....	149
5.1 Environmentálne projekty s celkovými investičnými nákladmi od 25 mil. do 50 mil. €	151
6. TECHNICKÁ POMOC	152
7. INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA	153
8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	167
9. PRÍLOHY	169

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

1. IDENTIFIKÁCIA

Tabuľka č. 1: Identifikácia

OPERAČNÝ PROGRAM	<i>Príslušný cieľ:</i> Konvergencia
	<i>Príslušná oprávnená oblasť:</i> Pre Kohézny fond (ďalej len „KF“): NUTS I – Slovensko Pre Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“): NUTS II - Západné Slovensko NUTS II - Stredné Slovensko NUTS II - Východné Slovensko
	<i>Programové obdobie:</i> 2007 – 2013
	<i>Číslo operačného programu (číslo CCI):</i> 2007SK161PO002
	<i>Názov operačného programu:</i> Operačný program Životné prostredie
VÝROČNÁ SPRÁVA O VYKONÁVANÍ OPERAČNÉHO PROGRAMU	<i>Vykazovaný rok:</i> 2013
	<i>Dátum schválenia výročnej správy monitorovacím výborom:</i>

Globálnym cieľom OP ŽP je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja. Globálny cieľ OP ŽP je napĺňaný prostredníctvom špecifických cieľov, ktorým zodpovedajú jednotlivé prioritné osi.

Výročná správa o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 sa zameriava na stav vo vykonávaní OP ŽP k termínu 31.12.2013¹.

Tabuľka č. 2: Prioritné osi OP ŽP

Názov prioritnej osi OP ŽP	Zdroj financovania
Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	KF
Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami	KF
Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	ERDF
Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo	KF
Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	ERDF
Prioritná os 6 Technická pomoc	KF
Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	ERDF

2. PREHĽAD REALIZÁCIE OPERAČNÉHO PROGRAMU

2.1 Dosiahnutý výsledok a analýza dosiahnutého pokroku

Plnením globálneho cieľa OP ŽP sa zvyšuje atraktivita územia SR a jej regiónov, skvalitňujú sa podmienky pre život obyvateľstva, posilňuje sa otvorený charakter spoločnosti z jej sociálno-priestorového hľadiska a vytvárajú sa predpoklady pre jej trvalo udržateľný rozvoj. Globálny cieľ však nie je napĺňaný prostredníctvom jedného na neho viazaného merateľného ukazovateľa, ale jeho plnenie je premietnuté do merateľných ukazovateľov 7 prioritných osí.

Celkový prínos OP ŽP je teda vyjadrený prostredníctvom globálneho cieľa, cieľov na úrovni prioritných osí a operačných cieľov, podpory kvality životného prostredia v rámci OP ŽP a cieľov vyjadrených prostredníctvom merateľných ukazovateľov.

¹ Pri príprave výročnej správy postupoval RO pre OP ŽP v súlade s Metodickým pokynom CKO č. 9 k obsahu výročnej a záverečnej správy o vykonávaní operačného programu (aktualizácia č. 5).

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V rámci OP ŽP bola podpora z fondov EÚ zameraná na plnenie požiadaviek vyplývajúcich z platných a pripravovaných právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, vrátane záväzkov SR stanovených v Zmluve o pristúpení k EÚ. Dôraz sa kládol najmä na finančne najnáročnejšie aktivity z pohľadu implementácie environmentálneho acquis v oblasti vodného a odpadového hospodárstva, na zlepšovanie kvality ovzdušia a znižovanie emisií skleníkových plynov, ochranu prírody, sanáciu environmentálnych záťaží, ako aj na podporu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami a nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy.

Skúsenosti s implementáciou OP ŽP poukazujú na celkovo vhodne zvolenú stratégiu operačného programu, ktorá sa zameriava na riešenie prioritných a finančne najnáročnejších aktivít z pohľadu implementácie environmentálneho acquis v oblasti vodného hospodárstva, ochrany pred povodňami, odpadového hospodárstva, ochrany ovzdušia a zmiernovania nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a ochrany prírody. Vhodnosť stratégie OP ŽP sa preukazuje aj priebežnými výsledkami implementácie OP ŽP z pohľadu vecného pokroku implementácie, t.j. z pohľadu napĺňania stanovených cieľov a výsledkov (cieľových hodnôt indikátorov), ako aj z pohľadu absorpčnej kapacity. Dopyt žiadateľov výrazne prevyšoval disponibilnú alokáciu (výška žiadaného príspevku bola viac ako 3-násobne vyššia ako výška schváleného príspevku), čo preukazuje, že ciele OP ŽP zodpovedajú identifikovaným problémom a skutočným potrebám potenciálnych žiadateľov. Z uvedeného vyplýva, že aj do budúcnosti, t.j. v programovom období 2014 – 2020, je z vecného hľadiska potrebné nadviazať na doterajšie smerovanie stratégie v oblasti environmentálnej infraštruktúry vymedzenej v OP ŽP v programovom období 2007 - 2013, zohľadňujúc pritom požiadavky vyplývajúce z vývoja právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia.

Na implementáciu OP ŽP najvýraznejšie vplývali faktory tematického a procesného charakteru ako realizácia a overovanie verejného obstarávania, nastavenie procesu monitorovania prostredníctvom merateľných ukazovateľov, využívanie potenciálu hodnotenia (evaluácie), špecifikácia vyhlasovaných výziev a výber projektov, absorpčná kapacita a príprava veľkých projektov. Uvedené faktory boli v roku 2013 podrobené analýze, ktorá je zverejnená na stránke www.opzp.sk (Analýza stavu implementácie OP ŽP) a jej zhrnutie je uvedené v časti 2.7.2 Hodnotenie tejto VS. Za najzávažnejší problém a zároveň hlavnú výzvu procesného charakteru vo vzťahu k implementácii OP ŽP je možné považovať problematiku verejného obstarávania. Preto bolo nevyhnuté zamerať sa na procesy overovania verejného obstarávania s cieľom zvýšenia ich spoľahlivosti a efektívnosti. Procesy monitorovania OP ŽP prostredníctvom súboru zadaných merateľných ukazovateľov preukázali potrebu zníženia ich počtu, ako aj ich priameho zamerania na podstatu investičných potrieb, čo bude výzvou pre nové programové obdobie 2014 – 2020. Oblasťou, v ktorej bude potrebné zabezpečiť zlepšenie je taktiež využívanie potenciálu hodnotenia s orientáciou na kvalitatívne hodnotenie. V rámci implementácie OP ŽP zohráva dôležitú úlohu kvalita definovania výziev, keďže významným spôsobom ovplyvňuje kvalitu a množstvo projektov predkladaných žiadateľmi. Za účelom zníženia počtu projektov neschválených z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti a úplnosti projektu oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 bude potrebné vytvoriť podmienky umožňujúce potenciálnym žiadateľom vopred odhadnúť pravdepodobnosť podpory ich projektov. Na základe analýzy uvedených faktorov RO OP ŽP prijal opatrenia zamerané na zlepšenie stavu implementácie OP ŽP a zároveň ich využil ako jedno z východísk pri príprave budúceho programového obdobia z procesného hľadiska. Detailnejšie informácie v súvislosti s tzv. lessons learnt sú uvedené v rámci kapitol týkajúcich sa jednotlivých prioritných osí.

K 31.12.2013 došlo v porovnaní s predchádzajúcim rokom k nárastu dosahovaných hodnôt väčšiny ukazovateľov fyzickej realizácie OP ŽP. V oblasti vodného hospodárstva sa výsledky podpory prostredníctvom OP ŽP prejavili najmä v prípade odkanalizovania aglomerácií, kde bolo vybudovaných približne 728 km kanalizačných sietí a vybudovaných a zrekonštruovaných 30 čistiarň odpadových vôd. Finančné prostriedky EÚ pomohli vybudovať takmer 173,5 km nových rozvodov pitnej vody a zabezpečiť protipovodňovú ochranu na ploche takmer 161 km². V oblasti zlepšovania kvality ovzdušia bolo podporených 103 projektov a 33 projektov bolo zameraných na podporu využívania OZE. 269 podporených projektov v oblasti odpadového hospodárstva umožní zvýšiť množstvo vyseparovaných odpadov o viac ako 37 tis. ton ročne a zhodnotiť vyše 315 tisíc ton odpadov ročne. Vybudovalo (zmodernizovalo) sa 104 zariadení na separovaný zber a 95 zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadov. Aktivity v oblasti odpadového hospodárstva a ochrany ovzdušia zároveň prispeli k podpore malých a stredných podnikov a zavádzaniu environmentálne priaznivých

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

technológií. Doteraz bolo podporených 46 malých a stredných podnikov, ktoré spolu vytvorili 52 nových pracovných miest. Z prostriedkov EÚ sa podarilo uzatvoriť a zrekultivovať 46 skládok odpadov tak, že nepredstavujú hrozbu pre obyvateľstvo a životné prostredie. Na účely ochrany prírody a krajiny bolo zrealizovaných vyše 336 aktivít (podujatí) zameraných na zvýšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti.

Vyhodnotenie príspevku OP ŽP k napĺňaniu kontextových ukazovateľov

Súčasťou OP sú aj kontextové ukazovatele, ktoré predstavujú kvantifikované informácie o sociálnej, ekonomickej a environmentálnej situácii prostredia, v ktorom sú ciele OP realizované. Kontextové ukazovatele sú využívané najmä v procese hodnotenia OP (ex-ante, priebežné, ex-post) a predstavujú kvantifikované východiská pre posúdenie vplyvu očakávaných dopadov realizácie OP na sociálnu, ekonomickú a environmentálnu situáciu prostredia, v ktorom sa OP realizuje.

Tabuľka č. 3: Kontextové ukazovatele na úrovni OP ŽP

Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková a cieľová hodnota za SR		Hodnota za SR k 31. 12. 2012
Emisie skleníkových plynov	tis. ton CO ₂ ekv. ²	2004	51 046	42 710
		2015	61 902 ³	
Produkcia odpadu	mil. ton	2004	10,9	8,67
		2015	12,5	
Množstvo zneškodneného odpadu	mil. ton	2004	3,2	4,64
		2015	4,0	
Miera zhodnocovania odpadov	%	2004	44	45
		2015	60	
Počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu	počet v tis.	2004	3 009	3 376
		2015	4 400	
Percento obyvateľov napojených na ČOV	%	2004	54,1	61,02
		2015	81	
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	%	2004	85	87,00
		2015	91	
Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou	km ²	2004	5 800	5 932,116
		2015	5 970	
Počet vyhlásených území Natura 2000 ⁴	počet	2004	0	344
		2015	420	

Zdroj: RO

Pozn.: Oficiálne štatistické hodnoty kontextových ukazovateľov sú k dispozícii v roku *n* iba spätne za rok *n-2*. Z uvedených dôvodov sú v súčasnosti (v roku 2014) k dispozícii iba hodnoty daných kontextových ukazovateľov za rok 2012.

Na základe údajov uvedených v Správe o stave životného prostredia SR v roku 2012 (vydaná ku koncu roka 2013) možno príspevok OP ŽP k napĺňaniu kontextových ukazovateľov vyhodnotiť vo vzťahu k dosiahnutým hodnotám ukazovateľov OP ŽP k 31.12.2012.

Celkový počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v roku 2012 poklesol oproti predchádzajúcemu roku o 15,8 tis. obyvateľov na 4 707 tis., avšak percento zásobovaných obyvateľov vzrástlo a podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v sledovanom roku dosiahol 87 %. K poklesu počtu zásobovaných obyvateľov došlo z dôvodu celkového zníženia počtu obyvateľov SR. Vďaka postupnej realizácii projektov prioritnej osi 1, operačného cieľa 1.1. možno charakterizovať príspevok OP ŽP k napĺňaniu kontextového ukazovateľa „Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov“ ako postupne narastajúci. Kým v roku 2011 bol počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov z OP ŽP 0, v roku 2012 to už bolo 1 400 obyvateľov.

Napojenie obyvateľstva na verejné kanalizácie (62,4%) zaostáva za vodovodmi. V roku 2012 bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu o 29,6 tis. obyvateľov na 3 376,9 tis. obyvateľov. V SR bol z pohľadu vývoja vypúšťania nečistených odpadových vôd do vodných tokov zaznamenaný pozitívny trend odzrkadľujúci zníženie objemu

² Agregované emisie skleníkových plynov vyjadrených ako ekvivalent CO₂ prepočítané cez GWP

³ Údaj podľa projekcií emisií skleníkových plynov SR – scenár s opatreniami, r. 2005. Podľa projekcií sa emisie skleníkových plynov s rastom HDP zvyšujú. Cieľom podpory projektov v rámci prioritnej osi 2 je spomalenie rastu emisií skleníkových plynov vo vzťahu k rastu HDP (decoupling).

⁴ Ide o územia vyhlásené SR v procese vyhlasovania navrhovaných chránených vtáčích území za chránené vtáčie územia a o vyhlasovania území európskeho významu (schválených EK) podľa článku 4 ods. 4 smernice o biotopoch

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

vypúšťaných nečistených odpadových vôd. Zo Správy o vodnom hospodárstve za rok 2012 vyplýva, že počet obyvateľov pripojených na verejnú kanalizáciu s ČOV bol 3 301,7 tis., čo predstavuje 61,02 % z celkového počtu obyvateľov SR. V roku 2012 realizácia projektov prioritnej osi 1, operačného cieľa 1.2. OP ŽP prispela k napĺňaniu kontextového ukazovateľa „Počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu“ 6,4 % z jeho celkovej hodnoty. Kým v roku 2011 predstavoval počet obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu realizáciou projektov z OP ŽP 487, v roku 2012 to už bolo 1 890 obyvateľov.

Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou k roku 2012 dosiahla 5 932,116 km². Priamy vplyv na zvýšenie plochy územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou má postupná realizácia projektov, ktoré sú podporované v rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami. Zvýšenie hodnoty tohto ukazovateľa k roku 2012 oproti hodnote k roku 2011 predstavuje nárast o 36,916 km². V roku 2012 bola zabezpečená protipovodňová ochrana z prostriedkov OP ŽP na ploche 35,309 km². Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou za rok 2012 (okrem projektov realizovaných v rámci OP ŽP) bola za SR 1,607 km².

Množstvo vyprodukovaného odpadu v SR má kolísavý charakter. V roku 2011 bolo v SR vyprodukovaných viac ako 10,8 mil. ton odpadov a v roku 2012 došlo k poklesu na úroveň približne 8,7 mil. ton. Tento kolísavý charakter vývojovej krivky následne vplyva na vyhodnotenie príspevku OP ŽP, ktorý je vyhodnocovaný vo vzťahu k ukazovateľu „Miera zhodnocovania odpadov“. V roku 2011 bola miera zhodnocovania odpadov v SR na úrovni 48 % a v roku 2012 sa znížila na úroveň 45 %. K napĺňaniu uvedeného indikátora prispievajú aktivity v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, operačný cieľ 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov a vybrané aktivity v operačnom ciele 4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie. Nepriamy vplyv na zvýšenie miery zhodnocovania odpadov majú aktivity, ktoré sú podporované v rámci operačného cieľa 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu, ktoré sú zamerané na zavádzanie a zefektívňovanie systémov triedeného zberu odpadov. Z dôvodu postupného vyhlasovania výziev a postupnej realizácie projektov prioritnej osi 4 možno charakterizovať príspevok OP ŽP k napĺňaniu kontextového ukazovateľa „Miera zhodnocovania odpadov“ ako postupne narastajúci. Kým v roku 2011 sa prostredníctvom realizácie projektov prioritnej osi 4 OP ŽP zabezpečilo zhodnotenie 43 tis. ton odpadov (príspevok ku kontextovému ukazovateľu necelé jedno percento), v roku 2012 to už bolo vyše 170 tis. ton odpadov (príspevok ku kontextovému ukazovateľu takmer 4,4 %).

Emisie skleníkových plynov majú v dlhodobejšom časovom horizonte klesajúci trend, od roku 2009 navyše poznačenom recesiou v dôsledku globálnej hospodárskej krízy. Trend celkových antropogénnych emisií skleníkových plynov za roky 2010 a 2011 bol relatívne stabilný, v roku 2012 došlo k ďalšiemu výraznejšiemu poklesu.

Emisie skleníkových plynov SR sa stanovujú v súlade s požiadavkami Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a Kjótskeho protokolu. Hodnoty emisií skleníkových plynov sú každoročne aktualizované na základe štatistických ročeniek a metodických príručiek IPCC spätne až do roku 1990. Emisné inventúry reportované v roku 2014 prešli významnými metodickými zmenami a rekalkuláciami, čo ovplyvňuje aj úrovne emisií stanovené ako východiskové a cieľové hodnoty kontextového ukazovateľa OP ŽP.

Celkové emisie skleníkových plynov v SR v roku 2012 predstavovali 42 710 Gg (tis. ton) CO₂ ekv. bez započítania záchytov zo sektora lesy a využívanie krajiny (LULUCF), čo predstavuje pokračujúci klesajúci trend od roku 2010 (45 358 Gg) a 2011 (44 698 Gg). Aktuálne stanovený cieľ (projekcie s opatreniami) na rok 2015 predstavuje 47 310 Gg, pričom sa predpokladá, že ďalší vývoj emisií bude kopírovať ekonomickú výkonnosť Slovenska pričom redukčný potenciál v sektore energetiky a priemyslu bol už takmer vyčerpaný.

Najvýznamnejší podiel na tvorbe emisií skleníkových plynov má energetika (so započítaním emisií z dopravy), problematiku oblastí naďalej zostáva spaľovanie fosílnych palív.

V rámci OP ŽP prispievajú k znižovaniu emisií skleníkových plynov aktivity operačného cieľa 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie (ďalej aj „OZE“), zamerané na znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

energetických zdrojov v prospech využívania OZE (najmä projekty zmeny palivovej základne z neobnoviteľných – fosílnych palív v prospech palív s nižším obsahom uhlíka a OZE). Realizáciou týchto projektov došlo ku koncu roka 2013 k zníženiu emisií skleníkových plynov o 29,55 Gg CO₂ ekv. Vzhľadom na skutočnosť, že očakávaný trend vývoja emisií skleníkových plynov do roku 2015 je stúpajúci, je obtiažne stanoviť presnú mieru príspevku aktivít OP ŽP zameraných na redukciu emisií skleníkových plynov k dosiahnutiu tohto cieľa na úrovni celkových emisií.

V prípade vyhlasovania území Natura 2000 (chránené vtáčie územia a územia európskeho významu) došlo k zvýšeniu počtu vyhlásených území v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Zatiaľ čo do konca roka 2011 bolo vyhlásených iba 239 území (59 % z plánovanej cieľovej hodnoty v roku 2015), ku koncu roka 2012 bolo vyhlásených už 344 území (82 % z plánovanej cieľovej hodnoty v roku 2015). Dôvodom bola najmä aktualizácia území európskeho významu (tzv. B etapa) v zmysle uznesenia vlády SR č. 577/2011, do ktorej bolo doplnených 97 území, pričom až 92 území sa plne prekrývalo s národnou sústavou chránených území a preto uvedené územia nebolo potrebné vyhlasovať.

Vyhodnotenie stavu zazmluvnenia OP ŽP

Stav zazmluvnenia v podmienkach OP ŽP možno charakterizovať ako kontinuálne rastúci od roku 2008, pričom dosahuje priemernú úroveň zazmluvnenia v rámci Národného strategického referenčného rámca SR na programové obdobie 2007 – 2013. Aktuálny stav kontrahovania k 31.12.2013 predstavuje 84,25% z alokácie OP ŽP (EÚ zdroje).

Tabuľka č. 4: Porovnanie zazmluvnenia alokácie (EÚ zdroje) v roku 2013 s rokom 2012 (v €)

	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	Spolu
2012	762 514 495	87 041 531	143 250 532	312 665 897	42 789 587	41 681 946	0	1 389 943 988
2013	800 329 966	122 567 201	160 546 025	347 310 966	51 319 505	44 115 401	0	1 526 189 065
Rozdiel	37 815 471	35 525 670	17 295 493	34 645 069	8 529 918	2 433 455	0	136 245 077
	4,96%	40,81%	12,07%	11,08%	19,93%	5,84%	0,00%	9,80%

Zdroj: RO

Pozn.: Suma zahŕňa aj mimoriadne ukončené projekty, pri ktorých došlo k čerpaniu finančných prostriedkov.

V priebehu roka 2013 došlo k nárastu absolútnej, ako aj relatívnej hodnoty zazmluvnenia v rámci každej prioritnej osi. Najvýraznejší pokrok v zazmluvnení bol v tomto roku dosiahnutý v rámci prioritnej osi 2. Uvedená skutočnosť vyplýva predovšetkým zo zazmluvnenia projektov, na ktoré bola výzva vyhlásená ešte v roku 2011, pričom k zazmluvneniu došlo prevažne až v priebehu roka 2013.

Na priebeh zazmluvnenia v roku 2013 negatívne vplývalo predovšetkým:

- aplikovanie finančných korekcií (najmä uplatnenie plošnej 7,3 %);
- úspory na projektoch (napr. zo zrealizovaných VO, mimoriadneho ukončenia projektov, nedočerpania celej výšky schváleného NFP prijímateľmi, z identifikovaných nezrovnalostí a neoprávnených výdavkov, atď.);
- meškanie prípravy a schvaľovania veľkých projektov zo strany prijímateľov.

K zvýšeniu úrovne zazmluvnenia dôjde zazmluvnením už schválených ŽoNFP v rámci výziev, kde bolo ukončené konanie o žiadosti a RO pristúpil k uzatváraniu zmlúv o poskytnutí NFP. Ide o dve výzvy. Prvá výzva, označená kódom OPŽP-PO1-13-1 (1.2) z 24.05.2013 s termínom uzatvorenia dňa 9.9.2013, v rámci ktorej boli schválené ŽoNFP v celkovej výške 160 428 500 EUR (zdroj EÚ), pričom v prípade ich zazmluvnenia existuje predpoklad zvýšenia úrovne zazmluvnenia OP ŽP o 8,81 %. Druhá výzva označená kódom OPŽP-PO1-13-2 (1.3) z 30.09.2013 s termínom uzatvorenia dňa 31.12.2013, v rámci ktorej bola schválená ŽoNFP vo výške 5 099 702 EUR (zdroj EÚ), po zazmluvnení ktorej je predpoklad zvýšenia úrovne zazmluvnenia o 0,23 %. V nadväznosti na schválenie veľkého projektu Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Bytča v celkovej výške NFP z KF 27 533 902 EUR Európskou komisiou, dôjde po jeho zazmluvnení k zvýšeniu úrovne zazmluvnenia o 1,51 %. Celkovo môžeme predpokladať, že zazmluvnením už schválených projektov dôjde k zvýšeniu úrovne zazmluvnenia o 10,6 %. Ďalším predpokladom na zvýšenie úrovne zazmluvnenia je ukončenie konaní o žiadostiach predložených v rámci výzvy

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

s kódom OPŽP-PO3-13-4 z 02.12.2013 (3.1) s termínom uzatvorenia 03.03.2014, v celkovej alokácii 17 767 681,56 EUR (zdroj EÚ). V prípade zazmluvnenia dôjde k zvýšeniu o 0,98 %. Ďalší potenciál pre zvýšenie úrovne zazmluvnenia vytvára vyhlásenie výzvy s kódom OPŽP-PO1-14-1 (1.2) z 28.02.2014 s termínom uzatvorenia dňa 02.06.2014 s alokáciou 21 000 000 EUR, čo predpokladá zvýšenie úrovne zazmluvnenia o 1,15 %, výzvy s kódom OPŽP-PO3-14-2 (3.1) z 10.02.2014 s termínom uzatvorenia dňa 12.05.2014 s alokáciou 2 276 826 EUR, čo predpokladá zvýšenie úrovne zazmluvnenia o 0,12 %, ako aj očakávané schválenie veľkého projektu Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie mikroregiónu Bodva Európskou komisiou, ktorý bol predložený dňa 25.06.2013, s celkovou výškou NFP z KF 36 969 333 EUR⁵. Jeho zazmluvnením v plnej výške by znamenalo zvýšenie úrovne zazmluvnenia o 2,03 %. K navýšeniu úrovne zazmluvnenia o 2,97 % dôjde aj schválením a zazmluvnením pripravovaného veľkého projektu, ktorý bude realizovaný Ministerstvom vnútra SR v predpokladanej sume 54 070 100 EUR.

Aj keď by naplnením uvedených predpokladov teoreticky došlo k dosiahnutiu 100 %-nej úrovne zazmluvnenia, vzhľadom na uplatnené korekcie a z nich vyplývajúce uvoľnenie prostriedkov, ktoré je potrebné opätovne zazmluvniť, RO s cieľom vyčerpať alokáciu OP ŽP vytvára predpoklady ďalšieho kontrahovania prostredníctvom:

- využívania zásobníka projektov s cieľom zazmluvnenia celej disponibilnej alokácie jednotlivých výziev;
- navyšovaním alokácií vyhlásených výziev s cieľom využitia aktuálne disponibilných prostriedkov;
- uplatnenie možnosti nadkontrahovania finančných prostriedkov nad rámec disponibilnej alokácie OP ŽP;
- prípravou nových výziev (so zameraním na podporu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami, ako aj na zmenu palivovej základne zdrojov na výrobu tepla vo verejných objektoch).

Vyhodnotenie stavu čerpania OP ŽP

K 31.12.2013 bolo čerpanie prostriedkov z fondov EÚ a štátneho rozpočtu vo výške 973 380 078 EUR (z toho 593 523 022,36 EUR z fondov EÚ a 86 352 463,53 EUR zo štátneho rozpočtu), čo predstavuje 45,46 % z alokácie na programové obdobie (v zmysle ITMS). Samotné čerpanie na úroveň prioritných osí je uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 5: Čerpanie finančných prostriedkov v rámci prioritných osí k 31.12.2013 (podľa ITMS)

Prioritná os	Alokácia na prioritnú os (EÚ zdroje + národné verejné zdroje)	Výška čerpaných prostriedkov zo ŠF/KF a ŠR	
	€	€	podiel z čerpania v rámci prioritnej osi
Prioritná os 1	1 111 427 018	441 996 899	39,77%
Prioritná os 2	204 788 353	56 466 708	27,57%
Prioritná os 3	211 764 705	153 601 326	72,53%
Prioritná os 4	472 776 470	267 767 918	56,64%
Prioritná os 5	59 714 041	21 127 175	35,38%
Prioritná os 6	57 176 470	32 420 051	56,70%
Prioritná os 7	23 529 412	0	0,00%
Celkom	2 141 176 469	973 380 078	45,46%

Zdroj: RO

Úroveň čerpania sa dlhodobo pohybovala pod priemernou úrovňou čerpania v rámci NSRR. Dôvodmi tohto stavu z dlhodobého hľadiska sú predovšetkým nasledovné skutočnosti:

- investičný charakter projektov podporovaných v rámci OP ŽP, ktoré sa vyznačujú časovo, administratívne, ako aj finančne náročnou prípravnou fázou, čo oddaľuje nábeh čerpania FP;
- nedodržiavanie postupov a pravidiel zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní“) zo strany prijímateľov, čo spôsobovalo vysokú chybovosť verejných

⁵ Projekt „Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Bodva“ bol schválený rozhodnutím Komisie dňa 5. mája 2014.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

obstarávaní (ďalej aj „VO“) vykonaných prijímateľmi s potrebou ich opakovania, čo oddaľuje čerpanie FP;

- neúmerné predlžovanie obdobia oprávnenosti realizácie projektov v dôsledku nedodržiavania plánovaného harmonogramu realizácie projektov;
- meškanie v rámci prípravy veľkých projektov zo strany prijímateľov a ich schvaľovania zo strany EK;
- pozastavenie platieb pre OP ŽP zo strany EK (14 mesiacov: od 07/2011 do 09/2012).

V súvislosti so zabezpečením efektívnej implementácie OP ŽP, RO prijal súbor opatrení na zabezpečenie zvýšenia úrovne čerpania finančných prostriedkov. V roku 2013 išlo o nasledovné opatrenia týkajúce sa zvýšenia úrovne čerpania:

- aplikovanie prvkov krízového riadenia v rámci implementácie projektov, ktoré boli identifikované ako rizikové (najmä v rámci projektov, kde: nebolo ukončené VO na hlavné aktivity projektu; bolo vykazované nulové, resp. nízke čerpanie vzhľadom k dĺžke realizácie projektu; boli identifikované problémy v realizácii hlavných aktivít projektu a pod.);
- aplikovanie prvkov krízového riadenia v súvislosti s implementáciou veľkých projektov;
- zavedenie harmonogramov predkladania žiadostí o platbu na úrovni každého projektu implementovaného v rámci OP ŽP (spolufinancovaného z KF) a ich pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie zo strany RO;
- aplikovanie podmienky vyhlásenia VO na hlavné aktivity projektu už v čase predkladania žiadostí o NFP ako jednej z podmienok poskytnutia pomoci;
- posilnenie informačných a komunikačných nástrojov RO v oblasti problematiky verejného obstarávania (školenia a osobné konzultácie pre prijímateľov v oblasti VO; zverejnenie najčastejších chýb a nedostatkov pri výkone procesu VO na webovom sídle RO; zverejnenie informácií o rozhodnutiach ÚVO vydaných v súvislosti s kontrolou projektov OP ŽP, pri ktorých boli zistené nedostatky v procese VO na webovom sídle RO; atď.);
- zabezpečenie zrýchlenia a zvýšenia kvality, spoľahlivosti a efektívnosti kontroly VO zo strany RO (najmä prostredníctvom pravidelných školení zamestnancov RO zodpovedných za výkon kontroly VO, resp. vytvorenia ad hoc pracovných skupín pre administratívnu kontrolu VO v prípade rozsiahlej dokumentácie VO alebo náročnej problematiky v dokumentácii VO).

Revízia OP ŽP

Európska komisia schválila Operačný program Životné prostredie (ďalej len „OP ŽP“) Rozhodnutím Komisie K(2007) 5500 z 08.11.2007. K 31.12.2013 boli schválené tri revízie operačného programu. Prvá revízia OP ŽP na verziu 2.0 bola schválená Rozhodnutím Komisie K(2010) 2270, druhá revízia OP ŽP na verziu 3.0 bola schválená Rozhodnutím Komisie K(2011) 3978 z 09.06.2011 a tretia revízia OP ŽP na verziu 4.0 bola schválená Rozhodnutím Komisie K(2013) 9355 zo dňa 17.12.2013.

Činnosť Monitorovacieho výboru pre OP ŽP

V roku 2013 sa uskutočnilo jedno zasadnutie Monitorovacieho výboru pre OP ŽP.

Dňa 20.06.2013 sa konalo 11. zasadnutie Monitorovacieho výboru pre OP ŽP, na ktorom bola uznesením č. 11 schválená úprava čl. 3 ods. 3 štatútu monitorovacieho výboru, aktualizácia indikatívneho zoznamu veľkých projektov, návrh modifikácie revízie Operačného programu Životné prostredie na verziu 4.0 a návrh Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2012.

V sledovanom období sa uskutočnilo hlasovanie písomnou procedúrou, v rámci ktorého bol formou písomného postupu schválený návrh doplnenia Hodnotiacich kritérií žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR.

Aktivity v oblasti hodnotenia OP ŽP

V roku 2013 prebiehalo vyhodnocovanie splnenia podmienok účasti záujemcov, ktorí predložili ponuku na predmet zákazky „Realizácia externých hodnotení a vypracovanie externých analýz alebo štúdií v rámci implementácie Operačného programu Životné prostredie, vrátane prípravy na budúce programové obdobie“. Predmetom uvedenej zákazky je realizácia komplexu externých hodnotení

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

(v súlade s Plánom hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007 – 2013), ktorého súčasťou sú hodnotenia OP ŽP, analýzy alebo štúdie v nadväznosti na potreby RO pre OP ŽP vyplývajúce z aktuálneho stavu implementácie OP ŽP, resp. ďalšie výstupy súvisiace s prípravou budúceho programového obdobia (2014 - 2020). Samotný proces výkonu verejných obstarávaní však nespadá do pôsobnosti RO, ale je zabezpečovaný pre MŽP SR centrálné odborom verejného obstarávania a prevádzky. Proces výkonu verejných obstarávaní v roku 2013 nebol ukončený.

V dňoch 20.09.2013 – 26.09.2013 MŽP SR vykonalo prieskum trhu na zákazku: „Ex ante hodnotenie Operačného programu Kvalita životného prostredia na programové obdobie (2014 – 2020)“ podľa § 9 ods. 9 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní zverejnením v profile verejného obstarávateľa a oslovením 3 dodávateľov. Na základe prieskumu trhu a uplatnenia kritéria najnižšej ceny bola dňa 21.11.2013 medzi MŽP SR a úspešným uchádzačom D&D Consulting s.r.o. uzavretá Zmluva o dielo č. 138/2013-5.1. Záverečná správa z ex ante hodnotenia OP KŽP nebola do konca roka 2013 vypracovaná.

Informačné a komunikačné aktivity

Aktivity súvisiace s informačnými a komunikačnými aktivitami boli v roku 2013 zabezpečované na národnej úrovni RO a na regionálnej úrovni Regionálnymi environmentálnymi poradenskými a informačnými strediskami (ďalej len „REPIS“). Strediská REPIS zohrávali významnú úlohu v začiatkoch implementácie OP ŽP, kedy bolo potrebné zabezpečiť distribúciu informácií pre potencionálnych žiadateľov o NFP priamo v regiónoch. Vzhľadom na blížiaci sa koniec programového obdobia a prijatie opatrení na urýchlenie a zefektívnenie implementácie OP ŽP došlo na základe uznesenia vlády SR č. 663/2013 z 13. novembra 2013 k vzniku sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom k 1. januáru 2014, ktorého funkciu vykonáva Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP). Týmto došlo k reštrukturalizácii SAŽP dotýkajúcej sa aj stredísk REPIS, ktoré ukončili k 31.12.2013 svoju činnosť. Zriadenie sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom, ktorým sa od 1. januára 2014 stala na základe splnomocnenia SAŽP, predstavuje pre OP ŽP jedno z opatrení na zrýchlenie čerpania finančných prostriedkov operačného programu prostredníctvom zníženia administratívnej záťaže zamestnancov riadiaceho orgánu podieľajúcich sa na implementácii a čerpaní finančných prostriedkov OP ŽP. V tejto súvislosti RO pre OP ŽP poveril sprostredkovateľský orgán výkonom časti úloh v oblasti monitorovania ukončených projektov, kontroly ukončených projektov a hodnotenia pomoci. Pracovníci REPIS zabezpečovali predovšetkým poskytovanie informácií o vyhlásených výzvach na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Potreba ich činnosti bola preto opodstatnená predovšetkým v dobe, keď boli súbežne vyhlásené výzvy a existoval významný dopyt po osobných konzultáciách, narastal počet telefonických a emailových žiadostí o informácie k podmienkam poskytnutia pomoci zverejnených výziev. Nakoľko sa programové obdobie 2007 – 2013 blíži k svojmu záveru a v zmysle harmonogramu výziev RO neplánuje zverejniť taký objem výziev na predkladanie žiadostí, pri ktorých by RO nedokázal zvládnuť poskytovanie informácií žiadateľom o nenávratný finančný príspevok, RO na seba plne prevzal úlohy v oblasti zabezpečovania informovania a publicity a aktívne komunikuje s prijímateľmi, či už na osobnej, písomnej alebo telefonicknej báze. RO zabezpečuje informovanie o vyhlásených výzvach aj priamo v regiónoch Slovenska. Informovanie prebieha prostredníctvom realizácie informačných dní k výzvam, zameraným na prijímateľov z oblastí mimo organizácií podriadených rezortu životného prostredia. V rámci informačných dní sú záujemcom poskytované informácie k samotnej výzve na predkladanie žiadostí o NFP s dôrazom na podmienky poskytnutia pomoci, k definícii oprávnených výdavkov s dôrazom na všeobecné a špecifické pravidlá a princípy oprávnenosti výdavkov vrátane číselníka skupín oprávnených výdavkov a prezentáciu najčastejších nedostatkov v žiadostiach o NFP. Zároveň je účastníkom informačných dní umožnená osobná konzultácia svojich potenciálnych zámerov a všetkých otázok súvisiacich s prípravou projektov so zástupcami RO. Pracovníci SAŽP v rámci organizačného zabezpečenia informačných dní poskytujú RO plnú podporu vo forme zabezpečenia priestorov, registrácie účastníkov v regiónoch a zbere otázok, týkajúcich sa vyhlásenej výzvy. RO aktívne využíval svoje webové sídlo www.opzp.sk, kde boli pravidelne zverejňované všetky informácie súvisiace s vyhlasovaním výziev, inštrukciami k vypracovaniu žiadostí, často kladených otázok a všetkých prípadných zmien a aktualizácií.

V zmysle Komunikačného plánu OP ŽP bol vypracovaný Ročný operatívny plán pre KoP OP ŽP na rok 2013, ktorý nadväzoval na aktivity z predchádzajúcich rokov a súčasne vyjadroval potreby

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

informovania a publicity na rok 2013. Na základe neho RO realizoval viacero informačno-komunikačných aktivít, ktoré vychádzali z vytvoreného Corporate Design manuálu.

V roku 2013 RO pokračoval v komunikačnej stratégii nastavenej v KoP OP ŽP pre programové obdobie 2007 - 2013 a realizovanej v rokoch 2007 - 2012. Hlavným zámerom bolo naďalej realizovať také komunikačné aktivity a nástroje komunikácie, ktoré smerujú k zvyšovaniu informovanosti a povedomia o pomoci EÚ a SR, poskytovanej zo ŠF a KF prostredníctvom OP ŽP, a tým k zabezpečeniu transparentnosti pre všetky cieľové skupiny.

Hlavnou informačnou aktivitou bola v roku 2013 konferencia „Operačný program Životné prostredie a výsledky jeho realizácie v roku 2013“ s účasťou prijímateľov ako prezentérov skúseností spojených s implementáciou projektov podporených z OP ŽP, zrealizovaná 10. decembra 2013 v Bratislave. Rok 2013 rozvíjal možnosti poukázať na príklady úspešne zrealizovaných, príp. realizujúcich sa projektov, čo sa RO OP ŽP snažil využiť najmä prostredníctvom zverejňovania takýchto informácií a výsledkov podpory na webovom sídle www.opzp.sk v rámci geografickej mapy projektov OP ŽP a prostredníctvom ďalších komunikačných nástrojov, ku ktorým patria aj fan page stránka OP ŽP na sociálnej sieti Facebook, informačné články vo štvrtročníku Eurokompas – v spravodaji o štrukturálnych fondoch, ktorý v spolupráci s riadiacimi orgánmi vydáva CKO a prostredníctvom rôznych iných aktivít.

Administratívne kapacity

K 31.12.2013 RO zabezpečovalo plnenie úloh vyplývajúcich z realizácie OP ŽP 160 zamestnancov RO a platobnej jednotky čo znamená, že ani v roku 2013 nebol dosiahnutý plný stav plánovaných administratívnych kapacít (neobsadených bolo 21 štátnozamestnaneckých miest). Tak ako v predchádzajúcich rokoch aj v roku 2013 dochádzalo k fluktuácii zamestnancov, ktorá je z pohľadu administratívneho zabezpečenia jedným z faktorov ovplyvňujúcich proces implementácie OP ŽP. K hlavným motivačným faktorom, ktoré môžu prispieť k zníženiu fluktuácie, patria:

- finančné ohodnotenie zodpovedajúce vykonávaným činnostiam a s ním spojený systém odmeňovania,
- systém vzdelávania, prehlbujúci kvalifikáciu, profesionálny a osobný rast,
- technické podmienky zabezpečené zo strany zamestnávateľa.

V súvislosti s uvedenými faktormi RO aktívne spolupracoval s organizačným útvarom ministerstva zodpovedným za oblasť odmeňovania a vzdelávania zamestnancov, ktorému predložil návrhy na skvalitnenie systému vzdelávania a odmeňovania zamestnancov, ktorý by motivoval zamestnanca a zamestnávateľa tak, aby na jednej strane nedošlo k narušeniu implementácie OP ŽP a na strane druhej vytvoril podmienky pre osobnostný rast, primerané finančné ohodnotenie a vyhovujúce pracovné prostredie zamestnanca.

2.1.1 Stav fyzického pokroku operačného programu

Výzvy v sledovanom období

V priebehu roka 2013 vyhlásil RO celkovo 10 výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadostí o NFP“) v celkovej sume 278 801 739 EUR (zdroje EÚ+ŠR). Bližšie informácie o počte vyhlásených výziev a ich finančnej alokácii v členení podľa jednotlivých prioritných osí sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 6: Prehľad výziev a písomných vyzvaní od 01.01.2013 do 31.12.2013

Prioritná os	Počet výziev	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	2	165 528 500
2 Ochrana pred povodňami	0	0
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	4	63 469 799
4 Odpadové hospodárstvo	3	32 914 014
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	0	0

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

6 Technická pomoc	1	16 889 426
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	0	0
Celkom	10	278 801 739

Zdroj: RO

Celkový prehľad výziev vyhlásených v rámci OP ŽP k 31.12.2013 vrátane súhrnnej informácie o konaniach o žiadostiach o NFP v prehľadnej tabuľkovej podobe je uvedený v Prílohe č. 1. Detailnejšie údaje, informácie o výzvach, ich popis a zameranie podľa jednotlivých prioritných osí sú uvedené v kapitole č. 3.

V roku 2013 boli v súlade so Systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013 (ďalej aj „Systém riadenia ŠF a KF“) vypracované Správy o vyhodnotení výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, s hlavným cieľom vyhodnotiť úspešnosť výzvy na predkladanie žiadostí o NFP a poskytnúť informácie o celom procese od vyhlásenia výzvy až po návrh na schválenie (resp. neschválenie) žiadostí o NFP MŽP SR pre projekty z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu.

Všetky správy o vyhodnotení výzvy majú jednotnú štruktúru a okrem základných informácií o výzve hodnotia najmä priebeh výzvy, informovanie o výzve, obsahujú prehľady a sumy zaregistrovaných žiadostí o NFP a žiadostí o NFP odporučených na schválenie riadiacim orgánom a uvádzajú dôvody neschválenia žiadostí o NFP.

V predmetných správach sa uvádzajú informácie ako: sektor žiadateľa, právna forma žiadateľa, štatistická klasifikácia ekonomických činností žiadateľa, lokalizácia projektu a geografické rozdelenie finančných prostriedkov z pohľadu zaregistrovaných a tiež žiadostí o NFP navrhnutých na schválenie. Jednotlivé kategórie majú aj grafické vyjadrenie.

Správa o vyhodnotení výzvy obsahuje tiež kapitolu „Nedostatky“, ktorej cieľom je identifikácia najčastejších problémov a nedostatkov v rámci procesu výberu projektov pre realizáciu OP ŽP, vrátane analýzy sťažností žiadateľov, týkajúcich sa poskytovania informácií o výzve, kvality pokynov a dokumentov zverejnených spolu s výzvou a procesu schvaľovania žiadostí o NFP. Kapitola obsahuje tiež návrh opatrení na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

Správy o vyhodnotení výzvy sú v zmysle Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 - 2013 predkladané na vedomie Monitorovaciemu výboru pre OP ŽP a zverejňované na webovom sídle OP ŽP. V priebehu roka 2013 bolo vypracovaných 9 správ o vyhodnotení výziev, t. j. OPŽP-PO4-11-3, OPŽP-PO4-11-4, OPŽP-PO4-11-5, OPŽP-PO2-11-1, OPŽP-PO1-12-1, OPŽP-PO5-12-1, OPŽP-PO7-12-1, OPŽP-PO3-13-1, OPŽP-PO3-13-2. Všetky tieto správy sú zverejnené na webovom sídle OPŽP www.opzp.sk v časti „Výzvy/Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie ŽoNFP“.

V zmysle Systému riadenia ŠF a KF (časť 5.2 Zabezpečovanie informovania a publicity na úrovni RO, bod 4., písm. d) RO je zodpovedný za zverejnenie zoznamu prijímateľov v rozsahu názov prijímateľa, názov projektu a výška príspevku z verejných zdrojov pridelená na projekt prijímateľa, tak ako sú definované v čl. 7 písm. d) vykonávacieho nariadenia, pričom zverejnenie je požadované elektronickou, alebo inou formou.). RO zverejňuje zoznam prijímateľov na webovom sídle www.opzp.sk v časti „Projekty/Zoznamy OP ŽP/Zoznam prijímateľov z OP ŽP“. Zoznam prijímateľov je taktiež centrálne zverejnený na webovom sídle www.nsrr.sk v časti „Čerpanie a Zoznamy“ za všetky operačné programy v rámci NSRR. Zoznam je aktualizovaný v mesačných intervaloch a na základe informácií čerpaných z ITMS.

Takmer všetky vyššie uvedené výzvy boli vyhlásené v súlade s Harmonogramom výziev na predkladanie žiadostí o NFP z fondov EÚ prostredníctvom OP ŽP na rok 2013. Uvedený harmonogram výziev bol vypracovaný v súlade so Systémom riadenia ŠF a KF s cieľom oboznámiť potenciálnych žiadateľov s predpokladanými termínmi zverejnenia výziev. Harmonogram výziev vrátane jeho aktualizácie je zverejňovaný na webovom sídle OP ŽP <http://www.opzp.sk/vyzvy/harmonogram-vyziev/>. Harmonogram bol v priebehu roka 2013 aktualizovaný dvakrát v súvislosti s úpravou alokácie na jednotlivé plánované výzvy a v súvislosti s posunom termínov vyhlásenia niektorých výziev. Harmonogram výziev na predkladanie žiadostí o NFP z fondov EÚ prostredníctvom OP ŽP na rok 2013 Ministerstvo životného prostredia SR zverejnilo dňa 15.12.2012 na svojom webovom sídle. Spolu bolo týmto harmonogramom zverejnených

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

9 termínov na vyhlásenie výziev, pričom len v troch prípadoch sa následnými aktualizáciami musel meniť indikatívny termín ich vyhlásenia. Prvá aktualizácia sa týkala posunu termínu zverejnenia výzvy s kódom OPŽP-PO1-13-2 pre operačný cieľ 1.3 z dôvodu časovej náročnosti prípravy výzvy a avizovanej technickej náročnosti pripravovaných projektov v rámci výzvy. Termín zverejnenia výzvy s kódom OPŽP-PO4-13-3 pre operačný cieľ 4.4 bol zmenený v zmysle aktualizácie č. 1 a č. 2 Harmonogramu výziev na rok 2013 z dôvodu procesnej zaneprázdnenosti žiadateľa (Sekcie geológie Ministerstva životného prostredia SR) a s ohľadom na čiastkové výsledky aktuálne realizovaných projektov v rámci predchádzajúcich výziev operačného cieľa 4.4. Zmena pôvodného termínu zverejnenia výzvy s kódom OPŽP-PO3-13-4 pre operačný cieľ 3.1 bola zverejnená aktualizáciou č. 2 Harmonogramu výziev na rok 2013. Zmena termínu zverejnenia výzvy vyplývala z dôvodu nízkej indikatívnej finančnej čiastky, ktorá bola navýšená úsporou oprávnených výdavkov v rámci realizácie projektov z predchádzajúcich výziev, ako aj z dôvodu potreby zabezpečenia súladu pripravovaných žiadostí o NFP s podmienkami poskytovania štátnej pomoci v zmysle článku 107 Zmluvy o fungovaní EÚ. Aktualizáciou č. 2 Harmonogramu výziev na predkladanie žiadostí o NFP z fondov EÚ prostredníctvom OP ŽP na rok 2013 sa doplnili termíny vyhlásenia dvoch nových výziev pre prioritnú os 3, operačný cieľ 3.1 a 3.2, ktoré k 31.12.2013 neboli vyhlásené.

Koncom roka 2013 bol vypracovaný Harmonogram výziev pre rok 2014, ktorý bol dňa 18.12.2013 zverejnený na webovom sídle MŽP SR. V Harmonograme výziev na rok 2014 sú zverejnené práve dve vyššie uvedené výzvy pre prioritnú os 3, ktoré neboli vyhlásené v roku 2013. Výzva pre operačný cieľ 3.1 bola vyhlásená už v januári 2014. V prvom štvrťroku 2014 bol harmonogram aktualizovaný, a doplnený o ďalšie výzvy pre prioritnú os 1 a prioritnú os 2.

S ohľadom na charakter aktivít, ktoré sú predmetom podpory uvedených výziev a ich časovú náročnosť, RO pre OP ŽP predpokladá, že dôjde k úplnému využitiu alokácie stanovenej v týchto výzvach. V prípade časovo náročnejších aktivít, boli zo strany RO pre OP ŽP v rámci týchto výziev zavedené viaceré opatrenia na zrýchlenie ich implementácie (napr. v rámci výzvy pre prioritnú os 1 sa obmedzil rozsah predkladaného projektu prostredníctvom stanovenia maximálnej výšky NFP a zaviedla povinnosť vyhlásenia verejného obstarávania ešte pred predložením žiadosti o NFP).

Sledovanie vývoja implementácie od začiatku programového obdobia

Tabuľka č. 7a: Sledovanie pokroku v implementácii programu k 31.12.2013

Prioritná os	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	439	161	155	58	6
2 Ochrana pred povodňami	391	101	99	41	2
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	336	116	103	90	13
4 Odpadové hospodárstvo	1530	294	260	157	9
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	66	46	42	13	4
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	1	1	0	0	0
Celkom	2763	719	659	359	34
6 Technická pomoc	17	16	16	10	10
Celkom	2 780	735	675	369	44

Zdroj: RO

Tabuľka č. 7b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii k 31.12.2013 (v €)

Prioritná os	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	1 111 427 018	2 804 012 504	1 062 587 177	924 653 752	160 236 236	22 122 827

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

2 Ochrana pred povodňami	204 788 353	510 316 062	148 368 299	140 466 602	37 942 569	650 950
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	211 764 706	501 056 932	197 111 677	184 493 972	147 043 713	11 909 449
4 Odpadové hospodárstvo	472 776 471	1 819 258 988	466 143 051	394 602 914	194 777 880	12 900 120
5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	59 714 041	86 987 582	65 998 086	60 375 889	5 229 076	5 619 640
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	23 529 412	26 502 936	23 529 306	0	0	0
Celkom	2 084 000 001	5 748 135 004	1 963 737 596	1 704 593 129	545 229 475	53 202 986
6 Technická pomoc	57 176 470	58 784 783	53 237 583	51 900 472	32 009 008	11 330 342
Celkom	2 141 176 471	5 806 919 787	2 016 975 179	1 756 493 601	577 238 482	64 533 327

Zdroj: RO

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

K 31.12.2013 možno konštatovať, že z 2 780 prijatých žiadostí o NFP v celkovej požadovanej sume 5 806 919 787 EUR bolo RO schválených 735 žiadostí o NFP v sume schváleného NFP 2 016 975 179 EUR, pričom schvaľovanie žiadostí prijatých v rámci výziev vyhlásených koncom roka 2013 prebiehalo až v roku 2014. Ku koncu roka 2013 bolo zazmluvnených 675 projektov s NFP vo výške 1 756 493 601 EUR, z ktorých bolo riadne ukončených 369 projektov. Počas sledovaného obdobia bolo vyčerpaných 577 238 482 EUR. V rámci OP ŽP bolo 44 projektov mimoriadne ukončených, a to z dôvodov odstúpenia od zmluvy a identifikovaných nezrovnalostí.

Príklady úspešných projektov, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na webovom sídle OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a z nich sú taktiež niektoré súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy. RO s cieľom zvýšenia transparentnosti čerpania finančných prostriedkov z OP ŽP pripravil pre návštevníkov portálu „Mapu vzorových úspešne realizovaných projektov podporených v rámci PO 2007 – 2013 z Operačného programu Životné prostredie“. Mapa v interaktívnej forme informuje o vzorových úspešne realizovaných projektoch podporených z prostriedkov OP ŽP v programovom období 2007 – 2013, ktoré boli vybrané na prezentáciu RO. Interaktívnosť spočíva v ich zobrazení podľa miesta realizácie projektu a farebnom rozdelení podľa jednotlivých prioritných osí programu s cieľom bližšieho priblíženia dosahu pomoci fondov EÚ na konkrétnych prijímateľov v regiónoch Slovenska.

Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP v procese prebiehajúcom v roku 2013 a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov podľa prioritných osí:

Prioritná os 1

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO1-13-1 bola vyhlásená dňa 24.05.2013 a uzavretá dňa 09.09.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP nebol ku dňu 31.12.2013 ukončený schvaľovací proces, t.j. k uvedenému dátumu nebolo vydané žiadne rozhodnutie o schválení/neschválení žiadosti o NFP.

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO1-13-2 vyhlásená dňa 30.09.2013 a uzavretá dňa 31.12.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP bola predložená iba 1 žiadosť o NFP, prijatá na riadiaci orgán dňa 20.12.2013, pričom schvaľovací proces nebol ku dňu 31.12.2013 ukončený.

Prioritná os 2

V rámci prioritnej osi 2 nebola v roku 2013 vyhlásená žiadna výzva na predkladanie žiadostí o NFP, avšak v rámci Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO2-11-1, vyhlásenej dňa 03.10.2011 a uzavretej dňa 20.01.2012, zasadala dňa 30.01.2013 Výberová komisia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky pre projekty z EFRR a KF. Následne riadiaci orgán pre

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

OP ŽP rozhodol o neschválení 60 žiadostí o NFP z dôvodu nesplnenia výberového kritéria č. 2 „Výška alokácie“. Vo Výročnej správe o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za rok 2012 boli popísané dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP, predložených v rámci predmetnej výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, z predošlých fáz posudzovania žiadostí o NFP.

Prioritná os 3

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO3-13-1 bola vyhlásená dňa 25.01.2013 a uzavretá dňa 13.05.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP boli predložené 3 žiadosti o NFP, pričom všetky 3 žiadosti o NFP boli schválené.

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO3-13-2 vyhlásená dňa 25.02.2013 a uzavretá dňa 14.06.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP bolo predložených 5 žiadostí o NFP, pričom 4 žiadosti o NFP boli schválené. 1 žiadosť o NFP bola vylúčená z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti - nedodržanie limitu celkových výdavkov projektu do 50 mil. EUR.

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO3-13-3 bola vyhlásená dňa 25.02.2013 a uzavretá dňa 14.06.2013.

Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP predložených v rámci predmetnej výzvy na predkladanie žiadostí o NFP:

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti, pričom dôvodom bola:
  - nemožnosť považovať predložené dokumenty ani po doplnení chýbajúcich náležitostí žiadostí o NFP za úplné.

V zmysle vyššie uvedeného boli navrhnuté nasledovné opatrenia na predchádzanie opakovaniu identifikovaných nedostatkov:

- prepracovanie dokumentácie zverejňovanej v rámci výziev na predkladanie žiadostí o NFP ako povinných príloh výzvy na predkladanie žiadostí o NFP (napr. Príručka pre žiadateľa vrátane príloh žiadosti o NFP),
- dôsledná analýza dôvodov neschválenia uvádzaná v rozhodnutiach o neschválení jednotlivých žiadostí o NFP.

Prioritná os 4

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO4-12-1 bola vyhlásená dňa 30.11.2012 a uzavretá dňa 30.08.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP bolo predložených 12 žiadostí o NFP, pričom všetkých 12 žiadostí o NFP bolo schválených.

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO4-13-2-LSKxP bola vyhlásená dňa 18.04.2013 a uzavretá dňa 01.08.2013.

Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP predložených v rámci predmetnej výzvy na predkladanie žiadostí o NFP:

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti, pričom najčastejším dôvodom bola:
  - nemožnosť považovať predložené dokumenty ani po doplnení chýbajúcich náležitostí žiadostí o NFP za úplné (chýbajúca alebo neúplná projektová dokumentácia overená v stavebnom konaní; nedoložené právoplatné stavebné povolenie; chýbajúci doklad o zabezpečení spolufinancovania, resp. nedostatočne zabezpečené spolufinancovanie; neúplná príloha Finančná analýza – chýbajúce cenové ponuky, test štátnej pomoci).

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií odborného hodnotenia, pričom dôvodmi boli:
  - nedosiahnutie minimálne 50 % z maximálneho počtu bodov v každej zo skupín hodnotiacich kritérií,
  - nedosiahnutie minimálne 50 % z maximálneho počtu bodov v každej zo skupín hodnotiacich kritérií a súčasne nedosiahnutie minimálne 70 % z maximálneho celkového počtu bodov,
  - pridelenie nulovej bodovej hodnoty vo vylučovacom kritériu a súčasne nedosiahnutie minimálne 70 % z maximálneho celkového počtu bodov.

Zníženie počtu bodov v rámci odborného hodnotenia sa týkalo predovšetkým: plnenia legislatívnych a koncepčných požiadaviek na úseku odpadového hospodárstva; prínosu projektu k dosiahnutiu cieľov; previazanosti navrhovaných aktivít s cieľmi a očakávanými výsledkami; technického riešenia; zabezpečenia funkčnosti zariadenia a väzba na existujúce kapacity; reálnosti zhodnotenia vyseparovaných zložiek komunálnych odpadov; reálnosti dosiahnutia cieľového stavu indikátorov; administratívnej, odbornej a technickej kapacita žiadateľa; výpočtu medzery vo financovaní; efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov a udržateľnosti prevádzky.

V zmysle vyššie uvedených skutočností boli navrhnuté nasledovné opatrenia na predchádzanie opakovaniu identifikovaných nedostatkov:

- prepracovanie dokumentácie zverejňovanej v rámci výziev na predkladanie žiadostí o NFP ako povinných príloh výzvy na predkladanie žiadostí o NFP (napr. Príručka pre žiadateľa vrátane príloh žiadosti o NFP),
- dôsledná analýza dôvodov neschválenia uvádzaná v rozhodnutiach o neschválení jednotlivých žiadostí o NFP.

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO4-13-1 bola vyhlásená dňa 29.04.2013 a uzavretá dňa 13.08.2013.

Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP predložených v rámci predmetnej výzvy na predkladanie žiadostí o NFP:

- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti, pričom najčastejším dôvodom bolo:
  - nedoplnenie, resp. nesprávne doplnenie chýbajúcich náležitostí v rôznych častiach žiadosti o NFP a jej prílohách, určených Výzvou na doplnenie chýbajúcich náležitostí žiadosti o NFP, na základe čoho sa žiadosti o NFP považovali za neúplné.
- Žiadosti o NFP boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií odborného hodnotenia, pričom dôvodmi boli:
  - nedosiahnutie minimálne 50 % z maximálneho počtu bodov v každej zo skupín hodnotiacich kritérií a súčasne nedosiahnutie minimálne 70 % z maximálneho celkového počtu bodov,
  - pridelenie nulovej bodovej hodnoty vo vylučovacom kritériu, súčasne nedosiahnutie minimálne 50 % z maximálneho počtu bodov v každej zo skupín hodnotiacich kritérií a ani nedosiahnutie minimálne 70 % z maximálneho celkového počtu bodov.

V zmysle vyššie uvedených skutočností boli navrhnuté nasledovné opatrenia na predchádzanie opakovaniu identifikovaných nedostatkov:

- prepracovanie dokumentácie zverejňovanej v rámci výziev na predkladanie žiadostí o NFP ako povinných príloh výzvy na predkladanie žiadostí o NFP (napr. Príručka pre žiadateľa vrátane príloh žiadosti o NFP),
- dôsledná analýza dôvodov neschválenia uvádzaná v rozhodnutiach o neschválení jednotlivých žiadostí o NFP.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Prioritná os 5

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO5-12-1 bola vyhlásená dňa 30.11.2012 a uzavretá dňa 20.03.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP bolo predložených 6 žiadostí o NFP, pričom všetkých 6 žiadostí o NFP bolo schválených.

Prioritná os 6

Písomné vyzvanie na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO6-13-1 bolo vyhlásené dňa 28.10.2013 a uzavreté dňa 31.12.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tohto písomného vyzvania boli predložené 3 žiadosti o NFP, pričom schvaľovací proces všetkých 3 žiadostí o NFP, prijatých na riadiaci orgán dňa 13.12.2013 (prvá žiadosť o NFP) a 19.12.2013 (ostatné dve žiadosti o NFP), nebol ku dňu 31.12.2013 ukončený.

Prioritná os 7

Výzva na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO7-12-1 bola vyhlásená dňa 31.10.2012 a uzavretá dňa 31.07.2013.

Pozn.: Analýza je v predmetnej časti irelevantná, nakoľko v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP bola predložená 1 žiadosť o NFP, pričom táto bola schválená.

Mimoriadne ukončené projekty

S výnimkou prioritnej osi 7 došlo k 31.12.2013 k mimoriadnemu ukončeniu projektov v rámci všetkých prioritných osí, pričom ich podrobnejší opis je v kapitole č. 3.

Dôvodmi mimoriadneho ukončenia projektov boli predovšetkým odstúpenia od zmlúv. Išlo hlavne o nepredvídateľné okolnosti na strane žiadateľa, taktiež žiadateľ nepreukázal schopnosť spolufinancovania projektu, odstúpenie od zmluvy o poskytnutí NFP z dôvodu podstatného porušenia zmluvy v časti verejné obstarávanie a ukončenie dohodou o ukončení zmluvného vzťahu z dôvodu problematického zabezpečenia odborných podkladov od externých inštitúcií potrebných pre úspešnú realizáciu projektu.

Dôvody vrátenia finančných prostriedkov

Počas implementácie OP ŽP došlo k vráteniu finančných prostriedkov v 94 prípadoch, pričom vrátená suma predstavuje celkovo 12 697 960,37 EUR. Dôvody vrátenia finančných prostriedkov sú uvedené v rámci jednotlivých prioritných osí v kapitole č. 3.

Žiadosti prijímateľa o zmenu projektu

Počet projektov v rozdelení podľa prioritných osí, v rámci ktorých boli evidované žiadosti o zmenu k 31.12.2013, ako aj typ zmeny je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 8: Prehľad o projektoch, v rámci ktorých boli evidované žiadosti o zmenu projektu

Prioritná os	počet projektov	počet prijatých žiadostí o zmenu	počet časových zmien	počet technických zmien
PO 1	161	203	147	74
PO 2	101	87	61	26
PO 3	103	186	136	55
PO 4	291	522	369	194
PO 5	51	95	55	41
PO 6	11	19	9	13
PO 7	1	0	0	0

Zdroj: RO

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a zároveň je súčasťou Prílohy č.9.

Schémy štátnej pomoci

Riadiaci orgán uplatňoval v roku 2013 tri platné schémy štátnej pomoci:

- Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre programové obdobie/roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc), v znení jej dodatkov č. 1 až 3,
- Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie/roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc), v znení jej dodatkov č. 1 až 4,
- Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre programové obdobie/roky 2007 - 2013 (skupinová výnimka), ktorá bola vypracovaná na základe nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 09.08.2008, str. 3), v znení dodatkov č. 1 až 3.

Celkový objem štátnej pomoci poskytnutej v rámci OP ŽP za MŽP SR bol v roku 2013 vo výške 28,23 mil. EUR, z toho zo zdrojov EÚ 24 mil. EUR a 4,23 mil. EUR zo štátneho rozpočtu. Informácie o štátnej pomoci poskytovanej rezortom MŽP SR sú obsiahnuté aj v Správe o poskytovanej štátnej pomoci v Slovenskej republike za rok 2013.⁶

Zmena celkovej výšky štátnej pomoci poskytnutej rezortom MŽP SR v rámci OP ŽP v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 (10,57 mil. €) predstavuje nárast o 267,05 %. Dôvodom výrazného nárastu poskytnutej štátnej pomoci je ukončenie väčšiny podporených projektov financovaných podľa schém štátnej pomoci.

Percentuálny podiel štátnej pomoci poskytnutej podľa schém štátnej pomoci v rámci OP ŽP z celkovej štátnej pomoci poskytnutej rezortom MŽP SR v roku 2013 predstavuje 100 %.

Tabuľka č. 9: Regionálne rozdelenie celkovej poskytnutej štátnej pomoci za rok 2013 (podľa schém štátnej pomoci) na úrovni NUTS III

Názov kraja	Objem štátnej pomoci v mil. €	%
Bratislavský kraj	0	0,00
Banskobystrický kraj	3,74	13,25
Košický kraj	9,63	34,11
Trnavský kraj	0	0,00
Prešovský kraj	11	38,97
Trenčiansky kraj	3,86	13,67
Žilinský kraj	0	0,00
Spolu	28,23	100

Zdroj: RO

Tabuľka č. 10: Podiel štátnej pomoci poskytnutej malým podnikom na celkovej štátnej pomoci poskytnutej v roku 2013 (indikatívne)

	Objem štátnej pomoci v mil. €	%
Malý podnik*	17,43	61,74
Stredný podnik	0	0,00
Veľký podnik	10,8	38,26
Spolu	28,23	100

Zdroj: RO

*položka v sebe zahŕňa aj mikropodniky

Vyhodnotenie prínosu štátnej pomoci poskytnutej z OP ŽP v roku 2013

- a) V rámci OP ŽP sa na úrovni projektov sleduje súbor merateľných ukazovateľov. Spomedzi všetkých ukazovateľov v oblasti ochrany ovzdušia a odpadového hospodárstva vyberáme

⁶ schválená uznesením vlády SR č. 264/2014.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

nasledovné ukazovatele, ktoré sú relevantné pre aktivity podporované prostredníctvom schém štátnej pomoci. Dosiahnuté hodnoty daných ukazovateľov sú uvádzané výlučne za projekty podporené v rámci schém štátnej pomoci.

Ukazovatele v oblasti ochrany ovzdušia:

- Množstvo emisií skleníkových plynov v t/rok pred projektom/po projekte.
K 31.12.2013 evidujeme realizáciou projektov pokles množstva emisií skleníkových plynov z úrovne 30 825,12 t/rok na úroveň 23 999,18 t/rok.
- Zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO₂.
Realizáciou projektov dôjde k zníženiu uvedených látok z úrovne 484,59 t/rok na 282,90 t/rok, čo by v konečnom dôsledku znamenalo čistejšie ovzdušie v blízkosti zdrojov znečistenia.

Ukazovatele v oblasti odpadového hospodárstva:

- Množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov
K 31.12.2013 evidujeme realizáciou projektov dosiahnutie úrovne 7 622,16 t/rok.
- Množstvo zhodnotených biologicky rozložiteľných odpadov
K 31.12.2013 evidujeme realizáciou projektov dosiahnutie úrovne 8 089,00 t/rok.
- Množstvo zhodnotených plastov
K 31.12.2013 evidujeme realizáciou projektov dosiahnutie úrovne 1 574,00 t/rok.
- Množstvo zhodnotených prenosných batérií a akumulátorov
K 31.12.2013 evidujeme realizáciou projektov dosiahnutie úrovne 643,00 t/rok.
- Množstvo zhodnotených stavebných odpadov
K 31.12.2013 evidujeme realizáciou projektov dosiahnutie úrovne 268 787,09 t/rok.

- b) Priemyselná výroba patrí k najväčším znečisťovateľom ovzdušia, respektíve k najväčším producentom odpadov. Schémy štátnej pomoci, ktoré umožňujú čerpať finančné prostriedky z fondov EÚ súkromným podnikateľom, tak predstavujú efektívny spôsob riešenia problémov nielen v oblasti ochrany životného prostredia, ale majú pozitívny efekt v tvorbe, respektíve v udrzaní pracovných miest. Z celkového množstva 390 schválených projektov v rámci tretej a štvrtej prioritnej osi spadalo 56 projektov pod schémy štátnej pomoci. Do roku 2013, príspevok realizovaných projektov spadajúcich pod schémy štátnej pomoci uvádzajú nasledujúce podiely na hodnote príslušného indikátora prioritnej osi:

V rámci indikátora „Redukcia emisií skleníkových plynov prepočítaných na CO₂ (rozdiel medzi množstvom pred projektom a po projekte)“ predstavuje napĺňanie indikátora projektmi pod schémou štátnej pomoci podiel – 81 %.

Pre indikátor „Množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov“ predstavuje napĺňanie indikátora projektmi pod schémou štátnej pomoci podiel – 20 %. Pre indikátor „Množstvo zhodnotených stavebných odpadov“ predstavuje napĺňanie indikátora projektmi pod schémou štátnej pomoci podiel – 85 %.

Návrh opatrení na ďalší postup v oblasti štátnej pomoci

V rámci OP ŽP sú súkromné podniky jedným z viacerých typov oprávnených prijímateľov v prípade prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo.

OP ŽP na rozdiel od iných operačných programov nie je primárne zameraný na podporu súkromného sektoru, ale jeho hlavným cieľom je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry v zmysle predpisov EÚ a SR, poskytovaním pomoci z fondov EÚ v rámci OP ŽP sa sleduje predovšetkým dosahovanie environmentálnych cieľov a zlepšenie parametrov jednotlivých zložiek životného prostredia.

K 31.12.2013 MŽP SR eviduje celkovo 56 projektov zazmluvnených pod schémami štátnej pomoci v objeme 163,69 mil. €. Z uvedeného počtu je 32 projektov už ukončených a v nasledujúcom roku sa predpokladá ukončenie ďalších 17 projektov. V roku 2013 bolo podporených 6 projektov pod schémami štátnej pomoci a to v objeme 21,1 mil. €.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

MŽP SR v priebehu roka 2014 nebude schopné vyhlásiť všetky výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, v rámci ktorých by mohli byť predkladané projekty v zmysle schválených schém štátnej pomoci. Dôvodom je ukončenie účinnosti všetkých relevantných schém štátnej pomoci v roku 2014, pri ktorých je predĺžená účinnosť nasledovná:

- *Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc)* v znení neskorších dodatkov je účinná do 30. júna 2014. Zmluvy o poskytnutí NFP s prijímateľom pomoci v rámci tejto schémy bude možné uzatvárať po schválení žiadosti do 30. júna 2014. Preplácanie oprávnených výdavkov skončí 31. decembra 2015.
- *Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc)* v znení neskorších dodatkov je účinná tiež do 30. júna 2014. Zmluvy o poskytnutí NFP s prijímateľom pomoci v rámci tejto schémy bude možné uzatvárať po schválení žiadosti do 30. júna 2014. Preplácanie oprávnených výdavkov skončí 31. decembra 2015.
- *Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (skupinová výnimka)* v znení neskorších dodatkov je účinná do 31. decembra 2014. Zmluvy o poskytnutí NFP s prijímateľom pomoci v rámci tejto schémy bude možné uzatvárať po schválení žiadosti do 31. decembra 2014. Preplácanie oprávnených výdavkov skončí 31. decembra 2015.

K 31.12.2013 bola zverejnená posledná výzva na predkladanie žiadostí o NFP, v rámci ktorej môžu byť predkladané aj žiadosti o NFP podľa schém štátnej pomoci. Predmetná výzva s kódom OPŽP-PO3-13-4, zameraná na I. skupinu aktivít, písm. A v rámci operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia, mala termín uzávierky 3. marca 2014 a zmluvy o poskytnutí NFP s úspešnými žiadateľmi bude Riadiaci orgán uzatvárať v zmysle vyššie uvedeného do 30. júna 2014. Týmto bude v maximálnej miere využitý priestor pre poskytovanie štátnej pomoci podnikateľským subjektom a možnostiam ich rozvoja v súlade s cieľmi v oblasti ochrany životného prostredia vyplývajúcimi z legislatívy EÚ.

Plnenie merateľných ukazovateľov

Merateľné ukazovatele sú jednou z metód sledovania účinnosti pomoci z fondov EÚ, ako aj dosahovania cieľov a horizontálnych priorít definovaných v operačných programoch, slúžia na zhodnotenie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia prostriedkov alokovaných na operačný program a prioritnú os.

Postup pri vypracovaní žiadosti o NFP vyplnením elektronického formulára žiadosti o NFP a teda aj merateľných ukazovateľov prostredníctvom verejnej časti ITMS je popísaný v Príručke pre žiadateľa, ktorá je prílohou k aktuálnej výzve na predkladanie žiadostí o NFP a v Príručke pre užívateľov portálu ITMS (príloha Príručky pre žiadateľa).

Prijímateľ je povinný počas platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP pravidelne predkladať poskytovateľovi monitorovacie správy, ktoré sú výstupom v písomnej forme generovanej ITMS na základe údajov od prijímateľa a údajov uložených v ITMS.

Prijímateľ v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP predkladá priebežné monitorovacie správy počas realizácie aktivít projektu minimálne raz za 6 mesiacov, a to do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po sledovanom období, pričom prvým mesiacom, ktorý je predmetom priebežnej monitorovacej správy je mesiac podpisu zmluvy o poskytnutí NFP. Do 15 dní od ukončenia realizácie aktivít projektu prijímateľ predkladá záverečnú monitorovaciu správu, t.j. posledná priebežná a počas potrebného obdobia udržateľnosti projektu následnú monitorovaciu správu projektu.

Monitorovacia správa (ďalej aj „MS“) projektu obsahuje stav realizácie aktivít projektu, plnenie povinností stanovených RO v zmluve o poskytnutí NFP a taktiež plnenie stanovených ukazovateľov projektu za sledované obdobie. V roku 2013 RO obdržal celkovo 830 monitorovacích správ projektov, z toho 491 priebežných, 92 záverečných a 255 následných.

V rámci MS boli zistené nasledovné nedostatky:

- pri predložení priebežných MS ide prevažne o formálne chyby vo formulároch MS;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- pri predložení záverečných MS chýbajú kolaudačné rozhodnutia, súhlasy a pod.;
- pri predložení následných MS chýbajú informácie o stave poistenia majetku zhodnoteného z NFP alebo jeho časti;
- nesprávne sumy v plánoch predkladania žiadostí o platbu („ďalej len „ŽoP“), vo väčšine prípadov nezapočítanie predložených a nespracovaných ŽOP, matematické chyby;
- uvádzané indikátory nie sú v súlade s indikátormi schválenými v žiadosti o NFP;
- nedostatočné preukázanie naplnenia merateľných ukazovateľov;
- nesúlad údajov uvedených v MS so skutočnosťou vyplývajúcou z iných dokumentov;
- nedostatočná identifikácia problémov, resp. nesúladu skutočného a plánovaného stavu časovej, vecnej a finančnej realizácie aktivít projektu;
- nesprávne vyplnená povinná príloha č. 1, Plán predkladania ŽoP, resp. jej nepredloženie vôbec.

Na elimináciu zistených nedostatkov v MS boli prijaté nápravné opatrenia:

- MS boli zaslané prijímateľovi na opravu, resp. doplnenie údajov/prílohy.

Pri monitorovaní jednotlivých ukazovateľov RO každomesačne agreguje dostupné výstupy z ITMS, čo umožňuje sledovať nielen dosiahnuté merané hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov, ale aj východiskové a cieľové hodnoty jednotlivých ukazovateľov na úrovni projektov, ako aj plánovaných hodnôt na úrovni celého OP. Na základe týchto údajov generovaných z ITMS bolo vyhodnotené plnenie programových ukazovateľov za rok 2013 spôsobom projekt – prioritná os – operačný program, ktoré sú súčasťou Prílohy č. 2. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je uvedený v Prílohe č. 11.

Zavedený systém monitorovania napomáha RO sledovať pokrok fyzickej implementácie jednotlivých projektov v porovnaní s dosiahnutou úrovňou čerpania alokácie a je aj jedným z nástrojov rozhodovania pri vyhlasovaní jednotlivých výziev v nadväznosti na úroveň dosiahnutých plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v OP.

Vzhľadom na skutočnosť, že hodnoty ukazovateľov dopadu na úrovni projektov sa vykazujú na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu, boli v Prílohe č. 2 Plnenie ukazovateľov na úrovni OP ŽP doplnené deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2013.

Dosiahnutý pokrok plnenia ukazovateľov na úrovni programu vo vzťahu k časovej pokročilosti programového obdobia, ako aj vo vzťahu k stavu kontrahovania a čerpania jednotlivých prioritných osí je uvedený v časti 2.1 Dosiahnutý výsledok a analýza dosiahnutého pokroku, ako aj v kapitole 3. Realizácia podľa prioritných osí.

V rámci jednotlivých prioritných osí pri dostatočnej výške disponibilných prostriedkov a súčasnej úrovni dosiahnutia plánovaných hodnôt ukazovateľov, berúc do úvahy úspešne vyhodnotenú výzvy, ako aj schválenie veľkých projektov (v rámci PO 1), predpoklad naplňovania ukazovateľov je veľmi priaznivý a dosiahnutie plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov na úrovni OP ŽP je reálne.

Samotné naplňovanie plánovaných hodnôt ukazovateľov ovplyvňuje taktiež stav projektu, množstvo zazmluvnených/čerpaných prostriedkov. Nárastom čerpania oprávnených výdavkov projektov možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým naplňovanie relevantných cieľov prioritnej osi, čo dokazuje neustály nárast týchto hodnôt.

Kvalitatívna analýza plnenia ukazovateľov jednotlivých prioritných osí vo vzťahu k finančným ukazovateľom a tým plnenia cieľov OP ŽP je uvedená v kapitole č. 3 Realizácia podľa prioritných osí. Použitá metodika porovnáva podiel úrovne zazmluvnenia projektov voči celkovej alokácii jednotlivých prioritných osí a prioritných tém (ďalej aj ako „HT“), ako aj podiel predpokladanej cieľovej hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov projektov podľa prioritných osí voči plánovanej hodnote merateľných ukazovateľov uvedených v operačnom programe. Zároveň je pre každú prioritnú os vykonané zhodnotenie reálnosti dosiahnutia plánovanej hodnoty merateľných ukazovateľov. Taktiež je zhodnotená reálnosť vyčerpania pridelených prostriedkov spoločenstva pre jednotlivé prioritné témy a prioritné osi.

Merateľnou základňou pre jednotlivé výpočty a porovnania bol zoznam projektov, pri ktorých bola podpísaná zmluva o poskytnutí NFP (zazmluvnené projekty), a to tak pri stanovení čerpania alokácie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

(úroveň zazmluvnenia za zdroje EÚ), ako aj pri stanovení cieľových hodnôt ukazovateľov pre jednotlivé projekty k 31.12.2013 podľa údajov z ITMS. Výška alokácie jednotlivých prioritných tém a prioritných osí je uvádzaná v súlade s výškou alokácie stanovenou v aktuálne platnej verzii Programového manuálu OP ŽP.

V prípade, ak merateľný ukazovateľ v operačnom programe vykazuje východiskovú hodnotu ako nenulovú hodnotu, je v používaných tabuľkách cieľovej hodnoty vypočítaný rozdiel medzi východiskovou a plánovanou hodnotou stanovenou v operačnom programe, t.j. plánovaná hodnota zahŕňa východiskovú hodnotu (napr. počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody). Výnimku tvoria iba merateľné ukazovatele s mernou jednotkou stanovenou v %, kde plánovaná hodnota nezahŕňa východiskovú hodnotu.

Na základe monitorovania a analýz medzi stavom úrovne zazmluvnenia prideleného príspevku spoločenstva a realitou dosiahnutia plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v operačnom programe a tiež navrhovaných riešení možno predpokladať, že splnenie jednotlivých cieľov prioritných osí a dosiahnutie plánovaných hodnôt prislúchajúcich merateľných ukazovateľov nebude ohrozené.

Rovnosť príležitostí medzi mužmi a ženami

OP ŽP podporuje vytváranie rovnosti príležitostí v prístupe k environmentálnej infraštruktúre ako jednému z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich životné podmienky a životnú úroveň obyvateľstva a k priaznivému životnému prostrediu, právo na ktoré je jedným zo základných ústavných práv všetkých občanov SR bez rozdielu pohlavia.

V rámci OP ŽP boli z hľadiska jeho príspevku k rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami identifikované nasledovné ciele horizontálnej priority rovnosť príležitostí (kapitola 4.3):

- zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti žien na pracovnom trhu;
- zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a nezamestnanosti medzi ženami a mužmi.

CORE ukazovatele

Vybrané ukazovatele, ktoré sú súčasťou programových ukazovateľov (najmä ukazovatele výstupu a výsledku OP), majú kľúčový význam pre EK a sú definované ako hlavné „CORE“ ukazovatele. Prostredníctvom týchto ukazovateľov EK vyjadruje svoje priority definované v Strategických usmerneniach spoločenstva o Kohézii. Hlavné „CORE“ ukazovatele sú pre EK kľúčové najmä z hľadiska kontroly a možnosti porovnávania údajov medzi operačnými programami (príp. prioritnými osami, opatreniami). Plnenie CORE ukazovateľov v rámci jednotlivých prioritných osí je uvedené v Prílohe č. 2 a taktiež v častiach správy Stav fyzického pokroku prioritnej osí. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je súčasťou Prílohy č. 11.

2.1.2 Finančná implementácia programu

a) Stav celkového čerpania ŠF/KF, ŠR na národnej úrovni za sledované obdobie

V období od 01.01.2013 do 31.12.2013 bolo zo strany PJ na CO predložených 42 súhrnných žiadostí o platbu v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 281 353 872,99 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 245 730 001,48 EUR a zo zdrojov ŠR: 35 623 871,51 EUR, pričom všetky SŽP boli schválené v plnej sume.

Za zdroj ERDF bolo zo strany PJ na CO predložených 21 súhrnných žiadostí o platbu v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 25 340 278,91 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 21 578 674,86 EUR a zo zdrojov ŠR: 3 761 604,05 EUR, pričom všetky SŽP boli schválené v plnej sume.

Za zdroj KF bolo zo strany PJ na CO predložených 21 súhrnných žiadostí o platbu v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 256 013 594,08 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 224 151 326,62 EUR a zo zdrojov ŠR: 31 862 267,46 EUR, pričom všetky SŽP boli schválené v plnej sume.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

b) Stav kumulatívneho čerpania ŠF/KF, ŠR na národnej úrovni od začiatku programového obdobia

Od 01.01.2007 do 31.12.2013 bolo zo strany PJ na CO predložených 185 súhrnných žiadostí o platbu v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 967 801 045,76 EUR, z toho zo zdrojov EÚ 844 833 103,04 EUR a zo zdrojov ŠR: 122 967 942,72 EUR, pričom všetky SŽP boli schválené v plnej sume.

Z toho za zdroj ERDF bolo zo strany PJ na CO od 01.01.2007 do 31.12.2013 predložených 89 súhrnných žiadostí o platbu v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 174 096 562,65 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 151 524 032,15 EUR a zo zdrojov ŠR: 22 572 530,50 EUR, pričom všetky SŽP boli schválené v plnej sume.

Z toho za zdroj KF bolo zo strany PJ na CO od 01.01.2007 do 31.12.2013 predložených 96 súhrnných žiadostí o platbu v celkovej výške prostriedkov EÚ a ŠR na spolufinancovanie 793 704 483,11 EUR, z toho zo zdrojov EÚ: 693 309 070,89 EUR a zo zdrojov ŠR: 100 395 412,22 EUR, pričom všetky SŽP boli schválené v plnej sume.

Prostriedky poskytnuté prijímateľom na financovanie projektov

Na financovanie projektov sa prijímateľom okrem refundovaných prostriedkov za realizované a schválené oprávnené výdavky poskytuje aj zálohové financovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu (t.j. zálohové platby alebo predfinancovanie). K 31.12.2013 je na úrovni prijímateľov poskytnutých a k tomuto dátumu nezúčtovaných celkom 24 278 004,29 EUR (21 239 266,27 EUR za zdroj EÚ a 3 038 738,02 EUR za zdroj spolufinancovania zo štátneho rozpočtu). Celkové čerpanie OP Životné prostredie k 31.12.2013 na úrovni platobnej jednotky, t.j. súčet výdavkov schválených certifikačným orgánom v súhrnných žiadostiach o platbu znížených o nezrovnalosti vykázané v žiadostiach o platbu na EK a prostriedkov poskytnutých prijímateľom, ktoré neboli k tomuto termínu zúčtované, predstavuje sumu 949 212 183,01 EUR. Z toho za zdroj EÚ sumu 828 539 191,40 EUR a za zdroj spolufinancovania zo štátneho rozpočtu sumu 120 672 991,61 EUR. Podiel celkového čerpania za zdroj EÚ na úrovni platobnej jednotky na celkovom záväzku 2007 - 2013 predstavuje za OP Životné prostredie 45,52 %.

c) Informácie týkajúce sa objemu finančných prostriedkov schválených v SŽP za zdroj pro-rata v rámci multicieleťových OP

Je irelevantné pre OP ŽP.

d) Čerpanie záväzku EÚ, plnenie pravidla n+3, resp. n+2, možné riziká

Čerpanie prostriedkov ERDF (po zohľadnení nezrovnalostí) k 31.12.2013 vo výške 141 444 005,34 EUR v zmysle pravidla N+3 voči záväzkom 2008, 2009, 2010 a 2011 predstavuje 100 %, pričom sa už čerpá záväzok 2012 na úrovni 26,44 %. Podiel čerpania prostriedkov ERDF k 31.12.2013 na celkovom záväzku 2007 - 2013 za ERDF predstavuje 56,41 %.

Čerpanie prostriedkov KF (po zohľadnení nezrovnalostí) k 31.12.2013 vo výške 665 855 919,79 EUR v zmysle pravidla N+3 voči záväzkom 2008, 2009 a 2010 predstavuje 100 %, pričom sa už čerpá záväzok 2011 na úrovni 82,06 %. Podiel čerpania prostriedkov KF k 31.12.2013 na celkovom záväzku 2007 - 2013 za KF predstavuje 42,43 %.

Podiel čerpania prostriedkov EÚ (ERDF+KF) k 31.12.2013 (po zohľadnení nezrovnalostí) vo výške 807 299 925,13 EUR na celkovom záväzku 2007 - 2013 predstavuje za OP ŽP 44,36 %.

V nadväznosti na zmenu nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 zo dňa 20.11.2013, ktorá sa týka uplatnenia pravidla N+3 na záväzky rokov 2011 a 2012, sa podarilo vyhnúť riziku decommitmentu ku koncu roka 2013. Zároveň sa však zmenou legislatívy ťažisko čerpania presúva na ďalšie roky, predovšetkým na rok 2015, do konca ktorého je potrebné na úrovni prijímateľov vyčerpať 975 566 057,82 EUR (z toho za ERDF 109 312 929,66 EUR a za KF 866 253 128,16 EUR), čo predstavuje 53,60 % z celkového záväzku 2007 - 2013 na OP ŽP).

e) Pribežné žiadosti o platbu predložené Európskej komisii

V roku 2013 predložil certifikačný orgán 7 pribežných žiadostí o platbu za OP ŽP v celkovej výške ERDF a KF 256 577 871,33 EUR, z toho 3 žiadosti za ERDF v celkovej výške 25 939 417,24 EUR

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a 4 žiadosti za KF v celkovej výške 230 638 454,09 EUR. Výdavky deklarované na EK (ERDF+KF) k 31.12.2013 v celkovej výške 796 859 094,84 EUR predstavujú 43,78 % na záväzku 2007 - 2013.

Percentuálny podiel výdavkov deklarovaných v ŽoP na EK k 31.12.2013 za ERDF vo výške 138 184 414,38 EUR v zmysle pravidla N+3 voči záväzkom 2008, 2009, 2010 a 2011 predstavuje 100 %, pričom voči záväzku 2012 predstavujú deklarované výdavky za ERDF 19,32 %. Výdavky deklarované na EK za ERDF k 31.12.2013 predstavujú 55,11 % na záväzku 2007 - 2013.

Percentuálny podiel výdavkov deklarovaných v ŽoP na EK k 31.12.2013 za KF vo výške 658 674 680,46 EUR v zmysle pravidla N+3 voči záväzkom 2008, 2009 a 2010 predstavuje 100 %, pričom voči záväzku 2011 predstavujú deklarované výdavky za KF 78,59 %. Výdavky deklarované na EK za KF k 31.12.2013 predstavujú 41,97 % na záväzku 2007 - 2013.

Tabuľka č. 11: Kumulatívny prehľad deklarovaných výdavkov EK k 31.12.2013

	Celkové financovanie operačného programu (na úrovni EÚ a národnej úrovni) v €	Základ pre výpočet príspevku EÚ (verejné alebo celkové zdroje)	Celková suma certifikovaných oprávnených výdavkov zahrnutá do žiadostí o platbu v €	Zodpovedajúci príspevok z verejných zdrojov v €	Miera plnenia v %
	a	b	c	d	e = d/a
Prioritná os 1 (KF)	1 111 427 018,00	verejné zdroje	442 235 703,77	430 017 725,03	38,69%
Prioritná os 2 (KF)	204 788 353,00	verejné zdroje	55 927 880,11	54 953 587,06	26,83%
Prioritná os 3 (ERDF)	211 764 706,00	verejné zdroje	177 547 774,53	144 822 477,10	68,39%
Prioritná os 4 (KF)	472 776 471,00	verejné zdroje	298 387 984,92	257 620 227,40	54,49%
Prioritná os 5 (ERDF)	59 714 041,00	verejné zdroje	17 747 422,20	17 747 422,20	29,72%
Prioritná os 6 (KF)	57 176 470,00	verejné zdroje	32 319 849,33	32 319 849,33	56,53%
Prioritná os 7 (ERDF)	23 529 412,00	verejné zdroje	0,00	0,00	0,00%
Celkový súčet	2 141 176 471,00		1 024 166 614,86	937 481 288,12	43,78%

Zdroj: CO

f) Platby prijaté z Európskej komisie

Od 01.01.2013 do 31.12.2013 EK previedla na účet CO pre OP Životné prostredie celkovo 8 priebežných platieb v celkovej výške 264 674 621,84 EUR, z toho:

- 4 priebežné platby za ERDF v celkovej výške 28 891 975,49 EUR,
- 4 priebežné platby za KF v celkovej výške 235 782 646,35 EUR.

V rámci vyššie uvedenej sumy sú zahrnuté aj úhrady 2 priebežných platieb v celkovej výške 43 226 236,52 EUR (z toho za ERDF 2 952 558,25 EUR a za KF 40 273 678,27 EUR), o ktoré certifikačný orgán požiadal koncom roku 2012 a ktoré boli zo strany EK uhradené v máji 2013.

Prehľad platieb prijatých z EK od začiatku implementácie OP je uvedený v Prílohe č. 4.

g) Odhady očakávaných výdavkov a informácie o ich napíňaní vo vzťahu k žiadostiam o platbu predloženým EK

Odhady očakávaných výdavkov na rok 2013 zaslané na EK k 30.04.2013 za OP Životné prostredie predstavovali sumu 276 700 000,00 EUR, z toho 32 000 000,00 EUR za ERDF a 244 700 000,00 EUR za KF. Aktualizované odhady očakávaných výdavkov na rok 2013 zaslané na EK k 15.09.2013 za OP Životné prostredie predstavovali sumu 267 884 396,80 EUR, z toho 36 384 396,80 EUR za ERDF a 231 500 000,00 EUR za KF.

Odhad očakávaných výdavkov k 15.09.2013 bol zaslaním 7 priebežných platieb v roku 2013 vo výške 256 577 871,33 EUR naplnený na 95,78 %, z toho:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- za ERDF boli predložené 3 priebežné platby vo výške 25 939 417,24 EUR s naplnením odhadov na 71,29%,
- za KF boli predložené 4 priebežné platby vo výške 230 638 454,09 EUR s naplnením odhadov na 99,63%.

V prípade vyhodnotenia odhadu očakávaných výdavkov (k 15.09.2013) voči prijatým prostriedkom z EK bol prijatím 6 priebežných platieb (ŽoP na EK zaslané aj prijaté v roku 2013) vo výške 221 448 385,32 EUR naplnený na 82,67 %, z toho:

- za ERDF boli prijaté 3 priebežné platby vo výške 25 939 417,24 € s naplnením odhadov na 71,29 %,
- za KF boli prijaté 3 priebežné platby vo výške 195 508 968,08 € s naplnením odhadov na 84,45 %.

Odchýlka reálneho čerpania za rok 2013 od plánovaného čerpania (OOV k 15.09.2013) bola spôsobená najmä nedostatočným objemom oprávnených výdavkov predkladaných v SŽP, ktoré mohli byť zahrnuté do žiadostí o platbu na EK, očisťovaním výdavkov schválených v SŽP a zaradených do žiadostí o platbu na EK o plošnú korekciu vo výške 7,3 % a o finančnú korekciu za skrátené lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov a to pred ich deklarováním na EK (t.j. v procese prípravy žiadosti o platbu na EK).

Tabuľka č. 12a (1): Porovnanie skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2013 do 31.12.2013 (zaslané žiadosti o platbu na EK v roku 2013)

	Plánované čerpanie oprávnených výdavkov v roku 2013 v € (OOV zaslané CO na EK k 30.04.2013)		Čerpanie oprávnených výdavkov voči EK za rok 2013 v €		Odchýlka (plánované čerpanie – voči EK) v €		Odchýlka (naplnenie OOV) v %	
	EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje	
	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF
Spolu za program	32 000 000,00	244 700 000,00	25 939 417,24	230 638 454,09	6 060 582,76	14 061 545,91	81,06%	94,25%

Zdroj: CO

Tabuľka č. 12a (2): Porovnanie skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2013 do 31.12.2013 (prijaté platby z EK v roku 2013)

	Plánované čerpanie oprávnených výdavkov v roku 2013 v € (OOV zaslané CO na EK k 30.04.2013)		Čerpanie oprávnených výdavkov voči EK za rok 2013 v €* [*]		Odchýlka (plánované čerpanie – voči EK) v €		Odchýlka (naplnenie OOV) v %	
	EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje	
	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF
Spolu za program	32 000 000,00	244 700 000,00	25 939 417,24	195 508 968,08	6 060 582,76	49 191 031,92	81,06%	79,90%

Zdroj: CO

*Poznámka: čerpanie oprávnených výdavkov voči EK zahŕňa ŽoP na EK, ktoré boli zaslané a súčasne uhradené v roku 2013

Tabuľka č. 12b (1): Porovnanie skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2013 do 31.12.2013 (zaslané žiadosti o platbu na EK v roku 2013)

	Plánované čerpanie oprávnených výdavkov v roku 2013 v € (OOV zaslané CO na EK k 15.09.2013)		Čerpanie oprávnených výdavkov voči EK za rok 2013 v €		Odchýlka (plánované čerpanie – voči EK) v €		Odchýlka (naplnenie OOV) v %	
	EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje	
	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF
Spolu za program	36 384 396,80	231 500 000,00	25 939 417,24	230 638 454,09	10 444 979,56	861 545,91	71,29%	99,63%

Zdroj: CO

Tabuľka č. 12b (2): Porovnanie skutočného a plánovaného čerpania od 01.01.2013 do 31.12.2013 (prijaté platby z EK v roku 2013)

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Plánované čerpanie oprávnených výdavkov v roku 2013 v € (OOV zaslané CO na EK k 15.09.2013)		Čerpanie oprávnených výdavkov voči EK za rok 2013 v €* v €		Odchýlka (plánované čerpanie – voči EK) v €		Odchýlka (naplnenie OOV) v %	
	EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje		EÚ zdroje	
	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF	ŠF	KF
Spolu za program	36 384 396,80	231 500 000,00	25 939 417,24	195 508 968,08	10 444 979,56	35 991 031,92	71,29%	84,45%

Zdroj: CO

*Poznámka: čerpanie oprávnených výdavkov voči EK zahŕňa ŽoP na EK, ktoré boli zaslané a súčasne uhradené v roku 2013

h) Certifikačné overovania

Certifikačné overovanie na RO bolo vykonané v rámci 2 SŽP. Overovaná vzorka výdavkov predstavuje sumu 5 498 157,14 EUR, čo je 1,74 % z objemu predložených SŽP a zároveň 8,66 % z objemu overovaných SŽP.

Neoprávnené výdavky ani nezrovnalosti neboli v rámci predložených SŽP identifikované.

V priebehu roka 2013 nebol z úrovne CO zaslaný podnet na výkon kontroly na Úrad pre verejné obstarávanie ani podnet na výkon vládneho auditu.

i) Nezrovnalosti

V období od 01.01.2013 do 31.12.2013 boli certifikačnému orgánu oznámené:

1. Nezrovnalosti s finančným dopadom na rozpočet EÚ:

V roku 2013 bolo certifikačnému orgánu predložených 15 nezrovnalostí v celkovej výške 2 060 154,98 EUR. 7 nezrovnalostí bolo identifikovaných kontrolou podľa článku 13 nariadenia EK č. 1828/2006/ES a 8 nezrovnalostí bolo identifikovaných podľa čl. 16 nariadenia EK č. 1828/2006/ES.

2. Nezrovnalosti k programovej štruktúre/systémové nezrovnalosti:

V roku 2013 bolo certifikačnému orgánu predložených 19 systémových nezrovnalostí s finančným dopadom na rozpočet EÚ v celkovej výške 8 521 564,29 EUR. Systémové nezrovnalosti predstavujú uplatnené finančné opravy 7,3 % (v celkovej výške 4 424 930,49 EUR) na výdavky 1 919 zákaziek za nedostatočné fungovanie riadiacich a kontrolných systémov RO pre OP ŽP a uplatnené finančné opravy 10 % a 5 % (v celkovej výške 4 096 633,80 EUR) za problém skracovania lehôt na vyžiadanie súťažných podkladov v procese verejného obstarávania.

Tabuľka č. 13: Prehľad nezrovnalostí s finančným dopadom na úrovni opatrení v r. 2013

Opatrenie	Nezrovnalosti s finančným dopadom (počet)	Nezrovnalosti s finančným dopadom (v EUR)	
		Celková suma	Suma za zdroj EÚ
1.1	1	87 633,18	74 488,20
3.1	1	4 222,71	3 589,30
4.1	11	1 965 346,92	981 592,12
5.1	2	2 952,17	2 509,34
Spolu individuálne N:	15	2 060 154,98	1 062 178,96
1.1	5	1 893 278,29	1 542 421,62
2.1	4	209 466,73	178 046,71
3.1	2	3 078 078,42	1 893 665,95
4.1	4	3 250 781,20	2 683 064,87
5.1	3	85 606,67	72 765,66
6.1	1	4 352,98	3 700,03
Spolu systémové N:	19	8 521 564,29	6 373 664,84

Zdroj: CO

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

j) Finančné opravy

V období od 01.01.2013 do 31.12.2013 boli za OP ŽP stiahnuté sumy vo výkaze výdavkov v celkovej výške 7 498 390,70 EUR (z toho za zdroj EÚ vo výške 6 373 664,84 EUR). V sledovanom období boli tiež realizované odpočítania súm z výkazu výdavkov v celkovej výške 750 043,25 EUR (z toho za zdroj EÚ vo výške 637 536,76 EUR), ktoré sa realizovali až následne po ich vrátení (t.j. pripísaní na príslušný účet certifikačného orgánu). Podrobný prehľad finančných opráv za rok 2013 v členení podľa prioritných osí je uvedený v tabuľke nižšie.

Tabuľka č. 14: Prehľad o vykonaných finančných opravách vo výkaze výdavkov v r. 2013

Prioritná os	Stiahnuté sumy (Withdrawals) vo výkaze výdavkov v roku 2013 (v EUR)		Odpočítané vrátené sumy (Recoveries) vo výkaze výdavkov v roku 2013 (v EUR)		Nevymožiteľné sumy (v EUR)	
	EÚ zdroj	Verejné zdroje (EÚ+ŠR+VVZ)	EÚ zdroj	Verejné zdroje (EÚ+ŠR+VVZ)	EÚ zdroj	Verejné zdroje (EÚ+ŠR+VVZ)
1	1 542 421,62	1 814 573,75	0,00	0,00	0,00	0,00
2	178 046,71	209 466,73	0,00	0,00	0,00	0,00
3	1 893 665,95	2 227 842,31	3 589,30	4 222,71	0,00	0,00
4	2 683 064,87	3 156 548,26	631 514,62	742 958,37	50,90	59,89
5	72 765,66	85 606,67	2 432,84	2 862,17	0,00	0,00
6	3 700,03	4 352,98	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	6 373 664,84	7 498 390,70	637 536,76	750 043,25	50,90	59,89

Zdroj: CO

k) Popis využitia vrátenej alebo znovu použitej pomoci po zrušení pomoci podľa čl. 98 ods. 2 Nariadenia rady (ES) č. 1083/2006

Vrátené finančné prostriedky budú využité na financovanie iných oprávnených projektov, nie na operácie, ktoré boli predmetom opravy.

l) Zoznam kontrol na mieste vykonaných RO v roku 2013

Súčasť finančnej kontroly projektu ako celku tvorí kontrola na mieste, ktorá sa vykonáva za účelom zabezpečenia efektívneho finančného manažmentu prostriedkov poskytovaných z ERDF/KF a štátneho rozpočtu SR. Každý projekt musí byť predmetom kontroly na mieste minimálne jedenkrát počas jeho realizácie, najneskôr však pred uhradením záverečnej ŽoP. RO je povinný vykonať minimálne jedenkrát kontrolu na mieste aj po skončení realizácie projektu, a to najneskôr do dňa uplynutia účinnosti Zmluvy o poskytnutí NFP.

Cieľom kontroly realizácie projektu na mieste je skontrolovať reálne (skutočné) dodanie tovarov, vykonanie prác a poskytnutie služieb deklarovaných na účtovných dokladoch a podpornej dokumentácie predložených prijímateľom spolu so žiadosťou o platbu v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, resp. s dokumentmi, na ktoré sa daná zmluva o poskytnutí NFP odvoláva.

V roku 2013 RO vykonal 156 kontrol na mieste, z toho 69 v rámci prioritnej osi 1, 17 kontrol na mieste v rámci prioritnej osi 2, 8 kontrol na mieste v rámci prioritnej osi 3, 48 kontrol na mieste prioritnej osi 4, 13 kontrol na mieste v rámci prioritnej osi 5 a 1 kontrolu na mieste v rámci prioritnej osi 6.

Kompletný zoznam kontrol na mieste vykonaných RO v roku 2013 spolu s termínmi, prijatými opatreniami a odpočtami je uvedený v Prílohe č. 5.

m) Informácie o dodržiavaní lehôt v procesoch spracovávania ŽoP

Lehoty na kontrolu ŽoP boli zo strany riadiaceho orgánu vo väčšine prípadov dodržané. Zo žiadostí o platbu zaregistrovaných v roku 2013 došlo v 84 prípadoch k prekročeniu lehoty na administratívnu kontrolu, pričom najdlhšie prekročenie lehoty bolo o 291 dní. Priemerné omeškanie stanovených lehôt na administratívnu kontrolu žiadostí o platbu bolo 25,4 dňa s priemernou výškou nárokovanej sumy

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

v žiadosti o platbu vo výške 265 230,00 EUR. Hlavnou príčinou nedodržiavania časových limitov na administratívnu kontrolu bolo administratívne zaťaženie projektového manažéra a taktiež zvýšená administratívna a časová náročnosť nárokováných výdavkov zo strany prijímateľa (za dlhšie časové obdobie realizácie projektu, zložitá podporná dokumentácia, a iné).

Uvedené omeškanie nemalo žiadny vplyv na Prijímateľov nakoľko ide o zúčtovanie poskytnutých finančných prostriedkov. Zároveň nemalo významný vplyv ani na čerpanie OP ŽP na úrovni súhrnných žiadostí o platbu, nakoľko k uvedeným omeškaniam došlo v čase uzatvorenia štátnej pokladnice, kedy nebolo možné podávať súhrnné ŽoP.

2.1.3 Implementácia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu z regionálneho aspektu

Jedným z východísk tvorby OP ŽP bola analýza socioekonomickej situácie SR, v rámci ktorej ako jedna z dôležitých disparít bola identifikovaná nedostatočná kvalita a nedobudovanosť environmentálnej infraštruktúry. Stav environmentálnej infraštruktúry patrí k rozhodujúcim faktorom ekonomického rozvoja a konkurencieschopnosti ekonomiky, pričom OP ŽP prostredníctvom svojich prioritných osí, resp. operačných cieľov prispieva k budovaniu a modernizácii environmentálnej infraštruktúry a ochrane životného prostredia, a tým k podpore rozvoja regiónov.

Analýza uplatňovania indikatívnych regionálnych alokácií v rámci OP ŽP

OP ŽP je z prevažnej časti (1 569 243 065 EUR) financovaný z prostriedkov Kohézneho fondu, ktorého programovanie sa uskutočňuje na úrovni NUTS I. Stratégia OP ŽP a následne aj jeho implementácia je preto v prvom rade podriadená dosiahnutiu globálneho cieľa OP ŽP na národnej úrovni, ktorým je zlepšenie stavu životného prostredia SR prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov SR a EÚ, so zameraním najmä na splnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ.

Indikatívne rozdelenie alokácie na regionálnej úrovni je preto podriadené dosiahnutiu vyššie uvedeného cieľa na národnej úrovni a teda je významné v tej miere, v akej napomáha dosiahnutiu hlavného cieľa na úrovni NUTS I.

Indikatívne regionálne alokácie sú v rámci OP ŽP prílohou č. 15 Východiská a zdôvodnenie indikatívneho rozdelenia alokácií na regionálnej úrovni. Regionálne alokácie uvedené v prílohe č. 15 OP ŽP sú zadefinované ako také, ktoré majú indikatívny, t.j. orientačný, a nie záväzný charakter. Zadefinovanie regionálnych alokácií ako nezáväzných je jednoznačne a explicitne uvedené aj v texte uvedenej prílohy, v úvode ktorej sa priamo konštatuje, že: „Percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé kraje (NUTS III) je potrebné považovať za orientačné, vytvorené odborným odhadom na základe podkladov, ktoré boli k dispozícii v rámci prípravy operačného programu.

Reálne regionálne rozdelenie finančných alokácií v procese implementácie OP ŽP bude ovplyvnené pripravenosťou projektov žiadateľov z jednotlivých VÚC, počtom a najmä kvalitou predložených žiadostí“.

Základným východiskom pre územný priemet poskytovania finančných prostriedkov z OP ŽP je v zmysle schváleného operačného programu geografická oprávnenosť regiónov čerpať finančné prostriedky z príslušných fondov EÚ, ktorými je tvorená alokácia OP ŽP.

Východiská uplatnenia regionálneho princípu v priebehu procesu programovania, ale aj samotnej implementácie OP ŽP boli v procese programovania OP ŽP nasledovné:

- a) Legislatívne východisko: čl. 35 ods. 1 všeobecného nariadenia - národná úroveň programovania OP ŽP

V súvislosti s problematikou regionálnych alokácií v rámci OP ŽP je potrebné zdôrazniť, že OP ŽP ako program financovaný prevažne z KF, je programovaný na národnej úrovni. Skutočnosť, že relevantnou úrovňou programovania OP ŽP je národná úroveň, vyplýva priamo z čl. 35 ods. 1 všeobecného nariadenia, vychádzajúc z ktorého sa priamo v úvode OP ŽP (kap. 1 Súhrnný obsah dokumentu, str. 3) uvádza, že: „V súlade s článkom 35 ods. 1 všeobecného nariadenia je OP ŽP vypracovaný na národnej úrovni“.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Vzhľadom na vyššie uvedenú špecifiku OP ŽP, spočívajúcu v jeho financovaní z KF, pre ktorého programovanie je relevantná národná úroveň, nie je aplikovanie regionálneho princípu a požiadaviek na „dodržiavanie regionálnej alokácie“ takým istým spôsobom, ako v prípade operačných programov financovaných z ERDF alebo ESF, opodstatnené a relevantné.

b) Hlavný účel použitia prostriedkov OP ŽP

S vyššie uvedenou skutočnosťou, t.j. že OP ŽP je financovaný prevažne z KF (z celkovej alokácie OP ŽP v sume 1 820 000 000 EUR tvoria prostriedky KF 1 569 243 065 EUR) priamo súvisí aj hlavný účel použitia prostriedkov OP ŽP.

Nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94, v bode 3 preambuly ako aj v čl. 1 uvádza, že pomoc z KF sa poskytuje „na základe potrieb investícií a infraštruktúry osobitných pre každý členský štát... na akcie v týchto oblastiach...b) životné prostredie v rámci priorit politiky Spoločenstva v oblasti ochrany životného prostredia podľa politiky a akčného programu v oblasti životného prostredia.“

Teda už z vymedzenia účelu KF je zrejmé, že je ním financovanie infraštruktúry na úrovni členských štátov, a to financovanie priorit Spoločenstva/EÚ v oblasti ochrany životného prostredia (kým vo vzťahu k ERDF sa v nariadení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 uvádza, že „je určený na to, aby pomohol odstraňovať *najväčšie regionálne rozdiely v Spoločenstve*“ a „prispieva k financovaniu pomoci s cieľom posilniť hospodársku a sociálnu súdržnosť vyrovnávaním *hlavných regionálnych rozdielov*...“).

V súlade s tým hlavným účelom použitia prostriedkov OP ŽP, ktorých prevažnú časť tvoria zdroje KF, je podpora plnenia záväzkov SR v oblasti životného prostredia vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ, teda podpora investícií do environmentálnej infraštruktúry v celoštátnom (národnom) záujme, a nie vyrovnávanie regionálnych rozdielov.

c) Špecifikum aktivít v oblasti životného prostredia, pre väčšinu z ktorých členenie podľa administratívnych hraníc nie je relevantné

Indikatívne rozdelenie finančných alokácií na regionálnej úrovni, ktoré je súčasťou Prílohy č. 15 OP ŽP nemožno (vzhľadom na skutočnosť, že OP ŽP je programový na národnej úrovni, ako aj na hlavný účel použitia prostriedkov OP ŽP) chápať ako „plánované hodnoty“, ktoré je potrebné dosiahnuť, ale iba ako orientačný odhad, ako by sa použitie prostriedkov OP ŽP na plnenie cieľov na národnej úrovni (záväzkov SR vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia) mohlo premietnuť na regionálnej úrovni (NUTS II).

Tomu priamo zodpovedá aj skutočnosť, že v OP ŽP, verzia 4.0 (kapitola 4.3 Stratégia na dosiahnutie globálneho cieľa ako výsledok tematickej a územnej koncentrácie, str. 78), ktorý bol schválený Európskou komisiou, je uvedené, že: „Pre väčšinu aktivít v oblasti environmentálnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia nie je členenie podľa administratívnych hraníc relevantné“ - napr. aktivity v oblasti ochrany ovzdušia, kde šírenie emisií znečisťujúcich látok nie je limitované hranicou okresu či kraja; aktivity v oblasti ochrany prírody a krajiny, ktoré sú závislé od polohy chránených území; protipovodňové aktivity, ktoré sa realizujú podľa povodí; aktivity v oblasti vodného hospodárstva, implementácia ktorých prebieha podľa aglomerácií.

Ďalšími aspektmi, ktoré limitujú uplatnenie regionálnych alokácií založených výlučne na geografickom členení (ako je tomu napr. v ROP) sú nasledovné:

- a) Pre OP ŽP relevantné identifikované silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a ohrozenia vyplývajúce zo SWOT analýzy majú všeobecný charakter, prejavujú sa na národnej úrovni a zároveň sú spoločné pre všetky regióny SR na úrovni NUTS II.
- b) Žiaden z partnerov RO pre OP ŽP participujúci na príprave OP ŽP nepovažoval disponibilné indikatívne alokácie za nástroj riešenia priority regionálnych rozdielov, ale za prostriedok, prostredníctvom ktorého bude OP ŽP schopné riešiť identifikované problémy a potreby skutočných alebo potenciálnych subjektov, ktorí by mohli využívať ponúkané intervencie prostredníctvom fondov EÚ. Z hľadiska dopadu OP ŽP na plnenie cieľov fondov EÚ možno konštatovať, že vplyv intervencie v sektore podpory životného prostredia je zreteľný tak na úrovni regiónov, ako aj na úrovni celého Slovenska. Ekonomický, sociálny, environmentálny rozvoj, ktorý bol dosiahnutý

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

prostredníctvom intervencií OP ŽP, je zreteľný z objemu zazmluvnených finančných prostriedkov, množstva podporených projektov a cieľov, ktoré boli dosiahnuté na úrovni operačného programu alebo samotných projektov.

- c) Zmeny Prílohy č. 15 OP ŽP, ku ktorým dochádzalo v rámci revízie OP ŽP (ostatný raz v súvislosti s návrhom revízie OP ŽP na verziu 4.0), sú iba dôsledkom matematických prepočtov v súvislosti s navrhovaným presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými prioritnými témami, keď v dôsledku odlišných východiskových pomerov rozdelenia prostriedkov na jednotlivé kraje v rámci rôznych prioritných tém dochádza pri zmene ich alokácií (v absolútnom vyjadrení) k zmene indikatívneho rozdelenia alokácií na regionálnej úrovni. K zmene charakteru indikatívneho rozdelenia alokácií na regionálnej úrovni a jeho zdôvodnenia v rámci prílohy č. 15 však nedošlo.

Stav naplnenia indikatívnych regionálnych alokácií/úspešnosť regiónov podľa výšky zazmluvnených finančných prostriedkov OP ŽP k 31.12.2013 je nasledovná:

Tabuľka č. 15: Finančná implementácia podľa NUTS II k 31.12.2013

PO	Región NUTS II	Indikatívne alokácie z ŠF a KF v €	% zazmluvnenia voci regionálnej alokácii	Výška zazmluvnených prostriedkov zo ŠF a KF		
				€	% zo zazmluvnenia v rámci PO	% z alokácie na región
A	B	C		D	E=D/Σprioritná os	F=D/C
PO 1	Bratislavský	130 755 720	54,67%	71 487 883	9,85%	54,67%
	Západné Slovensko	413 532 452	60,69%	250 969 923	34,58%	60,69%
	Stredné Slovensko	152 435 822	165,28%	251 938 926	34,18%	165,28%
	Východné Slovensko	247 988 971	63,22%	156 775 652	21,27%	63,22%
		944 712 965		725 807 444		76,83%
PO 2	Bratislavský	13 925 608	37,97%	5 287 941	4,71%	37,97%
	Západné Slovensko	41 776 824	54,10%	22 602 982	20,11%	54,10%
	Stredné Slovensko	29 591 917	77,60%	22 962 460	20,33%	77,60%
	Východné Slovensko	88 775 751	69,96%	62 104 836	54,98%	69,96%
		174 070 100		112 375 789		64,56%
PO 3	Bratislavský	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
	Západné Slovensko	54 000 000	60,96%	32 916 155	22,01%	60,96%
	Stredné Slovensko	61 200 000	97,25%	59 518 409	37,18%	97,25%
	Východné Slovensko	64 800 000	96,07%	62 251 872	38,89%	96,07%
		180 000 000		149 552 398		83,08%
PO 4	Bratislavský	46 682 961	5,19%	2 423 284	0,75%	5,19%
	Západné Slovensko	160 554 004	79,54%	127 698 457	39,77%	79,54%
	Stredné Slovensko	80 990 611	123,23%	99 805 065	30,01%	123,23%
	Východné Slovensko	113 632 424	85,77%	97 461 371	29,30%	85,77%
		401 860 000		321 093 242		79,90%
PO 5	Bratislavský	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
	Západné Slovensko	10 525 538	56,60%	5 957 472	28,99%	56,60%
	Stredné Slovensko	22 056 060	53,92%	11 891 994	57,86%	53,92%
	Východné Slovensko	18 175 337	14,87%	2 703 055	13,15%	14,87%
		50 756 935		20 552 521		40,49%
PO 6	Bratislavský	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
	Západné Slovensko	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
	Stredné Slovensko	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
	Východné Slovensko	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
		48 600 000		0		0,00%
PO	Bratislavský	0	0,00%	0	0,00%	0,00%

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

7	Západné Slovensko	5 400 000	0,00%	0	0,00%	0,00%
	Stredné Slovensko	8 600 000	0,00%	0	0,00%	0,00%
	Východné Slovensko	6 000 000	0,00%	0	0,00%	0,00%
		20 000 000		0		0,00%
Celkom		1 820 000 000		1 329 381 394		73,04%

Zdroj: RO

Finančná implementácia OP ŽP podľa NUTS III k 31.12.2013 je uvedená v prílohe č. 6 VS.

Regionálny prínos projektu v hodnotiacom procese:

Regionálny prínos projektu je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z viacerých hľadísk.

Pri Prioritnej osi 1 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria „1.4 Zohľadnenie potrieb a podmienok územia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu %-tuálnej napojenosti obyvateľov dotknutej oblasti na verejnú kanalizáciu, resp. vodovod;
- b) z pohľadu %-tuálneho zvýšenia podielu čistených komunálnych odpadových vôd, resp. zvýšenia podielu napojenosti obyvateľov na verejný vodovod;
- c) z pohľadu zvýšenia kvality vyčistenej vody;
- d) z pohľadu zlepšenia vody v recipiente a pod.

V rámci kritéria „2.1 Zabezpečenie funkčnosti, etapizácia a nadväznosť výstavby na existujúcu environmentálnu infraštruktúru“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia existujúcej environmentálnej infraštruktúry a situácie v danom regióne.

V rámci kritéria „2.3 Úroveň technického riešenia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu úrovne a vhodnosti technického riešenia v nadväznosti aj na podmienky daného regiónu.

Pri Prioritnej osi 2 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria „1.4 Zohľadnenie potrieb a podmienok územia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska veľkosti a významu sídla,
- b) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska druhu zátopového územia,
- c) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska existencie dôležitých objektov hospodárskeho a spoločenského charakteru v zátopovom území,
- d) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska hydrologických parametrov v zátopovom území,
- e) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska vodohospodárskeho významu oblasti,
- f) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska výskytu ekologicky a krajinársky významných lokalít v záplavovej oblasti,
- g) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska povodňových stavov v príslušnej lokalite,
- h) z pohľadu naliehavosti aktivity z hľadiska veľkosti škôd spôsobených povodňami v dotknutej oblasti za posledné roky ako aj z hľadiska výšky nákladov na ich odstránenie.

V rámci kritéria „2.1 Zabezpečenie funkčnosti, etapizácia a nadväznosť výstavby na existujúcu environmentálnu infraštruktúru“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia existujúcej environmentálnej infraštruktúry a situácie v danom regióne.

V rámci kritéria „2.3 Úroveň technického riešenia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu úrovne a vhodnosti technického riešenia v nadväznosti aj na podmienky daného regiónu.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Pri Prioritnej osi 3 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria 1.4 „Zohľadnenie potrieb a podmienok územia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu skutočnosti, či oblasť, v rámci ktorej bude projekt realizovaný, je alebo nie je oblasťou vyžadujúcou osobitnú ochranu ovzdušia, alebo je v jej bezprostrednej blízkosti, pričom je zohľadňovaný aj počet obyvateľov danej oblasti.

V rámci kritéria „2.1 Zabezpečenie funkčnosti, etapizácia a nadväznosť výstavby na existujúcu environmentálnu infraštruktúru“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia existujúcej environmentálnej infraštruktúry a situácie v danom regióne.

Pri Prioritnej osi 4 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci skupiny kritérií „1. Vhodnosť a účelnosť projektu“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia súladu projektu so strategickými dokumentmi a s dokumentmi regionálneho charakteru v oblasti odpadového hospodárstva, napr. posúdenie plnenia požiadaviek a koncepcných cieľov na úseku odpadového hospodárstva uvedených v Programe odpadového hospodárstva daného regiónu, t.j. posúdenie zohľadnenia potrieb daného územia z pohľadu cieľov odpadového hospodárstva regiónu.

V rámci kritéria „2.3 Úroveň technického riešenia“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu úrovne a vhodnosti technického riešenia v nadväznosti aj na podmienky daného regiónu.

Pri Prioritnej osi 5 je v rámci odborného hodnotenia posudzovaný z nasledovných hľadísk:

V rámci kritéria „1.2 Súlad projektu k dosiahnutiu cieľov prioritnej osi 5“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu zohľadnenia súladu projektu so strategickými dokumentmi a právnymi predpismi v oblasti ochrany prírody.

V rámci kritéria „1.4 Širšie prínosy projektu počas alebo po realizácii projektu“ je posudzovaný:

- a) z pohľadu skutočnosti, či do projektu budú zapojení aj miestni obyvatelia, vlastníci, resp. správcovia pozemkov v danom regióne a pod.,
- b) z pohľadu skutočnosti, do akej miery je v rámci projektu využívaná práca s verejnosťou v danom regióne,
- c) z pohľadu skutočnosti, do akej miery má v rámci projektu dôjsť k prínosom pre turizmus v rámci daného regiónu,
- d) z pohľadu skutočnosti, do akej miery má v rámci projektu byť využité vzdelávanie návštevníkov daného regiónu.

Implementácia OP ŽP z regionálneho hľadiska

Riadiaci orgán pre OP ŽP identifikoval odchýlky od indikatívnych regionálnych alokácií už v roku 2009, pričom tento stav pretrváva dodnes. Dôvodom nedodržania indikatívnych alokácií je množstvo a finančný objem zazmluvnených projektov, ktoré boli schválené na základe najvyššieho bodového hodnotenia vykonaného príslušným externým/interným hodnotiteľom na základe hodnotiacich kritérií, ktoré boli odborne, objektívne a transparentne stanovené pre jednotlivé prioritné osi, resp. operačné ciele a ich skupiny aktivít OP ŽP. Reálne regionálne rozdelenie finančných alokácií v procese implementácie OP ŽP je teda ovplyvnené najmä pripravenosťou projektov žiadateľov z jednotlivých VÚC, počtom a najmä kvalitou predložených žiadostí.

Neschválenie takých žiadostí o NFP, ktoré boli predložené v rámci kraja, pri ktorom už došlo k prekročeniu indikatívnej regionálnej alokácie aj napriek ich vysokej kvalite na úkor menej kvalitných žiadostí o NFP predložených v rámci kraja, kde indikatívna regionálna alokácia ešte nebola prekročená, by v konečnom dôsledku mohlo ohroziť napĺňanie globálneho cieľa OP ŽP. Takýmto postupom by totiž neboli podporené tie najkvalitnejšie projekty a teda nedošlo by k takému

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

skvalitneniu environmentálnej infraštruktúry, k akému by vzhľadom na výšku celkovej alokácie OP ŽP mohlo dôjsť.

Rešpektujúc uvedené dôvody Monitorovací výbor pre OP ŽP dňa 18.12.2012 schválil, že výberovými kritériami žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR, budú výsledky odborného hodnotenia a výška alokácie.

Celkovo možno konštatovať, že k 31.12.2013 bolo v rámci OP ŽP prijatých 2 780 žiadostí o NFP, z toho bolo 111 žiadostí o NFP, ktorých problematika sa týka celého územia SR. Tieto žiadosti sú zamerané najmä na zabezpečovanie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd a aktivity s tým súvisiace, ako aj na riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania a projekty v rámci technickej pomoci.

Najviac prijatých žiadostí o NFP vo všetkých prioritných osiach pochádzalo z Prešovského kraja, ktorý je z hľadiska rozlohy najväčším krajom SR.

Z hľadiska kontrahovania finančných prostriedkov v rámci OP ŽP, najviac finančných prostriedkov z fondov EÚ smeruje do Prešovského, Žilinského a Banskobystrického kraja.

V rámci PO 1 bolo k dátumu 31.12.2013 prijatých 439 žiadostí o NFP, z toho najväčší počet žiadostí o NFP bol za Prešovský, Banskobystrický a Nitriansky kraj. V súčasnosti je zazmluvnených 155 projektov, z toho v rámci 7 projektov so zazmluvnenou sumou vo výške 82 698 432,06 EUR z fondov EÚ je miestom realizácie celé územie SR. Riadne ukončených projektov bolo spolu 58, z toho najviac v Prešovskom a Banskobystrickom kraji. Mimo regiónov NUT III ich ku koncu sledovaného obdobia bolo 4. Najvyšší podiel zazmluvnených prostriedkov v rámci prioritnej osi bol dosiahnutý v Žilinskom kraji s 23,65% hodnotou.

V rámci PO 2 bolo prijatých 391 žiadostí o NFP, najmä za Prešovský kraj, pričom 99 bolo zazmluvnených a 41 projektov riadne ukončených, z toho takmer polovica v Prešovskom kraji. Podobne takmer 50% zazmluvnených prostriedkov celej prioritnej osi pripadala k 31.12.2013 na Prešovský kraj.

Pre PO 3 bolo prijatých spolu 336 žiadostí o NFP, a to najmä v rámci Žilinského, Prešovského a Trenčianskeho kraja. Oprávneným územím pre túto prioritnú os je celé územie SR mimo Bratislavského kraja. K 31.12.2013 bolo zazmluvnených 103 projektov, najmä v rámci Prešovského a Trenčianskeho kraja. Riadne ukončených projektov bolo spolu 90, z toho najviac v Prešovskom, Trenčianskom a Žilinskom kraji. Najvyššia úroveň zazmluvnených prostriedkov bola dosiahnutá v Košickom a Banskobystrickom kraji, ktoré spolu tvorili takmer polovicu celkového zazmluvnenia na prioritnú os.

Spomedzi všetkých prioritných osí bol zaznamenaný najväčší počet prijatých žiadostí o NFP v rámci PO 4, a to najmä za Nitriansky, Trnavský, Prešovský a Žilinský kraj. Z 1 530 prijatých žiadostí o NFP je k 31.12.2013 zazmluvnených 260 žiadostí o NFP, z toho najviac pre Nitriansky, Trnavský a Žilinský kraj. Riadne ukončených bolo 157 projektov, najviac v Žilinskom a Banskobystrickom kraji. Podiel zazmluvnených prostriedkov jednotlivých regiónov okrem Bratislavského kraja v rámci prioritnej osi je viac menej vyrovnaný. Vyššia hodnota bola dosiahnuta len v Banskobystrickom kraji s 18,85 % hodnotou.

V rámci PO 5 bolo prijatých 66 žiadostí o NFP, najmä projekty, ktoré riešia celé územie SR (37 prijatých žiadostí o NFP). Z nich bolo ku koncu sledovaného obdobia 42 zazmluvnených a 13 riadne ukončených, pričom polovica zazmluvnených projektov sa týkala celého územia SR.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/zoznam-prijimatelov/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013 je súčasťou Prílohy č. 9.

Tabuľka č.16: Fyzická implementácia podľa NUTS III k 31.12.2013

Prioritná os	Región NUTS III	Počet prijatých ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov
Prioritná os 1	Bratislavský	26	11	3

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Trnavský	50	19	9
	Trenčiansky	47	12	1
	Nitriansky	62	14	5
	Žilinský	42	21	5
	Banskobystrický	72	24	10
	Prešovský	74	28	12
	Košický	51	19	9
	Slovenská republika	15	7	4
	Spolu	439	155	58
Prioritná os 2	Bratislavský	7	5	1
	Trnavský	11	2	1
	Trenčiansky	19	5	3
	Nitriansky	30	6	2
	Žilinský	55	15	4
	Banskobystrický	30	11	4
	Prešovský	172	43	20
	Košický	65	11	6
	Slovenská republika	2	1	0
	Spolu	391	99	41
Prioritná os 3	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	33	8	7
	Trenčiansky	51	18	18
	Nitriansky	34	4	3
	Žilinský	71	18	17
	Banskobystrický	32	13	11
	Prešovský	60	22	21
	Košický	41	12	11
	Slovenská republika	14	8	2
	Spolu	336	103	90
Prioritná os 4	Bratislavský	38	2	1
	Trnavský	220	42	21
	Trenčiansky	190	23	16
	Nitriansky	252	42	25
	Žilinský	209	40	27
	Banskobystrický	197	35	26
	Prešovský	233	36	24
	Košický	166	31	15
	Slovenská republika	25	9	2
	Spolu	1530	260	157
Prioritná os 5	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	0	0	0
	Trenčiansky	3	3	1
	Nitriansky	2	2	1
	Žilinský	14	10	3
	Banskobystrický	3	2	1
	Prešovský	4	1	0
	Košický	3	3	2
	Slovenská republika	37	21	5
	Spolu	66	42	13
Prioritná os 6	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	0	0	0

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Trenčiansky	0	0	0
	Nitriansky	0	0	0
	Žilinský	0	0	0
	Banskobystrický	0	0	0
	Prešovský	0	0	0
	Košický	0	0	0
	Slovenská republika	17	16	10
	Spolu	17	16	10
Prioritná os 7	Bratislavský	0	0	0
	Trnavský	0	0	0
	Trenčiansky	0	0	0
	Nitriansky	0	0	0
	Žilinský	0	0	0
	Banskobystrický	0	0	0
	Prešovský	0	0	0
	Košický	0	0	0
	Slovenská republika	1	0	0
	Spolu	1	0	0
Celkom		2780	709	369

Zdroj: RO

Pozn.: Projekty, ktoré boli predložené v rámci viacerých krajov a nie je možné hodnoty rozdeliť na NUTS III, sú uvedené v rámci NUTS II.

Finančnú implementáciu projektov podľa NUTS III, ako aj projektov nezarađených do NUTS III k 31.12.2013 znázorňuje Príloha č. 6.

Ako vyplýva z uvedenej prílohy, indikatívne regionálne alokácie boli prekročené v šiestich prípadoch, a to v rámci prioritnej osi 1 v Žilinskom kraji, v rámci prioritnej osi 2 v Žilinskom a Prešovskom kraji, v rámci prioritnej osi 3 v Košickom kraji, v rámci prioritnej osi 4 v Banskobystrickom kraji a v rámci prioritnej osi 5 v Trenčianskom kraji. Environmentálne potreby jednotlivých regiónov sa v tomto prípade odzrkadľujú aj v počte a kvalite žiadostí o NFP predložených v rámci jednotlivých krajov.

RO sa pri podpise zmlúv riadi príslušnými procedúrami a termínmi tak, ako mu ukladá Systém riadenia ŠF a KF, čím môže dôjsť ku krátkodobým výkyvom v percentuálnom vyčíslení, najčastejšie spôsobeným časovým faktorom zazmluvňovania.

V súlade s vyššie uvedeným je regionálna vyváženosť zabezpečovaná taktiež aplikáciou opatrení na zvýšenie informovanosti žiadateľov a zlepšenie kvality predkladaných žiadostí o NFP zameraných na tie regióny, ktoré počtom predložených žiadostí, ich kvalitou alebo čerpaním zaostávajú v porovnaní so stanovenou indikatívnou alokáciou.

Z doterajších analýz vyplýva, že počet schválených a zazmluvnených žiadostí o NFP na úrovni jednotlivých regiónov závisí najmä od počtu predložených žiadostí a od ich kvality. V prípade odchýlky od indikatívnych regionálnych alokácií je teda možné pristúpiť k vykonaniu opatrení na zvýšenie informovanosti žiadateľov a zlepšenie kvality predkladaných žiadostí o NFP zameraných na tie regióny, ktoré počtom predložených žiadostí, ich kvalitou alebo čerpaním zaostávajú v porovnaní so stanovenou indikatívnou regionálnou alokáciou. K opatreniam tohto typu patria najmä semináre, školenia žiadateľov, workshopy – organizované v spolupráci s REPIS.

Záverečné zhrnutie:

Hoci predpokladaný vplyv uplatnenia indikatívnych regionálnych alokácií v procese implementácie OP ŽP nemožno posúdiť priamo, úroveň zazmluvnenia, čerpania alebo stav projektových indikátorov vypovedajú o nasledovných skutočnostiach:

1. Záujem a pripravenosť regiónov o jednotlivé oblasti OP ŽP podpory sa líši. Uvedený fakt je určitým determinantom úspešnosti jednotlivých regiónov.
2. Procesy zazmluvňovania, realizácie projektov alebo čerpania finančných prostriedkov sú výrazne ovplyvňované samotnými prijímateľmi. Reálny výsledok resp. hodnota realizovaného projektu je

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

prítom ovplyvnená výsledkom verejného obstarávania, zmenami projektu, externými faktormi vplyvujúcimi na plnenie očakávaných hodnôt merateľných ukazovateľov projektu, projekty generujú čisté príjmy, dochádza k predčasným ukončeniam projektov, prijímatelia nedočerpajú celú zazmluvnenú sumu, niektoré v ŽoP deklarované výdavky sú neoprávnené, výsledkom konania prijímateľov sú nezrovnalosti. Tieto všetky faktory vplyvujú na celkové poskytované finančné prostriedky na úrovni NUTS II.

3. Na základe absorpčnej kapacity (dopytu žiadateľov) je zrejmé, že jednotlivé regióny majú rôzne rozvojové priority, resp. rôzny počet predložených ŽoNFP vypovedá o rôznom stupni pripravenosti jednotlivých regiónov čerpať finančné prostriedky z OP ŽP. Z hľadiska celkového počtu žiadaného NFP je pomerne dominantný Prešovský kraj, nasledovaný Žilinským krajom. Vzhľadom na vysoký záujem žiadateľov o vyhlasované Výzvy na predkladanie ŽoNFP, ktoré v prevažnej väčšine prevyšuje disponibilnú alokáciu možno konštatovať, že dopyt po intervenciách podporovaných v rámci OP ŽP je vysoký.
4. Vzhľadom na skutočnosť, že stav čerpania na úrovni jednotlivých regiónov nemá zásadný vplyv na dosahovanie cieľov OP ŽP, sú odchýlky od indikatívnych regionálnych alokácií vo vzťahu k stratégii OP ŽP nerelevantné.

2.1.4 Finančná kontrola a audit

Úlohy Orgánu auditu (ďalej „OA“) zabezpečuje sekcia auditu a kontroly Ministerstva financií SR (ďalej aj ako „MF SR“) spolu so spolupracujúcimi orgánmi. V zmysle stratégie auditu pre programové obdobie 2007 – 2013 pre programy štrukturálnej pomoci, schválenej Európskou komisiou v máji 2009, sa systémové audity a audity operácií podľa čl. 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 vykonávajú ako vládny audit, ktorého základné prvky legislatívne upravuje zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Systémové audity podľa článku 62 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006

OA v spolupráci s MŽP SR, Správa finančnej kontroly (ďalej „SFK“) Bratislava a SFK Košice v období II. polroka 2012 - I. polroka 2013 vykonali systémový audit č. A458, ktorého hlavným cieľom bolo získanie uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému OP ŽP podľa čl. 62 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

V rámci uvedeného vládneho auditu neboli audítorskou skupinou identifikované systémové nedostatky, pričom boli identifikované nasledovné najzávažnejšie nesystémové nedostatky:

- nedostatočne nastavené postupy riadiaceho orgánu v prípade, ak žiadateľ žiada predĺžiť lehotu na prijatie návrhu zmluvy o NFP;
- nedostatočná a nedôsledná administratívna kontrola verejného obstarávania (ďalej „VO“), z dôvodu, že RO vypracoval záznam z administratívnej kontroly VO v ktorom uviedol, že na základe výsledku administratívnej kontroly VO je možné pristúpiť k podpisu zmluvy s víťazným uchádzačom napriek tomu, že návrh zmluvy nebol v súlade so súťažnými podkladmi;
- RO nepremietol zmeny týkajúce sa navýšenia indikátorov výstupu do prílohy v Žiadosti o NFP;
- RO nepodal podnet na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej „ÚVO“) na základe zistenia porušenia predpisov VO;
- RO schválil oznámenie o vysporiadaní finančných vzťahov pred schválením žiadosti o platbu (ďalej „ŽoP“), ktorá riešila vzájomné započítavanie pohľadávok a záväzkov;
- nedostatočné a nedôsledné vyplnenie kontrolného zoznamu k overeniu verejného obstarávania zo strany RO.

Odstránenie nedostatkov a splnenie prijatých opatrení na nápravu nedostatkov a zohľadnenie odporúčaní zo systémového auditu č. A458 je v súčasnosti predmetom overenia v rámci systémového auditu č. A533, ukončenie ktorého je plánované do konca mája 2014.

OA v spolupráci s MŽP SR začali v II. polroku 2013 výkon systémového auditu č. A533, ktorého predmetom je získanie uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému OP ŽP. Vládny audit nebol k 31.12.2013 ukončený. Výsledky z vládneho auditu A533 budú uvedené v nasledujúcej výročnej správe.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Audity operácií podľa článku 62 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006

V súlade so stratégiou auditu pre rok 2013 orgán auditu zabezpečil výkon auditov operácií v roku 2013, pričom úroveň spoľahlivosti systému pre výber vzorky bola určená na základe výroku o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému, ktorý bol poskytnutý na základe záverov systémového auditu vykonaného v období II. polroka 2012 - I. polroka 2013, a teda korešpondujúcej úrovni spoľahlivosti systému operačného programu – 70 %, t.j. 2. stupeň uistenia: systém funguje, ale je potrebné vykonať niekoľko zlepšení.

V roku 2013 boli vykonané 3 vládne audity, ktorých hlavným cieľom bolo získanie uistenia o oprávnenosti výdavkov na vybranej vzorke operácií OP ŽP v súlade s čl. 62 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006:

- A507 (vykonaný OA v spolupráci s SFK Zvolen),
- A508 (vykonaný OA v spolupráci s SFK Košice),
- A509 (vykonaný OA v spolupráci s MŽP SR, SFK Bratislava a SFK Zvolen).

V rámci auditu operácií A507 bolo v rámci náhodnej vzorky overených 23 žiadostí o platbu (ďalej „ŽoP“), pričom boli zistené nasledovné najzávažnejšie nedostatky:

Náhodné nedostatky v celkovom finančnom objeme 87 669,72 EUR:

- v rámci projektu č. 24110110094 „Polomka – splašková kanalizácia II. Etapa“ bolo pri overovaní matematickej správnosti výdavkov v rámci administratívnej kontroly overovanej ŽoP zistené, že vo faktúre a taktiež v rozpočte, ktorý bol prílohou zmluvy o dielo, boli uvedené rozdielne jednotkové ceny pri tých istých položkách (oceneného výkazu výmer), čo bolo v rozpore s podmienkou uvedenou v zmluve o dielo a taktiež v súťažných podkladoch, kde bola stanovená podmienka, že jednotkové ceny, uvedené v ocenenom výkaze výmer, sú pre tú istú položku stavebnej práce a dodávky rovnaké pre celú zákazku. Následne bolo overením zistené, že vyhodnotenie ponuky predloženej úspešným uchádzačom bolo preto v rozpore s požiadavkami verejného obstarávateľa zadanými v súťažných podkladoch a následne bola uzatvorená zmluva o dielo v rozpore s touto ponukou, čím došlo k porušeniu ustanovení § 42 ods. 1 a ods. 2 a § 45 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní.

Z uvedeného dôvodu auditorská skupina vyčíslila finančnú korekciu v sume za všetky zdroje financovania 87 633,18 EUR v zmysle usmernenia COCOF 07/0037/03-SK, bod 23 (okrem iného aj nedodržanie kritérií stanovených verejným obstarávateľom v zadávacích podkladoch) vo výške 10 % z hodnoty výdavkov deklarovaných Európskej komisii (ďalej „EK“) v overovanej ŽoP.

- v rámci projektu č. 24140110156 „Modernizácia spaľovne nebezpečného odpadu v Liptovskom Mikuláši“ overením účtovných dokladov boli auditorskou skupinou na základe matematického prepočtu jednotlivých položiek súpisu vykonaných prác identifikované neoprávnené výdavky v celkovej sume 36,54 EUR, čím došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov a tým porušenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Nesystémové nedostatky:

- nedostatočné vykonávanie administratívnej kontroly pri dohľade nad VO zo strany RO v nadväznosti na nedostatok týkajúci sa nedodržania pravidiel VO na úrovni prijímateľa - obec Polomka (v rámci projektu č. 24110110094 „Polomka – splašková kanalizácia II. Etapa“). Tým došlo k porušeniu ustanovenia čl. 60 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006;
- nedostatočný výkon administratívnej kontroly ŽoP zo strany RO; formálne vyplnený Kontrolný zoznam k administratívnej kontrole ŽoP v nadväznosti na identifikované neoprávnené výdavky v rámci projektu č. 24140110156 „Modernizácia spaľovne nebezpečného odpadu v Liptovskom Mikuláši“. Zároveň bolo zistené, že účtovné doklady neobsahovali náležitosti účtovného dokladu podľa § 10 ods. 1 písm. f) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve;
- overením dostatočnosti audit trailu k administratívnej kontrole ŽoP, časť vrátenie ŽoP z platobnej jednotky (ďalej „PJ“) na RO bolo zistené, že audit trail neobsahoval postup pri vrátení ŽoP z PJ na RO, čím došlo k porušeniu Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

programové obdobie 2007 - 2013 (ďalej "SR ŠF a KF") a nesúladu textovej časti interného manuálu (ďalej "IM") s audit trailom uvádzaným ako príloha IM RO;

- prijímateľ neupravil v uzatvorenej zmluve s dodávateľom projektu resp. v dodatkoch k tejto zmluve povinnosť dodávateľa projektu strpieť výkon kontroly/auditu/overovania, čím došlo k porušeniu Zmluvy o poskytnutí NFP;

Overenie splnenia prijatých opatrení a zohľadnenia odporúčaní k uvedeným nedostatkom bude vykonané v rámci systémového auditu v II. polroku 2014.

V rámci auditu operácií A508 bolo v rámci náhodnej vzorky overených 22 žiadostí o platbu, pričom boli zistené nasledovné najzávažnejšie nedostatky:

Nesystémové nedostatky:

- RO uzatvoril zmluvy o poskytnutí NFP v rozpore s odborným hodnotením z dôvodu nedostatočnej kontroly návrhu Zmluvy o poskytnutí NFP tým, že podľa správ z odborného hodnotenia projektov bolo uvedené, že projekty nemajú vplyv na nasledovné horizontálne priority: MRK, IS a RP, avšak RO v zmluve o NFP stanovil merateľné ukazovatele k uvedeným horizontálnym prioritám, čím nebol dodržaný SR ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013;
- RO nepostupoval v súlade so zmluvnými podmienkami Zmluvy o poskytnutí NFP, nakoľko po oznámení údajov od prijímateľa: zmena právnej formy z rozpočtovej na príspevkovú organizáciu a zmena účtov vedených v Štátnej pokladnici nevyhotovil dodatok k Zmluve o poskytnutí NFP, a tým bol porušený § 31 ods. 1 písm. m) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy;
- RO nedôsledne vykonal kontrolu na mieste, nakoľko nezistil, že prijímateľ nevedel analytickú evidenciu v rámci projektu, čím nedodrжал Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 - 2013;
- RO nevykonal administratívnu kontrolu verejného obstarávania po podpise dodatku medzi prijímateľom a víťazným uchádzačom, čím nedodrжал IM RO.

Náhodné nedostatky neboli identifikované.

Overenie splnenia prijatých opatrení a zohľadnenia odporúčaní k uvedeným nedostatkom bude vykonané v rámci systémového auditu v II. polroku 2014.

V rámci auditu operácií A509 bolo v rámci náhodnej vzorky overených 24 žiadostí o platbu, pričom boli zistené nasledovné najzávažnejšie nedostatky:

Náhodné nedostatky v celkovom finančnom objeme 31 292,24 EUR:

- v rámci projektu č. 24140110036 „Kompostáreň pre mesto Nitra“ fyzickým overením skutočného stavu realizácie projektu bol audítorskou skupinou zistený nesúlad medzi fakturovanými a skutočne dodanými prácami a tovarmi; v súvislosti s tým boli identifikované neoprávnené výdavky v celkovej sume 31 223,63 EUR, čím došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov a tým porušeniu § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.
- v rámci projektu č. 24140110211 „Recyklácia syntetických textílií, Krajné“ matematickou kontrolou súpisov vykonaných prác boli audítorskou skupinou zistené neoprávnené výdavky (stratné) v celkovej sume v sume 68,61 EUR, čím došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov a tým aj k porušeniu § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Nesystémové nedostatky:

- v rámci projektu č. 24160110019 „Financovanie mzdových výdavkov vrátane odmien a odvodov zamestnávateľa za zamestnancov MŽP SR a odmien zamestnancov mimo pracovného pomeru podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP“ došlo k porušeniu pravidla konfliktu záujmov nakoľko odborné hodnotenie žiadosti o NFP vykonal interný zamestnanec, ktorý následne uzatvoril s MŽP SR dohodu o vykonaní práce, na základe ktorej dostával odmeny ako externý zamestnanec. Tým, že RO nevyhlásil zamestnanca z procesu hodnotenia došlo k porušeniu § 45 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- RO nedostatočne vykonal kontrolu na mieste v nadväznosti na identifikované neoprávnené výdavky v projekte č. 24140110036 „Kompostáreň pre mesto Nitra“;
- RO nedostatočne vykonal administratívnu kontrolu ŽoP v nadväznosti na neoprávnené výdavky v projekte č. 24140110211 „Recyklácia syntetických textílií, Krajné“;
- prijímateľ v rámci projektu č. 24140110092 „Regionálne centrum na zhodnotenie BRO Želiezovce“ prekročil lehotu na úhradu dodávateľovi o 9 dní stanovenú v zmluve o poskytnutí NFP.

Overenie splnenia prijatých opatrení a zohľadnenia odporúčaní k uvedeným nedostatkom bude vykonané v rámci systémového auditu v II. polroku 2014.

Doplnková vzorka:

Vládnym auditom A509 mala byť pôvodne overená ŽoP č. 24140110066402 projektu „Uzatvorenie a rekultivácia skládky v meste Trenčianske Teplice – Kaňová“. Pri overovaní dokumentácie audítorskou skupinou bolo zistené, že uvedený projekt je predmetom vyšetrovania Národnej kriminálnej agentúry Prezídia policajného zboru a na základe toho sa audítorská skupina rozhodla overiť všetky zostávajúce ŽoP na danom projekte ako doplnkovú vzorku. Dňa 22.05.2013 sa uskutočnilo stretnutie s vyšetrovateľmi, na ktorom bolo dohodnuté, že vyšetrovatelia poskytnú po ukončení vyšetrovania kompletne podklady k predmetnému projektu a orgán auditu vykoná fyzické overenie skutočného stavu realizácie projektu, pričom overenie na úrovni RO nie je potrebné vykonať, nakoľko je RO pre OP ŽP v tomto prípade poškodená strana. Na úrovni prijímateľa bolo vykonané fyzické overenie skutočného stavu realizácie projektu a okrem pôvodne vybranej ŽoP boli ako doplnková vzorka overené všetky ostatné ŽoP, ktoré prijímateľ predložil na RO.

Vládnym auditom A509 bola overená doplnková vzorka, v rámci ktorej boli identifikované nasledovné najzávažnejšie nedostatky.

- V rámci ŽoP č. 24140110066607 fyzickým overením skutočného stavu realizácie projektu bol audítorskou skupinou zistený nesúlad skutočného stavu vysadených kríkov vrátane prác súvisiacich s ich výsadbou a množstvom uvedeným vo faktúre. Na základe uvedeného, audítorská skupina posúdila vyššie uvedené výdavky ako neoprávnené v celkovej sume 75 163,82 EUR, čím došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov a tým porušenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.
- V rámci ŽoP č. 24140110066607 fyzickým overením skutočného stavu realizácie projektu bol audítorskou skupinou zistený, že prijímateľ deklaroval výdavky za počet tvárnic, ktorý nezodpovedal skutočnej dĺžke rigolu ako boli uvedené vo faktúrach. Na základe uvedeného, audítorská skupina posúdila vyššie uvedené výdavky ako neoprávnené v celkovej sume 1 245,13 EUR, čím došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov a tým porušenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.
- V rámci ŽoP č. 24140110066406 porovnaním jednotlivých jednotkových cien položiek bolo zistené, že dodávateľom bola fakturovaná vyššia jednotková cena položky ako bola dohodnutá v zmysle dodatku č. 3 k zmluve o dielo. Výdavky zodpovedajúce zvýšenej jednotkovej cene predstavujú neoprávnené výdavky celkom v sume 1 367,95 EUR, čím došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov a tým porušenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Audit operácií A500, bol vykonaný SFK Zvolen od októbra 2012 do januára 2013 ako audit operácií doplnkovej vzorky na základe podnetu zo Sekcie kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR, ktorá tento podnet postúpila orgánu auditu. Orgán auditu tento podnet prešetril a identifikoval finančnú nezrovnalosť v celkovej výške 4 222,71 EUR za fakturáciu mazaniny z perlitbetónu, dodávky a montáže polystyrénu vo väčšom rozsahu ako boli v skutočnosti použité resp. vykonané.

Na základe výsledkov systémového auditu A458 a auditov operácií A507, A508, A509 bolo orgánom auditu vydané Výročné stanovisko vydané na základe článku 62 ods. 1 písm. d) bod (ii) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a článku 18 ods. 2 tohto nariadenia (ďalej „stanovisko“) s výhradami, t.j. riadiace a kontrolné systémy, zavedené pre OP ŽP, boli v súlade s platnými požiadavkami článkov 58 až 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a oddielu 3 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 a fungovali efektívne, pokiaľ ide o poskytovanie primeranej istoty o tom, že výkazy výdavkov

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

predložené Komisii sú správne, a teda aj primeranej miery istoty o tom, že príslušné transakcie sú zákonné a oprávnené, s výnimkou vybraných kľúčových prvkov riadiaceho a kontrolného systému.

Toto stanovisko orgánu auditu bolo súčasťou výročnej kontrolnej správy zaslané EK dňa 23.12.2013.

Európska komisia k výročnej kontrolnej správe za OP ŽP zaslala výhrady, na základe ktorých bude zaslaná Európskej komisii aktualizovaná verzia výročnej kontrolnej správy.

2.1.5 Využívanie fondov podľa kategórií

Informácie o pridelenom príspevku Spoločenstva k 31.12.2013 v súlade s časťou C prílohy II Nariadenia ES 1828/2006 z 8. decembra 2006 sú uvedené v Prílohe č. 7A a v prílohe č. 7B správy. Uvedené prílohy obsahujú súhrnné tabuľky o financovaní vybraných operácií pre všetkých päť dimenzií.

Do Prílohy č. 7 Súhrnné členenie prideleného príspevku EÚ podľa kategórie sú zahrnuté údaje týkajúce sa veľkých projektov predložených EK k 31.12.2013.

V rámci revízie OP ŽP na verziu 4.0, ktorá bola schválená EK dňa 17.12.2013, došlo k realokácii finančných prostriedkov nasledovne:

Tabuľka č. 17: Realokácia finančných prostriedkov v rámci revízie OP ŽP na verziu 4.0: (v EUR)

Kód kategórie	Prioritná téma	Indikatívna suma prostriedkov v rámci kategórie (EÚ zdroje)		
		OP ŽP v. 3.0	OP ŽP v. 4.0	Realokácia
44	Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	368 600 000	339 530 100	-29 069 900
45	Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (<i>pitná voda</i>)	90 643 065	85 950 545	-4 692 520
46	Spracovanie vody (<i>odpadová voda</i>)	800 000 000	837 381 500	37 381 500
47	Kvalita vzduchu	107 800 000	107 800 000	0
49	Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene	39 800 000	39 800 000	0
50	Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	116 400 000	62 329 900	-54 070 100
51	Podpora biodiverzity a ochrana prírody (<i>vrátane Natura 2000</i>)	30 454 161	37 125 099	6 670 938
52	Podpora čistej mestskej dopravy	32 400 000	32 400 000	0
53	Predchádzanie rizikám	140 000 000	194 070 100	54 070 100
54	Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	45 302 774	35 012 756	-10 290 018
85	Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	24 300 000	32 500 000	8 200 000
86	Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia	24 300 000	16 100 000	-8 200 000
Spolu		1 820 000 000	1 820 000 000	0

Zdroj: RO

Z prioritných tém HT 44, HT 45 a HT 54 boli realokované finančné prostriedky do prioritnej témy HT 46 a HT 51. Z prioritnej témy HT 50 boli realokované finančné prostriedky do témy HT 53. Z prioritnej témy HT 85 boli realokované finančné prostriedky do prioritnej témy HT 86. Bližší popis k revízii OP ŽP na verziu 4.0 je uvedený v kapitole 2.4 Zmeny v kontexte realizácie OP ŽP.

2.1.6 Príspevok k Lisabonskému procesu / k stratégii Európa 2020

Oblasť životného prostredia je jednou zo základných sektorových oblastí Lisabonskej stratégie. Kľúčovými prioritami SR v oblasti životného prostredia v kontexte plnenia základných strategických cieľov Lisabonskej agendy sú nasledovné vybrané priority (ciele):

- 1) dosiahnuť kontrolu nad vývojom emisií skleníkových plynov tak, aby trend rastu bol postupne zmierňovaný až po stabilizáciu v období po roku 2015;
- 2) podpora využívania zdrojov energií s priaznivým vplyvom na životné prostredie a využívania OZE;
- 3) limitovať hospodársky rozvoj v súlade s prírodnými podmienkami a potenciálom;
- 4) racionálne využívať prírodné zdroje.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Nakoľko prostredníctvom OP ŽP je podporovaná realizácia projektov prostredníctvom finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov (konkrétne z ERDF a KF), pri hodnotení jeho príspevku k realizácii Lisabonskej agendy možno vychádzať z údajov zameraných na využívanie prostriedkov týchto fondov v nadväznosti na plnenie hore uvedených cieľov Lisabonskej stratégie.

Z hľadiska príspevku k dosahovaniu cieľov Lisabonskej stratégie je možné v rámci prvých dvoch cieľov hodnotiť využívanie finančných prostriedkov a realizáciu projektov spadajúcich pod prioritnú os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy. Oblasť zmeny klímy priamo súvisí s problematikou znižovania emisií skleníkových plynov. Keďže najvýznamnejším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív, účinným spôsobom znižovania emisií skleníkových plynov je využívanie OZE.

Podpora využívania OZE a znižovania energetickej náročnosti stavieb (súčasťou projektov môžu byť aj opatrenia na zníženie energetických strát objektov) a využitia OZE je v rámci OP ŽP jedným z prostriedkov na zlepšenie kvality životného prostredia, konkrétne na zníženie znečistenia ovzdušia. Aktivity zamerané na zmenu palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania OZE, resp. prispievajúce k účinnejšiemu využívaniu energie sú v rámci OP ŽP podporované ako nástroj / jeden zo spôsobov dosiahnutia špecifických cieľov jednotlivých prioritných osí, najmä prioritná os 3.

Na prioritnú os 3 boli alokované finančné prostriedky z ERDF v celkovej výške 211 764 706 EUR, k 31.12.2013 bolo prijatých celkovo 336 žiadostí o NFP v objeme 501 056 932 EUR. Z uvedeného počtu žiadostí bolo ku koncu roka 2013 schválených 116 žiadostí o NFP v celkovej výške 197 111 677 EUR. V priebehu roka 2013 boli vyhlásené 4 výzvy na prioritnú os 3 pre operačné ciele 3.1 Ochrana ovzdušia a 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie.

Pokiaľ ide o príspevok OP ŽP k využívaniu OZE a zvyšovaniu energetickej efektívnosti, tento sa v rámci OP ŽP sleduje na horizontálnej úrovni (t.j. súhrnne za všetky prioritné osi), a to v rámci horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj (pozri kap. 4.4.).

V rámci širšieho kontextu realizácie cieľov vyplývajúcich z Lisabonskej stratégie je zároveň potrebné uviesť, že vláda SR v nadväznosti na stanovené ciele na úrovni EÚ smerujúce k vytvoreniu konkurencieschopného, prepojeného a ekologickejšieho hospodárstva, založeného na boji proti zmene klímy, čistej a účinnej energii a konkurencieschopnosti, prijala návrh opatrení na realizáciu klimaticko-energetického balíčka, ktoré majú za cieľ zabezpečiť praktické napĺňanie záväzkov EÚ do roku 2020 v podmienkach SR. V rámci materiálu Hodnotiaca správa a návrh opatrení pre implementáciu klimaticko-energetického balíčka v podmienkach SR (schváleného uznesením vlády SR č. 108/2010) je v nadväznosti na základný legislatívny rámec EÚ pre klimaticko-energetický balíček identifikovaná potreba prípravy národného legislatívneho rámca pre klimaticko-energetický balíček a zároveň tiež stanovené redukčné ciele v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov s návrhom opatrení na ich plnenie v podmienkach SR v jednotlivých sektoroch (bývanie, domácnosti a verejné budovy, doprava, poľnohospodárstvo a lesníctvo), ako aj opatrenia na plnenie cieľov v oblasti využívania OZE a podmienky a opatrenia na plnenie národných cieľov v oblasti využívania biopalív v SR. Uvedené opatrenia majú prierezový charakter, takže presahujú nielen rámec OP ŽP, ale tiež rámec pôsobnosti MŽP SR a pri ich plnení bude potrebná súčinnosť všetkých dotknutých rezortov (najmä Ministerstva hospodárstva SR).

V rámci príspevku OP ŽP k plneniu druhých dvoch cieľov Lisabonskej stratégie je možné hodnotiť využívanie finančných prostriedkov a realizáciu projektov spadajúcich pod prioritnú os 4 Odpadové hospodárstvo a prioritnú os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny.

Na prioritnú os 4 boli alokované finančné prostriedky v celkovej výške 570 588 235 EUR (472 776 470 EUR po revízií OP ŽP na verziu 4.0), k 31.12.2013 bolo prijatých celkovo 1 530 žiadostí o NFP v objeme 1 819 258 988 EUR. Z uvedeného počtu žiadostí bolo schválených 294 žiadostí o NFP v celkovej výške 466 143 051 EUR.

Na prioritnú os 5 bola udelená alokácia v hodnote 59 714 041 EUR. Na RO bolo k 31.12.2013 prijatých 66 žiadostí o NFP vo výške 86 987 582 EUR, z toho bolo k uvedenému dátumu schválených 46 žiadostí o NFP vo výške schváleného NFP 65 998 086 EUR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Súhrnne možno skonštatovať, že v rámci OP ŽP bolo schválených 456 projektov, ktoré sa určitou mierou podieľajú na plnení cieľov Lisabonskej stratégie, a to vo výške 729 252 814 EUR.

Slovenská republika vyčlenila v NSRR v cieľi Konvergencia na realizáciu Lisabonských aktivít 59,15 % výdavkov a v cieľi Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť 85,57 % výdavkov.

V súlade s článkom 9 ods. 3 nariadenia č. 1083/2006 boli pre jednotlivé prioritné osi OP ŽP schválené prioritné témy 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 85 a 86 s príslušnými indikatívnymi sumami (kap. 8.3 OP ŽP Rozdelenie príspevku z fondov do kategórií pomoci na úrovni OP ŽP). Z uvedených prioritných tém spadá pod prioritné témy, prostredníctvom ktorých sa vykazuje príspevok OP ŽP k dosahovaniu cieľov Lisabonskej stratégie, prioritná téma 52 Podpora čistej mestskej dopravy, na ktorú bola vyčlenená indikatívna alokácia uvedená v tabuľke č. 18 nižšie.

Tabuľka č. 18: Suma vyčlenená na Lisabonské aktivity

Operačný program	Lisabonské aktivity (L.A.) [€]	Celková alokácia [€]	% L.A. z celkovej alokácie [%]
OP Životné prostredie	32 400 000	1 820 000 000	1,78 %

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č. 19: Zazmluvnenie finančných prostriedkov na prioritné témy v EUR

Kód	Prioritné témy (príloha IV, nariadenia 1083/2006)	Zazmluvnené finančné prostriedky (EÚ zdroje v €)	% z alokácie na L.A.
Ochrana životného prostredia a predchádzanie rizikám			
52	Podpora čistej mestskej dopravy	32 507 131	100,33 %

Zdroj: RO, ITMS

V rámci prioritnej témy 52 bolo schválených 6 projektov, pričom všetky sú zazmluvnené, v celkovej sume 32 507 131 EUR (EÚ zdroje), čo predstavuje 100,33 % z alokácie na Lisabonské aktivity v rámci OP ŽP. Ako príklad úspešne zrealizovaných projektov možno uviesť projekt Ekologizácia MHD v Banskej Bystrici prijímateľom SAD, a.s. Zvolen, ktorý je tiež zverejnený na webovom sídle: <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> medzi vzorovo úspešne realizovanými projektmi OP ŽP, ďalej projekt Vybudovanie CNG stanice a obnova vozového parku SAD Prievidza, Zníženie emisií modernizáciou MHD v Košiciach a pod. Príklady ďalších úspešne zrealizovaných projektov sú tiež súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

Vzájomná súvislosť realizácie OP ŽP s napíňaním priorít stratégie Európa 2020 a Národného programu reforiem

Stratégia je založená na troch vzájomne sa doplňujúcich prioritách – inteligentnom, udržateľnom a inkluzívnom raste, vymedzuje päť cieľov a sedem hlavných iniciatív. Legislatívnym nástrojom je desať Integrovaných usmernení pre stratégiu Európa 2020.

Príprava a schvaľovanie OP ŽP prebiehali v období, keď sa ekonomická situácia odlišovala od súčasnej a implementovala sa Lisabonská stratégia. OP ŽP svojím globálnym cieľom koreluje aj so stratégiou Európa 2020 a finančná podpora z fondov EÚ poskytovaná prostredníctvom OP ŽP podporuje jej napĺňanie.

OP ŽP prispieva najmä k udržateľnému rastu, k cieľu týkajúcemu sa znižovania emisií skleníkových plynov, zvyšovania podielu OZE a zvyšovania energetickej efektívnosti, k hlavnej iniciatíve Európa efektívne využívajúca zdroje a k integrovanému usmerneniu č. 5) Zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov a znižovanie emisií skleníkových plynov. Pre túto oblasť neposkytla EÚ Slovensku žiadne vecné špecifické odporúčania; odporúčanie zahŕňajúce aj príp. zavedenie environmentálnych daní je predovšetkým v kompetencii Ministerstva financií SR. Samotný OP ŽP k špecifikácii daní tohto druhu neprispieva, aj keď niektoré jeho výsledky môžu byť jedným z čiastkových podkladov pre nadefinovanie takýchto daní v ďalšom období.

V súlade s mechanizmom správy ekonomických záležitostí v EÚ a zavedeným európskym semestrom bol vypracovaný a následne uznesením vlády SR č. 256/2011 schválený Národný program reforiem Slovenskej republiky 2011 – 2014 (ďalej len „NPR SR“), ktorý je spolu s Paktom stability SR na roky 2011 – 2014 základným národným dokumentom stratégie Európa 2020.

V apríli 2012 SR predložila Európskej komisii NPR SR 2012 a Program stability Slovenskej republiky na roky 2012 až 2015. Keďže z parlamentných volieb v marci 2012 vzišla nová vláda, program reforiem bol aktualizovaný v súlade so zámermi novej vlády sformulovanými v Programovom

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

vyhlásení vlády SR, ktoré bolo schválené Národnou radou SR dňa 15. mája 2012. Aktualizovaný NPR SR 2012 (aktualizácia) bol schválený v júni 2012 a následne predložený Komisii.

V súvislosti so zameraním podpory z fondov EÚ v rámci politiky súdržnosti budúceho programovacieho obdobia sú v rámci NPR stanovené tri základné ciele, ktoré sú kľúčové pre rozvoj slovenskej ekonomiky a vyžadujú si značné finančné prostriedky, a to:

- základná infraštruktúra;
- ľudské zdroje, zamestnanosť a sociálna inklúzia;
- veda, výskum a inovácie s dôrazom na zelený rast.

Finančné prostriedky z fondov EÚ v rámci OP ŽP sú zamerané na podporu rozvoja environmentálnej infraštruktúry SR, a teda priamo smerujú do jednej z oblastí, ktoré sú v NPR SR identifikované ako finančne náročné a zároveň rozhodujúce z hľadiska ekonomického rozvoja SR.

Vzájomné súvislosti OP ŽP s napĺňaním priorít stratégie Európa 2020, ako aj cieľov NPR SR možno podrobnejšie charakterizovať takto:

a) Napĺňanie globálneho cieľa OP ŽP prispieva k zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti hospodárskeho rozvoja a „zelenému“ ekonomickému rastu, čo zodpovedá prioritám stratégie Európa 2020 a cieľom NPR SR.

Globálnym cieľom OP ŽP, je zlepšenie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR a posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja.

Uvedený globálny cieľ je v súlade a má priamu súvislosť s jednou z troch základných priorít stratégie Európa 2020, a to „*Udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje*“.

Svojím globálnym cieľom je OP ŽP zároveň priamo previazaný s NPR, a to nielen z dôvodu, že základná infraštruktúra, ktorej súčasťou je aj environmentálna infraštruktúra, je v rámci NPR zaradená medzi hlavné ciele podpory z fondov EÚ, ale tiež z dôvodu, že v súlade s NPR „*dôraz bude SR klásť na zelený rast s cieľom využívať čistejšie zdroje rastu a rozvíjať zelený priemysel, služby, technológie a pracovné miesta*“.

Globálny cieľ OP ŽP sa následne premieta na úroveň jednotlivých prioritných osí OP ŽP, ktorých cieľom je:

- umožniť environmentálne udržateľné využívanie jednotlivých zložiek životného prostredia: napr. prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, ktorej cieľom je znižovať znečisťovanie vôd prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia infraštruktúry vodného hospodárstva v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd;
- prispieť k efektívnejšiemu využívaniu prírodných zdrojov a udržateľnému hospodáreniu s nimi: napr. prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo, zameraná primárne na podporu aktivít v oblasti separovaného zberu a zhodnocovania odpadov ich opätovným materiálovým, resp. energetickým využitím;
- podporovať technológie priaznivé vo vzťahu k životnému prostrediu a tým zmierňovať zhoršovanie jeho kvality, čo je cieľom napr. prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy (operačný cieľ 3.1 Ochrana ovzdušia), ale z druhej strany sa sústrediť tiež na realizáciu opatrení zameraných na zmierňovanie vplyvov nepriaznivých prírodných trendov alebo javov na hospodársku činnosť, ako je tomu v prípade napr. už spomenutej prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy (operačný cieľ 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie) alebo prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami.

b) Existencia, dostupnosť a kvalita environmentálnej infraštruktúry patrí k faktorom ovplyvňujúcim úroveň rozvoja regiónov, kvalitu podnikateľského prostredia a atraktivnosť územia pre investovanie.

Environmentálna infraštruktúra je jednou zo súčastí základnej infraštruktúry, na ktorej význam pre zabezpečenie hospodárskeho rastu priamo poukazuje aj stratégia Európa 2020. V nej sa v súvislosti s ponaučeniami vyplývajúcimi zo súčasnej krízy o. i. konštatuje, že „*pre niektoré členské štáty je*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

zložitejšie zabezpečiť dostatočné financovanie základnej infraštruktúry, ktorá je potrebná nielen na rozvoj ich vlastných hospodárstiev, ale aj na dosiahnutie ich plnej účasti na vnútornom trhu“.

Podobne aj v NPR sa priamo zdôrazňuje, že „*územie SR vykazuje medzi hlavnými príčinami nerovnomerného rozvoja regiónov a vzniku regionálnych rozdielov práve nedostatočnú vybavenosť územia infraštruktúrou. Preto je snahou SR posilniť svoje postavenie v európskom konkurenčnom prostredí vďaka primerane vybudovanej infraštruktúre*“.

Stratégia OP ŽP vychádza zo skutočnosti, že stav environmentálnej infraštruktúry patrí k dôležitým faktorom ekonomického rozvoja a konkurencieschopnosti ekonomiky. Nedobudovanosť environmentálnej infraštruktúry spôsobuje problémy vo vyrovnávaní regionálnych rozdielov. Konkurencieschopnosť oblastí s nevybudovanou alebo nevyhovujúcou environmentálnou infraštruktúrou sa výrazne znižuje, pričom snaha o umiestnenie hospodárskych aktivít na takéto územia často vyvoláva potrebu doplnkových investícií, resp. štátnych záruk.

Naopak, vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktivnosť pre investovanie a stáva sa podmienkou umiestnenia investícií. Investície do environmentálnej infraštruktúry tým generujú priame investície zo strany podnikateľských subjektov, prispievajúce k rastu konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti regiónov.

Ako príklad v rámci OP ŽP možno uviesť infraštruktúru v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd a zásobovania pitnou vodou, ktorá je predmetom podpory prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd alebo infraštruktúru na nakladanie s odpadmi, na rozvoj ktorej je zameraná prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo. Dostupnosť a kvalita tejto infraštruktúry častokrát nielen ovplyvňuje, ale aj priamo podmieňuje (ne)záujem investorov o realizáciu ich podnikateľských zámerov v danom regióne, resp. na určitom území.

Vzhľadom na možnosti environmentálnej infraštruktúry spolupôsobiť ako faktor ovplyvňujúci kvalitu podnikateľského prostredia a konkurencieschopnosť existuje tiež súvislosť OP ŽP s iniciatívou EÚ „*Priemyselná politika vo veku globalizácie*“ zameranou na zlepšenie podnikateľského prostredia, najmä pre malé a stredné podniky. Čo sa týka špecificky podpory malých a stredných podnikov, možnosti pre ňu sú vytvorené v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, kde medzi oprávnených prijímateľov patria tiež malé a stredné podniky – samozrejme, za predpokladu, že nimi predkladané/realizované projekty prispievajú k napĺňaniu cieľov daných prioritných osí. Ako príklad možno uviesť projekty v rámci prioritnej osi 3 Zmena palivovej základne v školskej budove obce Slopná prijímateľa Hetech Services a.s. - COFELY,a.s. Komplexný program zvýšenia efektivity výroby tepla v Hriňovej prijímateľa Hriňovská energetická, s.r.o. V prípade prioritnej osi 4 sa podpory malých a stredných podnikov týkajú projekty napr. projekt Zariadenie na zhodnocovanie SO - ERSON Recycling,s.r.o., Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu – MEPOS, s.r.o., Zhodnocovanie dekontaminovaných zemín pridaním BRO v bior. tuneli – EKOSERVIS, s.r.o. Vybrané projekty sú zverejnené na webovom sídle: <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/>.

Príklady ďalších úspešne zrealizovaných projektov sú tiež súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

c) K oblastiam podpory v rámci OP ŽP patria tiež aktivity zamerané na znižovanie emisií skleníkových plynov, podporu prechodu smerom k nízkouhlíkovému hospodárstvu a zvyšovaniu energetickej efektívnosti, čo je jedným z hlavných cieľov stratégie Európa 2020.

Stratégia Európa 2020 stanovuje päť hlavných merateľných cieľov a z nich jeden *pre oblasť klímy a energie*, a to „20/20/20“ (t.j. znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 alebo o 30 % v prípade priaznivých podmienok; zvýšiť podiel OZE na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť o 20 %).

V nadväznosti na celoeurópsky cieľ sa v NPR stanovuje národný cieľ: zvýšiť do roku 2020 emisie skleníkových plynov mimo sektora v Systéme obchodovania s emisnými kvótami (ETS) maximálne o 13% v porovnaní s úrovňami v roku 2005 (pričom v strednodobom horizonte bude prehodnotená ambicióznosť emisného cieľa), ako aj zvýšiť podiel OZE na konečnej spotrebe energie na 14 % a zvýšiť energetickú efektívnosť meraní na konečnej spotrebe energie o 11 % oproti priemeru rokov 2001 – 2005.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

OP ŽP nie je primárne zameraný na oblasť energetiky, avšak medzi hlavné oblasti jeho zamerania patrí kvalita ovzdušia a zmena klímy, ktoré sú predmetom podpory v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy.

Oblasť zmeny klímy priamo súvisí s problematikou znižovania emisií skleníkových plynov. Pretože najvýznamnejším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív, účinným spôsobom znižovania emisií skleníkových plynov je využívanie OZE.

Predmet podpory OP ŽP tak vykazuje priamu súvislosť s iniciatívou EÚ „Európa efektívne využívajúca zdroje“ na podporu prechodu smerom k nízkouhlíkovému hospodárstvu, zvýšeniu využívania energie z obnoviteľných zdrojov a podpory energetickej účinnosti.

V rámci OP ŽP sa vzhľadom na obmedzený objem disponibilných zdrojov a z dôvodu, že na produkciu emisií skleníkových plynov majú vzhľadom na ich rozšírenosť a distribúciu výrazný vplyv zdroje na výrobu tepla (spaľovacie procesy v teplárňach) vrátane malých zdrojov (domácnosti), podpora využívania OZE zameriava práve na oblasť výroby tepla.

Táto podpora sa realizuje prostredníctvom operačného cieľa 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie, ktorý je napĺňaný prostredníctvom aktivít zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov.

Oprávnené na podporu sú projekty zmeny palivovej základne v prospech palív s nižším obsahom uhlíka a OZE, ako je biomasu, bioplyn, slnečná energia, geotermálna energia, s výnimkou projektov zámeny paliva zo zemného plynu na biomasu, ktoré sú zacielené na zníženie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok, a to v oblasti výroby tepla vo verejných objektoch v obciach alebo na iných zdrojoch tepla. Súčasťou projektov zmeny palivovej základne na biomasu môžu byť aj opatrenia na znižovanie energetických strát budov (napr. zateplovanie fasád, výmena okien, výmena tepelnej izolácie rozvodov a pod) a výmena a/alebo výstavba vonkajších tepelných rozvodov medzi objektmi používajúcimi spoločný tepelný zdroj. V prípade opatrení na znižovanie energetických strát budov musí byť doložený energetický audit budov, ktorého výsledkom bude návrh uvedených opatrení. Súčasťou projektu zmeny palivovej základne na zdroji tepla z neobnoviteľného zdroja na obnoviteľný zdroj (prípadne aj v kombinácii s kogeneráciou) za účelom znižovania emisií znečisťujúcich látok môže byť aj výstavba alebo modernizácia primárnych a diaľkových rozvodov pre systémy centrálného zásobovania teplom (zlepšenie izolácie rozvodných potrubí a zníženie úniku energetických médií vrátane úprav výmenníkových staníc tepla). Ako príklad možno uviesť projekty ako Inštalácia slnečných kolektorov a zateplenie budov DD a DSS v Barci, Inštalácia slnečných kolektorov na predohrev teplej vody, Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, ktorých predmety realizácie sú bližšie popísané na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/>. Príklady ďalších úspešne zrealizovaných projektov sú tiež súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

OP ŽP tak podporou aktivít uvedeného typu teda prispieva nielen k znižovaniu emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok, čo je jeho primárnym cieľom, ale zároveň tiež k zvýšeniu využívania energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti a obratu k nízkouhlíkovému hospodárstvu, čo je jedným z hlavných cieľov stratégie Európa 2020.

d) Environmentálna infraštruktúra ako jeden z faktorov ovplyvňujúcich životnú úroveň obyvateľstva napomáha sociálnej inklúzii a môže prispieť k inkluzívnemu rastu ako jednému z cieľov stratégie Európa 2020.

Podpora environmentálnej infraštruktúry má okrem priameho vplyvu na stav jednotlivých zložiek životného prostredia aj svoj sociálny rozmer, ktorý sa prejavuje najmä v tom, že:

- vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktivnosť pre obyvateľstvo, má priaznivý dopad na jeho zdravotný stav a životnú úroveň;
- environmentálna infraštruktúra zabezpečuje prístup obyvateľov k základným environmentálnym službám s cieľom zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva, zlepšenia zdravotného stavu populácie a zvýšenia priemernej dĺžky života;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- dobudovanie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry (najmä v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou a čistenia a odvádzania odpadových vôd, ale aj odpadového hospodárstva) a zlepšenie jej prístupnosti prispieva k obmedzeniu sociálneho vylúčenia;
- vytváranie pracovných príležitostí v súvislosti s výstavbou environmentálnej infraštruktúry, ako aj prevádzkovaním environmentálnych služieb prispieva k podpore zamestnanosti.

OP ŽP tak prostredníctvom naplňania svojich cieľov prispieva nielen k udržateľnému charakteru rastu, ale má potenciál prispieť tiež k *inkluzívnemu rastu*, ktorý zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť, a preto patrí k prioritám stratégie Európa 2020.

Investície z fondov EÚ, ktoré sú v rámci OP ŽP zacielené na zlepšovanie stavu životného prostredia a racionálneho využívania zdrojov prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ teda môžu prispieť k hospodárskemu rastu najmä týmito spôsobmi:

- môžu zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť hospodárskeho rastu, efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov a prispieť k zvyšovaniu energetickej efektívnosti;
- znižujú niektoré druhy hospodárskych nákladov (napr. zdravotné náklady, náklady spojené s odstránením znečistenia alebo náhradou škody);
- napomáhajú zvýšiť atraktivitu územia pre investovanie a rozvoj podnikateľských aktivít s následným efektom na tvorbu pracovných miest;
- stimulujú inovácie (ekoinovácie);
- prispievajú k vytváraniu pracovných príležitostí počas výstavby environmentálnej infraštruktúry a po jej dobudovaní k sociálnej inklúzii a zlepšovaniu životných podmienok obyvateľstva.

2.1.7 Opis partnerských dohôd

Princíp partnerstva je uplatňovaný počas celého procesu implementácie OP ŽP, do ktorého sú zástupcovia samosprávnych krajov, socio-ekonomických partnerov a mimovládnych organizácií zapojení prostredníctvom ich členstva v Monitorovacom výbore pre OP ŽP. Tým majú možnosť dohliadať na priebeh a efektívnosť implementácie operačného programu (pozri kap. 2.7.1 a kap. 4).

Orgány regionálnej a miestnej samosprávy sú taktiež jednou z cieľových skupín informačných aktivít v rámci Komunikačného plánu pre OP ŽP. V procese jeho realizácie je nielen im, ale aj ďalším zainteresovaným subjektom, vrátane širokej verejnosti, poskytovaná možnosť oboznámiť sa s priebehom a výsledkami realizácie OP ŽP.

Ďalšie aplikovanie princípu partnerstva v roku 2013 je popísané v častiach 2.1, 2.6, 3, a 7 výročnej správy.

2.2 Informácie o súlade s právnymi predpismi Spoločenstva

Implementácia všetkých prioritných osí a operačných cieľov v rámci OP ŽP prebiehala v súlade s legislatívou EÚ a SR, vrátane pravidiel hospodárskej súťaže, verejného obstarávania, ochrany a zlepšovania životného prostredia, rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie.

Informácia o konaniach o porušení Zmluvy o fungovaní EÚ podľa článku 258 v oblasti životného prostredia za rok 2013, ktoré boli vedené voči SR.

Najzávažnejšie sú konania v súvislosti s odpadmi, v ktorých išlo o 2 podania žalôb na Súdny dvor EÚ. V jednom prípade bola žaloba stiahnutá a v druhom bol vynešený rozsudok. V jednom prípade v oblasti ochrany prírody, kde hrozilo podanie na Súdny dvor EÚ sa podarilo zabezpečiť úplnú transpozíciu a prípad bol uzavretý.

Ochrana vôd

Ku konaniu č. 2012/2097 súvisiacim s ochranou vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov bolo vypracované stanovisko MŽP SR k časti 1.1 - 3 a MPRV SR k časti 4.1 – 4.6. a zaslané na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR listom ministra dňa 15.1.2013. Experti MŽP SR požiadali o konzultácie so zástupcami EK a MPRV SR s cieľom vyjasnenia si a doriešenia otvorených otázok. Konzultácie na expertnej úrovni sa uskutočnili

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

10. decembra 2013 a na základe výstupov z rokovania boli zaslané EK dodatočné informácie ku tomuto konaniu.

V rámci konania č. 2013/2090 k nesprávnej transpozícii smernice EP a Rady 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality je v legislatívnom procese návrh novely vodného zákona, do ktorého sú zapracované pripomienky EK obsiahnuté vo formálnom oznámení. V rámci nových legislatívnych opatrení v oblasti vôd sa pripravuje aj novela nariadenia vlády SR č. 270/2010 Z. z. o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky pre zabezpečenie úplnej transpozície smernice EP a Rady 2008/105/ES o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky v súvislosti s konaním č. 2013/2249.

Ochrana ovzdušia

Konanie č. 2008/2201 súvisí s nedostatočným uplatňovaním smernice 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe - limitné hodnoty PM₁₀ v ovzduší. EK zaslala SR vo februári 2013 doplňujúce formálne oznámenie. MŽP SR vypracovalo odpoveď s informáciou o aktuálnom stave a pokroku, ktorú zaslalo na MZVaEZ SR v apríli 2013.

Odpadové hospodárstvo

V problematike odpadov bolo v roku 2013 vedených 9 konaní. Z toho 4 konania priamo súviseli s potrebou novelizácie zákona o odpadoch. Prijatím novely zákona o odpadoch sa podarilo tri prípady uzavrieť. Taktiež prijatím nového zákona o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach sa podarilo uzavrieť ďalšie 3 prípady.

Konanie č. 2011/0351 sa týka netranspozície smernice 2008/98/ES o odpade. EK reagovala na transpozičný deficit SR podaním žaloby Súdny dvor EÚ v júni 2012, spolu s návrhom na uloženie penále. SR prijala novelu zákona o odpadoch č. 343/2012 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Novela zákona o odpadoch nadobudla účinnosť k 1. januáru 2013. Týmto si SR splnila svoje povinnosti vyplývajúce zo smernice o odpade a EK prípad uzavrela a žalobu stiahla. V rámci vyššie uvedenej novely zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch boli prijaté aj vnútroštátne opatrenia pre úplnú transpozíciu smernice 94/62/ES o obaloch a obaloch z odpadov a dosiahnutie súladu s nariadením č. 1013/2006 o preprave odpadu, a tým boli v roku 2013 uzavreté konania č. 2010/2150 a č. 2009/4548. Konanie č. 2012/2062 k nedostatočnej transpozícii smernice EP a Rady 2006/66/ES o batériách a akumulátoroch súvisí s druhou novelou zákona o odpadoch. Z dôvodu predĺženia legislatívnych prác bola novela č. 484/2013 prijatá v novembri 2013 a účinnosť nadobudla k 1. januáru 2014. Týmto boli odstránené zostávajúce transpozičné nedostatky predmetnej smernice 2006/66/ES a očakávame uzavretie prípadu. Konanie č. 2008/4150 ku skládke odpadov v Považskom Chlmcí sa týka *povinnosti zakotvenej v článku 14 smernice 1999/31/ES o skládkach odpadov*.⁷ V tomto prípade bol vynesенý Súdny dvorom rozsudok C-331/11, podľa ktorého si SR nespĺnila svoje povinnosti vyplývajúce z relevantnej smernice. Nadväzne na to SR poskytla EK informácie o opatreniach, ktoré boli prijaté orgánmi SR za účelom dosiahnutia súladu s rozsudkom C-331/11. EK avšak naďalej zastáva názor, že opatrenia, ktoré SR navrhla, nie sú dostatočné na dosiahnutie súladu s rozsudkom C-331/11 a z toho dôvodu zaslala SR opätovné formálne oznámenie (november 2013) o začatí konania v súlade s článkom 260 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ k prípadu č. 2008/4150. MŽP SR v tomto prípade uskutočnilo potrebné kroky pre dosiahnutie súladu s rozsudkom, problémom však zostáva odvolanie účastníkov vnútroštátneho správneho konania. Z toho dôvodu bolo 30. decembra 2013 vydané rozhodnutie o predbežnom opatrení za účelom okamžitého ukončenia prevádzkovania Skládky odpadov Žilina – Považský Chlmec. Predbežné opatrenie nadobudlo právoplatnosť dňa 8. januára 2014. Zároveň MŽP SR zostáva v úzkej komunikácii so zástupcami EK v tejto veci a požiadalo aj o ústne konzultácie pre uspokojivé doriešenie celej záležitosti v záujme uzavretia tohto prípadu.

Pre úplnú transpozíciu smernice EP a Rady 2011/65/EÚ o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach a delegovaných smerníc 2012/50/EÚ a 2012/51/EÚ do slovenskej legislatívy bol prijatý nový zákon č. 346/2013 o obmedzení používania

⁷ Nepredloženie plánu úpravy skládky – projektová dokumentácia, chýbajúce definitívne rozhodnutie o tom, že skládka na základe plánu úpravy môže pokračovať v prevádzke, rozhodnutie o potrebných prácach a prechodnom období, spôsob zadefinovania skládky ako jedného celku.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach a ktorým sa mení zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2014. V nadväznosti na to boli uzavreté konania č. 2013/0196, 2013/0198 a 2013/0199. V oblasti odpadového hospodárstva je ešte vedené voči SR konanie č. 2013/0445 pre nenotifikáciu vnútroštátnych opatrení k smernici Komisie 2013/2/EÚ zo 7. 2. 2013, ktorou sa mení príloha I k smernici EP a Rady 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov. Tieto transpozíčné nedostatky boli rovnako odstránené prijatím zákona č. 484/2013, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Očakávame uzavretie tohto prípadu zo strany EK.

Ochrana prírody

S potenciálnou hrozbou podania na Súdny dvor EÚ bolo konanie 2007/2186 v štádiu odôvodneného stanoviska týkajúce sa smernice 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva, nakoľko z celkového počtu 41 chránených vtáčích území (CHVÚ) z národného zoznamu CHVÚ bolo vyhlásených 40 CHVÚ a bolo potrebné vyhlásiť posledné CHVÚ Levočské vrchy. Pre odstránenie nedostatku bola prijatá vyhláška č. 434/2012 Z. z. z 19.12.2012 s účinnosťou od 1. januára 2013 a prípad bol následne v marci 2013 uzavretý.

V súvislosti so sťažnosťou k ochrane vtáctva vo väzbe na smernicu 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva má SR jedno konanie č. 2012/4003 v štádiu odôvodneného stanoviska. V decembri 2013 bola prijatá vyhláška č. 466/2013 k vyhláseniu CHVÚ Dunajské luhy. Zostávajúce nedostatky boli odstránené novelou zákona o ochrane prírody č. 506/2013 Z. z., s nadobudnutím účinnosti k 1. januáru 2014. Pre vyhlásenie CHVÚ Záhorské Pomoravie sú stanovené legislatívne práce v priebehu roku 2014 v súlade s § 50 zák. č. 543/2002 Z. z.

Konanie č. 2013/4081 sa týka neprávnej aplikácie smernice Rady 92/42/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Podľa EK, slovenské orgány neposkytli konzistentné dáta pre populáciu vlka dravého a jeho vývoj na Slovensku a EK sa nezdá, že by údaje predstavovali solídny vedecký podklad pre nastavenie ochrany vlka, a tak následný výpočet ročných kvót lovu. MŽP SR zaslalo EK v septembri 2013 vyjadrenie s návrhom opatrení pre zabezpečenie dlhodobého udržania populácie vlka dravého na území Slovenska v priaznivom stave ochrany.

Posudzovanie vplyvov na ŽP

Ku konaniu č. 2009/2239 k nedostatočnej transpozícii smernice 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (SEA) bola na základe konzultácií s EK potrebná legislatívna úprava zákona, ktorá bola zabezpečená prostredníctvom zákona č. 448/2012 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov s účinnosťou od 1. januára 2013 a následne bol prípad EK uzavretý.

Pre vyriešenie prípadu č. 2013/2034 v štádiu formálneho oznámenia k nedostatočnej transpozícii smernice EP a Rady č. 2011/92/ES o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie MŽP SR pripravuje novelu zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s harmonogramom legislatívnych prác v roku 2014 a plánovaným schválením novely koncom roka 2014.

V rámci implementácie OP ŽP bol identifikovaný problém súladu zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní so smernicou 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (ďalej len Smernica), týkajúci sa verejných obstarávaní v rámci projektov v realizácii vo všetkých výzvach OP ŽP, v prípadoch, keď verejný obstarávateľ/obstarávateľ obmedzil lehotu na vyžiadanie súťažných podkladov. Podľa zistení z auditov EK môže byť obmedzenie lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov v bode IV.3.3) oznámenia, považované za postup, ktorý nie je v súlade so Smernicou a môže mať negatívny dopad na výdavky financované v rámci verejných obstarávaní v projektoch OP ŽP.

Prijaté opatrenie: V snahe predísť možným korekciám na predmety VO v prípadoch, keď verejný obstarávateľ/obstarávateľ obmedzil lehotu na vyžiadanie súťažných podkladov, RO dňa 20.06.2013 odporučil prijímateľom aby v prípade vyhlásených verejných obstarávaní, v ktorých obmedzili lehotu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

na vyžiadanie súťažných podkladov, využili inštitút redakčnej opravy a predĺžili lehotu na vyžiadanie súťažných podkladov až do dňa uplynutia lehoty na predkladanie ponúk. Dňa 01.07.2013 požiadalo RO o metodické usmernenie CKO k postupu pri VO predkladaných na RO v rôznych štádiách kontroly a následne postupovalo podľa usmernení CKO. Zamestnanci RO sa podieľali na príprave podkladov k návrhu novely zákona o VO spracovaného UVO a pripomienkovaní spracovaného návrhu novely zákona o VO za účelom jeho zosúladenia s legislatívou EÚ.

2.3 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli a opatrenia prijaté na ich odstránenie

Nedostatky a prijaté opatrenia RO identifikované pri certifikačných overovaniach súhrnných žiadostí o platbu

V roku 2013 boli identifikované, resp. sa riešili tieto najzávažnejšie problémové oblasti v rámci certifikačného overovania za OP ŽP:

1. v oblasti nedodržania zmluvy o poskytnutí NFP prijímateľ uzavrel zmluvu o termínovom účte, ktorou zriadil záložné právo k veciam súvisiacim s realizáciou projektu, bez predchádzajúceho písomného súhlasu RO;

RO prijal opatrenie, kde sa zaviazal, že pri príprave zmluvy o NFP, resp. pri výzve na podpis zmluvy o NFP bude dbať, aby bol prijímateľ upozornený na povinnosť predchádzajúceho súhlasu RO s prevodom/zverením majetku nadobudnutého a/alebo zhodnoteného z NFP alebo jeho časti na tretiu osobu a zároveň bude vykonávať dôslednú kontrolu predložených úverových zmlúv, s dôrazom na overenie, či nie je predmetom zálohu majetok, ktorý bude nadobudnutý/zhodnotený z NFP;

2. v oblasti hodnotenia a výberu projektov nebolo preukázané, že žiadateľ v žiadosti o poskytnutie NFP predložil účtovnú závierku overenú audítorom a výročná správa predložená v žiadosti o NFP neobsahovala náležitosti vyžadované zákonom o účtovníctve; pri kontrole ŽoNFP ďalej RO nedostatočne posúdil, či žiadateľ spĺňa podmienky oprávnenosti z hľadiska záložného práva k nehnuteľnostiam/hnuteľnému majetku, ktoré sú predmetom projektu, keďže na majetku v čase podania žiadosti o NFP viazlo záložné právo, v ďalšom prípade nebola pri odbornom hodnotení dostatočne zabezpečená transparentnosť posúdenia súladu ŽoNFP s hodnotiacimi kritériami, a zároveň nebol dodržaný súlad s postupmi uvedenými v príručke pre odborných hodnotiteľov, nakoľko bolo zistené nesprávne pridelenie počtu bodov (prípadne nedostatočné zdôvodnenie prideleného počtu bodov v niektorých hodnotiacich kritériách);

RO doplnil do Príručky pre žiadateľa o NFP povinnosť, aby žiadateľ predkladal prílohu č.3 ŽoNFP (Účtovná závierka – všetky výkazy) overenú Daňovým úradom na úvodnej strane, avšak iba za predpokladu, že ide o úradne zviazaný dokument. V opačnom prípade je nutné zabezpečiť, aby daňový úrad overil každú stranu. Uvedený postup je platný i pre žiadateľov predkladajúcich Správu o výsledku auditu, tzn., že overenie na prednej strane je postačujúce iba v prípade, že ide o zviazaný dokument;

Ďalej vzhľadom na skutočnosť, že predmetom odborného hodnotenia ŽoNFP nie je overovanie záložného práva na hnuteľnom/nehnuteľnom majetku. Uvedené RO overuje v rámci kontroly formálnej správnosti ŽoNFP, t.j. pri kontrole kritérií oprávnenosti. RO upravil preukazovanie podmienok záložného práva k hnuteľným veciam a z dôvodu podrobnejšej kontroly splnenia podmienok záložného práva k hnuteľným veciam uviedol v súhrnnom čestnom vyhlásení, ako v jednej z povinných príloh ŽoNFP, nasledovné: „žiadateľ čestne vyhlasuje, že hnuteľné veci, ktoré budú v súvislosti s realizáciou projektu rekonštruované, modernizované alebo inak zhodnotené, nie sú zaťažené záložným právom tretích osôb“ ;

Zároveň RO aktualizoval Príručky pre odborných hodnotiteľov a upravené hodnotiace kritériá s dátumom schválenia 30.01.2013, kde v rámci týchto dokumentov RO upravil okrem iného aj spôsob posudzovania efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov, pričom sa pri posudzovaní môže použiť ukazovateľ MIN, benchmark, alebo ich kombinácia v závislosti od operačného cieľa a zároveň platí, že finančná situácia sa posudzuje u každého typu žiadateľa, pričom hodnotiteľ bude vychádzať nielen z vypočítaných hodnôt ukazovateľov efektívnosti

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a finančnej situácie, ale aj slovného popisu žiadateľa a osobitný dôraz sa kladie na povinnosť odborného hodnotiteľa zakaždým zdôvodniť pridelenie počtu bodov;

3. v oblasti nesprávnej aplikácie postupov RO nevykonával preukázateľnú matematickú kontrolu výpočtu oprávnenej sumy zo žiadosti o platbu a nedostatočne vykonával administratívnu kontrolu VO, keďže neoveril obsah dodatku k zmluve o dielo z hľadiska správnosti ceny, ktorá bola určená na základe jednotkových cien a množstva;

RO sa zaviazal vykonávať dôslednejšiu kontrolu textu a údajov zverejnených v Zmluvách a ich dodatkoch uzatváraných medzi Prijímateľmi a víťaznými uchádzačmi verejných obstarávaní a zároveň zaviedol kontrolu 4 očí (IM ORIP 2007 - 2013 od verzie 11.0 platnej od 1.8.2012), ktorá by mala zamedziť a predchádzať chybavosti v overovaných dokumentoch. Ďalej RO vydal Metodické usmernenie č. 4/2013 pre projektových manažérov k preukazovaniu výkonu matematickej kontroly výpočtu oprávnenej sumy zo ŽoP, ktoré bolo distribuované všetkým projektovým manažérom. Dokumenty preukazujúce vyššie uvedené boli zaslané na certifikačný orgán;

4. zároveň sa doriešili zistenia z oblasti hodnotenia a výberu projektov z roku 2012, keď pri odbornom hodnotení nebola dodržaná maximálna možná opakovateľnosť výsledku hodnotenia a nedostatky v oblasti zabezpečenia predĺženia platnosti nájomných zmlúv RO z roku 2011;

RO prijal opatrenia na predchádzanie podobným zisteniam v zmysle odporúčaní Certifikačného orgánu ktoré zapracoval do IM ORIP verzie č.10.8. platnej od 01.03.2012. Rozhodnutím ministra životného prostredia zo dňa 06.07.2012 č.17/2012 – 1.6 bol vydaný dodatok č. 2 k podpisovému poriadku, v zmysle ktorého je v súvislosti so zmenovou procedúrou generálny riaditeľ oprávnený podpisovať dodatky k zmluvám o poskytnutí NFP, ktoré nemajú vplyv na celkovú výšku NFP. Uvedené RO zapracoval do IM vnútorných procedúr verzie č. 11.0 platnej od 01.08.2012. Zároveň RO predložil Certifikačnému orgánu podpísané predĺžené nájomné zmluvy a dodatky vrátane ich zverejnenia v CRZ v zmysle platných právnych predpisov SR;

5. na základe zistení auditu EK ohľadom skrátených lehôt na vyžiadanie súťažných podkladov boli RO v súlade s požiadavkou Ministerstva financií SR vystavované systémové nezrovnalosti na finančné prostriedky uplatňované v súhrnných žiadostiach o platbu v celkovej výške 4 096 633,80 EUR.

Tabuľka č. 20: Výška korekcií za skrátené lehoty na vyžiadanie súťažných pokladov (v EUR)

Číslo ŽoP na EK	EÚ zdroj	ŠR zdroj	VL verejný zdroj	VL súkromný zdroj	SPOLU	Typ ŽoP na EK
2411300705	2 470 285,37	302 462,49	133 431,57	38 829,56	2 945 008,99	KF
2411300706	747 154,17	87 900,49	43 950,25	0,00	879 004,91	ERDF
2411300707	225 541,97	33 446,94	6 354,57	7 276,42	272 619,90	KF
Spolu	3 442 981,51	423 809,92	183 736,39	46 105,98	4 096 633,80	x

Zdroj: CO

Problémové oblasti pod por. č. 3 sú otvorené.

Nedostatky identifikované riadiacim orgánom a opatrenia prijaté na ich odstránenie

Medzi základné problémy a riziká, ktoré vplyvajú na implementáciu OP ŽP patria:

- a) zdĺhavý a komplikovaný proces verejného obstarávania a s tým súvisiace nedodržiavanie postupov a pravidiel zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní zo strany prijímateľov - s VO je spojená značná administratívna náročnosť, ktorá sa líši v závislosti od postupu, ktorým sa bude obstarávať, čo má vplyv na samotný časový harmonogram realizácie VO, pričom verejné obstarávania vykonávané prijímateľmi vykazujú následne vysokú chybovosť, čoho dôsledkom je potreba opakovania súťaže a oddaľovanie reálneho čerpania na úrovni projektov. Výrazný vplyv na procesy VO na strane prijímateľov aj Riadiaceho orgánu (ďalej len „RO“) mala tzv. „veľká“ novela zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní účinná od 01.07.2013, ktorá spôsobila, že prijímatelia z dôvodu dodržania podstatne zmenených niektorých ustanovení predmetnej novely

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

zákona potrebovali na prípravu podkladov pre vyhlásenie VO dlhší čas. Závažným spôsobom ovplyvnili v roku 2013 procesy VO aj predbežné zistenia z auditov EK, podľa ktorých môže byť obmedzenie lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov považované za postup, ktorý nie je v súlade so Smernicou 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, na dodávku tovarov a služieb a môže mať negatívny dopad na výdavky financované v rámci VO. Vzhľadom na uvedené boli v rámci všetkých OP NSRR SR pozastavené kontroly dokumentácií VO, v ktorých došlo k obmedzeniu lehoty na vyžiadanie súťažných podkladov a to z hľadiska projektového cyklu na pomerne dlhý čas - od júna do decembra 2013;

- b) meškanie v rámci prípravy veľkých projektov zo strany prijímateľov a ich schvaľovania zo strany EK - vzhľadom k významnému finančnému objemu veľkých projektov má meškanie v procese ich prípravy a schvaľovania negatívny dopad aj na čerpanie prostriedkov v rámci OP ŽP. Meškanie bolo spôsobené najmä zdĺhavým procesom riešenia otázky finančnej udržateľnosti veľkých projektov, ktorá úzko súvisí s cenotvorbou v oblasti vodného hospodárstva. Otázka cenotvorby nie je v kompetencii RO pre OP ŽP, a preto jej riešenie bolo nadrezortné a tým aj časovo zdĺhavé. K 31.12.2013 nedošlo k schváleniu, resp. uzatvoreniu zmlúv o poskytnutí NFP pre dva VP: „Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Bodva“ a „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Bytča“;
- c) investičný charakter projektov podporovaných v rámci OP ŽP - investičné projekty v oblasti environmentálnej infraštruktúry sa vyznačujú časovo, administratívne, ako aj finančne náročnou prípravnou fázou, čo oddŕaľuje nábeh čerpania výdavkov takýchto projektov. Taktiež priebeh implementačnej fázy týchto projektov, zväčša s niekoľkoročnou dobou realizácie, svojimi parametrami neumožňuje rýchle čerpanie v prvých fázach realizácie, ale viac menej rovnomerné čerpanie prostriedkov počas celej doby realizácie projektov.

Na oneskorení v oblasti čerpania finančných záväzkov sa v minulosti podpísali aj nasledovné skutočnosti:

- a) prerušenie lehoty pre platby na OP ŽP v zmysle článku 91 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „všeobecné nariadenie“) a následné uplatnenie postupu na pozastavenia platieb pre OP ŽP v zmysle článku 92 všeobecného nariadenia - uvedené malo za následok, že od momentu prerušenia lehoty pre platby (oznámené listom EK z 15.07.2011) finančné toky na OP ŽP zo strany EK neprebíhali. Zároveň od tohto momentu neboli na EK predkladané žiadosti o platbu na výdavky projektov implementovaných v rámci OP ŽP;
- b) proces (dvojnásobnej) delimitácie RO pre OP ŽP - organizačné zmeny vykonané v súvislosti so zrušením a opätovným vznikom Ministerstva životného prostredia SR v roku 2010 si vyžiadali prerušenie a dočasné pozastavenie všetkých finančných transakcií v rámci OP ŽP (dvakrát v priebehu roka 2010, a to vždy na obdobie cca 8 týždňov). V období od mája 2010 do februára 2011 teda nebolo možné v rámci OP ŽP vyplácať jednotlivé ŽoP približne štyri mesiace, čo malo negatívny vplyv na rýchlosť čerpania finančných prostriedkov;
- c) neúmerné predlžovanie dĺžky realizácie projektov - RO pre OP ŽP predlžoval realizáciu aktivít projektov bez prijímania náležitých opatrení zo strany prijímateľov, že vykonajú všetky potrebné opatrenia na realizáciu všetkých aktivít projektov aj v prípadoch niekoľkonásobného opakovania VO. Z uvedeného dôvodu bola predlžovaná doba oprávnenosti realizácie projektov, čo následne spôsobilo ohrozenie čerpania finančných záväzkov rokov 2011, resp. 2012 v zmysle pravidla „n+3“.

Z dôvodu odstránenia problémov a rizík v implementácii OP ŽP, RO pre OP ŽP vypracoval Akčný plán na zrýchlenie čerpania a implementácie OP ŽP, v ktorom boli za účelom eliminácie, príp. minimalizácie problémov s čerpaním finančných prostriedkov OP ŽP navrhnuté a prijaté konkrétne opatrenia, ktorých účinnosť je pravidelne na dvojmesačnej báze vyhodnocovaná a odpočítovaná Úradu vlády SR a Ministerstvu financií SR. K týmto opatreniam na zrýchlenie čerpania v rámci OP ŽP patria:

1. uzatvoriť zmluvy o poskytnutí NFP na všetky veľké projekty, v ktorých nebolo ukončené konanie o žiadosti o NFP, resp. nedošlo k uzatvoreniu zmlúv o poskytnutí NFP. Uvedené opatrenie sa vzťahuje predovšetkým na uzatváranie zmlúv schválených veľkých projektov, Vyhodnotenie: doposiaľ bolo uzatvorených 6 zmlúv o poskytnutí NFP na všetky doteraz schválené veľké projekty. K podpisu zmlúv o poskytnutí NFP na zostávajúce veľké projekty pristúpil RO bezodkladne po ich schválení zo strany EK;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

2. uzatvoriť zmluvy o poskytnutí NFP na všetky projekty, ktoré boli, resp. budú schválené v rámci vyhlásených výziev. RO pristúpi k podpisu zmlúv o poskytnutí NFP bezodkladne po ukončení konania o žiadosti o NFP;
Vyhodnotenie: k podpisu zmlúv o poskytnutí NFP RO pristupuje bezodkladne po ukončení konania o žiadosti o NFP;
3. vyhlásiť výzvy na predkladanie žiadostí o NFP v zmysle platného indikatívneho harmonogramu výziev na rok 2014,
Vyhodnotenie: v decembri 2013 RO zverejnil harmonogram výziev pre rok 2014, ktorý je aktualizovaný v súvislosti s disponibilnými finančnými prostriedkami;
4. vyhlásiť oznam o možnosti predloženia projektového zámeru na veľký projekt v rámci prioritnej osi č. 2 Ochrana pred povodňami, kde sa predpokladá predloženie projektového zámeru veľkého projektu (nie stavebného), ktorý bude realizovať Ministerstvo vnútra SR,
Vyhodnotenie: v súčasnosti prebieha príprava oznamu;
5. aplikovať prvky krízového riadenia v rámci implementácie projektov, ktoré boli identifikované ako rizikové z pohľadu čerpania finančných záväzkov r. 2011 - 2013 (najmä v rámci projektov, kde nie je ukončené VO na hlavné aktivity projektu; v rámci projektov, kde je vykazované nulové, resp. nízke čerpanie vzhľadom k dĺžke realizácie projektu; v rámci projektov, kde boli identifikované problémy v realizácii aktivít projektu a pod.),
Vyhodnotenie: dodržiavanie termínov stanovených v projektoch je priebežne kontrolované projektovými manažermi RO a koordinátorom pre rizikové projekty, ktorí v prípade pripomienok k predloženej dokumentácii operatívne komunikujú s prijímateľom pomoci. Zároveň pri rizikových projektoch predkladajú prijímatelia RO k 15. dňu nasledujúceho mesiaca správu o pokroku v implementácii projektu;
6. aplikovať prvky krízového riadenia v súvislosti s implementáciou veľkých projektov,
Vyhodnotenie: napredovanie realizácie veľkých projektov je monitorované v rámci správ o pokroku v implementácii projektu, ktoré prijímatelia predkladajú k 15. dňu nasledujúceho mesiaca aj s aktualizáciou harmonogramu realizácie projektu, ak je to relevantné;
7. zavedenie sledovania čerpania prostriedkov na báze míľnikov na základe zjednotenia spôsobu sledovania čerpania v rámci jednotlivých OP,
Vyhodnotenie: v nadväznosti na spracovaný Akčný plán čerpania prostriedkov, ktorý je zostavený na základe plánov predkladania žiadostí o platbu doručených prijímateľmi, je vyhodnocované plnenie plánu za jednotlivé míľniky. V rámci obdobia míľnika sa sleduje stav čerpania aj v kratších intervaloch a na základe vyhodnotenia situácie sa prijímajú opatrenia;
8. aplikovanie podmienky vyhlásenia VO na hlavné aktivity projektu už v čase predkladania žiadostí o NFP ako jednej z podmienok poskytnutia pomoci (s blížiacim sa ukončovaním programového obdobia 2007 - 2013 a vzhľadom na dĺžku realizácie aktivít infraštruktúrnych projektov zaviedol RO pre OP ŽP túto podmienku ako jednu z podmienok poskytnutia pomoci),
Vyhodnotenie: od zavedenia tejto podmienky pri výzvach z 08/2013 je táto podmienka štandardne integrovaná do všetkých výziev vyhlásených v rámci OP ŽP;
9. zabezpečenie zrýchlenia a zvýšenia kvality, spoľahlivosti a efektívnosti kontroly VO zo strany projektových manažérov (najmä prostredníctvom pravidelných školení zamestnancov RO pre OP ŽP zodpovedných za výkon kontroly VO, resp. vytvorenia ad hoc pracovných skupín zložených z projektových manažérov pre administratívnu kontrolu VO v prípade rozsiahlej dokumentácie VO, či náročnej problematiky v dokumentácii VO),
Vyhodnotenie: zabezpečenie zrýchlenia a zvýšenia kvality, spoľahlivosti a efektívnosti kontroly VO zo strany projektových manažérov RO, prispelo k zrýchleniu administratívnej kontroly VO a k zníženiu miery chybovosti na strane projektových manažérov.

V rámci systému ITMS neboli v priebehu roka 2013 zaznamenané žiadne závažné problémy, išlo len o menšie formálne nedostatky uvedené v tabuľke nižšie.

Tabuľka č. 21: Nedostatky a prijaté opatrenia zo strany RO v oblasti ITMS

Identifikované problémy	Prijaté opatrenia	Odpočet prijatých opatrení
Nesúlad „Súhrnnej správy z odborného hodnotenia“ generovanej z ITMS so „Súhrnnou správou z odborného hodnotenia“,	Rezortný administrátor ITMS MŽP SR dňa 06.02.2013 napísal hlásenie na CKO, v ktorom požiadal zástupcov CKO o zabezpečenie zosúladenia „Súhrnnej správy z odborného	Od júna 2013 bolo možné vygenerovať z ITMS „Súhrnnú správu z odborného hodnotenia“, ktorá bola v súlade s prílohou 422-7 Systému riadenia ŠF a KF na

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

<p>ktorá je prílohou 422-7 Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 4.5.</p>	<p>hodnotenia“ generovanej zo systému ITMS so „Súhrnnou správou z odborného hodnotenia“, ktorá je prílohou 422-7 Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 4.5 (doplnenie posledných 2 stĺpcov do jej prílohy č. 1 - údajov o navrhovanej výške NFP a informácie, či daná žiadosť o NFP je alebo nie je súčasťou LSKxP).</p> <p>Dňa 18.02.2013 bol rezortný administrátor ITMS MŽP SR zo strany CKO informovaný o tom, že predmetný nesúlad bude riešený úpravou výstupnej zostavy, a teda zostava bude zosúladená s platným Systémom riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013. Zástupca CKO informoval rezortného administrátora ITMS MŽP SR dňa 21.03.2013 o nasadení novej verzie ITMS, súčasťou ktorej bol už aj nový report.</p>	<p>programové obdobie 2007 – 2013, verzia 4.5, t. j. jej súčasťou boli už aj údaje o navrhovanej výške NFP a informácie, či daná žiadosť o NFP je alebo nie je súčasťou LSKxP.</p>
<p>Zadávanie, ukladanie a zobrazovanie váh hodnotiacich kritérií schválených Monitorovacím výborom pre OP ŽP</p>	<p>Dňa 22.02.2013 napísal rezortný administrátor ITMS MŽP SR hlásenie na CKO, v ktorom informoval zástupcov CKO o tom, že pri zadávaní hodnotiacich kritérií do systému ITMS bolo síce možné zadať váhy hodnotiacich kritérií s presnosťou na 3 desatinné miesta a uložiť ich, no po kontrole vykonanej s odstupom času bolo zistené, že všetky váhy hodnotiacich kritérií sa v systéme ITMS zobrazujú s presnosťou len na 2 desatinné miesta. Zároveň v ďalšom prípade bolo tiež možné zadať váhy hodnotiacich kritérií s presnosťou na 4 desatinné miesta a uložiť ich, no po uložení sa v ITMS zobrazili s presnosťou na 3 desatinné miesta a po kontrole vykonanej s odstupom času bolo zistené, že váhy týchto hodnotiacich kritérií boli tiež zobrazené s presnosťou na 2 desatinné miesta. Z tohto dôvodu požiadal rezortný administrátor ITMS MŽP SR zástupcov CKO o to, aby bolo možné zadávať váhy hodnotiacich kritérií s presnosťou na 4 desatinné miesta a aby systém ukladal, zobrazoval a aj počítal váhy hodnotiacich kritérií s presnosťou na 4 desatinné miesta.</p> <p>Dňa 27. 02. 2013 (a po ďalšej vzájomnej komunikácii tiež dňa 31. 07. 2013) bol rezortný administrátor ITMS MŽP SR zo strany CKO informovaný o tom, že pri zadávaní váh hodnotiacich kritérií je možné do systému ITMS uložiť číslo, ktoré má maximálne 3 miesta pred desatinnou čiarkou a maximálne 2 miesta za desatinnou čiarkou napriek tomu, že systém ITMS</p>	<p>Na základe informácií od zástupcov CKO z februára 2013 a júla 2013 o nemožnosti zadávania váh hodnotiacich kritérií s presnosťou na viac ako 2 desatinné miesta, t.j. v rozpore s váhami hodnotiacich kritérií schválených Monitorovacím výborom pre OP ŽP, bolo zo strany riadiaceho orgánu pre OP ŽP prijaté rozhodnutie, že pri každej žiadosti o NFP, ktorá bola predmetom odborného hodnotenia, bude v záložke „Poznámky“ uvedená informácia o tom, že váhy hodnotiacich kritérií, schválených Monitorovacím výborom pre OP ŽP dňa 18.12.2012, sú vyjadrené s presnosťou maximálne na 4 desatinné miesta. Nakoľko sa do systému ITMS uloží číslo váhy zaokrúhlené na 2 desatinné miesta, a to i napriek tomu, že obrazovka ITMS umožňuje vyplniť číslo s viac ako 2 desatinnými miestami, jednotlivé bodové hodnotenia pridelené žiadosti o NFP, zachytené v hodnotiacich hárkoch podpísaných hodnotiteľmi, nie sú identické s bodovými hodnoteniami, ktoré sa zobrazujú v ITMS. Tým pádom výsledné bodové hodnotenie vygenerované systémom ITMS nie je zhodné s výsledným bodovým hodnotením zachyteným v hodnotiacom hárku v hodnotiacom hárku, resp. v spoločnom odbornom hodnotiacom posudku podpísanom hodnotiteľmi. Vzhľadom na to, že RO pre OP ŽP musí pri odbornom hodnotení aplikovať výlučne hodnotiace kritériá schválené</p>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	umožňuje vyplniť číslo, ktoré nie je vyjadrené s presnosťou na 2 desatinné miesta, ale napr.: s presnosťou na 3, resp. 4 desatinné miesta. Systém ITMS v takomto prípade vykoná zaokrúhlenie na 2 desatinné miesta, hoci po uložení je možné vidieť dané číslo s presnosťou na viac ako 2 desatinné miesta.	Monitorovacím výborom pre OP ŽP, za záväzný sa považuje hodnotiaci hárok odborného hodnotenia žiadosti o NFP/spoločný odborný hodnotiaci posudok v tlačenej podobe, podpísaný odbornými hodnotiteľmi. Súčasne sa uvádza skutočný počet dosiahnutých bodov v odbornom hodnotení.
V systéme ITMS nebolo možné na úrovni žiadosti o NFP zrušiť relevanciu žiadosti o NFP k horizontálnej priorite (ďalej len „HP“) v prípade, že po vykonanom odbornom hodnotení neboli zo strany odborného hodnotiteľa pridelené body za danú HP, aj napriek tomu, že žiadateľ deklaroval relevanciu pre danú HP.	Dňa 13.11.2013 napísal rezortný administrátor ITMS MŽP SR hlásenie na CKO, v ktorom požiadal zástupcov CKO o informáciu, či je technicky možné v ITMS zrušiť relevanciu žiadosti o NFP k HP, ako to stanovuje kapitola 7.2.3, časť Odborné hodnotenie žiadostí o NFP, odsek 23 Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 4.5. Podľa odpovede CKO zo dňa 14.11.2013 v prípade, ak technické riešenie neumožňuje jednoduché odradenie relevancie na úrovni žiadosti o NFP, je možné za splnenie predmetnej povinnosti riadiaceho orgánu považovať aj odradenie relevancie pri vytváraní projektu zo schválenej žiadosti o NFP. Zároveň sa takýmto spôsobom zabezpečí auditná stopa o vykonaní odradenia relevancie na základe výsledkov odborného hodnotenia (na žiadosti o NFP bude relevancia uvedená a pri projekte už na základe výsledkov odborného hodnotenia nebude vykazovaná).	Na základe odpovede CKO sa riadiaci orgán pre OP ŽP rozhodol postupovať v zmysle stanoviska CKO. V prípade, ak žiadateľ označí relevanciu projektu k HP a vyplní relevantné merateľné ukazovatele, pričom však odborný hodnotiteľ v rámci odborného hodnotenia posúdi, že predložený projekt nemá vplyv na predmetnú HP, Odbor riadenia administrácie upozorní Odbor riadenia implementácie projektov na danú skutočnosť v rámci <i>Žiadosti o vypracovanie zmluvy o poskytnutí NFP</i> . V takomto prípade sa odradenie relevancie k HP v rámci ITMS vykonáva na úrovni projektu.

Zdroj: RO

2.4 Zmeny v kontexte realizácie OP ŽP

Na základe záverov interného hodnotenia zameraného na posúdenie aktuálneho stavu implementácie OP ŽP (k 30. 9. 2012) bola navrhnutá revízia OP ŽP na verziu 4.0. Predmetom navrhovanej revízie bola realokácia finančných prostriedkov z prioritnej osi 4 do prioritnej osi 1, najmä s cieľom predísť možnému nedočerpaniu zdrojov v rámci operačného cieľa 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania. Taktiež bola navrhnutá úprava indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci podľa prioritných tém v rámci prioritnej osi 1 v prospech aktivít na podporu odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ. V súvislosti s uvedeným presunom a úpravami indikatívnych alokácií finančných prostriedkov boli pomerne upravené cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov na úrovni prioritnej osi 1 a prioritnej osi 4. Do tejto revízie boli zároveň zahrnuté zmeny OP ŽP, ktoré už boli schválené Monitorovacím výborom pre OP ŽP s tým, že s prihliadnutím na ich charakter (tzv. neurgentné zmeny) budú zapracované do revidovaného znenia OP ŽP pri najbližšom predložení návrhu revízie OP ŽP Európskej komisii. Tieto zmeny zahŕňajú úpravy indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci, a to presuny finančných prostriedkov z prioritnej témy 86 do prioritnej témy 85 a z prioritnej témy 54 do prioritnej témy 51, ako aj presun finančných prostriedkov z formy financovania 04 do formy financovania 01 v nadväznosti na vyňatie finančných prostriedkov OP ŽP z realizácie iniciatívy JEREMIE, ďalej aktualizáciu Orientačného zoznamu veľkých projektov spočívajúcu vo vypustení veľkého projektu s názvom „Vodovody a kanalizácie v regióne Spiša a Tatier“, a to na základe požiadavky žiadateľa, posledná zmena sa týkala doplnenia hlavného (CORE) ukazovateľa OP ŽP s názvom „Vyvolané investície“ vo vzťahu k prioritnej osi 3 a 4. Predmetný návrh revízie OP ŽP na verziu 4.0 bol schválený Monitorovacím výborom pre OP ŽP dňa

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

18. 12. 2012 a dňa 20. 12. 2012 predložený EK, ktorá k nemu následne listom zo dňa 13.03.2013 zaslala pripomienky. V priebehu mája 2013 bola RO pre OP ŽP vypracovaná modifikácia revízie OP ŽP na verziu 4.0, a to predovšetkým na základe záverov Analýzy možností úpravy návrhu revízie OP ŽP na verziu 4.0, ale aj s prihliadnutím na niektoré pripomienky EK vznesené k už predloženej verzii 4.0. Hlavným cieľom modifikovaného návrhu revízie OP ŽP bolo zohľadniť aktuálne potreby implementácie OP ŽP, najmä potrebu zníženia rizika automatického zrušenia časti záväzku OP ŽP („dekomitmentu“) a zabezpečenia účelného využitia všetkých disponibilných finančných prostriedkov v súlade so stratégiou OP ŽP. Podstata modifikácie revízie OP ŽP na verziu 4.0 spočívala v úprave pôvodne navrhovanej realokácie finančných prostriedkov z prioritnej osi 4 tak, že ich väčšia časť, pôvodne vyčlenená na prioritnú tému 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy viažucu sa k operačnému cieľu 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží, bola realokovaná na novo navrhnutú aktivitu „intervenčné prostriedky na aktívnu ochranu pred povodňami“ v rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami. Doplnenie uvedenej aktivity je v súlade so špecifickým cieľom prioritnej osi 2, ktorým je zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami. Vo vzťahu k zvyšnej sume finančných prostriedkov, pôvodne vyčlenenej v rámci prioritnej osi 4 na prioritnú tému 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom, naďalej zostal zachovaný pôvodný návrh na ich realokáciu do prioritnej osi 1 na aktivity čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd v súlade so záväzkami SR voči EÚ. Tým zostala zachovaná obsahová kontinuita pôvodného a upraveného návrhu revízie OP ŽP ako jedného procesu. V nadväznosti na uvedenú úpravu pôvodne navrhovanej realokácie z prioritnej osi 4 do prioritnej osi 1 boli doplnené tri ukazovatele v rámci prioritnej osi 2, charakterizujúce novo navrhovanú aktivitu, a to „Počet EÚ modulov protipovodňovej ochrany“, „Počet národných protipovodňových modulov“ a „Zvýšenie kapacity intervenčných prostriedkov protipovodňovej ochrany“. Zároveň boli vykonané úpravy cieľových hodnôt ukazovateľov v rámci prioritnej osi 1 a s prihliadnutím na pripomienky EK aj zvýšenie cieľových hodnôt niektorých ukazovateľov v rámci prioritnej osi 4 v porovnaní s hodnotami, ktoré v rámci revízie OP ŽP na verziu 4.0 boli navrhnuté pôvodne. Taktiež došlo k úprave indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci podľa prioritných tém 45, 46, 53 a 54, úprave indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci podľa podporovaného územia a úprave indikatívneho rozdelenia alokácií z fondov EÚ na úrovni NUTS II. Znova bola vykonaná aktualizácia Orientačného zoznamu veľkých projektov spočívajúca vo vypustení veľkého projektu s názvom „Prievidza - sústava na odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd“ na základe požiadavky žiadateľa.

Modifikovaný návrh revízie OP ŽP na verziu 4.0 bol v súlade s čl. 65 písm. g) všeobecného nariadenia predložený Monitorovaciemu výboru pre OP ŽP a schválený na jeho 11. zasadnutí dňa 20.06.2013.

Výsledná verzia revidovaného OP ŽP bola dňa 22.10.2013 predložená na schválenie EK. Revízia OP ŽP na verziu 4.0 bola schválená Rozhodnutím Komisie C(2013) 9355 zo dňa 17.12.2013.

Koncom roka 2012 RO pre OP ŽP vykonal opravu zrejmych nesprávností v písomnom vyhotovení dokumentu *Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. Eur*, ktorý bol schválený Monitorovacím výborom pre OP ŽP dňa 18. 12. 2012. Dôvodom opravy bola chyba v písaní, ktorá vznikla pri písomnom vyhotovení uvedeného dokumentu. Oprava bola v súlade s čl. 8 ods. 3 písm. d) štatútu Monitorovacieho výboru pre OP ŽP zaslaná dňa 23. 01. 2013 jeho členom na vedomie. Oprava znenia predmetných hodnotiacich kritérií bolo potvrdená podpisom ministra životného prostredia SR, ako predsedu Monitorovacieho výboru pre OP ŽP, dňa 30. 01. 2013. V prvej polovici roka 2013 riadiaci orgán pre OP ŽP ďalej pristúpil k doplneniu dokumentu *Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. Eur* o dve skupiny hodnotiacich kritérií pre neinvestičné aktivity operačného cieľa 4.3 *Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie*, a to:

1. Vhodnosť a účelnosť projektu,
2. Spôsob realizácie projektu.

Dôvodom doplnenia bola absencia hodnotiacich kritérií pre aktivity neinvestičného charakteru (spadajúce v súlade s platným Programovým manuálom OP ŽP do III. skupiny aktivít: Environmentálne vhodné zneškodnenie POPs–odpadov (t.j. odpadov pozostávajúcich z POPs,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

obsahujúcich POPs alebo kontaminovaných POPs)) v rámci daného operačného cieľa, ktoré boli súčasťou pripravovanej výzvy na predkladanie žiadostí o NFP s kódom OPŽP-PO4-13-1. V rámci daného písomného postupu pre prijatie rozhodnutia (per rollam) bol dňa 04.04.2013 členmi Monitorovacieho výboru pre OP ŽP schválený návrh na doplnenie dokumentu *Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. Eur*. Doplnené znenie uvedených hodnotiacich kritérií bolo potvrdené podpisom ministra životného prostredia SR, ako predsedu Monitorovacieho výboru pre OP ŽP, dňa 09.04.2013.

2.5 Podstatné zmeny podľa článku 57 nariadenia (ES) č. 1083/2006

K 31.12.2013 nedošlo v rámci OP ŽP k podstatným zmenám spadajúcim pod článok 57 Nariadenia (ES) č. 1083/2006.

2.6 Doplnkovosť s inými nástrojmi

Synergia, komplementarita OP ŽP s inými operačnými programami

V rámci synergie OP ŽP s operačnými programami Regionálny Operačný Program, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, OP Doprava, OP Bratislavský kraj sú vytvorené demarkačné línie pre tematicky podobné opatrenia.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi OP konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len „OP KaHR“) a OP ŽP:

V rámci OP ŽP, prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, operačný cieľ 3.1 Ochrana ovzdušia je primárnym cieľom podpory z OP ŽP znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, pričom RO podporuje iba nevýrobné technológie (napr. koncové technológie) na znižovanie emisií do ovzdušia (t.j. emisie základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀, PM_{2,5}), SO₂, NOX, benzén, NH₃, ťažkých kovov a PAH). Naproti tomu MH SR v rámci OP KaHR, prioritná os 1 Inovácie a rast konkurencieschopnosti, opatrenie 1.1. Inovácie a technologické transfery, podopatrenie 1.1.1.Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov podporuje inovatívne výrobné technológie, ktoré zároveň aj znižujú emisie do ovzdušia a do všetkých zložiek životného prostredia.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi Regionálnym operačným programom (ďalej len „ROP“) a OP ŽP:

V rámci prioritnej osi 4. Regenerácia sídel sú v rámci ROP podporované aktivity zamerané na rekonštrukciu a budovanie vodovodov, a to výlučne v súvislosti s inými aktivitami regenerácie sídiel (napr. rekonštrukcie miestnych komunikácií a verejných priestranstiev), ktoré sú realizované v obciach identifikovaných ako kohézne alebo inovačné póly rastu alebo v obciach, ktoré nie sú pólmi rastu za podmienky, že ide o obce so separovanými alebo segregovanými rómskymi osadami, ktoré sú evidované v Atlase rómskych komunit. V rámci ROP nie je primárne riešená vybavenosť obce inžinierskymi sieťami. V operačnom celi 1.1 OP ŽP sú podporované samostatne realizované projekty zamerané na rekonštrukciu a budovanie verejných vodovodov pre obce.

Vo výberovom procese sú riadiacimi orgánmi pre ROP a OP ŽP využívané informácie zo systému ITMS za účelom vylúčenia možnosti duplicitného financovania.

Uvedená podmienka platí aj pri tematicky podobných opatreniach prioritnej osi 4 ROP a operačných cieľov 1.2 OP ŽP a 2.1 OP ŽP, na úrovni ktorých sú taktiež vytvorené deliace línie.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi OP Doprava a OP ŽP:

V rámci prioritnej osi 4 *Infraštruktúra a dopravné prostriedky integrovaných dopravných systémov* OP Doprava je podporovaná výstavba a modernizácia mestských dráhových systémov (električkové a trolejbusové dráhy), ako aj obnova mobilného parku mestskej dráhovej dopravy v mestách Bratislava a Košice. Zároveň prostredníctvom tejto prioritnej osi bude podporovaná aj obnova parku železničných koľajových vozidiel v procese budovania integrovaných dopravných systémov pri už spomínaných dvoch metropolách. Synergicky cez prioritnú os 6 Železničná verejná osobná doprava

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

došlo tiež k obnove železničných koľajových vozidiel pre regionálnu železničnú osobnú dopravu. Realizáciou prioritnej osi 4 s nadväznosťou na prioritnú os 6 sa vytvoria podmienky pre zvýšenie podielu ekologickej verejnej železničnej osobnej dopravy, ako aj mestskej hromadnej dopravy. *V rámci operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia OP ŽP* budú, prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia, podporené aktivity zamerané na zníženie emisií znečisťujúcich látok z verejnej dopravy, ktorá patrí k mobilným zdrojom znečisťovania ovzdušia. Podporená bude plynofikácia autobusov verejnej dopravy (mestskej aj medzimestskej) a budovanie CNG čerpacích staníc, ako aj nákup trolejbusov a električiek ako náhrady za autobusovú dopravu.

Dodržiavanie deliacej línie na úrovni projektov medzi OP Bratislavský kraj (ďalej len „OP BK“) a OP ŽP:

Deliaca línia s operačným cieľom 3.2 OP ŽP, financovaným z ERDF, je daná hranicami území oprávnenými pre cieľ Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. *V rámci opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery OP BK* budú podporované aktivity na území Bratislavského kraja. V rámci prioritnej osi 3 OP ŽP sú podporované aktivity na celom území SR s výnimkou Bratislavského kraja.

Deliaca línia s operačným cieľom 5.1 (programy starostlivosti) OP ŽP, financovaným z ERDF, je daná hranicami území oprávnenými pre cieľ Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. *V rámci OP BK Opatrenie 1.1 Regenerácia sídiel* sú podporované aktivity na území Bratislavského kraja. *V rámci prioritnej osi 5 OP ŽP* sú podporované aktivity na celom území SR s výnimkou Bratislavského kraja.

Programy nadnárodnej spolupráce

OP ŽP, ako aj prioritné osi, ktoré sú jeho súčasťou, sa taktiež dopĺňajú (prípadne vytvárajú aj synergické efekty) s prioritami SR pre cieľ Európska teritoriálna spolupráca v oblastiach cezhraničnej spolupráce a nadnárodnej spolupráce. Národný orgán pre programy nadnárodnej spolupráce v rámci cieľa Európska územná spolupráca je MŽP SR.

Na základe uznesenia vlády SR č. 604/2013 zo dňa 16. októbra 2013 bol pre nové programové obdobie 2014 - 2020 ako národný orgán pre programy v rámci cieľa Európska územná spolupráca – nadnárodná spolupráca určený Úrad vlády SR.

Program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa (2007 – 2013)

Program Stredná Európa zahŕňa 8 krajín: Rakúsko, Českú republiku, časť Nemecka, Maďarsko, časť Talianska, Poľsko, Slovenská republika a Slovinsko.

Všeobecný cieľ NSRR SR pre programové obdobie 2007 – 2013 napĺňanie politiky súdržnosti prostredníctvom koncentrácie príspevkov sa vykonáva prostredníctvom dvoch hlavných cieľov: Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. NSRR nezahŕňa tretí cieľ definovaný v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v znení neskorších predpisov – cieľ Európska teritoriálna spolupráca, na napĺňanie ktorého bol schválený Operačný program Stredná Európa 2007 – 2013.

Nadnárodný charakter projektov predkladaných v rámci Programu nadnárodnej spolupráce Stredná Európa a spoločná príprava, vykonávanie, spoločný personál a spoločné financovanie projektov vykonávané prijímateľmi združenými v projekte na princípe partnerstva zabezpečujú dostatočné deliace línie s Operačným programom Životné prostredie 2007 – 2013.

Projekty podporované v rámci programu nadnárodnej spolupráce sú najmä projekty neinvestičného charakteru: spoločné nadnárodné stratégie a štúdie; vytváranie a uplatňovanie spoločných nástrojov rozvoja (spoločných riešení v oblasti inovácií, ochrany životného prostredia, predchádzania environmentálnym rizikám, využívania OZE, rozvoja dopravy a informačno-komunikačných technológií, rozvoja regiónov); výmena skúseností, vytváranie sietí a uplatňovanie spoločných postupov riadenia; prípravné štúdie pre realizáciu investícií nadnárodného charakteru (napr. dopravných sietí) – štúdie uskutočniteľnosti, štúdie vplyvov na životné prostredie; pilotné činnosti, pilotné a demonštratívne projekty s nadnárodným rozmerom (v ktorých rámci je možné aj

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

financovanie investícií pilotného charakteru a malého rozsahu). Za účasti zástupcov všetkých krajín prebiehala počas roka 2013 príprava nového Operačného programu Stredná Európa na programové obdobie 2014 – 2020. Pre nový operačný program boli vybrané nasledovné tematické ciele (v súlade s návrhom Všeobecného nariadenia o EŠIF):

Tematický cieľ 1 - Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií

Tematický cieľ 4 - Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Tematický cieľ 6 - Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov

Tematický cieľ 7 - Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach

Do procesu tvorby nového operačného programu boli zapojení prijímatelia resp. potenciálni prijímatelia z jednotlivých krajín programu v rámci tzv. „Stakeholder dialogue“. V prvej polovici roku 2013 sa v každej krajine konal Stakeholder dialogue. Na Slovensku zorganizovalo Národné kontaktné miesto „Stakeholder dialogue“ dňa 6. mája 2013. Spoločným výstupom dialógov boli návrhy oprávnených aktivít v rámci jednotlivých tematických cieľov, ktoré boli pri tvorbe nového operačného programu zohľadnené. V máji 2013 sa uskutočnila v Padove výročná konferencia programu. Hlavnými bodmi výročnej konferencie boli hodnotenia súčasného programového obdobia, ďalšie smerovanie programu v novom programovom období 2014 - 2020.

Počas celého roku 2013 prebiehala implementácia projektov, schválených v rámci poslednej výzvy programu.

Program nadnárodnej spolupráce Juhovýchodná Európa (2007 – 2013)

Program nadnárodnej spolupráce Juhovýchodná Európa je súčasťou cieľa 3 - Európskej územnej spolupráce. Operačný program Juhovýchodná Európa 2007 – 2013 zahŕňa 16 krajín: Albánsko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Chorvátsko, Čierna Hora, Grécko, Maďarsko, Moldavsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Srbsko, Taliansko a Ukrajina.

Nadnárodné partnerstvá v rámci programu môžu predkladať projekty v 4 prioritných osiach:

1. Uľahčovanie inovácií a podnikania,
2. Ochrana a zlepšovanie životného prostredia,
3. Zlepšovanie dostupnosti,
4. Rozvoj nadnárodných synergií pre oblasti udržateľného rastu.

V rámci prioritnej osi 2 Ochrana a zlepšovanie životného prostredia sú podporované nasledujúce oblasti intervencie:

- 2.1 Zlepšovanie integrovaného vodného hospodárstva a protipovodňová prevencia,
- 2.2 Zlepšovanie prevencie environmentálnych rizík,
- 2.3 Podpora spolupráce pri riadení prírodných zdrojov a chránených oblastí,
- 2.4 Podpora efektívneho využívania energie a zdrojov.

Podporované projekty môžu byť neinvestičného charakteru, z ktorých časť môže mať charakter prípravnej dokumentácie pre investície do environmentálnej infraštruktúry (napr. štúdie uskutočniteľnosti), ale zároveň aj niektoré investičné aktivity zamerané na rozvoj environmentálnej infraštruktúry nadnárodného významu.

V roku 2013 nebola vyhlásená žiadna výzva na predkladanie projektov. V júni 2013 sa uskutočnila v Bukurešti výročná konferencia programu. Hlavnými bodmi výročnej konferencie bolo zhodnotenie súčasného programového obdobia, ďalšie smerovanie programu v novom programovom období 2014 - 2020. V novom programovom období program Juhovýchodná Európa zaniká a programové územie bude rozdelené na dva nástupnícke programy Adriatic- Ionian a Danube. Slovenská republika bude môcť čerpať finančné prostriedky v novom programovom období 2014 - 2020 z programu Danube.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Počas celého roku 2013 prebiehala implementácia projektov, schválených v rámci poslednej výzvy programu.

Cezhraničná spolupráca

Programy cezhraničnej spolupráce implementované na území SR sú súčasťou cieľa 3 Európska územná spolupráca, ktorý nie je súčasťou Národného strategického referenčného rámca a dopĺňajú programy realizované v rámci cieľov "Konvergencia" a "Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť".

V rámci prioritných osí resp. oblastí intervencie programov cezhraničnej spolupráce možno identifikovať tematické a obsahové synergie s aktivitami podporovanými v rámci Operačného programu Životné prostredie, konkrétne:

V rámci Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika - Rakúsko 2007 - 2013 sú v rámci Prioritnej osi 2 Dostupnosť a trvalo udržateľný rozvoj definované tematické priority v oblasti životného prostredia, ktoré sa môžu čiastočne prekrývať s aktivitami definovanými pre OP ŽP.

P1 Učiaci sa/znalostný región a ekon. konkurencieschopnosť

- 1.1 Cezhraničná spolupráca MSP, spolupráca v oblasti výskumu a technického vývoja
- 1.2 Kultúrna spolupráca, spolupráca v cestovnom ruchu
- 1.3 Vzdelávanie a kvalifikácia, integrácia trhov práce
- 1.4 Sociálna dimenzia integrácie (sociálne a zdravotné služby)

P2 Dostupnosť a trvalo udržateľný rozvoj

- 2.1 Doprava a regionálna dostupnosť (plánovanie, organizácia dopravy a logistika)
- 2.2 Trvalo udržateľný územný rozvoj a kvalitná regionálna správa/kvalitný regionálny manažment
- 2.3 Spolupráca a spoločný manažment /spoločné riadenie chránených území
- 2.4 Energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie, ochrana životného prostredia, manažment rizík

P3 Technická pomoc

V rámci Operačného programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007 - 2013 môžu byť resp. sú podporované aj projekty na budovanie environmentálnej infraštruktúry v rámci prioritnej osi 1 Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry, ako aj pod prioritnou osou 2 Sociálny a ekonomický rozvoj je možnosť podporovať projekty na ochranu prírodného dedičstva.

Prioritná os 1: Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry

- 1.1 Komunikačná a dopravná infraštruktúra
- 1.2 Environmentálna infraštruktúra

Prioritná os 2: Sociálny a ekonomický rozvoj

- 2.1 Rozvoj cezhraničnej spolupráce v turizme
- 2.2 Ochrana kultúrneho a prírodného dedičstva
- 2.3 Networking

Prioritná os 3: Podpora lokálnych iniciatív (mikro projekty)

Prioritná os 4: Technická pomoc

Program Slovenská republika – Maďarsko 2007 – 2013

- 2.1 Spoločné aktivity na podporu ochrany ŽP
- 2.2 Spoločná starostlivosť o prírodné prostredie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Operačný program cezhraničnej spolupráce *Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013* v rámci Prioritnej osi „Rozvoj dostupnosti cezhraničného územia a životného prostredia“ môže podporovať environmentálne projekty.

Riadiace štruktúry programov cezhraničnej spolupráce venujú špeciálnu pozornosť tomu, aby sa zabránilo akejkoľvek možnosti dvojitého financovania intervencií zo štrukturálnych fondov. Deliacou líniou teda v tomto prípade je v prvom rade charakter projektov cezhraničnej spolupráce, ktorých hlavným špecifikom je spoločný manažment projektov s cezhraničným dopadom – pri hodnotení projektov sa dôrazne posudzuje práve cezhraničný dopad aktivít.

Pre zabezpečenie vzájomnej informovanosti o podporovaných aktivitách/projektoch je zástupca Riadiaceho orgánu pre OP ŽP členom Monitorovacieho výboru každého z programov cezhraničnej spolupráce.

Synergia, komplementarita OP ŽP s programami financovanými z EAFRD

Niektoré aktivity OP ŽP sa dopĺňajú s aktivitami *Programu rozvoja vidieka (ďalej len „PRV“)*, ktorý je financovaný zo zdrojov *Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EAFRD)*.

Príkladom sú tematicky podobné opatrenia pre OP ŽP, PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, Operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ, a to v rámci PRV:

- Os 1 Zvýšenie konkurencieschopnosti sektoru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, Opatrenie: Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva:
  - v prípade PRV môžu byť podporené aktivity výstavby, rekonštrukcie a modernizácie v oblasti čistenia odpadových vôd (ČOV) za účelom zlepšenia celkovej výkonnosti podniku, t.j. pre fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a lesných produktov.
  - v prípade OP ŽP je podpora zameraná na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách požadovanej veľkosti, pričom fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe a lesnom hospodárstve nie sú oprávneným prijímateľom.
- Os 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva, Opatrenie Obnova a rozvoj obcí:
  - v prípade PRV sú v rámci komplexného zlepšenia základných služieb a rozvoja investícií vidieckych oblastí podporené aktivity zlepšenia stavu vodovodných a kanalizačných systémov (rekonštrukcia a modernizácia) za účelom zabezpečenia vyššej atraktivity vidieckych oblastí.
  - v prípade OP ŽP je podpora zameraná na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách požadovanej veľkosti v zmysle Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES.

Synergia, komplementarita OP ŽP s ostatnými finančnými nástrojmi

Finančný mechanizmus EHP/Nórsky finančný mechanizmus (ďalej len „FM EHP/NFM“) v r. 2013

V rámci programového obdobia rokov 2009 - 2014 bolo pre Slovensko vyčlenených viac ako 80 miliónov EUR. Z hľadiska komplementarity OP ŽP s finančným mechanizmom EHP/Nórského finančného mechanizmu sú relevantné tieto oblasti:

- SK02 – *Prispôsobenie sa zmene klímy – prevencia povodní a sucha* – zámerom je navrhnuť stratégie, realizovať opatrenia na prispôsobenie sa zmene klímy, zvýšiť kapacity na posúdenie zraniteľnosti voči zmene klímy a rozšíriť vedomosti a poznatky verejnosti o prispôsobení sa zmene klímy,
- SK07 – *Zelené inovácie v priemysle* – zámerom je zvýšenie konkurencieschopnosti zelených podnikov, ozelenenie existujúcich priemyselných odvetví, zelené inovácie a zelené podnikanie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Pre oblasť - Prispôsobenie sa zmene klímy boli v roku 2013 vyhlásené tri výzvy. Prvé dve výzvy boli vyhlásené v marci 2013. Prvá výzva bola na základe programovej dohody zameraná na komponent Zemplín a Horná Nitra, druhá výzva – Zdravé mestá bola zameraná na riešenie problémov súvisiacich so zmenou klímy v mestskom prostredí. Tretia výzva bola vyhlásená v máji 2013 na malú grantovú schému „Modré školy“.

V rámci prvej výzvy boli v hodnotiacom procese vybraté 3 žiadosti a v rámci druhej výzvy boli vybraté opäť 3 žiadosti. V malej grantovej schéme bolo predložených 82 žiadostí, z toho 79 žiadostí splnilo kritéria oprávnenosti. Hodnotenie projektov prvej a druhej výzvy by malo byť ukončené v prvej polovici roku 2014. Zazmluvnenie projektov v rámci malej grantovej schémy sa predpokladá v prvej polovici roku 2014.

Pre oblasť – Zelené inovácie v priemysle bola v marci 2013 vyhlásená otvorená výzva na predkladanie projektov, do ktorej sa zapojilo 13 žiadateľov, z toho 12 projektov splnilo podmienky oprávnenosti. Ku koncu roka 2013 neboli uzatvorené projektové zmluvy. V decembri 2013 bola podaná žiadosť správcom programu na zmenu programovej dohody, ktorá sa týkala realokácie rezervy pre program Zelené inovácie. Pre daný program má byť zvýšená alokácia o sumu 1 160 000 EUR na dosiahnutie zvýšenia tvorby zelených miest a rozvoj podnikania a suma 1 000 000 EUR má byť použitá na predefinovaný projekt Úradu vlády SR a Nórskeho partnera – Innovation Norway.

Švajčiarsky finančný mechanizmus (ďalej len „ŠFM“) v r. 2013

Švajčiarska konfederácia (ŠK) sa zaviazala poskytnúť SR príspevok vo výške 66,866 miliónov CHF na päťročné obdobie záväzku a desaťročné obdobie vyplácania. Plynutie doby finančnej podpory nastalo 14. júna 2007 a bude trvať do 13. júna 2017. Počas roku 2013 prebiehala implementácia projektov. Dňa 25.4.2013 sa konalo 5. Výročné zasadnutie Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce. Hlavným cieľom stretnutia bolo zhodnotenie implementácie projektov.

Pre posúdenie komplementárnosti s OP ŽP 2007 - 2013 je v prípade ŠFM tematické zameranie *Životné prostredie a infraštruktúra* s dvomi oblasťami podpory:

1. Obnova a modernizácia základnej infraštruktúry a skvalitnenie životného prostredia;

ŠFM v danom tematickom zameraní podporuje 8 projektov (Obnova a modernizácia základnej infraštruktúry a skvalitnenie životného prostredia – 6 projektov z toho 3 na východnom Slovensku; Ochrana prírody – 2 projekty).

Projekty v oblasti zamerania Obnova a modernizácia základnej infraštruktúry a skvalitnenie životného prostredia sú zamerané na výstavbu/dobudovanie verejnej kanalizácie a čistiarní odpadových vôd (ČOV) v aglomeráciách s viac ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi, ktoré neboli oprávnené na podporu zo štrukturálnych fondov EÚ:

- a) Kanalizácia Gemerská Poloma I. a II. stavba realizovaný obcou Gemerská Poloma,
- b) Splašková kanalizácia Dlhé nad Cirochou II. etapa realizovaný obcou Dlhé nad Cirochou,
- c) Tušice - Tušická Nová Ves - Horovce kanalizácia a ČOV - II. etapa realizovaný obcou Tušice,
- d) ČOV a kanalizácia Dvorníky realizovaný obcou Dvorníky,
- e) Kanalizácia a ČOV Veľké Ripňany II. etapa realizovaný obcou Veľké Ripňany,
- f) Celoobecná kanalizácia a ČOV pre obec Častá realizovaný obcou Častá.

Celková výška NFP určená na podporu týchto projektov predstavuje 24 642 163 EUR, z čoho príspevok ŠK je 27 009 879 CHF.

2. Ochrana prírody

V oblasti zamerania Ochrana prírody sú podporované dva projekty:

- a) Rozvoj ochrany prírody a chránených území v slovenských Karpatoch realizovaný Štátnou ochranou prírody SR,
- b) Monitoring a výskum lesných ekosystémov realizovaný Národným lesníckym centrom.

Celková výška NFP určená na podporu týchto projektov predstavuje celkovú výšku finančných prostriedkov 3 914 402 EUR, z čoho príspevok ŠK je 4 160 000 CHF.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Vo vzťahu k OP ŽP je komplementárne využívaný finančný nástroj ES LIFE +, ktorý vychádza z nariadenia EP a Rady (ES) č. 614/2007 z 23. mája 2007 o finančnom nástroji pre životné prostredie (LIFE +).

Všeobecným cieľom LIFE + je prispievať k vykonávaniu, aktualizácii a tvorbe environmentálnej politiky a právnych predpisov Spoločenstva v oblasti životného prostredia, predovšetkým cieľov 6. akčného environmentálneho programu a z neho vyplývajúcich tematických stratégií a projektov s európskou pridanou hodnotou. Aj v roku 2013 mohli žiadatelia podať návrhy projektov na schválenie na úrovni EK v 3 tematických segmentoch: A) LIFE Príroda a Biodiverzita; B) LIFE Environmentálna politika a riadenie v oblasti životného prostredia; C) LIFE Informovanie a komunikácia.

Oprávnenosť financovania podaného projektu pre program LIFE+ spočíva v jeho doplnkovosti. Projektové aktivity v oblasti ochrany životného prostredia, ktoré nemôžu byť predmetom financovania z iných finančných nástrojov, sú oprávnenými pre program LIFE+. Možné prekrývanie aktivít a dvojité financovanie je kontrolované na národnej aj európskej úrovni.

Do výzvy EK vyhlásenej v roku 2012 bolo za Slovensko podaných 14 projektov. Proces hodnotenia podaných projektov na EK bol uzavretý v druhom kvartály 2013 schválením 5 projektov.

Tabuľka č. 22: Zoznam schválených projektov v roku 2013 podaných v rámci výzvy EK 2012
 LIFE+ Príroda a Biodiverzita

Žiadateľ	Názov projektu	Celkový rozpočet v €	Príspevok EK v €
Bratislavské regionálne Ochranské združenie	Ochrana vtákov v CHVÚ Ostrovné lúky	2 672 353	1 336 176
Bratislavské regionálne Ochranské združenie	Ochrana brehule hnedej, rybníka čierneho a včelárika zlatého v regióne Dunaj-Morava	3 676 064	1 838 032
Slovenská ornitologická spoločnosť/Bird Life Slovensko	Integrovaný manažment riečnych ekosystémov na južnom Slovensku	1 785 675	892 837
Spolu		8 134 092	4 067 045

LIFE+ Životné prostredie

Žiadateľ	Názov projektu	Celkový rozpočet v €	Príspevok EK v €
Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	Eliminácia negatívneho vplyvu geologickej zložky životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva okresu Krupina	417 750	201 153
BIOMASA združenie právnických osôb	Strategické riadenie a plánovanie využívania domácej energie	1 293 722	636 086
Spolu		1 711 472	837 239

Zdroj: MŽP SR

Do výzvy EK vyhlásenej v roku 2013 bolo za Slovensko podaných 10 projektov. Proces hodnotenia podaných projektov na EK bude uzavretý v druhom kvartály 2014.

Poskytovanie spolufinancovania pre projekty LIFE+ zo štátneho rozpočtu bolo schválením nového Mechanizmu spolufinancovania projektov LIFE+ zo ŠR pre PO 2007 – 2013 odblokované. V roku 2013 došlo k zazmluvneniu prvého projektu zo skupiny projektov schválených vo výzve EK z rokov 2009 – 2010, ktoré boli schválené aj vo výzve na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu vyhlásenej v roku 2012.

Na asistenciu pri príprave žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre "veľké projekty" (t.j. projekty, ktorých celkové náklady presahujú 50 miliónov EUR pre oblasť životného prostredia) je využívaná iniciatíva JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), ktorá je hlavnou spoločnou iniciatívou Európskej investičnej banky (EIB), Európskej komisie (DG REGIO) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBRD). Jej základným cieľom je podpora členských štátov EÚ, predovšetkým nových členských štátov v strednej a východnej Európe, pri čerpaní prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 - 2013.

Ďalšie relevantné informácie o veľkých projektoch a iniciatíve JASPERS sú uvedené v kapitole 5. Veľké projekty.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

JEREMIE iniciatíva (Joint European REsources for Micro and Medium Enterprises - Spoločné európske zdroje pre malé a stredné podniky). Predmetná iniciatíva je v zmysle uznesenia vlády SR č. 12/2011 v rámci OP ŽP irelevantná.

Vzájomná súvislosť napĺňania cieľov OP ŽP s piliermi Stratégie EÚ pre dunajský región a jej prioritnými oblasťami

OP ŽP je v súlade so svojím globálnym cieľom prioritne zameraný na plnenie záväzkov SR v oblasti životného prostredia, najmä odvádzania a čistenia odpadových vôd, vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ a legislatívy EÚ, a teda jeho zameranie nie je primárne územného charakteru. Tomu zodpovedá aj skutočnosť, že koncepčným východiskom OP ŽP sú strategické dokumenty EÚ a SR v oblasti environmentálnej politiky, od ktorých sa následne odvíjajú ciele OP ŽP.

Stratégia EÚ pre dunajský región (ďalej len „Dunajská stratégia“) patrí k strategickým dokumentom územného charakteru, ktoré sú zamerané na charakteristiku situácie a identifikáciu potrieb konkrétneho územia.

Z toho vyplýva, že OP ŽP a jeho ciele nemožno vnímať ako podriadené prioritám Dunajskej stratégie (ktorá o. i. v čase prípravy a schvaľovania OP ŽP ešte neexistovala). Prvoradým zameraním jednotlivých projektov OP ŽP je teda napĺňanie cieľov OP ŽP. Realizácia projektov v rámci OP ŽP môže prispieť k podpore priorít Dunajskej stratégie v prípadoch, ak sa zameranie projektov, ktoré je primárne determinované cieľmi OP ŽP, zároveň prelína so zameraním priorít Dunajskej stratégie.

Z hľadiska korelácie s OP ŽP možno v rámci schválenej štruktúry Dunajskej stratégie identifikovať ako relevantný *pilier II. Ochrana životného prostredia v dunajskom regióne*. Vzájomná súvislosť prioritných osí / operačných cieľov OP ŽP a zodpovedajúcich prioritných oblastí Dunajskej stratégie, spadajúcich do uvedeného piliera, je podrobnejšie charakterizovaná nižšie.

Pokiaľ ide o projekty, ktoré sú v rámci jednotlivých prioritných osí / operačných cieľov OP ŽP vytýpané ako príklady korelácie ich zamerania s prioritami Dunajskej stratégie, ich výber vychádza z toho, že vzhľadom na územný charakter Dunajskej stratégie by svojimi parametrami mali mať vplyv na dunajský makroregión alebo aspoň na jeho významnú časť. V prevažnej miere preto ide o projekty s dosahom na celé územie SR (keďže k povodiu Dunaja patrí 96 % územia SR).

Korelácia OP ŽP s prioritnými oblasťami Dunajskej stratégie v rámci piliera II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti:

a) Prioritná oblasť 4. Obnoviť a udržať kvalitu vôd

S vyššie uvedenou prioritnou oblasťou Dunajskej stratégie súvisí v rámci OP ŽP svojim zameraním:

- ***Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, a to:***
  - ***operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ***

Uvedený operačný cieľ má v súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie prvoradý význam. Je zameraný na podporu aktivít v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v súlade so záväzkami SR vyplývajúcimi zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ a podľa Národného programu Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES.

Predmetom podpory v rámci uvedeného operačného cieľa je *výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd, ako aj stokových sietí, výstavba, rozšírenie a zvýšenie v aglomeráciách jednotlivých veľkostných kategórií (nad 150 000 ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „EO“); od 15 000 EO do 150 000 EO; od 10 000 EO do 15 000 EO; od 2 000 EO do 10 000 EO).*

Uvedený operačný cieľ je v priamom súlade so zameraním jednej z aktivít zahrnutých v rámci *prioritnej oblasti 4. Obnoviť a udržať kvalitu vôd* do Akčného plánu Dunajskej stratégie, schváleného na zasadnutí Európskej rady 24.06.2011 (ďalej len „Akčný plán“). Konkrétne ide o aktivitu: „*Pokračovanie v podpore veľkých investícií do budovania a modernizácie mestských čistiarní odpadových vôd v celom povodí Dunaja, vrátane opatrení na budovanie kapacity na regionálnej a miestnej úrovni pre návrh takejto infraštruktúry*“.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V prípade projektov v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd, ich vplyv na obyvateľstvo, príp. aj územie závisí od veľkosti aglomerácie, ktorá je v rámci nich riešená. Z tohto hľadiska sú významné najmä veľké projekty s celkovými nákladmi nad 50 miliónov EUR, spomedzi ktorých možno uviesť dva projekty zamerané na riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd v aglomeráciách 1. veľkostnej skupiny, t.j. nad 150 000 EO, a to:

Tabuľka č. 23: Veľké projekty zamerané na odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Predpokladané celkové náklady v € (bez DPH)
SKK Ružomberok a ČOV Liptovská Teplá, Liptovské Sliače	Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s.	V realizácii	9 713 054,40
Podunajsko – odkanalizovanie podunajskej časti bratislavského regiónu	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.	V realizácii	26 151 804,42

Zdroj: RO

V prípade tzv. malých projektov, t.j. projektov s celkovými nákladmi do 50 miliónov EUR, sú na riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd v aglomeráciách 1. veľkostnej skupiny, t.j. nad 150 000 EO, zamerané nasledujúce projekty uvedené v tabuľke č. 24:

Tabuľka č. 24: Projekty zamerané na odvádzanie a čistenie odpadových vôd (nie veľké projekty)

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Kanalizácia Podunajské Biskupice, 1. Etapa	Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice	Riadne ukončený	2 983 017,37	350 943,22	3 333 960,59
Nitra – dobudovanie kanalizačnej siete	Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	Riadne ukončený	8 732 049,98	1 540 950,00	10 272 999,98
Kanalizácia Mestskej časti Košice – Krásna, II. etapa	Mestská časť Košice - Krásna	Riadne ukončený	916 482,65	107 821,49	1 024 304,14
SČOV Žilina - intenzifikácia	Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.	V realizácii	8 514 651,50	1 502 585,56	10 017 237,06
Výstavba kanalizácie Beňadiková, Liptovský Mikuláš	Liptovská vodárenská spoločnosť	Riadne ukončený	3 893 004,19	687 000,74	4 580 004,93

Zdroj: RO

- *operačný cieľ 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov*

Vo vzťahu k prioritám Dunajskej stratégie má operačný cieľ 1.1 iba doplnkový význam, keďže vo viacerých prípadoch súbežne s výstavbou verejnej kanalizácie prebieha aj výstavba verejného vodovodu;

- *operačný cieľ 1.3 Zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd*

V súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie má uvedený operačný cieľ dôležitý význam. Jeho hlavným zameraním je zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich pre SR zo smernice 2000/60/ES EP a Rady z 23.10.2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločného v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vodách) v oblasti monitorovania. Monitorovanie stavu povrchovej vody a podzemnej vody sa realizuje na základe ročných programov monitorovania, v ktorých sa upresňujú monitorovacie miesta, rozsah a frekvencia sledovania ukazovateľov. O plnení programov monitorovania je SR povinná predkladať hlásenia EK. Hodnoty zistené monitorovaním sú centrálné archivované a využívané pre hodnotenie stavu vôd, čo je základným predpokladom návrhu opatrení v plánoch manažmentu povodí.

Tabuľka č. 25: Príklady projektov

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Monitorovanie fyzikálno-chemických a biologických prvkov kvality povrch vôd	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	Riadne ukončený	1 268 311,11	223 819,61	1 492 130,72
Monitorovanie fyzikálno-chemických a biologických prvkov kvality povrch vôd – 2009, 2010	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	Riadne ukončený	2 763 649,94	487 702,93	3 251 352,87

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Monitorovanie kvality podzemných vôd SR	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	Riadne ukončený	1 105 807,79	195 142,55	1 300 950,34
---	---------------------------------------	-----------------	--------------	------------	--------------

Zdroj: RO

Z vyššie uvedeného vyplýva, že *prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd*, a to predovšetkým *operačný cieľ 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ*, má podstatný význam z hľadiska prepojenia OP ŽP s prioritami Dunajskej stratégie v rámci *prioritnej oblasti 4.Obnoviť a zachovať kvalitu vôd*.

V súvislosti s uvedenou prioritnou oblasťou Dunajskej stratégie je taktiež potrebné poznamenať, že Ministerstvu životného prostredia SR bolo uznesením vlády SR č. 229 z 30.03.2011 k aktualizovanej národnej pozícii SR k Stratégii EÚ pre dunajský región a návrhu jej koordinácie uložené vykonávať funkciu koordinátora prioritnej oblasti Obnoviť a zachovať kvalitu vôd. Výkon uvedenej funkcie však nepatrí do pôsobnosti RO pre OP ŽP, ale spadá do kompetencie sekcie vôd MŽP SR ako vecne príslušnej sekcie, ktorá zaň zodpovedá.

b) Prioritná oblasť 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia

S vyššie uvedenou prioritnou oblasťou Dunajskej stratégie súvisia v rámci OP ŽP svojím zameraním:

- *Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami, a to:*
  - *III. skupina aktivít: Opatrenia vyplývajúce zo smernice EP a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík*

V súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie má vyššie uvedená skupina aktivít dôležitý význam. Je zameraná na realizáciu opatrení vyplývajúcich zo smernice EP a Rady 2007/60/ES, ktorá je do právneho poriadku SR transponovaná zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami a ustanovuje povinnosť plánovať manažment povodňových rizík a podľa plánov realizovať preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami v oblastiach, v ktorých existuje alebo možno očakávať výskyt povodňového rizika.

V rámci uvedenej skupiny aktivít je predmetom podpory:

- vyhotovenie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika;
- vypracovanie plánov manažmentu povodňových rizík alebo ich častí, vrátane návrhov opatrení na dosiahnutie ich cieľov.

Tabuľka č. 26: Príklad projektu

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Mapy povodňového ohrozenia a rizika vodných tokov SR	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	V realizácii	10 191 411,71	1 798 484,42	11 989 896,13

Zdroj: RO

- *Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému*

V súvislosti s prioritami Dunajskej stratégie má vyššie uvedená prioritná os podstatný význam.

Je zameraná na vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS) ako nástroja, umožňujúceho prostredníctvom hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah výraznejšie znížiť škody spôsobené povodňami, predovšetkým straty na životoch, ujmy na zdraví ľudí a majetku občanov, miest a obcí.

Príklad projektu: V rámci prioritnej osi 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému, ktorá bola do OP ŽP doplnená na základe revízie schválenej 9. júna 2011, prebehla príprava rovnomenného projektu zameraného na dobudovanie POVAPSYS.

Na realizáciu uvedeného projektu boli vynaložené prostriedky až do výšky celkovej alokácie na prioritnú os 7, ktorá predstavuje 20 000 000 EUR zo zdrojov EÚ a k nim prislúchajúce spolufinancovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu vo výške 3 529 412 EUR, t.j. spolu 23 529 412 EUR.

c) Prioritná oblasť 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Uvedená prioritná oblasť Dunajskej stratégie zahŕňa v súlade s jej Akčným plánom široké spektrum aktivít, s ktorými v rámci OP ŽP svojim zameraním súvisia:

- *Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pred povodňami, a to:*
  - *operačný cieľ 3.1 Ochrana ovzdušia, konkrétne nasledujúce aktivity:*
  - *III. skupina: Riešenie kvality ovzdušia a skvalitňovanie a odborná podpora monitorovania emisií a kvality ovzdušia podľa požiadaviek EÚ ako aj skvalitnenie Národného emisného informačného systému (NEIS).*

Význam vyššie uvedenej skupiny aktivít OP ŽP z hľadiska ich súvislosti s cieľmi Dunajskej stratégie je skôr okrajový. Ich korelácia s prioritami Dunajskej stratégie súvisí najmä s ich potenciálom pôsobiť svojimi výsledkami na dunajský makroregión alebo aspoň na jeho významnú časť, keďže aktivity tohto typu sú zamerané na skvalitňovanie monitorovacieho systému kvality ovzdušia SR v zmysle požiadaviek smerníc EÚ a dovybavenie meracích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia s cieľom zjednotenia systémov monitorovania a prenosu dát o kvalite ovzdušia, čo prispeje ku kompatibilita a porovnateľnosti týchto dát v rámci jednotlivých krajín v povodí Dunaja.

Tabuľka č. 27: Príklad projektu

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Systémové a technologické zabezpečenie IS ovzdušia na SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav	Riadne ukončený	1 783 142,05	314 672,13	2 097 814,18

Zdroj: RO

- *operačný cieľ 3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie, konkrétne nasledujúce aktivity:*
- *II. skupina: Štúdie dopadov klimatických zmien na zložky životného prostredia, vrátane hodnotenia sociálno-ekonomických dôsledkov a návrhu opatrení*

Aktivity v rámci vyššie uvedenej skupiny možno z hľadiska ich korelácie s prioritami Dunajskej stratégie považovať za významné nielen v rámci *prioritnej oblasti 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd*, ale tiež vo vzťahu k predtým zmienenej *prioritnej oblasti 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia*. Ich hlavným zameraním je vypracovanie štúdií dopadov klimatických zmien na zložky životného prostredia a ekonomické sektory s cieľom navrhnuť systém adaptačných opatrení vo vzťahu k prebiehajúcim klimatickým zmenám.

Tabuľka č. 28: Príklad projektu

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Dôsledky klimatickej zmeny a možné adaptačné opatrenia v jednotlivých sektoroch na Slovensku	Slovenský hydrometeorologický ústav	Riadne ukončený	125 080,25	22 072,99	147 153,24

Zdroj: RO

- *Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo, v rámci ktorej sú nasledovné ciele:*
  - *operačný cieľ 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov*
  - *operačný cieľ 4.4 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov*

Uvedené operačné ciele sú síce v korelácii s aktivitami v rámci Akčného plánu Dunajskej stratégie zameranými na zabezpečenie nakladania s odpadmi v súlade s hierarchiou cieľov EÚ v oblasti odpadového hospodárstva, ale význam projektov uvedeného zamerania v rámci OP ŽP vo vzťahu k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie je výrazne limitovaný lokálnym charakterom týchto projektov, ktorý neumožňuje celkovo ovplyvniť dunajský makroregión alebo jeho značnú časť, a teda je skôr okrajový;

- *operačný cieľ 4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Vo vzťahu k cieľom Dunajskej stratégie má rovnaký charakter, avšak zameraním na nebezpečné odpady, ktoré vzhľadom na ich vlastnosti predstavujú vyššie riziko pre dotknuté územie a môžu ho ovplyvniť vo väčšom rozsahu. Uvedený operačný cieľ má vyšší potenciál z hľadiska jeho významu pre realizáciu cieľov Dunajskej stratégie.

Tabuľka č. 29: Príklad projektu

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Stratégia nakladania s nebezpečnými odpadmi	Slovenská agentúra životného prostredia	V realizácii	1 357 377,41	239 537,19	1 596 914,60

Zdroj: RO

- *Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny, a to:*
  - *operačný cieľ 5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov*

Uvedený operačný cieľ možno vo vzťahu k prioritám Dunajskej stratégie považovať za dôležitý. Projekty OP ŽP v jeho rámci sú zamerané na zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené územia, vrátane území NATURA, ako aj na vytváranie programových východísk v oblasti starostlivosti o kriticky ohrozené druhy a ekosystémy.

Tabuľka č. 30: Príklad projektu

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Monitoring a manažment kormorána veľkého (Phalacrocorax carbo)	Štátna ochrana prírody SR	V realizácii	1 163 674,06	205 354,25	1 369 028,31

Zdroj: RO

- *operačný cieľ 5.3 Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane posilnenia spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami*

Zameranie vyššie uvedeného operačného cieľa OP ŽP možno z hľadiska jeho korelácie s prioritami Dunajskej stratégie považovať za významné nielen vo vzťahu k *prioritnej oblasti 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd*, ale tiež vo vzťahu k predtým zmienenej *prioritnej oblasti 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia*. Operačný cieľ je zameraný na podporu environmentálneho povedomia verejnosti, ktoré je jednou zo základných podmienok realizácie opatrení v oblasti ochrany prírody a krajiny, a to predovšetkým prostredníctvom prípravy a vydávania kvalitných publikácií s informáciami o prírodných hodnotách, cieľoch v oblasti zachovania a zlepšovania kvality životného prostredia a úlohách ostatných subjektov pri jeho spoločnej ochrane.

Tabuľka č. 31: Príklad projektu

Názov projektu	Žiadateľ	Stav k 31.12.2013	Zazmluvnené (zdroj EÚ) v €	Zazmluvnené (zdroj ŠR) v €	Zazmluvnené (EÚ + ŠR) v €
Informačná a vzdelávacia kampaň o vodnom plánovaní v zmysle smernice 2000/60/ES vo vzťahu k ochrane prírody a krajiny	Slovenská agentúra životného prostredia	Riadne ukončený	165 128,71	29 140,36	194 269,07

Zdroj: RO

Z vyššie uvedeného porovnania operačných cieľov OP ŽP s piliermi a prioritnými oblasťami Stratégie EÚ pre dunajský región vyplýva, že v rámci schválenej štruktúry Dunajskej stratégie s cieľmi OP ŽP najužšie súvisí *pilier II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti*.

V rámci OP ŽP má vo vzťahu k prioritám Dunajskej stratégie v rámci uvedeného piliera prvoradý význam *prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd*, ktorá svojím zameraním vo veľkej miere zodpovedá cieľom *prioritnej oblasti 4. Obnoviť a udržať kvalitu vôd*.

Z hľadiska významu pre realizáciu cieľov Dunajskej stratégie v *prioritnej oblasti 5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia* možno v rámci OP ŽP za dôležité považovať tiež *opatrenia vyplývajúce zo smernice EP a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových*

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

rizík, ktoré sú súčasťou prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami, ako aj prioritnú os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému.

Vo vzťahu k cieľom Dunajskej stratégie stanoveným v *prioritnej oblasti 6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd* sa v rámci OP ŽP najvyššou mierou relevancie vyznačuje *prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny, operačné ciele 5.1 a 5.3.*

2.7 Monitorovanie a hodnotenie

2.7.1 Monitorovanie

Monitorovanie kvality vykonávania operačného programu v súlade s čl. 63 - 68 všeobecného nariadenia zabezpečuje riadiaci orgán a príslušný monitorovací výbor.

Predmetom monitorovania na úrovni programu je dôsledné a pravidelné sledovanie realizácie cieľov operačného programu s využitím fyzických a finančných ukazovateľov výstupu a výsledku OP, s cieľom poskytnúť príslušným zodpovedným subjektom okamžitý prístup k spoľahlivým, konzistentným a aktuálnym informáciám dôležitým pre vykonávanie a hodnotenie OP. Výstupmi monitorovania sú výročné správy a záverečná správa o vykonávaní OP a ďalšie informácie pre rozhodovanie monitorovacích výborov a pre potreby vykonávania a hodnotenia riadených procesov.

Monitorovanie operačného programu pokrýva všetky základné procesy a aspekty jeho implementácie a umožňuje monitorovaciemu výboru a RO sledovanie priebehu implementácie operačného programu vo vzťahu k jeho cieľom a záväzným procesom.

Základnými zdrojmi pre monitorovanie programov sú Informačno-technologický monitorovací systém (ITMS) a Informačný systém pre účtovanie fondov (ISUF), základnou jednotkou monitorovania je projekt.

Monitorovanie projektov prebieha na základe merateľných ukazovateľov, t.j. projektových ukazovateľov výsledku a dopadu, ktoré sú súčasťou Príručky pre žiadateľa o NFP v rámci OP ŽP. Projektové ukazovatele sú zaradené v číselníku projektových ukazovateľov podľa prioritných tém v zmysle prílohy č. II vykonávacieho nariadenia. Základné postupy, ktorými sú RO a koordinátori horizontálnych priorít povinní sa riadiť pri formulácii, používaní a aktualizácii projektových ukazovateľov, sú definované v Metodickom pokyne CKO k tvorbe a používaniu projektových ukazovateľov a ich zaraďovaniu do ITMS. Vybrané projektové ukazovatele v číselníku projektových ukazovateľov, identifikované ako relevantné k príslušnej horizontálnej priorite, sú využívané koordinátormi horizontálnych priorít za účelom agregácie údajov z úrovne projektov a monitorovania a hodnotenia príspevku OP k plneniu cieľov horizontálnych priorít NSRR.

Pri monitorovaní jednotlivých ukazovateľov RO každomesačne agreguje dostupné výstupy z ITMS resp. monitorovacích správ projektu, čo umožňuje sledovať nielen dosiahnuté hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov, ale aj východiskové a cieľové hodnoty jednotlivých ukazovateľov na úrovni projektov, ako aj plánovaných hodnôt na úrovni celého OP.

V roku 2013 RO obdržal celkovo 830 monitorovacích správ projektov, z toho 491 priebežných, 92 záverečných a 255 následných.

Na základe týchto údajov generovaných z ITMS bolo vyhodnotené plnenie programových ukazovateľov za rok 2013 spôsobom projekt – prioritná os – operačný program, ktoré sú súčasťou Prílohy č. 2. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je uvedený v Prílohe č. 11.

Zavedený systém monitorovania napomáha RO sledovať pokrok fyzickej implementácie jednotlivých projektov v porovnaní s dosiahnutou úrovňou čerpania alokácie a je aj jedným z nástrojov rozhodovania pri vyhlasovaní jednotlivých výziev v nadväznosti na úroveň dosiahnutých plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v OP.

Informácie o plnení programových ukazovateľov a tým aj o monitorovaní projektov a samotného programu sú uvedené v časti 2.1.1 Stav fyzického pokroku operačného programu v časti Plnenie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

fyzických ukazovateľov, ako aj v rovnomenných častiach kapitol Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku jednotlivých prioritných osí.

Samotné napĺňanie plánovaných hodnôt ukazovateľov ovplyvňuje taktiež stav projektu, množstvo zazmluvnených/čerpaných prostriedkov. Nárastom čerpania oprávnených výdavkov projektov možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým napĺňanie relevantných cieľov prioritnej osí, čo dokazuje neustály nárast týchto hodnôt (pozri kapitola 3 Realizácia podľa prioritných osí).

Na základe monitorovania a analýz medzi stavom úrovne zazmluvnenia prideleného príspevku spoločenstva a reálnosťou dosiahnutia plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v operačnom programe možno predpokladať, že splnenie jednotlivých cieľov prioritných osí a dosiahnutie plánovaných hodnôt prislúchajúcich merateľných ukazovateľov nebude ohrozené.

Monitorovací výbor

V sledovanom období sa v dňoch 20. – 21. júna 2013 uskutočnilo 11. zasadnutie Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie.

a) Uznesením č. 11 Monitorovací výbor pre OP ŽP na zasadnutí schválil:

- A.1. Úpravu čl. 3 ods. 3 štatútu monitorovacieho výboru
- A.2. Aktualizáciu indikatívneho zoznamu veľkých projektov
- A.3. Návrh modifikácie revízie Operačného programu Životné prostredie na verziu 4.0
- A.4. Návrh Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2012

b) Uznesením č. 11 Monitorovací výbor pre OP ŽP na zasadnutí zobral na vedomie:

- B.1. Informáciu o aktuálnom stave schvaľovania a implementácie veľkých projektov
- B.2. Informáciu o aktuálnom stave implementácie OP ŽP
- B.3. Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok

V priebehu roka 2013 sa taktiež uskutočnilo hlasovanie písomnou procedúrou:

a) V rámci písomného postupu pre prijatie rozhodnutia MP pre OP ŽP č. 12 bola listom RO pre OP ŽP zo dňa 19.03.2013 členom MV pre OP ŽP zaslaná žiadosť o vyjadrenie k návrhu doplnenia Hodnotiacich kritérií žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR v termíne doručenia písomného stanoviska do 04.04.2013. Keďže v uvedenej lehote žiadny z členov MV pre OP ŽP neuplatnil výhradu, návrh bol schválený.

Podrobnejšie informácie ohľadne MV pre OP ŽP sú zverejnené na webovom sídle www.opzp.sk v časti Monitorovanie.

Výročné stretnutie s EK

V zmysle čl. 68 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde v znení neskorších zmien a doplnení, sa dňa 27.03.2014 v priestoroch Ministerstva životného prostredia SR uskutočnilo Výročné stretnutie Komisie a Riadiaceho orgánu, a to za účelom preskúmania pokroku pri plnení Operačného programu Životné prostredie.

Výročného stretnutia sa zúčastnili zástupcovia RO pre OP ŽP a zástupcovia Komisie, Sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO“), CKO, CO a Orgánu auditu.

Program stretnutia pozostával z týchto bodov:

- Pokrok dosiahnutý v implementácii OP ŽP;
- Finančná implementácia a kontroly;
- Veľké projekty;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- Informovanosť a publicita.

Zástupcovia RO v rámci bodu „*Pokrok dosiahnutý v implementácii OP ŽP*“ informovali prítomných o aktuálnom stave implementácie OP ŽP (stav kontrahovania, stav čerpania, plnenie záväzkov N+3/N+2, stav výziev), ako aj o vývoji stavu naplňovania jednotlivých indikátorov (core indikátory, indikátory za prioritné osi) spolu s vyhodnotením tohto naplňovania. Zároveň zástupcovia RO informovali o hlavných problémoch identifikovaných počas implementácie OP ŽP v roku 2013, o opatreniach prijatých na ich odstránenie a o vyhodnutí účinnosti prijatých opatrení. V rámci bodu „*Finančná implementácia a kontroly*“ zástupcovia CO podrobnejšie informovali o aktuálnom stave finančnej implementácie OP ŽP. Následne zástupcovia RO podali informácie o auditoch a kontrolách OP ŽP realizovaných v roku 2013 a tiež o najzávažnejších nedostatkoch identifikovaných predmetnými auditmi a kontrolami. RO zároveň informoval o zmene implementačnej štruktúry OP ŽP v súvislosti so zriadením sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom pre OP ŽP. Na základe uznesenia vlády SR č. 663/2013 z 13. novembra 2013 bol v rámci OP ŽP zriadený sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom (ďalej aj „SORO“), ktorým je Slovenská agentúra životného prostredia. S účinnosťou od 1. januára 2014 SORO zabezpečuje vykonávanie úloh riadiaceho orgánu v rozsahu a za podmienok stanovených v „Splnomocnení sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na plnenie úloh riadiaceho orgánu“.

V rámci bodu „*Veľké projekty*“ zástupcovia RO informovali o aktuálnom stave implementácie veľkých projektov ako aj o možnosti fázovania niektorých veľkých projektov. V rámci bodu „*Informovanosť a publicita*“ odznali zo strany RO informácie o tom, aké opatrenia boli vykonané v tejto oblasti v roku 2013. Zároveň boli prítomným odprezentované príklady dobrej praxe implementácie projektov podporených z jednotlivých prioritných osí v rámci OP ŽP. Zástupcovia Komisie v nadväznosti na problémy, ktoré RO musel riešiť v programovom období 2007 – 2013, v závere stretnutia odporučili RO pri príprave programového obdobia 2014 – 2020 venovať viac pozornosti najmä týmto oblastiam: stanovovanie cieľových hodnôt indikátorov, kontrola verejných obstarávaní, príprava a implementácia veľkých projektov.

Všetky uvedené informácie sú súčasťou Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013.

Spoločná cestovná mapa (Joint Road Map)

Prehľad plnenia úloh vyplývajúcich z Joint Road Map 2013 (ďalej aj „JRM 2013“) relevantných vo vzťahu k MŽP SR v rámci jeho funkcie ako RO pre OP ŽP, ako aj jeho ďalších pôsobností (v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie) k termínu 31.12.2013 je uvedený v tabuľke nižšie.

Tabuľka č. 32: Implementácia programového obdobia 2007 - 2013

1. VEĽKÉ PROJEKTY		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Zlepšiť kvalitu prípravy veľkých projektov a žiadostí predkladaných EK (napr. skvalitnením štúdií uskutočniteľnosti, analýzy možností variantných riešení, analýza nákladov a výnosov, dodržiavaním súladu s požiadavkami požiadaviek v oblasti EIA a verejného obstarávania a pod.) tak, aby sa celkový čas potrebný na posúdenie veľkých projektov a prijatie rozhodnutia EK skrátil.	priebežne	RO pre OP ŽP počas celého procesu prípravy a schvaľovania veľkých projektov v priebehu roku 2013 kontroloval kvalitu a úplnosť predkladaných dokumentov.
Zabezpečiť včasné zapojenie JASPERS do procesu prípravy všetkých veľkých projektov a organizovať pravidelné trojstranné stretnutia RO s EK a JASPERS.	priebežne	RO pre OP ŽP úzko spolupracoval s expertmi iniciatívy JASPERS, ktorí boli a sú zahrnutí do prípravy veľkých projektov už od počiatočnej fázy posudzovania a schvaľovania veľkých projektov. Prípomienky JASPERS boli priebežne zapracovávané v jednotlivých dokumentoch pripravovaných, resp. predkladaných projektov. V prípade, že žiadatelia neakceptovali pripomienky JASPERS, boli povinní zdôvodniť svoje stanovisko.
Prípraviť zoznam veľkých projektov dobrej kvality (s odporúčením JASPERS), ktoré budú včas pripravené na implementáciu v novom programovom období,	priebežne	Návrh zoznamu veľkých projektov bol RO pre OP ŽP pripravený a počas roka 2013 priebežne aktualizovaný. JASPERS bol zapojený do procesu prípravy veľkých projektov od počiatočnej fázy.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

vrátane IKT sektora.		
Vykonať rozhodnutie ohľadom stiahnutia projektu Prievidza a predložiť žiadosti projektov Bodva a Bytča v prvom kvartáli 2013.	1. kvartál 2013	Dňa 19.02.2013 RO pre OP ŽP požiadal EK o vyraďenie projektu Prievidza. Žiadosť projektu Bytča bola predložená EK 2.4.2013. Žiadosť projektu Bodva bola predložená EK 25.06.2013.
Informovať o plánovanom fázovaní projektov bezodkladne po ukončení hodnotenia riadiacim orgánom.	1. kvartál 2013	RO pre OP ŽP požiadal prijímateľov o prehodnotenie a aktualizáciu časových harmonogramov projektov. Na základe aktualizovaných časových harmonogramov ako aj vlastného prehodnotenia stavu veľkých projektov, RO predložil EK požadované informácie dňa 16.12.2013. RO pre OP ŽP zároveň v rámci odpočtov plnenia JRM 2013 prostredníctvom CKO pravidelne predkladalo EK aktualizovanú monitorovaciu tabuľku s prehľadom aktuálneho stavu veľkých projektov OP ŽP v štvrtročných intervaloch.
2. RIADIACI A KONTROLNÝ SYSTÉM		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Pokračovať v hodnotení zlepšení v rámci procedúr a systémov vykonaných na základe opatrení prijatých zo strany riadiacich orgánov v súvislosti s prerušením lehoty pre platby, alebo pozastavením platieb v rámci OP Doprava, OP Životné prostredie a OP Informačná spoločnosť.	priebežne	RO pre OP ŽP pokračoval v roku 2013 v implementácii prijatých nápravných a preventívnych opatrení na odstránenie príčin vzniku nedostatkov identifikovaných systémovým auditom A337, ktorých adekvátnosť bola potvrdená listom zo dňa 28. 09. 2012, ktorým EK informovala príslušné slovenské orgány o ukončení procedúr podľa čl. 91 a 92 všeobecného nariadenia aplikovaných voči OP ŽP. RO pre OP ŽP a príslušným slovenským orgánom bol doručený list EK z 25.10.2013, predmetom ktorého bolo varovanie pred možným prerušením lehoty na platby pre OP ŽP v súvislosti s otázkou skrátených lehôt na vyžiadanie súťažných podkladov v rámci procesu verejného obstarávania. V nadväznosti na prijatie nápravných opatrení v tejto oblasti, EK oznámila svojim listom z 05.12.2013, že podmienky pre ukončenie varovania pred možným prerušením lehoty na platby pre OP ŽP boli splnené.
3. MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Zabezpečiť výber a implementáciu projektov dobrej kvality s reálnym dopadom (na cieľovú skupinu).	priebežne	Výber projektov dobrej kvality bol zabezpečený úzkou kooperáciou s koordinátorom HP MRK aj v rámci štádia prípravy výziev. V rámci výzvy pre prioritnú os 4, operačné ciele 4.1 a 4.2 vyhlásenej ešte v decembri 2011 boli z prijatých 27 žiadostí schválené iba 3 žiadosti. Druhá výzva na predkladanie žiadostí o NFP pre PO 4, OC 4.1 a 4.2 s relevanciou k LSKxP (kód OPŽP-PO4-13-2-LSKxP) bola vyhlásená dňa 18. 04.2013. Indikatívna výška alokácie bola viac ako 20,285 mil. EUR. K dátumu uzavretia výzvy bolo predložených 36 žiadostí o NFP, pričom schválených bolo 14 ŽoNFP v celkovej výške 8,967 mil. EUR.
Zabezpečiť, aby operačné programy použili vyčlenené finančné prostriedky na vybrané projekty.	priebežne	V rámci prvej výzvy z roku 2011 boli schválené 3 projekty s celkovou výškou NFP 1,109 mil. EUR. Zmluvy boli podpísané a implementácia projektov prebiehala. Tak ako je uvedené vyššie, druhá výzva s relevanciou k LSKxP (kód OPŽP-PO4-13-2-LSKxP) s indikatívnou alokáciou 20,285 mil. EUR bola vyhlásená 18.04.2013, pričom schválených bolo 14 žiadostí o NFP v celkovej výške 8,967 mil. EUR.
Zorganizovať druhé stretnutie nadväzujúce na stretnutie na vysokej úrovni, ktoré sa konalo 23. - 25.05.2011 na Slovensku v priebehu prvého štvrťroka 2013, za účelom zhodnotenia výsledkov projektov podporujúcich MRK v tomto programovom období, ako aj za účelom identifikácie ďalších aktivít potrebných pre budúce programové obdobie.	1. kvartál 2013	RO pre OP ŽP spolupracoval s koordinátorom HP MRK na príprave stretnutia na vyššej úrovni, ktoré sa uskutočnilo 23.5.2013 v Košiciach.
4. INFRINGEMENTY, OSOBITNE EIA (POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE)		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Pravidelne poskytovať EK výsledky medzirezortnej pracovnej skupiny (zaoberajúcou sa systematickým rizikom nesprávneho uplatňovania postupov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie - EIA v období, v ktorom právna úprava EIA v SR nebola v súlade	priebežne	RO pre OP ŽP zaslal členom pracovnej skupiny list zo dňa 11.12.2012, v ktorom ich informovalo, že s ohľadom na skutočnosť, že EK predstavila novelu EIA smernice, ktorá zásadne zmení súčasné procesy a ktorá bola prediskutovaná v pracovnej skupine Rady EÚ pre životné prostredie, ako aj v pracovnej skupine národných expertov EK pre EIA a SEA, začiatkom roka 2013 sa dospelo k rozhodnutiu presunúť prípravu modelu účasti verejnosti na obdobie, kedy bude jasnejšie akým smerom sa nové znenie smernice bude uberať a spojiť

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

s legislatívou EÚ)		túto úlohu aj s procesom prípravy nového zákona, resp. novely zákona o EIA. Vybrané rezorty boli oslovené aj vo veci spolupráce pri predkladaní pripomienok k návrhu EK, preto jadro skupiny nestratí kontinuitu. Úloha prediskutovať model účasti verejnosti s členmi pracovnej skupiny sa teda nemení, bude ale súčasťou širšie koncipovanej úlohy v súvislosti s novelou smernice EIA.
Stanoviť potreby medzi RO a inými vykonávacími orgánmi pre semináre v oblasti EIA (posudzovania vplyvov na životné prostredie)	priebežne	Pre naplnenie uvedenej ex-ante kondicionality týkajúcej sa EIA/SEA, vypracoval RO pre OP ŽP analýzu a stratégiu školení a šírenia informácií pre relevantných zamestnancov. Dosiahnuté výsledky boli v priebehu roka 2013 pravidelne reportované EK prostredníctvom správy o plnení ex-ante kondicionalít.
5. HODNOTENIE		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Nadalej zlepšovať konzistentnosť a spoľahlivosť ukazovateľov a kvalitu výstupov (pomocou posudzovania a hodnotenia) vo výročných a iných správach.	priebežne – do konca júna 2013 v rámci AIR	RO pre OP ŽP neustále zvyšoval kvalitu výročných a iných monitorovacích správ aj formou usmerňovania prijímateľov o spôsobe vykazovania projektových ukazovateľov, ako aj formou využívania ITMS a OLAP kociek pri práci s indikátormi. Zároveň, v rámci prípravy nového programového obdobia, RO pre OP ŽP sa intenzívne zaoberal procesom prípravy efektívnejšieho a adresnejšieho nastavenia sústavy merateľných ukazovateľov.
Vyhodnotiť intervenciu štrukturálnych fondov pri realizácii návrhu, výsledkov a dopadov (v operačných programoch, ale aj na úrovni NSRR) tak, aby poznatky mohli byť použité vo výročných správach, najmä ako hlavný vstup pri definovaní priorít a realizácie návrhu v období po roku 2013 (bude upravené v Partnerskej dohode a operačných programoch). Kľúčové vyhodnotenie bude ukončené v prvom až druhom štvrtroku 2013).	priebežne – do konca 1. a 2. kvartálu 2013	RO pre OP ŽP vykonal koncom roka 2013 verejné obstarávanie, na základe ktorého budú následne uskutočnené externé hodnotenia, analýzy alebo štúdie v rámci implementácie OP ŽP a to aj vrátane prípravy na nové programové obdobie 2014-2020. Koncom roka bolo vykonávané ex ante hodnotenie OP Kvalita životného prostredia. Zmluva s externým dodávateľom bola podpísaná v novembri 2013. Predpokladaným termínom ukončenia ex ante hodnotenia, je začiatok februára 2014.
Zabezpečiť dostatočné porozumenie a administratívne kapacity na vysporiadanie sa s požiadavkami na ukazovatele a hodnotenie pre budúce programové obdobie.	priebežne	Zamestnanci RO pre OP ŽP mali počas roka 2013 možnosť sa zúčastňovať na školeniach ohľadom indikátorov a hodnotenia. V rámci prípravy nového programového obdobia 2014-2020, sa RO pre OP ŽP intenzívne zaoberal procesom prípravy efektívnejšieho a adresnejšieho nastavenia sústavy merateľných ukazovateľov.
6. FINANČNÉ INŽINIERSTVO		
Nerelevantné vo vzťahu k OP ŽP		

Zdroj: RO

Tabuľka č. 33: Príprava programového obdobia po roku 2013

1. Nové programové obdobie – prípravné práce		
Úloha	Termín splnenia	Stav a výsledky plnenia
Uskutočniť nevyhnutné analýzy potrieb rozvoja Slovenskej republiky a jej regiónov pre poskytnutie solídneho základu stanovenia priorít financovania pre nové programové obdobie, s ich sprístupnením začiatkom roka 2013.	priebežne	RO pre OP ŽP začal proces prípravy operačného programu pre oblasť životného prostredia na programové obdobie 2014 - 2020 vypracovaním analytickej a strategickej časti dokumentu operačného programu. Následne RO pre OP ŽP vypracoval zadávacie podmienky pre vykonanie ex-ante hodnotenia OP KŽP. V decembri 2013 bola odovzdaná úvodná správa k ex ante hodnoteniu OP KŽP. Úvodná správa zahŕňa ciele ex-ante hodnotenia, rozsah a metodiku hodnotenia, upresňuje pracovný plán jednotlivých aktivít hodnotenia a personálne zabezpečenie jednotlivých úloh.
Vykonať podrobné hodnotenie plnenia ex-ante kondicionalít, ktoré musí byť dostupné začiatkom roka 2013.	priebežne	RO pre OP ŽP aj počas roka 2013 stále aktívne pracoval na splnení ex-ante kondicionalít, za ktoré je zodpovedný.
Príprava návrhu Partnerskej dohody do konca júna 2013.	do konca júna 2013	RO pre OP ŽP bol počas roka 2013 zapojený do prípravy Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020 a zúčastňoval sa ako člen viacerých koordinačných skupín gestorovaných CKO, pričom Partnerská dohoda bola schválená vládou SR v júni 2013 a dňa 28. 06. 2013 bola zaslaná EK.
Príprava návrhov operačných programov.	do konca júna 2013	RO pre OP ŽP ako riadiaci orgán pre OP Kvalita životného prostredia prezentoval v súčinnosti s MH SR a MV SR ako SORO návrh investičnej stratégie OP KŽP Európskej komisii na technických negociáciách. K 30.04.2013 bol vypracovaný prvý návrh OP KŽP, ktorý bol následne doplnený najmä v oblasti špecifikácie typov aktivít

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

		v rámci investičných priorít, merateľných ukazovateľov, komplementarity s inými operačnými programami. K 28.06.2013 bola vypracovaná ďalšia verzia OP KŽP – verzia 0.2. V procese prípravy OP KŽP bol uplatňovaný princíp partnerstva, v súlade s ktorým sa v predmetnom období uskutočnili dve zasadnutia Pracovnej skupiny pre prípravu OP KŽP, a to 12.04.2013 a 19.06.2013. Návrh OP KŽP - verzia 0.2 bol zároveň predložený EK ako východisko pre ďalšie neformálne konzultácie.
--	--	---

Zdroj: RO

Monitorovanie opatrení v rámci SEA

S prihliadnutím na charakter OP ŽP, ktorý je svojím cieľom a zameraním projektov podporovaných v rámci jeho jednotlivých prioritných osí, orientovaný na zlepšenie stavu životného prostredia prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry SR v zmysle predpisov EÚ a SR, nebolo v záverečnom stanovisku z procesu posudzovania OP ŽP z hľadiska jeho predpokladaných vplyvov na životné prostredie (SEA) požadované vytvorenie osobitného súboru merateľných ukazovateľov na monitorovanie jeho vplyvov na životné prostredie.

Vzhľadom na obsahové zameranie a globálny cieľ OP ŽP sú na monitorovanie jeho vplyvov na životné prostredie využívané ukazovatele samotného programu, zahrnuté v príslušných programových dokumentoch (operačný program, programový manuál). Hodnoty uvedených ukazovateľov sa na základe výsledkov implementácie projektov v rámci OP ŽP pravidelne vykazujú v jednotlivých výročných správach.

2.7.2 Hodnotenie

V roku 2013 prebiehalo vyhodnocovanie splnenia podmienok účasti záujemcov, ktorí predložili ponuku na predmet zákazky „*Realizácia externých hodnotení a vypracovanie externých analýz alebo štúdií v rámci implementácie Operačného programu Životné prostredie, vrátane prípravy na budúce programové obdobie*“.⁸ Predmetom uvedenej zákazky je realizácia komplexu externých hodnotení (v súlade s Plánom hodnotení OP ŽP na programové obdobie 2007 – 2013), ktorého súčasťou sú hodnotenia OP ŽP, analýzy alebo štúdie v nadväznosti na potreby RO pre OP ŽP vyplývajúce z aktuálneho stavu implementácie OP ŽP, resp. ďalšie výstupy súvisiace s prípravou budúceho programového obdobia (2014 – 2020). Ukončenie predmetného VO sa predpokladá v priebehu roka 2014.

V dňoch 20.09.2013 – 26.09.2013 MŽP SR vykonalo prieskum trhu na zákazku: „*Ex ante hodnotenie Operačného programu Kvalita životného prostredia na programové obdobie (2014 – 2020)*“ podľa § 9 ods. 9 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní zverejnením v profile verejného obstarávateľa a oslovením 3 dodávateľov. Na základe prieskumu trhu a uplatnenia kritéria najnižšej ceny bola dňa 21.11.2013 medzi MŽP SR a úspešným uchádzačom D&D Consulting s.r.o. uzavretá Zmluva o dielo č. 138/2013-5.1. Záverečná správa z ex ante hodnotenia OP KŽP nebola do konca roka 2013 vypracovaná.

Uskutočnené aktivity

Riadiaci orgán pre OP ŽP v rámci svojich činností v oblasti hodnotenia nevykonával v priebehu roka 2013 žiadne interné ani externé hodnotenie, avšak vypracoval niekoľko interných analýz, napr.:

- Analýza uplatnenia regionálnych alokácií v procese implementácie OP ŽP – 04/2013;
- Analýza možností úpravy návrhu revízie OP ŽP na verziu 4.0 – 05/2013;
- Analýza stavu implementácie Operačného programu Životné prostredie – 09/2013.

Uskutočnené zmeny plánovaných hodnotení za rok 2013

⁸ Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania na zákazku „*Realizácia externých hodnotení a vypracovanie externých analýz alebo štúdií v rámci implementácie Operačného programu Životné prostredie, vrátane prípravy na budúce programové obdobie*“ bolo zverejnené Úradom pre verejné obstarávanie vo Vestníku č. 32/2013 dňa **14. 2. 2013**.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V porovnaní s Plánom hodnotení OP ŽP na rok 2013 nebola zahájená realizácia nasledovných plánovaných strategických hodnotení:

- Ucelené strednodobé hodnotenie pokroku dosiahnutého v realizácii OP ŽP s dôrazom na plnenie cieľov operačného programu, výkonnosť operačného programu a príspevok k napĺňaniu horizontálnych priorít;
- Tematické hodnotenie zamerané na identifikáciu ukazovateľov dopadu OP ŽP;
- Ucelené tematické hodnotenie OP ŽP z hľadiska ich prínosu k plneniu požiadaviek vyplývajúcich z environmentálneho acquis a dopadov na životné prostredie a verejné zdravie;
- Ucelené tematické hodnotenie ekonomických a sociálnych dopadov OP ŽP na podporované územie cieľa Konvergencia;
- Ucelené tematické hodnotenie na úrovni jednotlivých prioritných osí OP ŽP a ich prínosu k rozvoju regiónov na území cieľa Konvergencia.

Hoci vykonanie hodnotení bolo plánované v roku 2013, k ich realizácii nedošlo. Realizácia týchto plánovaných externých strategických hodnotení, ktorých výsledky na seba vzájomne nadväzujú, je podmienená vykonaním procesu verejného obstarávania externého hodnotiteľa v súlade s platnými právnymi predpismi SR, pričom však tento proces nebol v roku 2013 dokončený. V roku 2014 MŽP SR pristúpilo k rámcovej zmluve na poskytovanie poradenských služieb, ktorá bola uzatvorená zo strany Ministerstva vnútra SR. V septembri 2014 bola zo strany MŽP SR podpísaná realizačná zmluva s KPMG, ktorej súčasťou je aj zabezpečenie vykonanie predmetných hodnotení OP ŽP⁹.

Vo vzťahu k operatívnym hodnoteniam, ktoré sa vykonávajú iba v prípade potreby, t.j. iba ak vznikne situácia identifikovaná ako podnet na vykonanie operatívneho hodnotenia určitého typu, nebola v roku 2013 identifikovaná potreba vykonania operatívneho hodnotenia OP ŽP, ako aj operatívneho hodnotenia v prípade návrhu revízie OP ŽP. RO pre OP ŽP v rámci prípravy Plánu hodnotení OP ŽP na rok 2013 nedisponoval informáciami indikujúcimi potrebu ich vykonania.

Zrealizované interné analýzy RO pre OP ŽP však obsahovo pokryli široké spektrum procesov implementácie OP ŽP a to aj vrátane možnosti revízie OP ŽP a definovaní odporúčaní pre programové obdobie 2014 - 2020.

Tabuľka č. 34: Zhrnutie jednotlivých interných analýz vykonaných RO

Názov vykonanej analýzy	Analýza uplatnenia regionálnych alokácií v procese implementácie OP ŽP
Podnet	Podnetom pre vykonanie analýzy bola požiadavka EK vznesená k Výročnej správe o vykonávaní Operačného programu Životné prostredie za rok 2010 v. 2 (zaslanej EK cez SFC2007 systém dňa 05.08. 2011), ako aj zistenia Orgánu auditu SR z vykonaného vládneho auditu č. A458, K2977 zo dňa 28. júna 2012.
Termín začatia analýzy	apríl 2013
Termín ukončenia analýzy	apríl 2013
Typ analýzy	kvantitatívna a kvalitatívna analýza
Predmet analýzy	Predmetom analýzy bolo: <ul style="list-style-type: none"> • posúdiť reálne možnosti uplatnenia princípu pridelovania finančných prostriedkov v rámci OP ŽP; • identifikovať faktory, ktoré limitujú uplatnenie regionálnych alokácií založených výlučne na geografickom princípe; • identifikovať vplyv uplatnenia indikatívnych regionálnych alokácií v procese implementácie OP ŽP.
Zistenia	Z posúdenia východísk, cieľov, stratégie OP ŽP, možností uplatnenia regionálneho princípu pridelovania finančných prostriedkov v rámci programovania OP ŽP, legislatívnych a koncepčných východísk, stavu čerpania a celkovej implementácie OP ŽP vyplynulo, že percentuálne prerozdelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé kraje (NUTS III) v rámci programovania OP ŽP je potrebné

⁹ Z uvedeného vyplýva, že uvedené hodnotenia OP ŽP sa začnú vykonávať v IV. štvrťroku 2014.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	<p>považovať za orientačné, vytvorené odborným odhadom na základe podkladov, ktoré boli k dispozícii v čase prípravy operačného programu.</p> <p>Zároveň bolo preukázané, že reálne regionálne rozdelenie finančných alokácií v procese implementácie OP ŽP je primárne ovplyvnené pripravenosťou projektov žiadateľov z jednotlivých VÚC, počtom a najmä kvalitou predložených Žiadostí o NFP.</p> <p>Najdôležitejším výsledkom vykonanej analýzy je potvrdenie, že indikatívne regionálne alokácie je potrebné vnímať ako orientačné, vytvorené odborným odhadom na základe podkladov, ktoré boli k dispozícii v čase prípravy operačného programu (rok 2006), t.j. vzhľadom k cieľom OP ŽP a jeho orientáciu na celú SR ich nie je možné chápať ako budúci plán, ale ako odborný odhad.</p>
Navrhované odporúčania	<p>Pre väčšinu aktivít v oblasti environmentálnej infraštruktúry a ochrany životného prostredia nie je členenie podľa administratívnych hraníc relevantné (napr. aktivity v oblasti ochrany ovzdušia, aktivity v oblasti ochrany prírody a krajiny, ktoré sú závislé od polohy chránených území, protipovodňové aktivity, ktoré sa realizujú podľa povodí, aktivity v oblasti vodného hospodárstva, implementácia ktorých prebieha podľa vodárenských spoločností a. p.). Dôvody nezachovania indikatívnych regionálnych alokácií sú vždy súčasťou <i>Výročných správ o vykonávaní OP ŽP</i>. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti Riadiaci orgán pre OP ŽP považuje za plne postačujúce uvádzať vo Výročnej správe o vykonávaní OP ŽP za jednotlivé roky aktuálne informácie o stave finančnej implementácie OP ŽP podľa NUTS III ku koncu príslušného roka, objasniť dôvody odchýlky aktuálneho stavu v porovnaní s indikatívnymi údajmi v prílohe č. 15 a poskytnúť EK – v prípade jej pripomienok – požadujúce doplňujúce informácie. Riadiaci orgán pre OP ŽP tento postup dodržiava.</p> <p>V súvislosti s Výročnou správou o vykonávaní OP ŽP za rok 2011 už EK nezachovanie indikatívnych alokácií (prekročenie, resp. odklon od indikatívnych regionálnych alokácií) nepripomienkovala a nepožadovala jeho vysvetlenie, nakoľko uvedenou problematikou sa podrobne zaoberala Výročná správa o vykonávaní OP ŽP za rok 2010, kde bola uvedená skutočnosť adekvátne vysvetlená tak v samotnom dokumente výročnej správy, ako aj vo vyhodnotení pripomienok k tejto výročnej správe. Z toho možno usudzovať, že vysvetlenia, ktoré boli Riadiacim orgánom pre OP ŽP poskytnuté v súvislosti s Výročnou správou o vykonávaní OP ŽP za rok 2010, boli pre EK postačujúce, t.j. ďalšie opatrenia nie je nutné prijímať.</p>
Realizované opatrenia	Vzhľadom k záverom analýzy žiadne.
Spôsob zverejnenia hodnotiacej správy	Analýza slúži pre interné účely RO pre OP ŽP a nie je verejne dostupná.
Suma (vrátane DPH) v EUR	-
Názov vykonanej analýzy	Analýza možností úpravy návrhu revízie OP ŽP na verziu 4.0
Podnet	Podnetom pre vykonanie analýzy boli pretrvávajúce ťažkosti s vykonávaním OP ŽP identifikované riadiacim orgánom na základe priebežného monitorovania implementácie programu, monitorovania vývoja čerpania a aktualizácie prognóz čerpania finančných prostriedkov OP ŽP.
Termín začatia analýzy	apríl 2013
Termín ukončenia analýzy	máj 2013
Typ analýzy	Kvantitatívna a kvalitatívna analýza
Predmet analýzy	<p>Predmetom analýzy bolo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posúdiť aktuálne, prípadne pretrvávajúce ťažkosti s vykonávaním OP ŽP aktuálne identifikovaných riadiacim orgánom, ktoré spôsobujú riziko de-komitmentu, a to aj v prípade schválenia revízie OP ŽP na verziu 4.0 v zmysle pôvodného návrhu revízie z decembra 2012; • vyčíslieť alokáciu prostriedkov reálne ohrozených de-komitmentom na základe údajov k 30.4.2013; • identifikovať možnosti modifikácie pôvodného návrhu revízie OP ŽP na verziu 4.0 v kontexte plnenia stratégie a cieľov OP ŽP a aktuálneho stavu čerpania prostriedkov KF; • posúdiť realnosť novonavrhovaného návrhu revízie OP ŽP z hľadiska procesnej vykonateľnosti v navrhovanom časovom horizonte.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

<p>Zistenia</p>	<p>Závery k identifikácii ohrozenej alokácie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V prípade zdrojov ERDF nebolo v rámci OP ŽP identifikované riziko de-komitmentu. 2. Na základe prognózy riadiaceho orgánu predstavovalo v čase vypracovania analýzy riziko de-komitmentu vo vzťahu k zdrojom KF sumu približne 60 mil. Eur. <p>Závery k analýze príčin vzniknutého stavu a úspešnosti prijatých opatrení:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úspešnosť prijímaných opatrení na elimináciu rizika de-komitmentu a dosahovanie uspokojivej úrovne čerpania finančných prostriedkov sú z veľkej časti podmienené aktívnou súčinnosťou prijímateľov realizujúcich stovky investičných projektov. 2. Pôvodne navrhovaná realokácia zdrojov KF v zmysle návrhu revízie OP ŽP na verziu 4.0 nie je ani v spojení s ostatnými opatreniami riadiaceho orgánu dostačujúca na elimináciu hrozby de-komitmentu vo vzťahu k zdrojom KF. 3. Napriek prijímaným systémovým a individuálnym opatreniam zostáva kľúčovým nástrojom na elimináciu rizika de-komitmentu vo vzťahu k zdrojom KF vnútorná realokácia zdrojov KF v rámci relevantných prioritných osí OP ŽP. <p>Závery k analýze možností realokácie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na základe aktuálne identifikovaných zistení navrhol riadiaci orgán čiastočnú modifikáciu realokácie zdrojov KF, ktorá bola navrhnutá ako súčasť revízie OP ŽP na verziu 4.0 v decembri 2012. 2. Prioritná os 1 nie je v dostatočnom časovom rámci schopná absorbovať celú realokovanú sumu vo výške 83 140 000 Eur (do 31.12.2013). 3. Časť realokovanej sumy vo výške 54 070 100 Eur je nevyhnutné využiť v iných oblastiach podpory OP ŽP financovaných zo zdrojov KF. 4. Analýza existujúcich oblastí podpory OP ŽP z hľadiska účelnej a efektívnej absorpcie alokácie KF vo výške 54 070 100 Eur neidentifikovala aktivity, v rámci ktorých by bolo možné uvedenú alokáciu využiť v termíne do 31.12.2013. 5. Analýza v súčasnej situácii identifikovala ako najvhodnejšie riešenie využiť alokáciu KF vo výške 54 070 100 Eur na investičné projekty nie stavebného charakteru v rámci operačných cieľov 1.1, 1.2 alebo prioritnej osi 2 OP ŽP. 6. Analýza identifikovala priestor na využitie alokácie zdrojov KF vo výške 54 070 100 Eur na projekty investičného, nie stavebného charakteru v rámci rozšírenia aktivít prioritnej osi 2 OP ŽP. <p>Závery k analýze posúdenia návrhu na rozšírenie prioritnej osi 2 OP ŽP:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Navrhovaná úprava prebiehajúcej revízie OP ŽP bola vykonateľná s ohľadom na existujúci právny rámec na úrovni SR a EÚ. 2. Návrh na úpravu prebiehajúcej revízie bol vykonateľný aj za predpokladu opakovania časovo náročného procesu SEA. 3. Charakter novonavrhovanej aktivity dopĺňajúcej prioritnú os 2 OP ŽP dopĺňa stratégiu OP ŽP v oblasti protipovodňovej ochrany najmä v súvislosti s náhlými lokálnymi povodňami a v súvislosti s podporou územia, ktoré ešte nemá vybudované stále protipovodňové opatrenia. Mobilný charakter navrhovaného zariadenia má potenciál zabezpečiť obsluhu celého územia SR, príslušných cezhraničných regiónov, ale najmä najviac ohrozených území v zmysle pripravovaných map povodňového ohrozenia a map povodňového rizika.
<p>Navrhované odporúčania</p>	<p>Analýza potvrdila, že identifikované riziko de-komitmentu nie je s ohľadom na blížiaci sa koniec programového obdobia 2007 - 2013 možné efektívne eliminovať ani s využitím celého spektra opatrení systémového a individuálneho charakteru, najvhodnejším účinným riešením sa javí presun finančných prostriedkov v rámci operačného programu. Na základe aktuálnych realistických prognóz čerpania finančných prostriedkov je súčasné riziko de-komitmentu vo vzťahu k zdrojom KF vyčíslené približne na 54 mil. Eur. Táto suma predstavuje zostatkovú alokáciu operačného cieľa 4.4, ktorej včasné využitie nie je podľa aktuálnych prognóz čerpania reálne predpokladať ani v rámci operačného cieľa 4.4 a ani v rámci operačných cieľov prioritnej osi 1 <i>Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd</i>, resp. iných oblastí podpory financovaných z KF.</p> <p>V súvislosti s identifikovaním účelného a efektívneho využitia alokácie 54 070 100 Eur z KF v kontexte protipovodňovej ochrany oslovil riadiaci orgán Ministerstvo vnútra SR, ktoré je gestorom príslušnej legislatívy v oblasti aktívnej zásahovej protipovodňovej ochrany a svojou pôsobnosťou pokrýva celé územie SR. V spolupráci s uvedeným rezortom sa podarilo identifikovať potenciálne rozšírenie prioritnej osi 2 OP ŽP o aktivitu, ktorá by bola realizovateľná v termíne do 31.12.2013 v súlade s existujúcou stratégiou OP ŽP v kontexte komplexného a preventívneho charakteru podpory protipovodňovej ochrany. Realizácia novonavrhovanej aktivity <i>Intervenčné opatrenia na aktívnu ochranu pred povodňami</i> by svojim investičným (nie stavebným) charakterom mala potenciál</p>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	<p>odvrátiť hroziace riziko de-komitmentu vo vzťahu k zdrojom KF.</p> <p>Predmetom novonavrhovanej aktivity bolo rozšírenie prioritnej osi 2 OP ŽP o aktivitu <i>Intervenčné opatrenia na aktívnu ochranu pred povodňami</i> za účelom obstarania zásahovej protipovodňovej techniky. Predpokladaný rozpočet novej aktivity v rámci prioritnej osi 2 <i>Ochrana pred povodňami</i> zodpovedá výške zdrojov KF ohrozených de-komitmentom (54 070 100 Eur). Uvedená suma je z veľkej časti schopná pokryť identifikované potreby na obstaranie navrhovanej zásahovej techniky. Predpokladaný rozpočet na obstaranie uvedenej techniky bol zostavený na úrovni približne 65 mil. Eur. Preventívny a komplexný charakter prioritnej osi 2 OP ŽP však zostane zachovaný aj po jej rozšírení o novonavrhovnú aktivitu <i>Intervenčné opatrenia na aktívnu ochranu pred povodňami</i>.</p> <p>V súčasnej situácii je návrh na rozšírenie aktivít v rámci prioritnej osi 2 OP ŽP identifikovaný ako najvhodnejší nástroj na odvrátenie hroziaceho rizika de-komitmentu vo vzťahu k zdrojom KF vo výške 54 070 100 Eur. Návrh na využitie alokácie zdrojov KF vo výške 54 070 100 Eur na nákup protipovodňovej techniky bol navrhovaný v termíne do 31.12.2013 za predpokladu schválenia revízie zo strany EK a za predpokladu, že v rámci procesu SEA nebude potrebné ďalšie zisťovacieho konanie.</p>
Realizované opatrenia	<p>Závery vypracovanej analýzy boli podnetom na modifikáciu revízie OP ŽP na verziu 4.0, pričom návrh modifikácie revízie OP ŽP na verziu 4.0 bol schválený na 11. zasadnutí MV pre OP ŽP dňa 20. júna 2013.</p> <p>Cieľom navrhovanej modifikácie revízie OP ŽP na verziu 4.0 bolo zohľadnenie aktuálnych potrieb implementácie OP ŽP, najmä potrebu predísť riziku prepadnutia časti zdrojov KF zo záväzku roka 2011 a zabezpečiť ich využitie v súlade so stratégiou a cieľmi OP ŽP s prihliadnutím na predložené pripomienky EK k prvému návrhu revízie OP ŽP na verziu 4.0.</p> <p>EK listom č. C(2013) 9355 final zo dňa 17. 12. 2013 Rozhodnutím komisie ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie C(2007) 5500, ktorým sa schvaľuje OP ŽP pomoci Spoločenstva z ERDF a KF v rámci cieľa konvergenencie v regiónoch SR modifikovaný návrh revízie OP ŽP verzie 4.0 schválila.</p> <p>Následné kroky ako aktualizácia hodnotiacich a výberových kritérií pre PO 2, úprava Programového manuálu OP ŽP v nadväznosti na schválenie revízie na OP ŽP – verziu 4.0 boli schválené dňa 19.2.2014 na 12. Zasadnutí MV pre OP ŽP.</p>
Spôsob zverejnenia hodnotiacej správy	Analýza je zverejnená na webovom sídle OP ŽP www.opzp.sk v časti Implementácia programu – Hodnotenie programu – Analýzy.
Suma (vrátane DPH) v EUR	-

Názov vykonanej analýzy	Analýza stavu implementácie Operačného programu Životné prostredie (stav k 30.09.2013)
Podnet	Impulzom vykonania analýzy bola potreba celkového posúdenia stavu implementácie OP ŽP, efektívnosti pri dosahovaní cieľov OP ŽP a formulácií ponaučení pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorá vyplývala okrem iného z požiadavky EK zaslanej listom č. Ref. Ares(2012)1228811 - 18/10/2012.
Termín začatia analýzy	október 2013
Termín ukončenia analýzy	december 2013
Typ analýzy	Kvantitatívna a kvalitatívna analýza
Analýzu vypracoval	Manažéri programovania a manažéri hodnotenia odboru riadenia programov
Predmet analýzy	<p>Predmetom analýzy bolo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posúdenie efektívnosti a účinnosti typov intervencií OP ŽP z pohľadu dosahovania cieľov OP ŽP a absorpčnej kapacity, • posúdenie vhodnosti (relevancie) nastavenia investičnej stratégie OP ŽP ako aj vhodnosti systému implementácie programu, • sformulovať ponaučenia vyplývajúce z implementácie OP ŽP,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	<ul style="list-style-type: none"> • formulovať základné odporúčania vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 – 2020.
Zistenia	<p>Celkovú úspešnosť zvolenej stratégie v oblasti ochrany životného prostredia je možné vnímať vo dvoch rovinách. Na jednej strane sú to ciele daného operačného programu vyjadrené prostredníctvom indikátorov. Plnenie týchto cieľov je vyjadrené rovnako kvantitatívne (prostredníctvom výstupových indikátorov), ako aj kvalitatívne (prostredníctvom výsledkových indikátorov).</p> <p>Druhú rovinu predstavuje skutočný prínos intervencií, ktorý je potrebné vnímať cez otázku, do akej miery boli dosiahnuté výsledky OP schopné skutočne riešiť identifikované problémy a potreby prijímateľov, cieľových skupín a subjektov, ktoré boli intervenciou priamo či nepriamo dotknuté. Efektívnosť intervencií v programovom období 2007 - 2013 ovplyvnili viaceré faktory, pričom na niektoré mali RO iba čiastočný alebo žiadny dosah, ako napr. použité nástroje v rámci systému implementácie a všeobecné inštitucionálne mechanizmy na národnej úrovni, pripravenosť žiadateľov alebo zdĺhavý legislatívny proces smerujúci k prijatiu adekvátnej právnej úpravy v určitej oblasti.</p> <p>Skúsenosti s implementáciou OP ŽP v rámci programového obdobia 2007 – 2013 z pohľadu implementovaného Ministerstva životného prostredia SR ako riadiaceho orgánu poukazujú na celkovo vhodne zvolenú stratégiu OP, ktorá bola zameraná na riešenie prioritných a finančne najnáročnejších aktivít z pohľadu implementácie environmentálneho acquis v oblasti vodného hospodárstva, ochrany pred povodňami, odpadového hospodárstva, ochrany ovzdušia a zmierňovania nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a ochrany prírody. Vhodnosť stratégie OP ŽP sa preukazuje aj priebežnými výsledkami implementácie OP ŽP z pohľadu vecného pokroku implementácie, t.j. z pohľadu naplňovania stanovených cieľov a výsledkov (cieľových hodnôt indikátorov), ako aj z pohľadu absorpčnej kapacity.</p>
Navrhované odporúčania	<p>Implementáciu OP ŽP v PO 2007 – 2013 negatívne ovplyvnili najmä nižšie uvedené faktory tematického a procesného charakteru. Navrhované odporúčania, ktoré je potrebné zohľadniť pri podpore ochrany životného prostredia a energetiky z EŠIF v programovom období 2014 - 2020 sú preto formulované vo vzťahu k nižšie uvedeným faktorom:</p> <p>Realizácia a overovanie verejného obstarávania</p> <p>Vzhľadom na nadrezortný charakter tejto problematiky bude potrebné prijať adekvátne opatrenia tak na národnej úrovni, ako aj na úrovni RO.</p> <p>Nastavenie procesu monitorovania prostredníctvom merateľných ukazovateľov</p> <p>Zo skúseností s meraním a vykazovaním účinnosti pomoci v rámci OP ŽP vyplýva potreba efektívnejšieho nastavenia sústavy merateľných ukazovateľov na programovej a projektovej úrovni, predovšetkým v súvislosti s primeranosťou jej rozsahu, relevanciou k podporovaným aktivitám, resp. stanoveným cieľom, efektívnosťou merania a vykazovania, zrozumiteľnosťou a záväznosťou.</p> <p>Využívanie potenciálu hodnotenia (evaluácie)</p> <p>Z tohto dôvodu bude potrebné už v úvode programového obdobia 2014 - 2020 navrhnuť predbežný plán hodnotení spolu so zadefinovaním ukazovateľov a iných údajov potrebných pre ich efektívnu realizáciu, ktoré budú predmetom monitorovania.</p> <p>Špecifikácia vyhlasovaných výziev a výber projektov</p> <p>Vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 - 2020 je potrebné zabezpečiť napr. zvýšenie dôrazu na nákladovú efektívnosť projektov (Value for Money principle) alebo posilnenie uplatnenia nástrojov na zabezpečenie efektívneho a objektívneho posudzovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov (benchmarky, jednotkové ceny, finančné limity).</p> <p>Absorpčná kapacita</p> <p>Napriek vysokej absorpcii je vhodné v budúcnosti implementovať nástroje posilňovania absorpčnej kapacity, ktorých sekundárnym efektom bude zvýšená miera povedomia žiadateľov a zároveň znížená formálna alebo vecná nepripravenosť predložených projektov.</p> <p>Administratívne kapacity</p> <p>V reflexii na uvedené problémy je na úrovni OP s prepojením na národnú úroveň potrebné vo vzťahu k programovému obdobiu 2014 – 2020 zaviesť komplexné systémové nástroje pre vzdelávanie, hodnotenie a odmeňovanie administratívnych kapacít tak, aby bolo zabezpečené efektívne riadenie OP prostredníctvom kvalifikovaných, motivovaných a stabilizovaných zamestnancov.</p> <p>Príprava veľkých projektov</p> <p>V rámci programového obdobia 2014 – 2020 bude vo vzťahu k príprave veľkých projektov a odbornej podpore žiadateľov potrebné aplikovať osobitný prístup s ešte výraznejším zapojením expertov JASPERS a pravidelným monitorovaním aktuálneho stavu tak, aby bolo možné včas prijať adekvátne nápravné opatrenia.</p> <p>Hlavné faktory vo vzťahu k jednotlivým vecným oblastiam</p> <p>S cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis by mala finančná podpora v programovom</p>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	<p>období 2014 – 2020 smerovať do čistenia a odkanalizovania stredne veľkých a menších aglomerácií nad 2000 EO, pričom tieto aglomerácie sú väčšinou situované vo vidieckom prostredí. Okrem toho bude podpora smerovať aj do aglomerácií pod 2 000 EO, kde bol identifikovaný zlý stav vôd a ktoré sa zároveň nachádzajú v chránených vodohospodárskych oblastiach.</p> <p>V porovnaní s programovým obdobím 2007 – 2013 v oblasti zabezpečenia zásobovania obyvateľstva bezpečnou pitnou vodou bude dôraz kladený na zabezpečenie kvalitnej pitnej vody.</p> <p>Jedným z hlavných problémov implementácie v oblasti ochrany ovzdušia bolo široké zameranie podporovaných aktivít a značná nevyváženosť z hľadiska miery ich príspevku k stanoveným hodnotám merateľných ukazovateľov OP ŽP, čo viedlo k problematickej kvantifikovateľnosti dosiahnutých výsledkov. Vzhľadom na tieto skúsenosti, ako aj z dôvodu potreby tematickej koncentrácie aktivít, je v rámci nového programového obdobia potrebné zúžiť zamerania aktivít v oblasti ochrany ovzdušia. Naďalej je zmysluplné podporovať opatrenia na skvalitňovanie systému monitorovania ovzdušia a informačné aktivity s dôrazom na problematiku lokálnych kúrenísk, ako aj na zvyšovanie povedomia v oblasti integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania.</p> <p>V oblasti odpadového hospodárstva bude v novom programovom období 2014 – 2020 potrebné zamerať sa na podporu takých projektov, ktoré významnou mierou prispievajú k plneniu požiadaviek vyplývajúcich z environmentálneho acquis odpadového hospodárstva a zároveň sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva stanovenou v rámcovej smernici o odpade.</p> <p>Oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 bude v novom programovom období vzhľadom na potrebu komplexného riešenia protipovodňovej ochrany nevyhnutné rozšíriť predmet podpory aj o opatrenia zamerané na zelenú infraštruktúru s cieľom zadržať zrážkovú vodu v krajine, čím sa dosiahne rozloženie odtoku vody z krajiny vlny v čase a zníži sa riziko povodne. Významný posun k efektívnejšiemu územnému smerovaniu podpory protipovodňovej ochrany môže zabezpečiť využívanie máp povodňového rizika a povodňového ohrozenia, ktoré boli pripravené v rámci programového obdobia 2007 - 2013. Rovnako využitím pripravovaným plánom manažmentu povodňového rizika bude možné realizovať tie najefektívnejšie opatrenia pre elimináciu rizika povodní pre ohrozené oblasti.</p> <p>Pri implementácii aktivít zameraných na ochranu prírody a krajiny, konkrétne realizáciu dokumentov starostlivosti v rámci sústavy Natura 2000 bude potrebné v rámci programového obdobia 2014 - 2020 rozšíriť prijímateľov o vlastníkov, alebo užívateľov pozemkov v chránených územiach a zároveň umožniť využitie inštitútu partnerstva.</p>
Realizované opatrenia	Zistenia identifikované v rámci analýzy budú zohľadnené v rámci prípravy Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013. Výsledky analýzy boli formulované aj ako odporúčania vo vzťahu k programovému obdobiu (PO) 2014 – 2020 („lessons learnt“) a boli využité v rámci prípravy Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP).
Spôsob zverejnenia hodnotiacej správy	Analýza bola zverejnená na webovom sídle OP ŽP www.opzp.sk .
Suma (vrátane DPH) v EUR	-

Zdroj: RO

2.8 Národná výkonnostná rezerva

V roku 2013 nebola stanovená výkonnostná rezerva operačného programu v zmysle článku 50 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

2.9 Administratívne kapacity

Výkon funkcie RO v rámci MŽP SR zabezpečuje Sekcia environmentálnych programov a projektov (ďalej aj ako „SEPP“).

Jednotlivé činnosti riadiaceho orgánu OP ŽP vykonávajú jej nasledovné organizačné zložky:

- odbor riadenia programov,
- odbor riadenia administrácie projektov,
- odbor riadenia implementácie projektov,
- odbor technickej pomoci a programov nadnárodnej spolupráce.

Funkcie platobnej jednotky (ďalej len „PJ“) pre OP ŽP zabezpečuje:

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- odbor platieb a koordinácie auditov.

K 31.12.2013 RO disponoval v rámci prípravy, riadenia, implementácie, monitorovania a kontroly OP ŽP a projektov spolufinancovaných z fondov EÚ 160 zamestnancami, z toho v rámci Sekcie environmentálnych programov a projektov 156 zamestnancami, v rámci Oddelenia vnútorného auditu a Odboru rezortnej kontroly 4 zamestnancami.

O druhu a počte pracovných pozícií administratívnych kapacít RO a platobnej jednotky v oblasti ŠF a KF pojednáva tabuľka č. 35 a 36.

Tabuľka č. 35: Administratívne kapacity riadiaceho orgánu mimo platobnej jednotky

Pozícia	Stav k 31.12.2012	Plánovaný stav k 31.12.2013	Stav k 31.12.2013	% plánovaného stavu	Potrebné prijať
A	B	C	D	E=D/C	F
generálny riaditeľ	1	1	1	100 %	
riaditeľ odboru	4	4	4	100 %	
vedúci oddelenia	5	6	7	117 %	
asistentka odboru/sekcie	7	7	7	100 %	
manažér programovania	10	12	12	100 %	
manažér monitorovania a hodnotenia	4	5	5	100 %	
manažér informovanosti a publicity	3	3	3	100 %	
manažér kontroly	0	3	0	0 %	3
manažér ITMS	0	1	1	100 %	
finančný manažér	0	0	0	0	
projektový manažér	88	111	89	80 %	22
manažér pre technickú pomoc	7	7	10	143 %	
Iné (audit, kontrola, koordinátori)	9	10	10	100 %	
Spolu	138	170	149	88%	25

Zdroj: RO

Údaje v tabuľkách identifikujú zmeny v počtoch zamestnancov RO v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2012. Plánované administratívne kapacity boli napĺňané v rozpätí 80 % - 100 %,

Tabuľka č. 36: Administratívne kapacity platobnej jednotky

Pozícia	Stav k 31.12.2012	Plánovaný stav k 31.12.2013	Stav k 31.12.2013	% plánovaného stavu	Potrebné prijať
A	B	C	D	E=D/C	F
riaditeľ odboru	1	1	1	100 %	
vedúci oddelenia	0	0	0	0	
asistentka odboru/sekcie	1	1	1	100 %	
finančný overovateľ	3	3	3	100 %	
finančný manažér	4	4	4	100 %	
finančný účtovník	2	2	2	100 %	
Spolu	11	11	11	100 %	

Zdroj: RO

Zmeny v počte administratívnych kapacít RO a platobnej jednotky v oblasti ŠF a KF znázorňujú tabuľky nižšie.

Tabuľka č. 37: Porovnanie so stavom v roku 2012

Pozícia	Plánovaný stav k 31.12.2012	Stav k 31.12.2012	% plánovaného stavu	Plánovaný stav k 31.12.2013	Stav k 31.12.2013	% plánovaného stavu
A	B	C	D=C/B	E	F	G=F/E
RO mimo PJ	145	138	95 %	170	149	88 %
PJ	11	11	100 %	11	11	100 %
Spolu	156	149	96 %	181	160	88 %

Zdroj: RO

Tabuľka č. 38: Fluktuácia administratívnych kapacít

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Orgán	od 01.01. do 31.12.2013	od 01.01. do 31.12.2013
	Počet výstupov	Počet nástupov
riadiaci orgán	30	41
platobná jednotka	1	1
Spolu	31	42

Zdroj: RO

V priebehu roka 2013 došlo k 31 výstupom, čo je nárast o 6 zamestnancov v porovnaní s rokom 2012 a 42 nástupom, čo je o 21 viac ako v roku 2012. Z uvedených údajov vyplýva, že v porovnaní s rokom 2012 bola na RO zaznamenaná zvýšená miera fluktuácie, ako aj neobsadených miest v porovnaní s plánovaným stavom a preto RO OP ŽP považuje za potrebné uplatniť také motivačné prvky, ktoré fluktuáciu zastavia, resp. znížia jej mieru. Na druhej strane fluktuácia je prirodzeným javom na pracovnom trhu, ktorú netreba vnímať vždy negatívne, nakoľko ňou môže dochádzať k prehľbovaniu poznatkov zamestnancov, prinášaniu nových pohľadov na riešenie problematiky alebo zavádzaniu overených postupov. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že vo väčšine prípadov je fluktuácia administratívnych kapacít subjektov zapojených do implementácie fondov EÚ spôsobená ich presunom medzi týmito subjektmi.

Opatrenia prijaté s cieľom prehľbovať a zvyšovať kvalifikáciu zamestnancov, zamedziť fluktuácii, uskutočnené odborné školenia

Vzhľadom k vyššie uvedenému stavu týkajúceho sa fluktuácie zamestnancov, OTPaPNS vypracoval v roku 2012 materiál „Konceptia vzdelávania a hodnotenia zamestnancov RO OP ŽP“ (ďalej len „Konceptia“), ktorý predložil Osobnému úradu (ďalej len „OÚ“) na vyjadrenie so žiadosťou o spoluprácu. Cieľom Konceptie je vytvoriť komplexný systém vzdelávania, hodnotenia a odmeňovania zamestnancov tak, aby bol motivačný pre zamestnanca aj zamestnávateľa a vytvoril výstupy zabezpečujúce efektívne vynakladanie finančných prostriedkov na rozvoj ľudských zdrojov a stabilizáciu na RO. Zo strany OÚ ako gestora vzdelávania nedošlo v priebehu roka 2013 k realizácii Konceptie, a to vzhľadom na komplikácie v rámci procesu realizácie verejného obstarávania. RO OP ŽP vyvinie opätovnú snahu o zavedenie tohto dokumentu do praxe za účelom stabilizácie administratívnych kapacít. Napriek uvedenému, RO priebežne prijímal opatrenia na stabilizáciu administratívnych kapacít zahŕňajúce nástroje finančného aj nefinančného charakteru. Ide napríklad o adekvátne a motivačné finančné ohodnotenie naviazané na systém hodnotenia a odmeňovania zamestnancov za vykonanú prácu, optimalizovanie zaťaženia zamestnancov alebo zabezpečenie adekvátneho technického vybavenie zamestnancov.

Otázku stabilizácie administratívnych kapacít je však potrebné vnímať aj v kontexte legislatívneho rámca v SR, ktorý je formovaný zákonom o štátnej službe. V rámci tohto zákona sú definované podmienky vykonávania štátnej služby a tým pádom ide o horizontálnu otázku, ktorá nie je plne v kompetencii MŽP SR.

Zo strany OÚ boli v roku 2013 zorganizované školenia v oblasti IT (MS Office- Word, Excel), v oblasti verejného obstarávania a v oblasti riadenia a implementácie ŠF a KF. Možno konštatovať, že ide o čiastkové aktivity, ktoré však nie sú súčasťou koncepcného riešenia, ktoré zastaví, resp. vylepší bilanciu fluktuáciu zamestnancov RO.

Pre stabilizáciu zamestnancov RO a podporu ich motivácie je vytvorený adresný Individuálny plán vzdelávania (ďalej len „IPV“). IPV je plánom, do ktorého každý zamestnanec RO definuje oblasti/témy školenia, ktoré by chcel v priebehu nastávajúceho roka absolvovať, a ktoré sú naviazané na výkon pracovnej pozície v zmysle opisu štátnozamestnaneckého miesta/ pracovnej náplne.

Každý zamestnanec RO má nárok na 3 zahraničné a 5 tuzemských školení, ktoré dopĺňajú, resp. aktualizujú jeho kvalifikáciu/vedomosti a zároveň poskytujú informácie týkajúce sa výkonu jeho odborných činností. Nakoľko IPV vyžaduje uviesť aj stupeň/ úroveň dosiahnutého vzdelania, školenia sa stávajú merateľnými v zmysle dosiahnutej kvalifikácie zamestnanca, pričom sa týmto spôsobom zamedzuje duplicita absolvovania tej istej úrovne v rámci jedného školenia. Zamestnanci boli povinní odovzdať svoje IPV pre rok 2013 schválené priamym nadriadeným na odbor technickej pomoci, aby mohla byť zabezpečená merateľnosť efektívne vynaložených prostriedkov na personálne zabezpečenie z technickej pomoci.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V roku 2012 bolo na 12 školeniach 50 participantov z RO. Vzhľadom na zlepšujúcu sa kvalitu IPV RO očakával v roku 2013 zvýšený nárast odborných školení absolvovaných zamestnancami RO, čo by predstavovalo pozitívny dopad na stabilizáciu administratívnych kapacít RO a odbornú úroveň na všetkých pracovných pozíciách. Reálny stav za rok 2013 je 248 participantov na 30 školeniach (pozri tabuľka nižšie), čo predstavuje 5-násobný nárast zamestnancov RO na školeniach oproti roku 2012. V priebehu roka 2013 nedošlo k realizácii verejného obstarávania na zabezpečenie služieb spojených so zabezpečením dopravných cien pre zamestnancov na vybrané školenia, ani verejného obstarávania súvisiaceho s Konceptiou, čo znemožnilo účasť pracovníkov RO na ďalších školeniach.

Tabuľka č. 39: Prehľad odborných školení zamestnancov SEPP v roku 2013

P.č.	Popis akcie	Počet účastníkov
1	adaptačné vzdelávanie	20
2	Zákon o ochrane osobných údajov	28
3	zákon o verejnom obstarávaní	67
4	Súčasnosť a budúcnosť VO v SR a v EÚ	9
5	VO v prechodnom období, najnovšia metodická a rozhodovacia činnosť	4
6	Veľká novela zákona o VO	4
7	VO - Revízne postupy od 1.7.2013	2
8	Zákon o finančnej kontrole a VA	3
9	IT Word II. Skupina 16	1
10	IT Excel I. Skupina 14	2
11	IT Excel II. Skupina 17	5
12	IT Excel III. Skupina 13	2
13	Správa registratúry - dodržiavanie ustanovení registratúrneho poriadku	40
14	Informačné systémy	1
15	Prezentačné zručnosti 2. časť	1
16	Účtovníctvo ako nástroj efektívnej kontroly	3
17	Aktuálne otázky účtovnej praxe ...	2
18	Mzdová problematika po novelách zákonov od r. 2013	11
19	Vybrané témy z Obchodného zákonníka a O.s.p. po ostatných novelách	2
20	2. kombinované sanačné technológie	1
21	Personalistika z pohľadu novelizovaného ZP	3
22	Systém riadenia ŠF a KF a právna úprava zmluvy o poskytnutí NFP, príprava na nové PO	9
23	Systém finančného riadenia ŠF a KF a právny rámec o pomoci z fondov EÚ	1
24	Systém finanč. riadenia ŠF a KF 2007-13 a príprava systému na r.2014-2020	2
25	Efektívne stavebníctvo pre Slovensko (obstarávanie staveb. projektov...)	6
26	Nákladovo-výnosová analýza pre projekty podporované zo zdrojov ES	2
27	Public Relations Summit 2013	1
28	Štátna pomoc a fondy EÚ	1
29	Projektový manažment	14
30	Seminár Praktické skúsenosti z prípravy a realizácie Predsedníctva ČR v Rade EÚ (2008-2010)	1
Súčet		248

Zdroj: RO

Pre každú pracovnú pozíciu zamestnanca sú vypracované minimálne štandardy vzdelávania, do ktorých sú zahrnuté nasledovné oblasti:

- anglický jazyk,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- terminológia v anglickom jazyku: EÚ, ochrana životného prostredia, európske fondy,
- aktuálna legislatíva SR, právo EÚ, legislatívny a rozhodovací proces EÚ aktuálne nariadenia a procesy v oblasti fondov EÚ aktuálne právne predpisy v oblasti ochrany životného prostredia a súvisiaca problematika v SR a EÚ,
- príprava a spracovanie strategických dokumentov,
- štruktúra a nástroje prezentácie, negociačné techniky, spoločenská etiketa,
- aplikácie ITMS,
- kancelárske programy MS Office.

Vyššie uvedené školenia, ako aj ďalšie vzdelávanie a platy zamestnancov boli financované prostredníctvom prioritnej osi 6 Technická pomoc, ktorej špecifickým cieľom je zabezpečenie efektívneho procesu riadenia a implementácie OP ŽP v súlade s nárokmi kladenými na administratívne štruktúry zodpovedné za realizáciu operačného programu, a to prostredníctvom podpory prípravných, riadiacich, monitorovacích, hodnotiacich, informačných a kontrolných aktivít týkajúcich sa OP ŽP spolu s aktivitami slúžiacimi na posilnenie administratívnych kapacít, ktoré zabezpečujú programovanie, riadenie, implementáciu, finančné riadenie, hodnotenie a monitorovanie, kontrolu a audit OP ŽP.

Stav fyzického pokroku a finančnej implementácie prioritnej osi 6 je uvedený v časti 3.6. a časti 6.

3. REALIZÁCIA PODĽA PRIORITNÝCH OSÍ

Posúdenie pokroku na úrovni OP je vykonané na základe posúdenia čerpania finančných prostriedkov, miery fyzického pokroku (na základe posúdenia merateľných ukazovateľov) a s prihliadnutím na dopyt žiadateľov po vyhlásených výzvach. Z hľadiska plnenia cieľov OP je zásadné plnenie merateľných ukazovateľov na úrovni projektov a na úrovni OP.

Plnenie samotných merateľných ukazovateľov na úrovni OP a tým napĺňanie cieľov OP ovplyvňuje najmä samotný stav realizácie projektov resp. čerpanie finančných prostriedkov. Vo všeobecnosti sú hodnoty niektorých merateľných ukazovateľov na úrovni OP ovplyvnené najmä skutočnosťou, že výsledok intervencie OP sa vykazuje až prostredníctvom následných monitorovacích správ projektov, čo býva rok po ukončení realizácie projektov.

3.1. Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd

3.1.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je znižovanie znečistenia vôd a zvýšenie kvality života obyvateľstva SR dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR. Prioritná os je zameraná na zabezpečenie prístupu obyvateľov k pitnej vode a zabezpečenie obslužnosti územia pitnou vodou z verejného vodovodu v dostatočnej kvalite a kvantite, zvýšenie počtu obyvateľov žijúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu, zabezpečenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v súlade so záväzkami SR voči EÚ a zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich pre SR zo smernice 2000/60/ES v oblasti monitorovania vôd.

Prioritná os 1 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí 51,91 % celkovej alokácie (zdroje EÚ+ŠR) na operačný program (po revízií OP ŽP na verziu 4.0). Podiel uvedenej prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie je zo všetkých prioritných osí najvyšší, predstavuje 45,41 % (zdroje EÚ+ŠR), 45,76 % (zdroje EÚ). Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 85,19 % (zdroje EÚ+ŠR), 84,72 % (zdroje EÚ), pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 39,77 % (zdroje EÚ+ŠR), 40,68 % (zdroje EÚ) voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Vzhľadom na zazmluvnenosť prostriedkov prioritnej osi, stav čerpania, ako aj berúc do úvahy schválenie veľkých projektov možno konštatovať, že trend vývoja prioritnej osi, vrátane napĺňania relevantných ukazovateľov je vyhovujúci, a teda RO predpokladá splnenie stanovených cieľov v tejto oblasti. Zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov podľa jednotlivých prioritných tém je podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 1, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na webovom sídle OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.1.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 1

V rámci Prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd bolo od začiatku programového obdobia k 31.12.2013 vyhlásených jedenásť výziev na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 985 649 059 EUR.

Počas roka 2013 boli vyhlásené dve výzvy na predkladanie žiadostí o NFP.

Dňa 24.05.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO1-13-1 pre operačný cieľ 1.2 (Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ) s alokáciou 33 105 638,11 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 23.08.2013. RO dňa 22.08.2013 vydal Usmernenie č. 1 k tejto výzve, ktorým došlo k úprave dátumu uzavretia výzvy z 23.08.2013 na 09.09.2013, úprave indikatívnej výšky finančných prostriedkov určených na vyčerpanie v rámci výzvy vo forme navýšenia finančných prostriedkov z 33 105 638,11 EUR na 46 439 867 EUR a vykonaniu formálnej úpravy vybraných vzorov príloh žiadosti o NFP. Uvedeným Usmernením č. 1 sa v celom rozsahu nahradil dokument Príručka pre žiadateľa, ako aj dokument Definícia oprávnených výdavkov. Na základe Usmernenia č. 2 zo dňa 12.02.2014 došlo k úprave indikatívnej výšky finančných prostriedkov určených na vyčerpanie v rámci výzvy vo forme navýšenia finančných prostriedkov zo 46 439 867 EUR na 160 428 500 EUR. V rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o NFP nebol ku dňu 31.12.2013 ukončený schvaľovací proces.

Dňa 30.09.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO1-13-2 pre operačný cieľ 1.3 (Zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd) s alokáciou 5 100 000 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 31.12.2013. V rámci tejto výzvy bola predložená iba 1 žiadosť o NFP, prijatá na riadiaci orgán dňa 20.12.2013, pričom schvaľovací proces nebol ku dňu 31.12.2013 ukončený.

Tabuľka č. 40: Prehľad výziev prioritnej osi 1 od 01.01.2013 do 31.12.2013

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
1.2	OPŽP-PO1-13-1	24.5.2013	9.9.2013	160 428 500
1.3	OPŽP-PO1-13-2	30.9.2013	31.12.2013	5 100 000
Spolu za prioritu				165 528 500

Zdroj: RO, ITMS

Podrobnejšie informácie o výzvach vyhlásených k 31.12.2013 spolu s prehľadom údajov o projektoch sú uvedené v Prílohe č. 1.

K 31.12.2013 bolo v rámci prioritnej osi 1 prijatých celkovo 439 žiadostí o NFP v objeme požadovaného príspevku 2 804 012 504 EUR, z čoho bolo ku koncu roka 2013 schválených 161 žiadostí vo výške schváleného NFP 1 062 587 177 EUR. Z uvedeného počtu bolo 155 projektov zazmluvnených v objeme 924 653 752 EUR, 58 projektov bolo riadne ukončených vo výške čerpaných prostriedkov 160 236 236 EUR, 6 projektov bolo mimoriadne ukončených najmä z dôvodu porušenia zmluvy o NFP. K 31.12.2013 bolo v rámci prioritnej osi 1 Európskou komisiou schválených 6 veľkých projektov (z toho v roku 2013 bol schválený jeden veľký projekt) v objeme príspevku z fondov EÚ 233 030 189,26 EUR. V roku 2013 boli žiadateľmi predložené ďalšie 2 žiadosti o NFP v objeme príspevku z fondov EÚ 68 870 671,19 EUR. V oboch prípadoch bola v roku 2013 zaslaná žiadosť o potvrdenie pomoci EK.

Podrobné vyčíslenie implementácie prioritnej osi je uvedené v tabuľkách nižšie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 41a: Sledovanie pokroku v implementácii prioritnej osi 1 k 31.12.2013

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
45 - Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	95 (vrátane 41) ²	28 (vrátane 11) ²	28 (vrátane 11) ²	14 (vrátane 4) ²	0
46 - Spracovanie vody (odpadová voda)	370 (vrátane 41) ²	134 (vrátane 11) ²	130 (vrátane 11) ²	44 (vrátane 4) ²	4
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	15	10	8	4	2
Celkom	439	161	155	58	6

Tabuľka č. 41b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii prioritnej osi 1 k 31.12.2013 (v €)

Prioritná téma	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
45 - Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	101 118 288	324 353 242	77 489 192	70 634 180	32 843 973	0
46 - Spracovanie vody (odpadová voda)	985 154 706	2 433 214 518	951 086 578	829 626 883	116 132 878	12 504 109
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	25 154 024	46 444 744	34 011 407	24 392 689	11 259 385	9 618 718
Celkom	1 111 427 018	2 804 012 504	1 062 587 177	924 653 752	160 236 236	22 122 827

Zdroj: RO, ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

² počet vrátane - vyjadruje počet projektov, ktoré prispievajú k naplneniu oboch prioritných tém

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2013 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Počas implementácie OP ŽP k 31.12.2013 došlo v rámci projektov prioritnej osi 1 k vráteniu finančných prostriedkov v 18 prípadoch. Výška vrátených finančných prostriedkov predstavovala celkovo 2 391 328,42 EUR, pričom dôvody vrátenia sa týkali najmä porušenia ustanovení zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/>. Zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013 je súčasťou Prílohy č. 9.

Popis dôvodov neschválenia žiadostí v rámci jednotlivých výziev posudzovaných v roku 2013 je uvedený v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

V priebehu roka 2013 prebiehalo taktiež schvaľovanie veľkých projektov EK. Podrobnejšie informácie o priebehu procesu, spolupráci s iniciatívou JASPERS, ako aj stave veľkých projektov sú uvedené v kapitole 5. tejto správy. Zoznam veľkých projektov predložených EK na schválenie s uvedením stavu je súčasťou Prílohy č. 8 Stav implementácie veľkých projektov k 31.12.2013.

V rámci revízie OP ŽP (pozri kapitola 2.4 správy) bola prevedená vzájomná úprava informatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci v rámci prioritných tém 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda) a 46 Spracovanie vody (odpadová voda), ktorá vyplynula z aktuálneho

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

stavu implementácie a prípravy projektov v rámci prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd. Navýšené prostriedky sú smerované na realizáciu aktivít v oblasti čistenia a odvádzania odpadových vôd vyplývajúcich zo záväzkov SR voči EÚ, zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ, najmä na podporu veľkých projektov, ktoré primárne riešia problematiku odvádzania a spracovania odpadovej vody.

Plnenie merateľných ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov v rámci prioritnej osi 1 je uvedené v Prílohe č. 2, ktorá obsahuje taktiež cieľové hodnoty ukazovateľov stanovené prijímateľmi na základe uzatvorených zmlúv. Ukazovatele sú vyhodnocované na základe doručených monitorovacích správ projektu od žiadateľov tak, ako im to vyplýva zo zmluvy o poskytnutí NFP. V rámci prioritnej osi 1 bolo v sledovanom období roka 2013 na RO doručených 231 monitorovacích správ projektu, z toho 172 priebežných, 36 záverečných a 23 následných. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je súčasťou Prílohy č. 11.

K 31.12.2013 bolo vďaka realizácii projektov s príspevkom z OP ŽP novovybudovaných 173,5 km rozvodov pitnej vody a 728,3 km kanalizačných sietí. Čo sa týka napojenosti obyvateľov k rozvodom pitnej vody a kanalizačnú sieť, napĺňanie týchto CORE ukazovateľov sa vykazuje až po skončení realizácie projektov. Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody k 31.12.2013 predstavuje hodnotu 4 150 a počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť ku koncu sledovaného obdobia predstavuje hodnotu 13 883. V zmysle zmluvy o poskytnutí NFP projektov k 31.12.2013 je deklarovaná cieľová hodnota ukazovateľa Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody 73 045 a ukazovateľa Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť 266 309.

Dôvodom aktuálneho stavu plnenia ukazovateľa výsledku „Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť“ je skutočnosť, že ide o dopadový ukazovateľ, ktorého hodnoty sa vykazujú na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. Taktiež povinnosť producentov odpadových vôd pripojiť sa na existujúcu verejnú kanalizáciu nie je legislatívne ošetrená v takom zmysle, že nie je možné nútiť obyvateľov pripojiť sa na novovybudovanú kanalizačnú sieť.

Na základe zazmluvnených projektov k 31.12.2013, deklarovaná cieľová hodnota ukazovateľa „Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody“ značne prevyšuje cieľovú hodnotu stanovenú ku koncu programového obdobia.

Pri stanovení ukazovateľa počtu pripojených obyvateľov na verejný vodovod v rámci projektov podporených z OP ŽP na začiatku programového obdobia 2007 - 2013 sa vychádzalo najmä:

- z potreby priblížiť sa úrovni vyspelých členských štátov EÚ v predmetnej oblasti,
- z dosiahnutých výsledkov predchádzajúceho programovacieho obdobia rokov 2004 – 2006 (skutočnosť 8 655 pripojených obyvateľov),
- z reálneho medziročného nárastu novo zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejného vodovodu v rámci SR a pod.

Vzniknutá odchýlka je spôsobená jednak kvalitnejšou prípravou predložených projektov, ako i efektívnejšie nastaveným podmienkam poskytovania pomoci pre túto oblasť (napr. súbežné budovanie verejného vodovodu v jednej ryhe s verejnou kanalizáciou, využívanie existujúcich vodárenských kapacít a pod.).

CORE ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2013 hodnotu 0, avšak množstvo zazmluvnených projektov v rámci prioritnej osi deklaruje naplnenie uvedeného ukazovateľa v hodnote 13, čo je 6,5 % z hodnoty plánovanej v rámci OP ŽP. Aktuálne dosiahnutá hodnota merateľného ukazovateľa „Počet novovytvorených pracovných miest“ je nižšia iba relatívne. Pre správne vnímanie príspevku podporených projektov k podpore zamestnanosti je nevyhnutné vnímať cieľovú hodnotu merateľného ukazovateľa aj cez pracovné miesta u dodávateľov vytvorené počas realizácie projektu. V konečnom dôsledku prispievajú implementované projekty (osobitne veľké projekty) k tvorbe pracovných miest primárne u dodávateľov stavebných prác a sekundárne

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

u prijímateľov a to počas celej doby ich realizácie (napr. 36 mesiacov). Hoci počet vytvorených pracovných miest u prijímateľov nie je na prvý pohľad vysoký, celkový príspevok k podpore zamestnanosti na úrovni subjektov zapojených do implementácie projektov je markantný.

V prípade, že bude implementovaných všetkých 8 veľkých projektov zaslaných k 31.12.2013 EK na schválenie (z toho v sledovanom období 6 schválených, vo fáze zazmluvnenia), napĺňanie CORE ukazovateľov 25 a 26 sa bude zvyšovať. Plánované ukazovatele, ktorých hodnoty budú naplnené v rámci implementácie veľkých projektov sú podrobnejšie uvedené v Prílohe č. 8 Stav implementácie veľkých projektov k 31.12.2013.

Realizáciou jednotlivých projektov financovaných v rámci operačného cieľa 1.3 (monitoring vôd) bol v roku 2013 dosiahnutý súlad monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách na 33,18 %. Deklarovaná cieľová hodnota ukazovateľa zazmluvnených projektov k 31.12.2013 vykazuje hodnotu 100 %, nakoľko všetky zazmluvnené projekty v rámci uvedeného operačného cieľa predpokladajú, že realizované aktivity budú plne v súlade s Rámcovou smernicou o vodách v sledovanom období.

Napĺňanie relevantných fyzických ukazovateľov vypovedá o príspevku projektov k napĺňaniu jednotlivých cieľov programu. Realizácia projektov financovaných v rámci prioritnej osi 1 prispeje k zabezpečeniu bezproblémového zásobovania obyvateľov kvalitnou pitnou vodou a k efektívnemu zneškodňovaniu odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie, a tým k naplneniu cieľa Rámcovej smernice o vodách, ktorá je transponovaná do práva SR zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ako aj vykonávacej vyhlášky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona, o ich monitorovaní, vedení evidencie o vodách a o vodnej bilancií, dosiahnuť dobrý ekologický stav vôd. Uvedené ukazovatele sledujú taktiež napĺňanie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ, t.j. stanovených prechodných období na implementáciu smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd, s presne stanovenými termínmi splnenia v závislosti od veľkosti aglomerácií.

3.1.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 1

K 31.12.2013 bolo z Kohézneho fondu za prioritnú os 1 vyčerpaných viac ako 370 miliónov EUR, čo predstavuje 39,2 % z celkového záväzku na prioritnú os na toto programové obdobie.

Tabuľka č. 42: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 1 k 31.12.2013

	Záväzok 2007 - 2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2013 (EU zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EU zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 1	944 712 965	146 375 678,66	15,49%	370 312 586,38	39,20%

Zdroj: CO

Pozn.: prehľad výdavkov schválených CO znížených o nezrovnalosti

V roku 2013 sa vyčerпали prostriedky v rámci prioritnej osi 1 v objeme 146 375 679 EUR, pričom najvyššie čerpanie bolo zaznamenané v Prešovskom kraji (pozri Príloha č. 6).

K 31.12.2013 bolo v rámci prioritnej osi 1, prioritnej témy 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda) vyčerpaných 45 566 658 EUR z KF, čo predstavuje 53,01 % z alokácie na túto tému, v rámci témy 46 Spracovanie vody (odpadová voda) bolo vyčerpaných viac ako 332 mil. EUR z KF, t.j. 39,66 % alokácie. V rámci témy 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám bolo vyčerpaných takmer 6 652 711 EUR z KF s podielom čerpania projektov na celkovej alokácii 31,12 % (pozri tabuľka č. 43 nižšie).

RO pozitívne hodnotí, že úroveň zazmluvnenia danej prioritnej osi voči alokácii za danú prioritnú os je 84,72 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 39,2 % voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

3.1.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie

V priebehu implementácie prioritnej osi 1 boli v súvislosti so schvaľovaním veľkých projektov zaznamenané otázky EK k implementácii článku 9 Rámцovej smernice o vode 2000/60/ES (ďalej len „RSV“), ktorá ovplyvňuje finančnú udržateľnosť projektov.

MŽP SR v rámci svojich kompetencií uskutočnilo všetky kroky smerujúce k dôkladnému transponovaniu všetkých článkov RSV. MŽP SR vypracovalo návrh cenovej politiky, ktorý vláda SR na svojom rokovaní dňa 12. 01. 2011 schválila a prijala uznesenie č. 17/2011. Uvedená cenová politika rešpektuje všetky platné právne predpisy v oblasti vodného hospodárstva, ako aj v oblasti ekonomiky, hospodárske vzťahy, životný cyklus a zohľadňuje nákladovú metódu tvorby cien stanovenú regulačnou politikou, pri zachovaní princípu RSV „znečisťovateľ platí“.

MŽP SR taktiež uplatnilo svoje pripomienky v rámci schvaľovania Návrhu regulačnej politiky na nastávajúce regulačné obdobie 2012 – 2016, ktorý pripravil Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“). Pripomienky MŽP SR boli ÚRSO akceptované. Schválené východiská a návrhy cenovej regulácie pre nastávajúce regulačné obdobie 2012 – 2016 tak vytvárajú podmienky pre plnenie záväzkov SR voči EÚ v oblasti vodného hospodárstva vrátane plnenia požiadaviek stanovených v RSV.

Po prijatí Vyhlášky č. 217/2011 ÚRSO, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou (ďalej len „vyhláška č. 217/2011“), MŽP SR požiadalo expertov iniciatívy JASPERS a spracovateľov finančno-ekonomických analýz veľkých projektov o vypracovanie modelu, ktorý zhodnotil dopady novej regulačnej politiky, resp. vyhlášky č. 217/2011 na finančnú udržateľnosť projektov. Zo záverov vypracovaného modelu vyplýva, že:

- aplikovaním vyhlášky č. 217/2011 by mali byť splnené požiadavky článku 9 (1) RSV, a zároveň by mala byť zabezpečená udržateľnosť vodohospodárskeho sektora;
- aplikovanie maximálnej výšky odpisov (2 %) v zmysle vyhlášky č. 217/2011 by malo viesť k zmene vo výške finančnej medzere do 10 % oproti predpokladanej výške v rámci predložených žiadostí o potvrdenie pomoci, a preto sa nepredpokladá uplatnenie článku 55 (4) Nariadenia 1083/2006.

Analýza citlivosti skúmala hlavné predpoklady použité pri hodnotení dopadov vyhlášky č. 217/2011 a jej výsledky potvrdzujú uvedené hlavné závery. EK k zaslanému modelu nemala pripomienky a aj na základe záverov vypracovaného modelu postupne schvaľuje predložené veľké projekty. K 31.12.2013 bolo schválených 6 veľkých projektov.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 1

K 31.12.2013 dosahuje podiel čerpania projektov na celkovej alokácii v prioritnej osi 1 úroveň 40,68 %. RO očakáva, že úroveň čerpania sa v nasledujúcich rokoch zvýši, čo vychádza z predpokladu už zo v súčasnosti zazmluvnených projektov a z vyhodnotenia výzvy OPŽP-PO1-13-1. Absorpčná kapacita v rámci prioritnej osi 1 je veľmi vysoká. RO eviduje niekoľkonásobný dopyt v rámci vyhlásených výziev na predkladanie ŽoNFP oproti disponibilným alokáciám určeným vo výzvach, čo preukazuje, že ciele OP ŽP zodpovedajú identifikovaným problémom a skutočným potrebám potenciálnych žiadateľov.

Tabuľka č. 43: Zhodnotenie úrovne podľa HT

Prioritná téma	Op. cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia (pitná voda)	1.1.	85 950 545	61 159 572	71,16 %	45 566 659	53,01 %
HT 46 Spracovanie vody (odpadová voda)	1.2.	837 381 500	718 436 608	85,80 %	332 106 322	39,66 %

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

HT 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám	1.3.	21 380 920	20 733 786	96,97 %	6 652 711	31,12 %
Spolu		944 712 965	800 329 966	84,72 %	384 325 692	40,68 %

Zdroj: RO, ITMS

Stav dosahovania plánovaných hodnôt v rámci intervencií PO 1 nie je jednotný. Úspešnosť napĺňania hodnôt ukazovateľov (okrem počtu novovytvorených pracovných miest) sa pohybuje v rozpätí 4,19 % - 61,72%, Napĺňanie plánovaných hodnôt ukazovateľov je ovplyvnené úrovňou napredovania realizácie projektov a skutočnosťou, že naplnenie ukazovateľov je v mnohých prípadoch možné očakávať až po skončení realizácie projektov.

Tabuľka č. 44: Fyzický pokrok intervencií prioritnej osi 1 k 31.12.2013

Typ intervencie (op. cieľ)	Názov merateľného ukazovateľa (MU)	Merná jednotka (MJ)	Cieľ OP	Stav k 31.12. 2012	Stav k 31.12. 2013	Cieľ zazmluvnených projektov	Úspešnosť plnenia (%)	Úspešnosť plnenia zazmluvnených projektov (%)
1.1	Dĺžka novovytvorených rozvodov pitnej vody (bez vodovod. prípojok)	km	410	131,90	173,45	349,527	54,20 %	109,22 %
	Počet obyvateľov pripojených k novovytvoreným rozvodom pitnej vody	počet obyv.	18 155	1 402,00	4 150,00	73 045,00	43,68 %	768,89 %
1.2	Dĺžka novovytvorených kanalizačných sietí (bez kanal. prípojok)	km	1 264	524,68	728,31	1492,153	61,72 %	126,45 %
	Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovytvorenú kanalizačnú sieť	počet EO	335 991	1 890	13 883	266 309	4,19 %	80,38 %
	Počet novovytvorených / zrekonštruovaných ČOV	počet	110	24,59	30,24	65,00	47,25 %	101,56 %
1.3	Súlad monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámcovej smernice o vode	%	100,00 %	16,67 %	33,18 %	100,00%	33,18 %	100,00 %
N/A	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	200	0,00	0,00	13,00	0,00 %	6,50 %

Zdroj: RO, ITMS

Zo siedmich ukazovateľov k 31.12.2013 nedosahuje stanovené cieľové hodnoty v OP ŽP ani jeden.

Plnenie ukazovateľov, ktorých predmetom je výstavba verejných vodovodov a kanalizácií, ako aj ČOV ovplyvňuje fakt, že ide o dopadové indikátory, čo znamená, že obyvatelia sú na vodovodnú/kanalizačnú sieť pripájaní až po vydaní právoplatného kolaudačného rozhodnutia, ktorému predchádza skúšobná prevádzka. V prípade ČOV trvá skúšobná prevádzka spravidla 1 rok, často aj viac. Zároveň k 31.12.2013 neboli vyhodnotené projekty predložené v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO1-13-1 z 24.5.2013 (1.2).

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Nižšie plnenie hodnôt ukazovateľov „Dĺžka novovybudovaných rozvodov pitnej vody (bez vodovod. prípojok)“ (54,20 %) a „Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody“ (43,68 %) je spôsobené okrem vyššie uvedeného dôvodu (časový posun od uvedenia skúšobnej prevádzky projektu do trvalej prevádzky) aj zdĺhavým procesom verejného obstarávania, neochotou obyvateľstva pripájať sa na rozvody pitnej vody spôsobenou zlou sociálnou situáciou, ako aj z dôvodu existencie vlastnej domovej studne.

Napĺňanie ukazovateľov „Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojok)“ (61,72 %) „Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť“ (4,19 %), „Počet novovybudovaných / zrekonštruovaných ČOV (47,25 %)“ je okrem vyššie uvedeného dôvodu (časový posun od uvedenia skúšobnej prevádzky projektu do trvalej prevádzky) ovplyvnené aj skutočnosťou, že v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. (§ 23 ods. 2) je vlastník nehnuteľnosti, na ktorej vznikajú odpadové vody, povinný pripojiť nehnuteľnosť na novovybudovanú verejnú kanalizáciu, avšak v prípade, že vlastník nehnuteľnosti má povolenie príslušného orgánu štátnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami, už povinnosť pripojiť sa na verejnú kanalizáciu nemá.

Plnenie ukazovateľa „Súlad monitorovania stavu vôd v SR s požiadavkami Rámцovej smernice o vode“ (59,26 %) je ovplyvnené zdĺhavým procesom verejného obstarávania. Zároveň sa predpokladá, že uvedený ukazovateľ bude naplnený po vyhodnotení výzvy OPŽP-PO1-13-2.

Najpodstatnejší dôvod neplnenia ukazovateľa „Počet novovytvorených pracovných miest“ (0 %) spočíva v aplikácii nevhodnej metodiky stanovenia počtu novovytvorených pracovných miest v procese programovania OP ŽP, kedy bolo definované, že cieľová hodnota ukazovateľa (stanovená expertným odhadom) zahŕňa novovytvorené pracovné miesta u žiadateľa, ako aj predpokladané dočasné pracovné miesta na strane dodávateľov vytvorené iba počas realizácie projektu.

Realizáciou zazmluvnených projektov by malo dôjsť k naplneniu piatich ukazovateľov na 100 a viac percent cieľovej hodnoty, jeden ukazovateľ osciluje okolo 100 %. Ukazovatele „Počet ekvivalentných obyvateľov napojených na novovybudovanú kanalizačnú sieť“ a „Počet novovytvorených pracovných miest“ nedosiahnu hodnotu 100 % cieľovej hodnoty.

Po zrealizovaní zazmluvnených projektov vykazuje vysoké percento prekročenia ukazovateľ „Počet obyvateľov pripojených k novovybudovaným rozvodom pitnej vody“ (768,89 %), čo je spôsobené tým, že schválené projekty boli väčšinou zamerané na územia s vyššou hustotou obyvateľstva ako bola pôvodne uvažovaná priemerná hustota obyvateľstva.

3.2. Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami

3.2.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je zabezpečenie komplexnej ochrany územia SR pred povodňami, pričom je zameraná na výrazne znižovanie škôd spôsobených povodňami realizáciou preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami.

Prioritná os 2 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí 9,56 % celkovej alokácie (zdroje EÚ+ŠR) na operačný program (po revízií OP ŽP na verziu 4.0). Podiel prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie k 31.12.2013 je 5,8 % (zdroje EÚ+ŠR), 5,91 % (zdroje EÚ). Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 68,91 % (zdroje EÚ+ŠR), 70,41 % (zdroje EÚ), pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 27,57 % (zdroje EÚ+ŠR), 28,5 % (zdroje EÚ) voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Na základe predpokladaného dosiahnutia plánovaných hodnôt ukazovateľov na úrovni zazmluvnených projektov je možné považovať dosiahnutie plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov na úrovni OP za reálne, čo dokazuje aj zhodnotenie úrovne zazmluvnenia alokovaných finančných prostriedkov za zdroje EÚ vo vzťahu k dosahovaným hodnotám ukazovateľov prioritnej témy, podrobnejšie popísané v časti Plnenie merateľných ukazovateľov.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 2, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na webovom sídle OP ŽP, na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

3.2.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 2

V rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami bolo k 31.12.2013 vyhlásených celkovo osem výziev na predkladanie žiadostí o NFP v alokácii 231 848 505 EUR.

V priebehu roka 2013 nebola vyhlásená žiadna výzva v rámci tejto prioritnej osi.

Tabuľka č. 45: Prehľad výziev prioritnej osi 2 od 01.01.2013 do 31.12.2013

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
-	-	-	-	-
Spolu za prioritu				-

Zdroj: RO, ITMS

V rámci prioritnej osi 2 bolo k 31.12.2013 prijatých celkovo 391 žiadostí o NFP, v objeme požadovaného príspevku 510 316 062 EUR (KF+ŠR), z toho bolo 101 schválených a 99 projektov je zazmluvnených vo výške 140 466 602EUR.

Riadne ukončených projektov bolo spolu 41. Dva projekty boli mimoriadne ukončené z dôvodu nastania nepredvídateľných okolností na strane prijímateľa. Zmluvný vzťah bol v týchto dvoch prípadoch ukončený dohodou zmluvných strán.

Tabuľka č. 46a: Sledovanie pokroku v implementácii prioritnej osi 2 k 31.12.2013

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	391	101	99	41	2
Celkom	391	101	99	41	2

Tabuľka č. 46b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii prioritnej osi 2 k 31.12.2013 (v €)

Prioritná téma	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	204 788 353	510 316 062	148 368 299	140 466 602	37 942 569	650 950
Celkom	204 788 353	510 316 062	148 368 299	140 466 602	37 942 569	650 950

Zdroj: RO, ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2013 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Počas implementácie OP ŽP k 31.12.2013 došlo v rámci projektov prioritnej osi 2 k vráteniu finančných prostriedkov v 6 prípadoch. Výška vrátených finančných prostriedkov predstavovala celkovo 1 382 179,85 EUR, pričom dôvody vrátenia sa týkali najmä dobrovoľného vrátenia

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

neoprávnených výdavkov prijímateľom, porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods.1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a porušenia pravidiel v oblasti verejného obstarávania.

Podrobný popis dôvodov neschválenia žiadostí v rámci jednotlivých výziev posudzovaných v roku 2013 je uvedený v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/> a taktiež je zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013 súčasťou Prílohy č. 9.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Za sledované obdobie RO obdržal od prijímateľov 119 monitorovacích správ projektu, z toho 85 priebežných, 12 záverečných a 22 následných. Na základe týchto správ bolo vyhodnotené plnenie ukazovateľov: Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami predstavuje k 31.12.2013 hodnotu 52, čo je 38 % z plánovaného výsledku ku koncu roka 2015 podľa OP a Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou predstavuje 160,846 km².

CORE ukazovateľ Počet projektov na prevenciu rizík dosahuje hodnotu 99, t. j. 206 % z plánovanej cieľovej hodnoty ku koncu programového obdobia.

CORE ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2013 hodnotu 0, deklarovaná hodnota zazmluvnených projektov prioritnej osi predstavuje počet 5. Ku koncu sledovaného obdobia je realizáciou projektov 2 657 osôb chránených pred povodňami, avšak hodnota sa bude zvyšovať, keďže na základe zazmluvnených projektov sa predpokladá dosiahnutie hodnoty 110 011 osôb chránených pred povodňami.

Plnenie ukazovateľov za prioritnú os 2 je uvedený v Prílohe č. 2, ktorá je okrem aktuálneho napĺňania ukazovateľov za jednotlivé roky doplnená taktiež o deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2013. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je súčasťou Prílohy č. 11.

3.2.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 2

K 31.12.2013 boli v rámci uvedenej prioritnej osi vyčerpané prostriedky z Kohézneho fondu vo výške vyše 46,7 mil. EUR, čo predstavuje 26,86 % z celkového záväzku na prioritnú os 2.

Tabuľka č. 47: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 2 k 31.12.2013

	Záväzok 2007 - 2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2013 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 2	174 070 100	19 726 746,85	11,33 %	46 754 399,96	26,86 %

Zdroj: CO

Pozn.: prehľad výdavkov schválených CO znížených o nezrovnalosti

V roku 2013 bolo vyčerpaných vyše 19,72 mil. EUR z KF, pričom najvyššie čerpanie bolo zaznamenané v rámci Prešovského kraja (pozri Príloha č. 6).

Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 70,41 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 26,86 % voči celkovej alokácii na danú prioritnú os (po revízií OP ŽP na verziu 4.0).

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

3.2.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie

V súvislosti s implementáciou prioritnej osi 2 neboli zaznamenané žiadne závažné problémy.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 2

K 31.12.2013 dosiahla úroveň čerpania projektov v prioritnej osi 2 úroveň 28,50 %. RO vzhľadom na aktuálnu zazmluvnenosť projektov očakáva, že úroveň čerpania sa v nasledujúcom období výrazne zvýši. Rovnako bude v nasledovnom období významne zvýšená aj výška zazmluvnenia projektov, nakoľko v sledovanom období nebol zazmluvnený pripravovaný veľký projekt v rámci novej aktivity doplnenej na základe revízie OP ŽP na verziu 4.0. Absorpčná kapacita v rámci prioritnej osi 2 je veľmi vysoká, čo preukazuje, že ciele OP ŽP zodpovedajú identifikovaným problémom a skutočným potrebám potenciálnych žiadateľov.

Tabuľka č. 48: Zhodnotenie úrovne podľa HT

Prioritná téma	Op. cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 53 Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	2.1	174 070 100	122 567 201	70,41 %	49 603 130	28,50 %
Spolu		174 070 100	122 567 201	70,41 %	49 603 130	28,50 %

Zdroj: RO, ITMS

Napĺňanie cieľových hodnôt ukazovateľov vychádza z aktuálneho stavu realizácie projektov. Plnenie ukazovateľov bude vo viacerých prípadoch možné vykázať až po ukončení realizácie projektov, pričom prostredníctvom aktuálne zazmluvnených projektov a taktiež pripravovaného veľkého projektu v rámci novej aktivity bude zabezpečené naplnenie cieľových hodnôt ukazovateľov do konca programového obdobia.

Tabuľka č. 49: Fyzický pokrok intervencií prioritnej osi 2 k 31.12.2013

Typ intervencie (op. cieľ)	Názov merateľného ukazovateľa (MU)	Merná jednotka (MJ)	Cieľ OP	Stav k 31.12. 2012	Stav k 31.12. 2013	Cieľ zazmluvnených projektov	Úspešnosť plnenia (%)	Úspešnosť plnenia zazmluvnených projektov (%)
2.1	Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami (spolu za projekty)	počet	136	41	52	114	41,46 %	91,20 %
	Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou	km ²	5 987	35	161	860,479	86,01 %	460,15 %
	Počet projektov na prevenciu rizík	počet	57	65	99	99	206,25 %	206,25 %
	Počet osôb chránených pred povodňami v dôsledku realizácie projektu	počet	1 491 482	800	2 657	113 011	3,72 %	158,10 %

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Počet EÚ modulov protipovodňovej ochrany	počet	2	0	0	0	0,00 %	0,00 %
	Počet národných protipovodňových modulov	počet	5	0	0	0	0,00 %	0,00 %
	Počet technologických zariadení na elimináciu hrozieb a následkov bezpečnostných rizík	počet	1 864	0	0	0	0,00 %	0,00 %
N/A	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	24	0	0	5	0,00 %	20,83 %

Zdroj: RO, ITMS

Z ôsmich ukazovateľov k 31.12.2013 v sledovanom období stanovenú cieľovú hodnotu výrazne presiahol jeden ukazovateľ a sedem ukazovateľov túto hodnotu nedosiahlo, a to predovšetkým z nasledujúcich dôvodov:

- V rámci prioritnej osi 2, boli na základe revízie OP ŽP na verzii 4.0 doplnené tri ukazovatele novej aktivity (intervenčné prostriedky na aktívnu ochranu pred povodňami), ktorými sú „Počet EÚ modulov protipovodňovej ochrany“, „Počet národných protipovodňových modulov“ a „Zvýšenie kapacity intervenčných prostriedkov protipovodňovej ochrany“. Vzhľadom na skutočnosť, že v sledovanom období bol v rámci tejto aktivity veľký projekt ešte v štádiu prípravy, nebolo možné vykázať plnenie ukazovateľov za rok 2013. V prípade schválenia a úspešnej realizácie pripravovaného veľkého projektu však možno očakávať naplnenie cieľových hodnôt uvedených troch ukazovateľov.
- Nižšie plnenie ukazovateľov „Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami (spolu za projekty)“ vo výške 41,46 %, „Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou“ vo výške 86,01 % a „Počet osôb chránených pred povodňami v dôsledku realizácie projektu“ vo výške iba 3,72 % súvisí predovšetkým s komplikovaným priebehom procesu verejných obstarávaní na realizáciu plánovaných stavieb na tokoch a následným oneskorením realizácie projektov. Naplnenie uvedených ukazovateľov možno očakávať až po ukončení realizácie týchto projektov.
- Ukazovateľ „Počet novovytvorených pracovných miest“ vykazuje nižšiu hodnotu, pretože cieľová hodnota bola zmenená pri revízii OP ŽP na verziu 4.0 doplnením novej aktivity, pričom došlo k výraznému navýšeniu cieľovej hodnoty pracovných miest (z pôvodnej hodnoty 4 na hodnotu 24). Keďže v súčasnosti prebieha príprava veľkého projektu zameraného na túto novú aktivitu, sú hodnoty ukazovateľa nízke, resp. ich nebolo možné v sledovanom období vykazovať.
- Realizáciou zazmluvnených projektov dôjde k naplneniu pri troch ukazovateľoch a v prípade jedného ukazovateľa „Počet opatrení zameraných na ochranu pred povodňami (spolu za projekty)“ sa hodnota bude blížiť k jeho cieľovej hodnote (97,60 %). Vysoké percento prekročenia úspešnosti plnenia pri zazmluvnených projektov ukazovateľa „Plocha územia so zabezpečenou protipovodňovou ochranou“ je spôsobené skutočnosťou, že schválené projekty boli realizované na územiach, na ktorých bolo možné realizáciou opatrení pokryť väčšie plochy územia ako sa pri nastavovaní indikátora očakávalo. Reálne vykazovanie ochráneného územia bolo taktiež komplikované vzhľadom k absencii objektívnych nástrojov (máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika) pre stanovenie plochy ohrozeného územia v čase prípravy projektov.
- Podobne pri ukazovateli „Počet projektov na prevenciu rizík“ je úspešnosť plnenia vysoko prekročená (206,25 %) z dôvodu väčšieho počtu schválených projektov s nižšou finančnou náročnosťou ako sa pôvodne uvažovalo pri nastavovaní ukazovateľa.
- Prekročenie cieľovej hodnoty zazmluvnených projektov ukazovateľa „Počet osôb chránených pred povodňami v dôsledku realizácie projektu“ (158,10 %) vychádza zo skutočnosti, že schválené projekty boli realizované prednostne na územiach s vyššou hustotou obyvateľstva.

3.3. Prioritná os 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

3.3.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok, minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory OZE v súlade s legislatívou EÚ a SR, je zameraná na transpozíciu a implementáciu predpisov EÚ, plnenie prijatých medzinárodných záväzkov v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, ako aj na aktivity spojené s transpozíciou a implementáciou smernice 2004/101/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve.

Prioritná os 3 je financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a svojou alokáciou tvorí 9,89 % (zdroje EÚ+ŠR) celkovej alokácie na operačný program (po revízií OP ŽP na verziu 4.0). Podiel prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie k 31.12.2013 je 15,78 % (zdroje EÚ+ŠR), 15,97 % (zdroje EÚ). Úroveň zazmluvnenia danej prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 92,75 % (zdroje EÚ+ŠR), 89,19 % (zdroje EÚ), pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 72,53 % (zdroje EÚ+ŠR), 74,5 % (zdroje EÚ) voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 3, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na webovom sídle OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.3.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 3

V rámci prioritnej osi 3 bolo k 31.12.2013 vyhlásených už štrnásť výziev na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 321 911 854 EUR.

V roku 2013 boli vyhlásené štyri výzvy na predkladanie žiadostí o NFP.

Dňa 25.01.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO3-13-1 pre operačný cieľ 3.1 (Ochrana ovzdušia) a operačný cieľ 3.2 (Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie) s alokáciou 807 222 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 26.04.2013.

RO dňa 25.04.2013 vydalo Usmernenie č. 1 k tejto výzve, ktorým došlo k úprave dátumu uzavretia výzvy z 26.04.2013 na 13.05.2013, úprave indikatívnej výšky finančných prostriedkov určených na vyčerpanie v rámci výzvy vo forme navýšenia finančných prostriedkov z 807 222 EUR na 4 721 579,22 EUR, úprave a spresneniu vybraných častí Príručky pre žiadateľa, ako aj k doplneniu ďalšej povinnej prílohy žiadosti o NFP preukazujúcej financovanie projektu.

V rámci tejto výzvy boli predložené 3 žiadosti o NFP, pričom všetky 3 žiadosti o NFP boli schválené.

Dňa 25.02.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO3-13-2 pre operačný cieľ 3.1 (Ochrana ovzdušia) s alokáciou 31 387 568,58 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 27.05.2013.

RO dňa 24.05.2013 vydalo Usmernenie č. 1 k tejto výzve, ktorým došlo k úprave dátumu uzavretia výzvy z 27.05.2013 na 14.06.2013, úprave vybraných príloh žiadosti o NFP, ktoré boli predkladané vo forme čestného vyhlásenia a ich nahradeniu ich dokumentmi preukazujúcimi splnenie podmienok poskytnutia pomoci už pri predkladaní žiadosti o NFP, úprave ustanovení ohľadom preukazovania zhody s BAT technikami. Zároveň boli v dokumentácii výzvy doplnené spresňujúce a vysvetľujúce ustanovenia a vykonané formálne úpravy nadväzujúce na vyššie uvedené zmeny výzvy.

V rámci tejto výzvy bolo predložených 5 žiadostí o NFP, pričom 4 žiadosti o NFP boli schválené. Jedna žiadosť o NFP bola vylúčená z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti - nedodržanie limitu celkových výdavkov projektu do 50 mil. EUR.

Dňa 25.02.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO3-13-3 pre operačný cieľ 3.2 (Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie) s alokáciou 9 592 969,24 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 27.05.2013.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

RO dňa 24.05.2013 vydalo Usmernenie č. 1 k tejto výzve, ktorým došlo k úprave dátumu uzavretia výzvy z 27.05.2013 na 14.06.2013, úprave vybraných príloh žiadosti o NFP, ktoré boli predkladané vo forme čestného vyhlásenia a ich nahradeniu dokumentmi preukazujúcimi splnenie podmienok poskytnutia pomoci už pri predkladaní žiadosti o NFP. Zároveň boli v dokumentácii výzvy doplnené spresňujúce a vysvetľujúce ustanovenia a vykonané formálne úpravy.

V rámci tejto výzvy boli predložené 2 žiadosti o NFP, ktoré boli vylúčené z ďalšieho procesu posudzovania z dôvodu nesplnenia kritérií úplnosti.

Dňa 02.12.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO3-13-4 pre operačný cieľ 3.1 (Ochrana ovzdušia) s alokáciou 17 767 681,56 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 03.03.2014.

Tabuľka č. 50: Prehľad výziev prioritnej osi 3 od 01.01.2013 do 31.12.2013

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
3.1+3.2	OPŽP-PO3-13-1	25.1.2013	13.5.2013	4 721 579
3.1	OPŽP-PO3-13-2	25.2.2013	14.6.2013	31 387 569
3.2	OPŽP-PO3-13-3	25.2.2013	14.6.2013	9 592 969
3.1	OPŽP-PO3-13-4	2.12.2013	3.3.2014	17 767 682
Spolu za prioritu				63 469 799

Zdroj: RO, ITMS

K 31.12.2013 bolo na riadiacom orgáne pre prioritnú os 3 prijatých 336 žiadostí o NFP vo výške žiadaného príspevku 501 056 932 EUR, z toho bolo 103 žiadostí schválených v objeme 184 493 972 EUR, pričom všetkých 116 bolo zazmluvnených, 90 projektov bolo riadne ukončených vo výške čerpaného príspevku 147 043 713 EUR (pozri tabuľky nižšie).

Tabuľka č. 51a: Sledovanie pokroku v implementácii prioritnej osi 3 k 31.12.2013

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
47 - Kvalita vzduchu	155	73	64	53	9
52 - Podpora čistej mestskej dopravy	17	6	6	6	0
49 - Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene	164	37	33	31	4
Celkom	336	116	103	90	13

Tabuľka č. 51b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii prioritnej osi 3 k 31.12.2013 (v €)

Prioritná téma	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
47 - Kvalita vzduchu	126 823 530	218 847 059	116 456 180	109 035 510	72 622 255	7 096 392
52 - Podpora čistej mestskej dopravy	38 117 647	113 747 334	37 993 919	37 764 223	37 764 223	0
49 - Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene	46 823 529	168 462 539	42 661 578	37 694 239	36 657 235	4 813 057
Celkom	211 764 706	501 056 932	197 111 677	184 493 972	147 043 713	11 909 449

Zdroj: RO, ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2013 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Riadne ukončených projektov v rámci implementácie prioritnej osi 3 bolo 90 a 13 projektov bolo mimoriadne ukončených, a to najmä z dôvodu nepreukázania schopnosti spolufinancovania projektu zo strany prijímateľa a následného odstúpenia od zmluvy o poskytnutí NFP.

Počas implementácie OP ŽP k 31.12.2013 došlo v rámci projektov prioritnej osi 3 k vráteniu finančných prostriedkov v 7 prípadoch. Výška vrátených finančných prostriedkov predstavovala celkovo 829 333,64 EUR, pričom dôvody vrátenia sa týkali najmä porušenia pravidiel v oblasti verejného obstarávania a nedodržanie zásadných princípov nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania a transparentnosti počas realizácie obstarávania.

Popis dôvodov neschválenia žiadostí o NFP v rámci jednotlivých výziev posudzovaných v roku 2013 je uvedený v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie pred opakovaním identifikovaných nedostatkov.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle OP ŽP <http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013 je súčasťou Prílohy č. 9.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov v rámci prioritnej osi 3 je uvedené v Prílohe č. 2, ktorá je okrem aktuálneho naplňovania ukazovateľov za jednotlivé roky doplnená taktiež o deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2013. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je súčasťou Prílohy č. 11.

Ukazovatele boli vyhodnotené na základe doručených monitorovacích správ projektu od žiadateľov tak, ako im to vyplýva zo zmluvy o poskytnutí NFP. V rámci prioritnej osi 3 bolo za sledované obdobie roka 2013 na RO doručených 92 monitorovacích správ projektu, z toho 11 priebežných, 3 záverečné a 86 následných. K 31.12.2013 bolo vďaka realizácii projektov s príspevkom z OP ŽP podporených 31 oprávnených aktivít zameraných na znižovanie znečisťovania ovzdušia a podporených štúdií a analýz, čo predstavuje viac ako 100 % plánovanej cieľovej hodnoty na rok 2015 podľa OP, zmodernizovaných a novo nainštalovaných 27 staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia, čo prekračuje plánovaný počet ku koncu roka 2015 o dve stanice.

V rámci monitorovania CORE ukazovateľov možno uviesť, že realizáciou projektov v rámci prioritnej osi 3 bolo podporených 33 projektov zameraných na OZE.

Celkovo na zlepšenie kvality ovzdušia bolo podporených 103 projektov.

CORE ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2013 hodnotu 7. Dosiahnutá hodnota meraného ukazovateľa vyplýva aj zo skutočnosti, že OP ŽP nie je primárne zameraný na podporu vytvárania pracovných miest. Rozdiel oproti plánovanej hodnote súvisí s menším dopytom zo strany veľkých podnikov, ktoré predstavujú najväčší potenciál pre vytváranie pracovných miest, avšak vzťahujú sa na ne väčšie obmedzenia vyplývajúce z pravidiel pre poskytovanie štátnej pomoci. Nakoľko RO v roku 2014 plánuje vyhlásiť ďalšie výzvy v rámci prioritnej osi 3, predpokladá sa ďalšie navýšenie hodnoty meraného ukazovateľa.

Prostredníctvom vybraných merateľných ukazovateľov sa sleduje príspevok realizovaných projektov k naplňaniu cieľov programu, najmä špecifického cieľa prioritnej osi 3, ktorým je znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory OZE v súlade s legislatívou EÚ a SR. Tento cieľ priamo nadväzuje na ciele definované v Tematickej stratégii pre znečistenie ovzdušia, v súlade so smernicami EÚ, najmä smernicou č. 2001/80/ES o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých spaľovacích zariadení, smernicou č. 96/62/ES o posudzovaní a riadení kvality okolitého ovzdušia, smernicou č. 2004/42/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín. Realizácia podporovaných aktivít tiež prispieje k plneniu požiadaviek v zmysle novelizácie smernice č. 2001/81/ES o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie. Aktivita v oblasti

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

monitorovania ovzdušia zároveň prispievajú k plneniu povinností vyplývajúcich z Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov.

Plnenie stanovených ukazovateľov ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/ v realizácii), ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým plnenia relevantných cieľov prioritnej osi.

3.3.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 3

K 31.12.2013 došlo v rámci prioritnej osi k čerpaniu finančných prostriedkov z ERDF v objeme takmer 124,5 miliónov EUR, čo predstavuje 69,15 % zo záväzku na programové obdobie pre túto prioritnú os.

Tabuľka č. 52: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 3 k 31.12.2013

	Záväzok 2007 - 2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2013 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 3	180 000 000	12 511 021,93	6,95 %	124 468 844,76	69,15 %

Zdroj: CO

Pozn.: prehľad výdavkov schválených CO znížených o nezrovnalosti

V roku 2013 bolo vyčerpaných vyše 12,5 mil. EUR z ERDF, najvyššie čerpanie prostriedkov bolo zaznamenané v rámci Banskobystrického a Košického kraja (pozri Príloha č. 6).

V rámci prioritnej témy 47 Kvalita vzduchu bolo k 31.12.2013 vyčerpaných vyše 70,7 mil. EUR z ERDF, čo predstavuje 65,6 % z alokácie na prioritnú tému. Za prioritnú tému 49 Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene bolo vyčerpaných takmer 31,5 mil. EUR, čo je 79 % z alokácie a v rámci témy 52 Podpora čistej mestskej dopravy 31 944 377 EUR z ERDF, čo predstavuje takmer 100 % podiel čerpania projektov na celkovej alokácii.

Čerpanie v rámci danej prioritnej osi ovplyvňuje najmä náročnosť a parametre v samotnej realizácii investičných projektov, čo neumožňuje rýchle čerpanie v prvých fázach realizácie. Nakoľko úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os predstavuje 89,19 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 69,15 % voči celkovej alokácii na danú prioritnú os, RO predpokladá neustále zvyšovanie čerpania v rámci podporených projektov.

3.3.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie

V súvislosti s implementáciou Prioritnej osi 3 neboli zaznamenané žiadne závažné problémy.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 3

Tabuľka č. 53: Zhodnotenie úrovne podľa HT

Prioritná téma	Op. cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 47 Kvalita vzduchu	3.1.	107 800 000	94 988 615	88,12 %	70 712 567	65,60 %
HT 49 Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene	3.2.	39 800 000	33 050 279	83,04 %	31 446 278	79,01 %
HT 52 Podpora čistej mestskej dopravy	3.1.	32 400 000	32 507 131	100,33 %	31 944 377	98,59 %
Spolu		180 000 000	160 546 025	89,19 %	134 103 223	74,50 %

Zdroj: RO, ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 54: Fyzický pokrok intervencií prioritnej osi 3 k 31.12.2013

Typ intervencie (op. cieľ)	Názov merateľného ukazovateľa (MU)	Merná jednotka (MJ)	Cieľ OP	Stav k 31.12. 2012	Stav k 31.12. 2013	Cieľ zazmluvnených projektov	Úspešnosť plnenia (%)	Úspešnosť plnenia zazmluvnených projektov (%)
3.1	Počet projektov zameraných na ekologizáciu verejnej dopravy v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia	počet	8	6	6	6	75,00 %	75,00 %
	Počet podporených aktivít zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a počet podporených štúdií a analýz	počet	62	30	31	50	103,33 %	106,67 %
	Zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO ₂ (spolu za podporené projekty)	%	30,00 %	0,18 %	2,79 %	94,68 %	9,3 %	315,6 %
	Zníženie emisií prchavých organických látok (spolu za jednotlivé projekty)	%	20 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Počet zmodernizovaných a novo nainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorov. siete kvality ovzdušia	počet	25	27	27	27	108,00 %	108,00 %
3.2	Počet aktivít na znižovanie emisií skleníkových plynov a zmenu palivovej základne energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech obnoviteľných zdrojov energie a počet podporných štúdií a programov	počet	35	48	48	62	320,00 %	413,33 %
	Zníženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé projekty)	%	15,00 %	23,35 %	79,41 %	93,56 %	529,40 %	623,73 %
	Redukcia emisií skleníkových plynov prepočítaných na CO ₂ (rozdiel medzi množstvom pred projektom a po projekte)	tis. ton	234,00	8,69	29,55	34,82	26,86 %	31,65 %

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie	MW	115,00	10,45	10,45	11,45	52,27 %	57,27 %
	Počet projektov zameraných na obnoviteľné zdroje energie	počet	21	32	33	36	157,14 %	171,43 %
N/A	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	65	5	7	8	12,31 %	9,23 %
	Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov	počet	20	6	6	9	30,00 %	45,00 %
	Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP	počet	15	2	3	3	20,00 %	20,00 %
	Vyvolané investície	mil. EUR	30,00	24,46	37,49	37,49	124,96 %	124,97 %

Zdroj: RO, ITMS

K 31.12.2013 merané hodnoty šiestich ukazovateľov dosiahli, resp. prekročili stanovené cieľové hodnoty v OP ŽP. Realizáciou už zazmluvnených projektov, ako aj nových projektov v rámci vyhlásených výziev RO predpokladá postupné napĺňanie hodnôt ďalších ukazovateľov.

Výrazné prekročenie cieľovej hodnoty ukazovateľa „Zníženie emisií skleníkových plynov (spolu za jednotlivé projekty)“ na 94 % je spôsobené skutočnosťou, že pri stanovovaní cieľovej hodnoty sa nepredpokladalo s tak výrazným záujmom zo strany žiadateľov o realizáciu menších projektov zmeny palivovej základne v prospech OZE (najmä biomasy), pri ktorých dochádza na úrovni projektu k výraznému zníženiu emisií skleníkových plynov (až ku 100 %). Naopak, realizácia väčších projektov prevádzkovateľmi väčších zdrojov znečisťovania ovzdušia bola značne limitovaná pravidlami pre poskytnutie štátnej pomoci.

Zároveň bolo zaznamenané vysoké prekročenie cieľovej hodnoty ukazovateľa „Počet aktivít na znižovanie emisií skleníkových plynov a zmenu palivovej základne energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech obnoviteľných zdrojov energie a počet podporných štúdií a programov“, ktoré súvisí s vysokým záujmom žiadateľov o realizáciu menších projektov zmeny palivovej základne v prospech OZE (najmä biomasy). Záujem prevádzkovateľov väčších zdrojov bol limitovaný zrejme najmä z dôvodu uplatňovania pravidiel pre poskytovanie štátnej pomoci.

V prípade ukazovateľa „Zníženie emisií znečisťujúcich látok prepočítané na referenčné tony SO₂ (spolu za podporené projekty)“ je rozdiel medzi nízkou úrovňou napĺňania indikátora a naopak, vysokým predpokladom plnenia po ukončení realizácie zazmluvnených projektov, spôsobený najmä skutočnosťou, že projekty, u ktorých sa predpokladá najvýznamnejšie zníženie množstva emisií znečisťujúcich látok, sú stále v štádiu realizácie a namerané hodnoty bude možné získať až po ich ukončení. Zároveň je v prípade tohto ukazovateľa potrebné konštatovať, že spôsob prepočtu zníženia emisií jednotlivých znečisťujúcich látok je pomerne komplikovaný a agregované hodnoty v značnej miere závisia od kvality vstupných údajov poskytovaných prijímateľmi v rámci monitorovacích správ.

Nulové plnenie ukazovateľa „Zníženie emisií prchavých organických látok (spolu za jednotlivé projekty)“ vyplýva zo skutočnosti, že napriek očakávaniam nebol zo strany žiadateľov zaznamenaný dopyt a v rámci danej skupiny aktivít nebol vo vyhlásených výzvach predložený žiadny projekt. V ďalšej fáze implementácie programu došlo k uplynutiu lehôt potrebných na zosúladienie sa s požiadavkami príslušných smerníc EÚ v oblasti znižovania emisií prchavých organických látok. Do úvahy preto prichádzalo iba vyhlásenie výzvy pod schémou štátnej pomoci na životné prostredie (nad

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

rámec požiadaviek), avšak vzhľadom na nízke intenzity pomoci a predchádzajúci nezájem zo strany žiadateľov nebola vyhlásená ďalšia výzva na tento typ aktivít.

Z povahy projektov, na ktoré je viazaný ukazovateľ „Redukcia emisií skleníkových plynov prepočítaných na CO₂ (rozdiel medzi množstvom pred projektom a po projekte)“ vyplýva, že plnenie ukazovateľov na úrovni projektov je možné kvantifikovať až po ukončení ich realizácie a uvedení zariadení do prevádzky. Plnenie ukazovateľa je výrazne ovplyvnené prevahou menších projektov zmeny palivovej základne lokálnych zdrojov znečisťovania ovzdušia realizovaných najmä subjektmi verejného sektora (mestá, obce). Zapojenie významných znečisťovateľov do značnej miery ovplyvňujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci. S cieľom zabezpečiť ďalšie napĺňanie ukazovateľa RO zaradil do harmonogramu výziev na rok 2014 práve také typy oprávnených aktivít, ktorých realizáciou by sa malo dosiahnuť zlepšenie situácie v tejto oblasti. Na základe skúseností RO pristúpil tiež k úprave hodnotiacich kritérií navýšením váhy kritériá týkajúceho sa príspevku projektov k napĺňaniu stanovených hodnôt ukazovateľov.

V prípade investičných projektov monitorovaných ukazovateľom „Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie“ je plnenie ukazovateľov možné kvantifikovať až po ukončení ich realizácie. Plnenie ukazovateľa je taktiež výrazne ovplyvnené prevahou menších projektov zmeny palivovej základne lokálnych zdrojov znečisťovania ovzdušia realizovaných najmä subjektmi verejného sektora (mestá, obce). Zapojenie významných znečisťovateľov do značnej miery ovplyvňujú pravidlá poskytovania štátnej pomoci. S cieľom zabezpečiť ďalšie napĺňanie ukazovateľa RO zaradil do harmonogramu výziev na rok 2014 práve také typy oprávnených aktivít, ktorých realizáciou by sa malo dosiahnuť zlepšenie situácie v tejto oblasti.

Úspešnosť plnenia ukazovateľov všeobecného charakteru „Počet novovytvorených pracovných miest“ a „Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP“ je nižšia. Projekty zamerané na zlepšenie kvality ovzdušia zahŕňajú v mnohých prípadoch inštaláciu koncových technológií (odlučovacích zariadení), pričom nedochádza k celkovej zmene technológie výroby, ktorá by mala za následok vytváranie nových pracovných miest. Zároveň RO nemal s ukazovateľom tohto typu dostatok skúseností z predchádzajúceho programovacieho obdobia, a teda nemal k dispozícii relevantné východisko pre nastavenie cieľovej hodnoty ukazovateľa.

3.4. Prioritná os 4 Odpadové hospodárstvo

3.4.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok odpadov na zdravie ľudí a ekosystémy. Prioritná os je zameraná na zavádzanie nových a zefektívňovanie existujúcich systémov separovaného zberu komunálnych odpadov, na zvýšenie množstva zhodnocovaných odpadov, na znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a nakladanie s nebezpečnými odpadmi, zabezpečenie riešenia problematiky environmentálnych záťaží a na uzatváranie a rekultiváciu skládok odpadov.

Prioritná os 4 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí takmer 22,08 % celkovej alokácie (zdroje EÚ+ŠR) na operačný program (po revízii OP ŽP na verziu 4.0). Podiel prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie k 31.12.2013 je 27,51 % (zdroje EÚ+ŠR), 28,1 % (zdroje EÚ). Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 86,19 % (zdroje EÚ+ŠR), 86,43 % (zdroje EÚ), pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 56,64 % (zdroje EÚ+ŠR), 58,74 % (zdroje EÚ) voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 4, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na webovom sídle OP ŽP: <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.4.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 4

V rámci Prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo bolo od začiatku programového obdobia vyhlásených už 19 výziev na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 693 767 938 EUR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V roku 2013 riadiaci orgán vyhlásil spolu 3 výzvy na predkladanie žiadostí o NFP.

Dňa 29.04.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO4-13-1 pre operačný cieľ 4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie s alokáciou 6 233 840,69 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 29.07.2013.

RO dňa 29.07.2013 vydal Usmernenie č. 1 k uvedenej výzve, ktorým došlo k úprave dátumu uzavretia výzvy z 29.07.2013 na 13.08.2013 a k vykonaniu formálnej úpravy vybraných príloh žiadosti o NFP. Uvedeným Usmernením sa upravilo znenie vysvetliviek k povinným prílohám v Príručke pre žiadateľa, ako aj znenie dokumentu Definícia oprávnených výdavkov.

V rámci tejto výzvy bolo predložených 8 žiadostí o NFP, pričom 2 žiadosti o NFP boli aj schválené.

Dňa 18.04.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO4-13-2-LSKxP pre operačný cieľ 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu a 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov s alokáciou 13 828 465,99 EUR (zdroje EÚ), s dátumom uzavretia výzvy dňa 17.07.2013.

RO dňa 17.07.2013 vydal Usmernenie č. 1 k tejto výzve, ktorým došlo k úprave dátumu uzavretia výzvy z 17.07.2013 na 01.08.2013, k úprave indikatívnej výšky finančných prostriedkov určených na vyčerpanie v rámci výzvy vo forme navýšenia finančných prostriedkov z 13 828 465,99 EUR na 20 285 697 EUR a k vykonaniu formálnej úpravy vybraných príloh žiadosti o NFP. Uvedeným Usmernením sa upravilo znenie vysvetliviek k povinným prílohám v Príručke pre žiadateľa ako aj znenie dokumentu Definícia oprávnených výdavkov.

Dňa 27.12.2013 bola vyhlásená výzva s kódom OPŽP-PO4-13-3 pre operačný cieľ 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania s alokáciou 6 394 476,67 EUR (zdroje EÚ+ŠR), s dátumom uzavretia výzvy dňa 28.03.2014.

Tabuľka č. 55: Prehľad výziev prioritnej osi 4 od 01.01.2013 do 31.12.2013

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
4.3	OPŽP-PO4-13-1	29.4.2013	13.8.2013	6 233 841
4.1+4.2	OPŽP-PO4-13-2-LSKxP	18.4.2013	1.8.2013	20 285 697
4.4	OPŽP-PO4-13-3	27.12.2013	28.3.2014	6 394 477
Spolu za prioritu				32 914 015

Zdroj: RO, ITMS

Celkovo bolo k 31.12.2013 na MŽP SR v rámci predmetnej prioritnej osi zaregistrovaných 1 530 žiadostí vo výške požadovaného NFP 1 819 258 988 EUR, 294 žiadostí o NFP bolo schválených vo výške schváleného príspevku 466 143 051 EUR a 260 projektov bolo zazmluvnených v objeme 394 602 914 EUR. Spolu bolo 157 riadne ukončených projektov a 9 mimoriadne ukončených projektov, najmä formou odstúpenia od zmluvy o NFP.

Tabuľka č. 56a: Sledovanie pokroku v implementácii prioritnej osi 4 k 31.12.2013

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
44 - Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	1 510	276	254	155	9
50 - Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	20	18	6	2	0
Celkom	1 530	294	260	157	9

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 56b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii prioritnej osi 4 k 31.12.2013 (v €)

Prioritná téma	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
44 - Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom	399 447 171	1 752 923 895	400 335 210	376 200 135	194 343 064	12 900 120
50 - Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	73 329 294	66 335 093	65 807 841	18 402 779	434 816	0
Celkom	472 776 471	1 819 258 988	466 143 051	394 602 914	194 777 880	12 900 120

Zdroj: RO, ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2013 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Počas implementácie OP ŽP k 31.12.2013 došlo v rámci projektov prioritnej osi 4 k vráteniu finančných prostriedkov v 44 prípadoch. Výška vrátených finančných prostriedkov predstavovala celkovo 5 646 272,29 EUR, pričom dôvody vrátenia sa týkali najmä porušenia zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní, porušenia ustanovenia nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006, rozporu so schémou štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry, nezverejnenia rozhodnutia o zmene projektu v zmysle § 5 ods. 1 zákona 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/> a taktiež zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013 je súčasťou Prílohy č. 9.

Najvýznamnejšie dôvody zamietnutia žiadostí o NFP v rámci prioritnej osi 4 sú uvedené v Analýze dôvodov neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP v kapitole 2.1.1 správy, v časti Dôvody neschválenia a vylúčenia žiadostí o NFP a vykonané opatrenia na predchádzanie opakovaniu identifikovaných nedostatkov.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov v rámci prioritnej osi 4 je uvedené v Prílohe č. 2, ktorá je okrem aktuálneho naplňovania ukazovateľov za jednotlivé roky doplnená taktiež o deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o NFP k 31.12.2013. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je súčasťou Prílohy č. 11.

Ukazovatele boli vyhodnotené na základe doručených monitorovacích správ projektu od žiadateľov tak, ako im to vyplýva zo zmluvy o poskytnutí NFP. V rámci prioritnej osi 4 bolo v roku 2013 na RO doručených 311 monitorovacích správ projektu, z toho 163 priebežných, 30 záverečných a 118 následných. K 31.12.2013 bolo vďaka realizácii projektov s príspevkom z OP ŽP vybudovaných/zmodernizovaných 104 zariadení na separovaný zber, 95 zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadov, t.j. hodnoty presahujú plánovaný počet v rámci cieľa k roku 2015 a 8 zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi. Prostredníctvom projektov z OP ŽP bolo ku koncu roka 2013 uzatvorených a zrekultivovaných 46 skládok, t. j. 139 % z plánovanej cieľovej hodnoty ku koncu roka 2015.

Realizáciou všetkých projektov v rámci prioritnej osi 4 bolo vytvorených 82 pracovných miest.

CORE ukazovateľ Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov dosahuje hodnotu 39, ktorá prekračuje plánovaný cieľ k roku 2015.

Plnenie stanovených ukazovateľov ovplyvňuje samotný stav projektu (schválený/zazmluvnený/ v realizácii), ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým naplňovanie relevantných cieľov prioritnej osi.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

3.4.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 4

Čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu pre prioritnú os 4 predstavovalo k 31.12.2013 sumu 221 297 241 EUR, čo je 55,07 % zo záväzku na prioritnú os na roky 2007 - 2013.

Tabuľka č. 57: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 4 k 31.12.2013

	Záväzok 2007 - 2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2013 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 4	401 860 000	52 727 878,52	13,12 %	221 297 241,02	55,07 %

Zdroj: CO

Pozn.: prehľad výdavkov schválených CO znížených o nezrovnalosti

V roku 2013 dosiahlo čerpanie úroveň takmer 53 mil. EUR. Najvyššie čerpanie bolo zaznamenané v Banskobystrickom kraji (pozri Príloha č. 6).

K 31.12.2013 bolo v rámci prioritnej témy 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom vyčerpaných takmer 235 mil. EUR z KF, čo predstavuje 69,13 % z alokácie na uvedenú prioritnú tému, v rámci témy 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy došlo k čerpaniu vo výške 1 325 087 EUR s 2,13 % podielom čerpania projektov na celkovej alokácii.

Samotné čerpanie v rámci danej prioritnej osi ovplyvňuje čerpanie alokácie na prioritnú tému 50 v dôsledku zdĺhavého legislatívneho procesu v oblasti environmentálnych záťaží. Avšak úroveň zazmluvnenia alokácie pre prioritnú os predstavuje 86,43 % a vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 55,07% voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

3.4.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie

Dôsledky zdĺhavého procesu prípravy legislatívnych pravidiel v oblasti riešenia problematiky odstraňovania environmentálnych záťaží sa prejavil i v roku 2013. Základným predpokladom pre vyhlásenie výziev na predkladanie žiadostí o NFP v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, operačný cieľ 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania bolo prijatie základnej právnej úpravy v oblasti environmentálnych záťaží. Uvedené bolo zabezpečené zákonom č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol zverejnený v Zbierke zákonov dňa 21.10.2011 a účinnosť nadobudol dňa 01.01.2012. Predmetným zákonom boli ustanovené a) práva a povinnosti osôb pri identifikácii environmentálnej záťaže; b) spôsob určenia povinnej osoby na úseku environmentálnej záťaže; c) práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže, povinnej osoby a ministerstva, ktorého pôsobnosť súvisí s činnosťou, ktorá viedla k vzniku environmentálnej záťaže; d) pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku environmentálnej záťaže, ako aj e) sankcie za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Po schválení predmetného zákona bolo možné vypracovať dokumentáciu k vyhláseniu výzvy v rámci operačného cieľa 4.4 a následne ju aj zverejniť. V roku 2011 bola vyhlásená výzva zameraná na podrobný prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží a prieskum environmentálnych záťaží, vrátane vypracovania analýz rizika, štúdií uskutočniteľnosti a programov sanácie na Slovensku, vybudovanie monitorovacích systémov pre najrizikovejšie environmentálne záťaže, ako aj prácu s verejnosťou, osvetu a propagáciu aktivít týkajúcich sa sanácie environmentálnych záťaží. Koncom roka 2012 bola vyhlásená výzva na sanáciu environmentálnych záťaží, predstavujúcich vysoké riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie, v súlade s určenými prioritami, najmä so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží (na obdobie 2010 – 2015), schváleným uznesením vlády SR č. 153/2010. V rámci predmetnej výzvy sú oprávnenými žiadateľmi príslušné ministerstvá, ktoré v súlade s § 5 ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z. majú zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby v prípadoch, ak povinnú osobu nie je možné určiť. V decembri 2013 bola vyhlásená jedna výzva, zameraná na prieskum prioritných pravdepodobných environmentálnych

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

záťaž v Slovenskej republike, ako aj na prácu s verejnosťou, osvetu a propagáciu aktivít týkajúcich sa sanácie environmentálnych záťaží, s dátumom uzavretia až v roku 2014.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 4

K 31.12.2013 dosiahla úroveň čerpania projektov prioritnej osi 4 úroveň 58,74 %. Negatívne na ňu vplýva predovšetkým stav implementácie operačného cieľa 4.4 z dôvodov, ktoré boli uvedené v predchádzajúcej kapitole. RO očakáva, že úroveň čerpania sa v nasledujúcich rokoch zvýši, čo na jednej strane vyplýva z realizácie už zazmluvnených projektov a zazmluvnením a realizáciou projektov, ktoré budú predložené v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO4-13-3 (uzavretie výzvy je plánované v roku 2014).

Tabuľka č. 58: Zhodnotenie úrovne podľa HT

Prioritná téma	Op. cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 44 Hospodárenie s domácom a priemyselným odpadom	4.1 + 4.2 + 4.3 + 4.5	339 530 100	331 668 604	97,68 %	234 710 144	69,13 %
HT 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít a kontaminovanej pôdy	4.4	62 329 900	15 642 362	25,10 %	1 325 087	2,13 %
Spolu		401 860 000	347 310 966	86,43 %	236 035 231	58,74 %

Zdroj: RO, ITMS

Stav dosahovania plánovaných hodnôt ukazovateľov v rámci intervencií prioritnej osi 4 je výrazne nejednotný. Úspešnosť naplňovania hodnôt ukazovateľov sa pohybuje od 0 % po približne desaťnásobné prekročenie plánovanej hodnoty. Naplňovanie plánovaných hodnôt ukazovateľov je ovplyvnené úrovňou napredovania realizácie projektov a skutočnosťou, že naplnenie ukazovateľov je v mnohých prípadoch možné očakávať až po skončení realizácie projektov, pričom zazmluvnené projekty majú stanovené ciele, ktorými by mali zabezpečiť naplnenie stanovených hodnôt ukazovateľov.

Tabuľka č. 59: Fyzický pokrok intervencií prioritnej osi 4 k 31.12.2013

Typ intervencie (op. cieľ)	Názov merateľného ukazovateľa (MU)	Merná jednotka (MJ)	Cieľ OP	Stav k 31.12. 2012	Stav k 31.12. 2013	Cieľ zazmluvnených projektov	Úspešnosť plnenia (%)	Úspešnosť plnenia zazmluvnených projektov (%)
4.1	Množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov (spolu za projekty)	t/rok	97 000	25 356	37 701	118 199	38,98 %	122,21 %
	Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na separovaný zber	počet	50	89	104	289	253,66 %	704,88 %
4.2	Množstvo materiálovo zhodnotených odpadov (spolu za projekty)	t/rok	198 590	168 175	315 051	914 533,524	336,63 %	977,17 %

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadov	počet	42	84	95	122	316,67 %	406,67 %
	Množstvo energeticky zhodnotených odpadov (spolu za projekty)	t/rok	46 926	0	0	160 156	0,00 %	356,81 %
	Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov	počet	12	2	3	6	33,33 %	66,67 %
4.3	Podiel zhodnotených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR	%	5,00 %	0,67 %	0,37 %	3,62 %	7,40 %	72,40 %
	Podiel zneškodnených NO v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve NO v rámci SR	%	4,00 %	0,00 %	0,00 %	0,15 %	0,00 %	3,75 %
	Počet vybudovaných zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi	počet	15	8	8	11	66,67 %	91,67 %
4.4	Počet sanovaných environmentálnych záťaží	počet	23	0	0	19	0,00 %	82,61 %
	Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy (spolu za projekty)	km ²	0,27	0	0	0,7258	0,00 %	268,81 %
4.5	Počet uzatvorených a zrekultivovaných skládok	počet	57	44	46	49	139,39 %	148,48 %
	Veľkosť zrekultivovanej a sanovanej plochy	km ²	1,00	0,39	0,67	1,09	98,98 %	160,88 %
N/A	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	105	39	82	130	78,10 %	123,81 %
	Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov	počet	30	38	39	39	130,00 %	130,00 %

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP	počet	25	18	49	49	196,00 %	196,00 %
Počet projektov v oblasti odpadového hospodárstva	počet	235	255	269	269	114,47 %	114,47 %
Vyvolané investície	mil. EUR	50,00	32,49	43,19	43,19	86,38 %	86,38 %

Zdroj: RO, ITMS

Vo všeobecnosti môžeme uviesť, že k 31.12.2013 sedem ukazovateľov dosahuje stanovené cieľové hodnoty v OP ŽP, realizáciou zazmluvnených projektov dôjde k naplneniu, resp. prekročeniu ďalších piatich ukazovateľov a ďalšie tri ukazovatele naplnia cieľové hodnoty na viac ako 70%. Prekročenie cieľovej hodnoty ukazovateľa „Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na separovaný zber“ (705 %) je spôsobené započítaním vybudovaných zberných miest (kontajnerových stojísk) do hodnoty ukazovateľa, pričom pri stanovení cieľovej hodnoty sa počítalo iba s vybudovanými zbernými dvormi. Niekoľkonásobné prekročenie cieľovej hodnoty ukazovateľov týkajúcich sa realizácie projektov v oblasti materiálového a energetického zhodnocovania odpadov vyplýva predovšetkým zo zamerania predkladaných projektov. Žiadatelia o NFP predkladali a podpora v rámci prioritnej osi 4 sa zameriavala, v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva stanovenej v zákone č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, predovšetkým na projekty zhodnocovania nie nebezpečných a nebezpečných odpadov.

V dvoch prípadoch existuje predpoklad, že nebudú dosiahnuté cieľové hodnoty. Cieľová hodnota ukazovateľa „Podiel zneškodnených nebezpečných odpadov v rámci projektov na celkovom vyprodukovanom množstve nebezpečných odpadov v rámci SR“ je ovplyvnená vývojom štatistického ukazovateľa „Celkové množstvo vyprodukovaných nebezpečných odpadov v rámci SR“, čo má za následok, že plánovaná hodnota sa mení v závislosti od výšky vyprodukovaného množstva nebezpečných odpadov v SR. V oblasti nakladania s odpadmi boli predložené žiadosti o NFP, ktoré sa zameriavali predovšetkým na zhodnocovanie nebezpečných odpadov. Zameranie sa žiadateľov na zhodnocovanie nebezpečných odpadov negatívne ovplyvňuje okrem iných skutočností predovšetkým problematická príprava žiadostí o NFP zameraných na zneškodňovanie nebezpečných odpadov, najmä komplikovaný proces posudzovania vplyvov na životné prostredie. Projekt zameraný na vybudovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadov je len jeden. Ďalším indikátorom, pri ktorom existuje predpoklad nenaplnenia na minimálne 70% je „Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov“. K 31.12.2013 bolo podporené vybudovanie a zrekonštruovanie 6 zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Pri stanovení cieľovej hodnoty 12 zariadení (so započítaním východiskovej hodnoty 3 zariadenia) sa predpokladalo, že prostredníctvom finančnej pomoci z OP ŽP bude podporených 9 zariadení. Uvedený predpoklad sa nenaplnil a aj keď cieľová hodnota uvedeného indikátora typu „výstup“ nebude naplnená, cieľová hodnota na neho nadväzujúceho indikátora typu „výsledok“ - „Množstvo energeticky zhodnotených odpadov (spolu za projekty)“, bude po realizácii projektov 10 násobne prekročená.

Úspešnosť plnenia výsledkových ukazovateľov „Počet novovytvorených pracovných miest“ (130,48 %) a „Počet vytvorených pracovných miest (brutto, na plný úväzok) priamej investičnej podpory MSP“ (196 %) je dôkazom toho, že pri prierezových ukazovateľoch všeobecného charakteru existujú medzi jednotlivými intervenciami OP ŽP rozdiely. Intervencie v oblasti odpadového hospodárstva preukázateľne a vysoko úspešne prispievajú k vytváraniu nových pracovných miest u prijímateľov. Zároveň prispievajú k tvorbe pracovných miest na strane dodávateľov v projektoch. Úspešnosť plnenia ďalších dvoch ukazovateľov „Počet projektov priamej investičnej podpory malých a stredných podnikov“ (130 %) a „Počet projektov v oblasti odpadového hospodárstva“ (114,47 %) rovnako prekračuje 100 % plánovaných hodnôt.

3.5. Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

3.5.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je dobudovanie sústavy chránených území Natura 2000 a infraštruktúry ochrany prírody SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR. Prioritná os je zameraná na dosiahnutie alebo zachovanie priaznivého stavu druhov a biotopov európskeho významu, najmä prostredníctvom sústavy Natura 2000, materiálne a personálne dobudovanie oprávnených organizácií a monitoring stavu zmien krajiny, ako aj na zlepšovanie environmentálneho povedomia verejnosti a vlastníkov územia.

Prioritná os 5 je financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a svojou alokáciou tvorí 2,79 % celkovej alokácie (zdroje EÚ+ŠR) na operačný program (po revízií OP ŽP na verziu 4.0). Podiel uvedenej prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie k 31.12.2013 je 2,17 % (zdroje EÚ+ŠR), 2,14 % (zdroje EÚ). Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 110,52 % (zdroje EÚ+ŠR), 101,11 % (zdroje EÚ), pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 35,38 % (zdroje EÚ+ŠR), 35,38 % (zdroje EÚ) voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

Príklady úspešných projektov prioritnej osi 5, finančne aj fyzicky ukončených, sú uvedené na webovom sídle OP ŽP, <http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/> a tiež sú súčasťou Prílohy č. 10 výročnej správy.

3.5.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 5

K 31.12.2013 bolo v rámci Prioritnej osi 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny vyhlásených päť výziev na predkladanie žiadostí o NFP v celkovej alokácii 80 706 623 EUR.

V priebehu roka 2013 nebola vyhlásená žiadna výzva v rámci tejto prioritnej osi, avšak v tomto roku bola uzavretá výzva s kódom OPŽP-PO5-12-1 (s termínom uzavretia 20.03.2013), ktorá bola vyhlásená dňa 30.11.2012 na podporu aktivít operačného cieľa 5.1 (Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov) vo výške 10 166 729 EUR (zdroje EÚ+ŠR). V rámci tejto výzvy bolo predložených 6 žiadostí o NFP, pričom všetkých 6 žiadostí o NFP bolo schválených.

Tabuľka č. 60: Prehľad výziev prioritnej osi 5 od 01.01.2013 do 31.12.2013

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
-	-	-	-	-
Spolu za prioritu				-

Zdroj: RO, ITMS

V rámci Prioritnej osi 5 bolo ku koncu roka 2013 zaregistrovaných 66 projektov vo výške žiadaného NFP 86 987 582 EUR, z toho bolo schválených 46 žiadostí o NFP vo výške schváleného NFP 65 998 086 EUR. K 31.12.2013 je 42 projektov zazmluvnených vo výške 60 375 889 EUR, 13 projektov je riadne ukončených vo výške čerpaných prostriedkov 5 229 076 EUR a 4 projekty boli mimoriadne ukončené dohodou o ukončení zmluvného vzťahu z dôvodu problematického zabezpečenia odborných podkladov od externých inštitúcií, potrebných pre úspešnú realizáciu projektu a v jednom prípade nedošlo k realizácii žiadnej aktivity v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 61a: Sledovanie pokroku v implementácii prioritnej osi 5 k 31.12.2013

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	27 (vrátane 13) ²	19 (vrátane 9) ²	18 (vrátane 9) ²	6	1
51 - Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)	52 (vrátane 13) ²	36 (vrátane 9) ²	33 (vrátane 9) ²	7	3
Celkom	66	46	42	13	4

Tabuľka č. 61b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii prioritnej osi 5 k 31.12.2013 (v €)

Prioritná téma	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
54 - Iné opatrenia na zachovanie životného prostredia a predchádzanie rizikám	16 037 454	24 776 150	17 703 243	16 438 618	3 173 134	1 264 626
51 - Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane NATURA 2000)	43 676 587	62 211 432	48 294 843	43 937 271	2 055 943	4 355 014
Celkom	59 714 041	86 987 582	65 998 086	60 375 889	5 229 076	5 619 640

Zdroj: RO, ITMS

1 Objem čerpaných prostriedkov NFP

2 počet vrátane - vyjadruje počet projektov, ktoré prispievajú k naplneniu oboch tém

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2013 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

Počas implementácie OP ŽP k 31.12.2013 došlo v rámci projektov prioritnej osi 5 k vráteniu finančných prostriedkov v 6 prípadoch. Výška vrátených finančných prostriedkov predstavovala celkovo 56 877,87 EUR, pričom dôvody vrátenia sa týkali najmä neplatnosti Zmluvy o NFP kvôli nezverejneniu rozhodnutia o zmene projektu, nedôslednosti uplatňovania predpisov v oblasti verejného obstarávania a úhrad v rámci predfinancovania za vyfakturované stavebné práce, ktoré v skutočnosti neprebehli.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/> a zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013 je súčasťou Prílohy č. 9.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov za Prioritnú os 5 je uvedené v Prílohe č. 2 správy. Zoznam CORE ukazovateľov reportovaných EK prostredníctvom SFC2007 v rámci Výročnej správy o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 je súčasťou Prílohy č. 11. V roku 2013 RO obdržal od prijímateľov 70 monitorovacích správ projektu, z toho 56 priebežných, 8 záverečných a 6 následných, na základe ktorých bolo vyhodnotené plnenie ukazovateľov, a to nasledujúcim spôsobom. Ku koncu roka 2013 bolo zrealizovaných 336 podujatí zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu, výchovu k ochrane prírody

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a vzdelávanie, bolo dobudovaných/zrekonštruovaných 25¹⁰ zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny na 4,35 %-tách plochy z celkového počtu chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia.

CORE ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2013 hodnotu 0.

Napĺňanie relevantných fyzických ukazovateľov vypovedá o príspevku projektov k napĺňaniu jednotlivých cieľov prioritnej osi, medzi ktoré patrí najmä dobudovanie sústavy chránených území Natura 2000 a infraštruktúry ochrany prírody SR v zmysle právnych predpisov EÚ. Realizácia projektov financovaných v rámci operačných cieľov 5.1, 5.2 a 5.3 prispieva teda k zabezpečeniu plnenia právnych predpisov EÚ, z ktorých vychádza budovanie sústavy Natura 2000, a to: smernice Rady 2009/147/ES z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení, smernice Rady 1992/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov v platnom znení a smernice Rady 99/22/ES z 29. marca 1999 o chove voľne žijúcich živočíchov v zoologických záhradách.

Za účelom plnenia stanovených ukazovateľov bola vyhlásená posledná výzva ešte koncom roka 2012 (výzva OPŽP-PO5-12-1 s termínom uzavretia 20.03.2013), v rámci ktorej bolo schválených 6 projektov naplňajúcich aktivitu operačného cieľa 5.1. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov, a tým napĺňanie relevantných cieľov prioritnej osi. Deklarované cieľové hodnoty projektov v zmysle uzatvorených zmlúv o poskytnutí NFP k 31.12.2013 sú uvedené v Prílohe č. 2 výročnej správy.

3.5.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 5

K 31.12.2013 bolo vyčerpaných takmer 17 miliónov EUR, čo predstavuje 33,44 % zo záväzku na prioritnú os na celé programové obdobie.

Tabuľka č. 62: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 5 k 31.12.2013

	Záväzok 2007 - 2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2013 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 5	50 756 935	7 095 199,18	13,98 %	16 975 160,58	33,44 %

Zdroj: CO

Pozn.: prehľad výdavkov schválených CO znížených o nezrovnalosti

V roku 2013 bolo v rámci prioritnej osi vyčerpaných vyše 7 mil. EUR z ERDF, najvyššie čerpanie bolo v rámci Žilinského kraja (pozri Príloha č. 6).

V rozdelení na prioritné témy bolo v rámci prioritnej témy 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane Natura 2000) vyčerpaných viac než 9 675 886. EUR z ERDF, čo predstavuje 26,06 % z alokácie. V rámci prioritnej témy 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám, prioritnej osi 5 dosiahlo čerpanie hodnotu vyše 8 282 212 EUR so 60,76 % podielom čerpania projektov na celkovej alokácii na uvedenú prioritnú tému.

Úroveň zazmluvnenia alokácie na prioritnú os predstavuje ku koncu sledovaného obdobia 101,11 %, pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 33,44 % voči celkovej alokácii na danú prioritnú os. Za najvýraznejší faktor ovplyvňujúci čerpanie danej prioritnej osi možno považovať vykonanie verejného obstarávania v dôsledku čoho často dochádza k predĺžovaniu realizácie projektov a spôsobuje nedostatky v žiadostiach o platbu predkladaných prijímateľmi.

¹⁰ Ukazovateľ O-0038 vykazoval k 31.12.2013 v systéme ITMS hodnotu počtu vybudovaných alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny „52“. Avšak pri implementácii OP ŽP v roku 2014 bola zistená chyba súvisiaca so zapracovaním údajov z monitorovacej správy pre projekt s kódom 24150120034, kde bol uvádzaný počet vybavených budov alebo inej infraštruktúry „30“, namiesto hodnoty „3“. Nadväzujúc na to, hodnota ukazovateľa O-0038 predstavuje počet „25“ vybudovaných alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny a nie počet „52“.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

3.5.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie

V súvislosti s implementáciou prioritnej osi 5 neboli zaznamenané žiadne závažné problémy s výnimkou plnenia niektorých merateľných ukazovateľov výstupu a výsledku operačného cieľa 5.1.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 5

Tabuľka č. 63: Zhodnotenie úrovne podľa HT

Prioritná téma	Op. cieľ	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 51 Podpora biodiverzity a ochrana prírody (vrátane Natura 2000)	5.1 + 5.3	37 125 099	37 346 680	100,60 %	9 675 886	26,06 %
HT 54 Iné opatrenia na zachovanie ŽP a predchádzanie rizikám	5.2	13 631 836	13 972 825	102,50 %	8 282 212	60,76 %
Spolu		50 756 935	51 319 505	101,11 %	17 958 098	35,38 %

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č. 64: Fyzický pokrok intervencií prioritnej osi 5 k 31.12.2013

Typ intervencie (op. cieľ)	Názov merateľného ukazovateľa (MU)	Merná jednotka (MJ)	Cieľ OP	Stav k 31.12. 2012	Stav k 31.12. 2013	Cieľ zazmluvnených projektov	Úspešnosť plnenia (%)	Úspešnosť plnenia zazmluvnených projektov (%)
5.1	Počet vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia	počet	420	0	2	193	0,48 %	46,73 %
	Percento z celkovej výmery CHÚ, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti	%	60,00 %	0,00 %	0,00 %	122,00 %	0,00 %	206,78 %
	Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia	počet	280	0	0	54	0,00 %	19,78 %
	Počet chránených druhov, ktoré majú vypracované dokumenty starostlivosti	počet	35	0	0	84	0,00 %	420,00 %
5.2	Počet vybudovaných alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny	počet	62	19,15	52,15	88	133,72 %	225,64 %

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

	Percento z celkového počtu chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia	%	80,00 %	4,35 %	4,35 %	26,09 %	7,25 %	43,48 %
5.3	Počet zrealizovaných aktivít (podujatí) zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu, výchovu k ochrane prírody a vzdelávanie	počet	2 000	311	336	503	17,97 %	26,89 %
	Počet informovaných subjektov	počet	16 000	332	3 812	146 270	29,32%	1125,15 %
N/A	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	3	0	0	0	0,00 %	0,00 %

Zdroj: RO, ITMS

Na základe uvedeného prehľadu je zrejmé, že úroveň čerpania alokácie má vyšší trend, než je úroveň naplňania plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov stanovených v OP. Prekročenie čerpania alokácie oproti roku 2012 je spôsobené opravou vzájomného pomeru prioritných tém na schválených projektoch a to hlavne medzi prioritnou témou HT51 a HT54. Pri dosiahnutí 100,60 % úrovne zazmluvnenia alokácie prioritnej témy HT51 niektoré z merateľných ukazovateľov nedosahujú požadovanú úroveň. Aj napriek tomu, že RO pre daný operačný cieľ vyhlásil výzvy, úrovňou a charakterom schválených projektov nedošlo k naplneniu plánovaných hodnôt, ako aj vysokej miere zazmluvnenia. Dôvodom uvedeného stavu bol aj fakt, že prijímatelia predkladali vo väčšej miere projekty zamerané na operačné ciele 5.2 a 5.3, prípadne na kombináciu všetkých troch operačných cieľov s nižším zameraním na plnenie ukazovateľov v oblasti vypracovaných dokumentov starostlivosti o územia (5.1). S cieľom zabezpečiť v čo najväčšej miere naplnenie stanovených hodnôt ukazovateľov, RO koncom roka 2012 vyhlásil výzvu v rámci operačného cieľa 5.1. (výzva OPŽP-PO5-12-1 s termínom uzavretia 20.03.2013). Predložených bolo 6 projektov, ktoré boli zamerané na napĺňanie ukazovateľov operačného cieľa 5.1. Schválených bolo všetkých 6 projektov (podpis zmluvy 08/2013).

Úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej témy HT54 predstavuje 102,5 %, pričom hodnoty merateľných ukazovateľov stanovené v operačnom programe pre operačný cieľ 5.2 dosahujú 43,48 % v prípade ukazovateľa „Percento z celkového počtu chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia“, a hodnotu 225,64 % v prípade ukazovateľa „Počet vybudovaných alebo zrekonštruovaných zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny“, čím bola plánovaná hodnota stanovená v operačnom programe splnená. Ukazovateľ „Percento z celkového počtu území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia“ vykazuje nižšiu mieru naplňenia, čo je spôsobené tým, že v rámci jedného chráneného územia bolo realizovaných viac projektov pri rovnakej ploche chráneného územia (napr. ZOO Bojnice). Vzájomný pomer finančnej úrovne čerpania danej prioritnej témy na úrovni 60,76 % a fyzického pokroku zazmluvnených projektov odzrkadľuje pokrok v realizácii projektov a možno ho považovať za rovnomerný a primeraný vzhľadom na počet ukončených projektov a projektov v realizácii, ako aj charakter projektov, kedy finančný pokrok na projektoch je v miernom oneskorení oproti fyzickému pokroku.

Úroveň zazmluvnenia alokácie prioritnej témy HT51 predstavuje 100,60 %, pričom hodnoty merateľných ukazovateľov stanovené v operačnom programe pre operačný cieľ 5.3 dosahujú v prípade ukazovateľa „Počet informovaných subjektov“ hodnotu 1125,15 % a v prípade ukazovateľa „Počet realizovaných aktivít (podujatí) zameraných na zvýšenie informovanosti, propagáciu, výchovu k ochrane prírody a vzdelávanie“ hodnotu 27,17 %. Z uvedených ukazovateľov vyplýva, že aktivity v oblasti zvyšovania informovanosti boli síce realizované v nižšom počte ako sa predpokladalo, ale boli realizované pre vyšší počet subjektov. Trend vývoja v rámci uvedeného operačného cieľa možno

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

považovať za vyhovujúci, nakoľko aj napriek nižšiemu počtu zrealizovaných aktivít bol informovaný mnohonásobne väčší počet subjektov, ako bolo plánované v operačnom programe.

3.6. Prioritná os 6 Technická pomoc

3.6.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom a zameraním prioritnej osi je zabezpečenie efektívneho procesu riadenia a implementácie OP ŽP v súlade s nárokmi kladenými na administratívne štruktúry zodpovedné za realizáciu operačného programu, a to prostredníctvom podpory prípravných, riadiacich, monitorovacích, hodnotiacich, informačných a kontrolných aktivít týkajúcich sa OP ŽP spolu s aktivitami slúžiacimi na posilnenie administratívnych kapacít, ktoré zabezpečujú programovanie, riadenie, implementáciu, finančné riadenie, hodnotenie a monitorovanie, kontrolu a audit OP ŽP.

Prioritná os 6 je financovaná z Kohézneho fondu a svojou alokáciou tvorí 2,67 % celkovej alokácie na operačný program. Podiel uvedenej prioritnej osi na celkovom čerpaní alokácie k 31.12.2013 je 3,33 % (zdroje EÚ+ŠR), 2,13 % (zdroje EÚ). Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 90,77 % (zdroje EÚ+ŠR), 70,96 % (zdroje EÚ), pričom vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 56,7 % (zdroje EÚ+ŠR), 36,86 % (zdroje EÚ) voči celkovej alokácii na danú prioritnú os.

V nadväznosti na čerpanie finančných prostriedkov v rámci jednotlivých prioritných tém prioritnej osi 6 je možné celkovo vyhodnotiť napĺňanie ukazovateľov ako úspešné.

3.6.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 6

K 31.12.2013 bolo zverejnených celkovo 5 priebežných oznamov o možnosti predkladať žiadosti o NFP v rámci prioritnej osi, s celkovou alokáciou 148 160 463 EUR.

V rámci prioritnej osi RO vydal dňa 28.10.2013 písomné vyzvanie na predkladanie žiadostí o NFP OPŽP-PO6-13-1. Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na toto písomné vyzvanie predstavovala 16 889 426 EUR. K dátumu uzavretia písomného vyzvania do 31.12.2013 boli predložené 3 žiadosti o NFP, pričom schvaľovací proces všetkých 3 žiadostí o NFP, prijatých na riadiaci orgán dňa 13.12.2013 (prvá žiadosť o NFP) a 19.12.2013 (ostatné dve žiadosti o NFP), nebol ku dňu 31.12.2013 ukončený.

Tabuľka č. 65: Prehľad písomných vyzvaní prioritnej osi 6 od 01. 01. 2013 do 31. 12. 2013

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
6	OPŽP-PO6-13-1	28.10.2013	31.12.2013	16 889 426
Spolu za prioritu				16 889 426

Zdroj: RO, ITMS

K 31.12.2013 bolo podaných celkovo 17 projektov vo výške 58 784 783 EUR, žiadateľom bolo MŽP SR a SAŽP. Schválených a zazmluvnených bolo 16 projektov. Výška schváleného príspevku bola 53 237 583 EUR a výška zazmluvnených prostriedkov predstavovala 51 900 472 EUR. V realizácii k 31.12.2013 je 6 projektov. Riadne ukončených projektov bolo 10 s výškou príspevku 32 009 008 EUR a 5 projektov bolo mimoriadne ukončených v súvislosti s delimitáciou MŽP SR a zmene IČO prijímateľa. Následne došlo k vytvoreniu následníckych projektov v ITMS.

K vráteniu finančných prostriedkov došlo k 31.12.2013 v 12 prípadoch. Výška vrátených finančných prostriedkov predstavovala celkovo 2 391 306,08 EUR, pričom dôvody vrátenia sa týkali najmä nedôsledného administratívneho overovania postupov verejného obstarávania, porušenia článku 15 Všeobecných zmluvných podmienok k Zmluve o poskytnutí NFP a formálneho vysporiadania finančných prostriedkov v ITMS v súvislosti s delimitáciou MŽP SR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 66a: Sledovanie pokroku v implementácii prioritnej osi 6 k 31.12.2013

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
86 - Hodnotenie a štúdie, informácie a komunikácia	4	4	4	2	2
85 - Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	13	12	12	8	3
Celkom	17	16	16	10	5

Tabuľka č. 66b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii prioritnej osi 6 k 31.12.2013 (v €)

Prioritná téma	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
86 - Hodnotenie a štúdie, informácie a komunikácia	18 941 176	14 692 762	14 692 762	13 355 651	7 224 703	3 463 333
85 - Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	38 235 294	44 092 021	38 544 821	38 544 821	24 784 305	7 867 009
Celkom	57 176 470	58 784 783	53 237 583	51 900 472	32 009 008	11 330 342

Zdroj: RO, ITMS

¹ Objem čerpaných prostriedkov NFP

Údaje o zazmluvnených projektoch zahŕňajú projekty, ktoré mali k 31.12.2013 účinnú zmluvu o poskytnutí NFP a boli v realizácii alebo riadne ukončené. Údaje nezahŕňajú mimoriadne ukončené projekty.

V rámci mimoriadne ukončených projektov ide o projekty vzniknuté v rámci delimitácie MŽP SR.

Zoznam schválených projektov s objemom zazmluvnených prostriedkov k 31.12.2013 je zverejnený na webovom sídle <http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov-z-opzp/> a taktiež je zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013 súčasťou Prílohy č. 9 výročnej správy.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Plnenie ukazovateľov za prioritnú os 6 je uvedené v Prílohe č. 2 správy. V roku 2013 RO obdržal od prijímateľov celkovo 7 monitorovacích správ, z toho 4 priebežné a 3 záverečné, na základe ktorých bolo vyhodnotené plnenie ukazovateľov. K 31.12.2013 bolo zrealizovaných 263 akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP, 160-tim zamestnancom boli platy hradené z Technickej pomoci, z toho bolo 70 mužov a 90 žien. CORE ukazovateľ Počet novovytvorených pracovných miest vykazuje k 31.12.2013 hodnotu 51 miest.

3.6.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 6

V priebehu roka 2013 bolo v rámci prioritnej osi 6 vyčerpaných z Kohézneho fondu 4 049 913 EUR, čo predstavuje 8,33 % z celkového záväzku na programové obdobie 2007 - 2013 pre predmetnú prioritnú os. K 31.12.2013 tak bolo kumulatívne čerpanie vo výške 27 491 692 EUR, t.j. 56,57 % zo záväzku pre túto prioritnú os.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 67: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 6 k 31.12.2013

	Závazok 2007 - 2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2013 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 6	48 600 000	4 049 912,59	8,33 %	27 491 692,43	56,57 %

Zdroj: CO

V rámci prioritnej témy 85 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola bolo k 31.12.2013 vyčerpaných takmer 19 mil. EUR z KF, čo predstavuje 58,33 % z alokácie na uvedenú tému, v rámci témy 86 Hodnotenie a štúdie; informácie a komunikácia sa vyčerpalo takmer 8,6 mil. EUR, t.j. 53,41 % z alokácie na prioritnú tému. Úroveň zazmluvnenia prioritnej osi voči alokácii na danú prioritnú os je 90,77 % a vyplatené prostriedky prijímateľom tvoria 56,57 % voči celkovej alokácii na danú prioritnú os¹¹.

Podrobnejší prehľad využitia prostriedkov technickej pomoci podľa prioritných činností k 31.12.2013 je uvedený v kapitole č. 6.

3.6.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie

Implementáciu prioritnej osi 6 ovplyvnilo v roku 2013 niekoľko faktorov. Čerpanie finančných prostriedkov na projekte technickej pomoci „Modernizácia techniky, služieb IKT a materiálo-technické zabezpečenie riadenia a implementácie OP ŽP“, ktorý bol ukončený v roku 2013, bolo vo výške 6,14 %. Tento stav bol zapríčinený nezrealizovaným verejným obstarávaním na jednu z hlavných aktivít projektu, zameranú na IKT. V priebehu roku 2013 bolo zo strany MŽP SR zrealizované verejné obstarávanie zamerané na IKT, ktoré slúžilo ako podklad pri vypracovaní nového projektu TP zameraného na materiálo-technické zabezpečenie zamestnancov RO a PJ pre OP ŽP. Uvedený projekt bude realizovaný v priebehu roku 2014.

Vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2013 nebolo zrealizované verejné obstarávanie na zabezpečenie služieb spojených so zabezpečením dopravných cenín pre zamestnancov a zároveň neexistuje koncepcia pre efektívny proces vzdelávania, hodnotenia a odmeňovania zamestnancov (ďalej aj ako „Koncepcia“), nebolo možné pre zamestnancov RO a PJ pre OP ŽP zrealizovať školenia v požadovanom rozsahu. Relevantným opatrením je vykonať verejné obstarávanie na zabezpečenie služieb spojených so zabezpečením dopravných cenín pre zamestnancov na vybrané školenia a tiež verejné obstarávanie na dodanie Koncepcie.

V roku 2013 nebol realizovaný plán verejných obstarávaní v požadovanom rozsahu, čo tiež určitým spôsobom môže spôsobiť komplikácie v implementácii OP ŽP. Týka sa to aj oblasti obstarania hodnotenia (priebežné hodnotenia OP ŽP, záverečné hodnotenie OP ŽP), technické vybavenie, vzdelávanie, atď. Relevantným opatrením je schváliť a zrealizovať plán verejných obstarávaní na rok 2014.

Tabuľka č. 68: Sledovanie odpočtu opatrení pre definované problémy

Identifikované problémy	Prijaté opatrenia	Odpočet prijatých opatrení
1) Plány verejných obstarávaní, pripravované pre odbor verejného obstarávania a prevádzky (ďalej len „OVOaP“) boli vypracované v súlade s internými predpismi rezortu, a na základe aktuálnych potrieb SEPP. Väčšina predmetných zákaziek nebola v priebehu roku 2013 obstaraná. Neobstarané tovary	1) Výnimka poskytnutá OTPaPNS týkajúca sa realizácie prieskumov trhu na zákazky s nízkou hodnotou bola v platnosti v prvom polroku 2013. Uvedená výnimka bola zrušená od 1.6.2013. V druhom polroku	1) Realizáciou vlastných prieskumov trhu zabezpečoval OTP ad hoc tlmočenie a preklady, ex ante hodnotenie OP KŽP, poskytnutie právnych služieb k procedúre udelenia finančnej korekcie, občerstvenie, zabezpečenie

¹¹ Suma zahŕňa aj mimoriadne ukončené projekty, pri ktorých došlo k čerpaniu finančných prostriedkov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

<p>a služby: hodnotenia, analýzy, tonery, kancelársky a archivačný nábytok, dopravné služby do zahraničia, tlmočenie a preklady, služby spojené s vozovým parkom, mobilná komunikácia a vzdelávanie.</p>	<p>2013 realizoval OTPaPNS prieskumy trhu na základe ad hoc súhlasu zo strany OVOaP.</p>	<p>konferenčných priestorov, školenia v oblasti verejného obstarávania, účtovníctva, mzdovej problematiky, personalistiky, finančnej kontroly, systému riadenia a štátnej pomoci. Opatrenie však riešilo len prieskumy trhu s nízkou hodnotou do 9 999 EUR bez DPH.</p> <p>V druhom polroku 2013 boli zrealizované zo strany MŽP SR verejné obstarávania na IKT, prenájom parkovacích miest, nákup pohonných hmôt a kancelárske potreby.</p>
<p>2) V rámci auditu EK bolo identifikované zistenie č. 5 auditnej misie č. 2011/SK/REGIO/J4/1036/1 (k projektu č. 24160110001 MŽP SR – Refundácia osobných nákladov za zamestnancov MŽP SR zapojených do riadenia a implementácie)</p> <p>1. Rozsah projektu a jeho veľkosť neboli primerane odôvodnené</p> <p>2. Neexistuje primerané východisko, ktoré by umožňovalo porovnať náklady na zamestnancov vykázané v súvislosti s týmto projektom s nejakým štandardom, normou alebo predbežným odhadom.</p> <p>Zároveň bol RO informovaný o začatí procedúry vykonania finančnej korekcie k zisteniu č. 5 auditnej misie č. 2011/SK/REGIO/J4/1036/1.</p>	<p>2) Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie poskytol k predmetným zisteniam stanovisko formou podrobnej analýzy, v rámci ktorého neakceptuje zistenia zo strany EK.</p>	<p>2) Riadiaci orgán v rámci svojich interných dokumentov zadefinoval presný postup pri výpočte percenta oprávnenosti. Riadiaci orgán zároveň striktnie stanovil, že do mzdového projektu sú ako oprávnení zamestnanci zaradení len tí, ktorí majú v opisoch činnosti štátnozamestnaneckého miesta/pracovných náplniach zadefinované aktivity, súvisiace s implementáciou OP ŽP. Od novembra 2010 Riadiaci orgán stanovil pre oprávnených zamestnancov povinnosť vypracovávať podrobné časové pracovné výkazy. Uvedený postup predstavuje povinnosť nad rámec pravidiel stanovených Centrálnym koordinačným orgánom.</p>
<p>3) V rámci vládneho auditu A509 boli identifikované zistenia 4.A.3. 1-2 k projektu č. 24160110019 „Financovanie mzdových výdavkov vrátane odmien a odvodov zamestnávateľa za zamestnancov MŽP SR a odmien zamestnancov mimo pracovného pomeru podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP“. Zistenia sa týkali nevykonania prieskumu trhu na zabezpečenie odborných hodnotiteľov a nevykonania dostatočnej predbežnej finančnej kontroly.</p>	<p>3) OTPaPNS pri nasledujúcich žiadostiach o NFP, ktoré budú predkladané v rámci TP OP ŽP, doloží metódu výpočtu, resp. špecifikáciu, na základe čoho boli stanovené odmeny za odborné hodnotenie a hodinové odmeny za vykonanie podporných odborných činností. Zároveň OTPaPNS bude pri všetkých nasledujúcich žiadostiach o NFP, v rámci komentára k rozpočtu uvádzať prepočet, resp. vysvetlenie ku každej aktivite/položke rozpočtu predmetnej žiadosti o NFP.</p>	<p>3) OTPaPNS v žiadosti o NFP, ktorá zahŕňa odmeny zamestnancov, vykonávajúcich odborné hodnotenie žiadosti o NFP predložil zápis z prieskumu trhu, týkajúci sa stanovenia výšky odmeny za odborné hodnotenie ŽoNFP. Zároveň OTPaPNS uvádza pri všetkých predložených žiadostiach o NFP podrobný komentár k rozpočtu, ktorý zahŕňa vysvetlenie ku každej aktivite/položke rozpočtu, vrátane podpornej dokumentácie k jednotlivým prepočtom.</p>
<p>4) V roku 2010 došlo k pozastaveniu preplácania výdavkov v rámci projektu technickej pomoci č. 24160110006 a 2416010018 v nadväznosti na žiadosti Ministerstva financií až do ukončenia</p>	<p>4) SEPP požiadalo o poskytnutie právnych služieb k procedúre udelenia finančnej korekcie v zmysle č. 99 (1) nariadenia č. 1083/2006</p>	<p>4) Nakoľko nesúhlasíme so závermi EK k udeleniu 100% korekcie, MŽP SR bude prizvané k hearingu s EK. V liste EK č.</p>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

<p>kontroly verejného obstarávania z dôvodu postupov verejného obstarávania. MŽP SR podalo ku dňu 03.05.2012 žalobu na Krajský súd v Bratislave, kde je žalovanou stranou ÚVO. Predmetom uvedenej žaloby je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ÚVO a návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia ÚVO. Krajský súd rozhodol o odklade vykonateľnosti rozhodnutia súdu o žalobe žalobcu. Zo strany EK bola dňa 19.06.2013 zaslaná informácia o začatí procedúry vykonania finančnej korekcie podľa čl. 99(1) nariadenia č. 1083/2006 vo vzťahu k nezrovnalosti na projekte č. 24160110006. COM navrhlo finančnú korekciu vo výške 100 %.</p>	<p>k projektu č. 24160110006. Zabezpečenie vyššie uvedeného vychádza zo zodpovednosti SEPP ako riadiaceho orgánu za prípravu čo najkvalitnejšej obhajoby postupu Ministerstva životného prostredia SR pri verejnom obstarávaní ukončenom podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom B.R.O.S. s.r.o. Kvalifikované poskytnutie právnych služieb má zamedziť udeleniu korekcie v navrhovanej výške 100% Európskou komisiou s cieľom čo najnižšieho finančného dopadu na štátny rozpočet t.j. rozpočtovú kapitolu ministerstva.</p>	<p>ARES(2013)2306396 zo dňa 19.6.2013 bolo uvedené, že na projekt č. 24160110006 bude udelená 100% korekcia v zmysle COCOF. Členský štát sa má vyjadriť k uvedenému do 2 mesiacov od doručenia predmetného listu v národnom jazyku. V súčasnosti MŽP SR očakáva predmetný list z EK, a zároveň prebieha akceptačné konanie k preberaniu právnej analýzy, ktorá bude slúžiť ako podklad k hearingu s EK.</p>
<p>5) V rámci auditu EK bolo identifikované zistenia č. 2, 7 a 8 auditnej misie č. 2010/SK/REGIO/J4/879/1-5 (k projektu č. 24160110006 MŽP SR – Zabezpečenie propagácie v programovom období 2007 – 2013 v rámci Operačného programu Životné prostredie) 2. pozri bod 4 7. Neautorizované rozdelenie subjektu v rámci zákazky 8. Nedostatočný audit trail – chýbajúca prezenčná listina</p>	<p>5) RO OP ŽP zistenie č. 2 nepovažuje za uzavreté a bude svoj postup obhajovať pred Komisiou Nedostatok č. 7: RO s navrhovanou finančnou korekciou vo výške 100 % a argumentáciou Komisie k zisteniu č. 7 k projektu č. 24160110006 (zistenie č. 7 v predbežnej správe č. 879/5) nesúhlasí a vyjadrenie k zisteniam budú zaslané Komisii po doručení listu v slovenskom jazyku v zmysle listu ARES. 2013/3144002</p>	<p>5) –</p>

Zdroj: RO

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 6

Úroveň čerpania projektov prioritnej osi 6 k 31.12.2013 predstavovala hodnotu 56,7 % z celkovej alokovanej sumy 48,6 mil. EUR, pričom v rámci oboch sledovaných prioritných tém čerpanie predstavovalo nadpolovičný podiel z celkovej alokácie. V rámci prioritnej témy 85 bola zazmluvnená suma projektov k 31.12.2013 na úrovni prevyšujúcej hodnotu 100 % celkovej alokácie. Pri prioritnej téme 86 bola doposiaľ zazmluvnená suma projektov na úrovni prevyšujúcej 70 % celkovej alokácie, pričom na nedosiahnutie vyššej úrovne zazmluvnenia mali vplyv predovšetkým faktory súvisiace s nerealizáciou plánov verejných obstarávaní v požadovanom rozsahu uvedené v predchádzajúcej kapitole.

Tabuľka č. 69: Zhodnotenie úrovne podľa HT

Prioritná téma	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 85 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a kontrola	32 500 000	32 763 098	100,81%	18 958 451	58,33%
HT 86 Hodnotenie a štúdie, informácie a komunikácia	16 100 000	11 352 303	70,51%	8 598 592	53,41%
Spolu	48 600 000	44 115 401	90,77%	27 557 043	56,70%

Zdroj: RO, ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Stav dosahovania plánovaných hodnôt ukazovateľov v rámci intervencií prioritnej osi 6 bol ku koncu sledovaného obdobia prevýšený pri každom sledovanom ukazovateli (pozri tabuľka nižšie). Plnenie ukazovateľa „Počet novovytvorených pracovných miest“ bolo k 31.12.2013 prekročené o 10 pracovných miest s hodnotou plnenia takmer 125 %. Viac ako 6 a pol násobne bol napĺňaný ukazovateľ s názvom „Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP“, pričom naplnená hodnota bola prekročená z dôvodu, že hodnota ukazovateľa v OP odzrkadľovala len údaje za RO, nie za všetky oprávnené subjekty v rámci prioritnej osi 6. Pri ukazovateli „Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TA“ bola vykazovaná taktiež prevyšujúca úspešnosť plnenia s hodnotou 124,4 %, keďže k 31.12.2013 predstavoval nárast tohto ukazovateľa z východiskovej hodnoty 51 zamestnancov s vykazovaným prevýšením stanovenej cieľovej hodnoty o 10 zamestnancov.

Prekročenie naplnených hodnôt uvedených ukazovateľov vyplýva zo skutočnosti, že i ukazovatele stanovené v operačnom programe nekorešponujú s hodnotami schválenými uznesením vlády SR č. 396/2007, kde bol v rámci administratívnych kapacít schválený počet zamestnancov, podieľajúcich sa na implementácii OP ŽP, vo výške 160. Uvedená skutočnosť bola premietnutá do projektov technickej pomoci, kde boli cieľové hodnoty merateľných ukazovateľov stanovené v súlade s uznesením vlády.

Tabuľka č. 70: Fyzický pokrok intervencií prioritnej osi 6 k 31.12.2013

Typ intervencie (op. cieľ)	Názov merateľného ukazovateľa (MU)	Merná jednotka (MJ)	Cieľ OP	Stav k 31.12. 2012	Stav k 31.12. 2013	Cieľ zazmluvnených projektov	Úspešnosť plnenia (%)	Úspešnosť plnenia zazmluvnených projektov (%)
6.1	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	41	36	51	N/A	124,39 %	N/A
	Počet zrealizovaných akcií na informovanie verejnosti o OP ŽP	počet	40	179	263	N/A	657,50 %	N/A
	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hradené z TA	počet	150	145	160	N/A	124,39 %	N/A

Zdroj: RO, ITMS

V nadväznosti na čerpanie finančných prostriedkov v rámci jednotlivých prioritných tém prioritnej osi 6 je možné celkovo vyhodnotiť napĺňanie ukazovateľov ako úspešné.

3.7. Prioritná os 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému

3.7.1 Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku

Cieľom prioritnej osi je zabezpečenie prevencie a zníženie rizika ohrozenia obyvateľstva povodňami a vzniku povodňových škôd.

3.7.1.1 Stav fyzického pokroku prioritnej osi 7

Prioritná os 7 je financovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a svojou alokáciou tvorí 1,1 % celkovej alokácie na operačný program.

V roku 2013 nebola vyhlásená žiadna výzva v rámci tejto prioritnej osi. Avšak v roku 2013 bola v rámci prioritnej osi 7 uzavretá výzva s kódom OPŽP-PO7-12-1 (s termínom uzavretia 31.07.2013), ktorá bola vyhlásená dňa 31.10.2012 s cieľom zabezpečenia komplexnej ochrany územia SR pred povodňami. V rámci tejto výzvy bola predložená 1 žiadosť o NFP, pričom táto bola schválená 25.10.2013. Predmetom predloženej žiadosti bola realizácia projektu povodňového varovného a predpovedného systému (ďalej len „projekt POVAPSYS“) na území SR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 71: Prehľad výziev prioritnej osi 7 od 01.01.2013 do 31.12.2013

Opatrenie	Typ výzvy	Dátum vyhlásenia výzvy	Dátum uzávierky prijímania žiadostí o NFP	Alokácia FP na výzvu (EÚ zdroje) v €
-	-	-	-	-
Spolu za prioritu				-

Zdroj: RO, ITMS

Tabuľka č. 72a: Sledovanie pokroku v implementácii prioritnej osi 7 k 31.12.2013

Prioritná téma	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov	Počet mimoriadne ukončených projektov
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	1	1	0	0	0
Celkom	1	1	0	0	0

Tabuľka č. 72b: Finančné vyjadrenie pokroku v implementácii prioritnej osi 7 k 31.12.2013 (v €)

Prioritná téma	Alokácia za zdroj EÚ+ŠR	Výška žiadaného príspevku (NFP)	Výška schváleného príspevku (NFP)	Výška zazmluvnených prostriedkov (NFP)	Výška riadne ukončených projektov ¹	Výška mimoriadne ukončených projektov
53 - Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	23 529 412	26 502 936	23 529 306	0	0	0
Celkom	23 529 412	26 502 936	23 529 306	0	0	0

Zdroj: RO, ITMS

Pozn: K zazmluvneniu schválenej žiadosti („projekt POVAPSYS“) došlo 18.12.2013, avšak uvedená skutočnosť bola v ITMS zaznamenaná až v roku 2014. Keďže VS OP ŽP za rok 2013 je vypracovaná na základe údajov z OLAP kocky generovanej k 31.12.2013, uvedený projekt nie je v tabuľkách vykazovaný ako zazmluvnený.

Plnenie fyzických ukazovateľov

Vzhľadom na skutočnosť, že v rámci prioritnej osi 7 bola žiadosť o NFP schválená až 25.10.2013 a v sledovanom období sa začalo s realizáciou daného projektu, k 31.12.2013 nebola prijatá žiadna monitorovacia správa v rámci predmetnej prioritnej osi.

3.7.1.2 Finančná implementácia v rámci prioritnej osi 7

K 31.12.2013 nie je možné vyhodnotiť stav čerpania prideleného príspevku prioritnej osi 7 vyplývajúci z termínu schválenia projektu POVAPSYS až koncom sledovaného obdobia, a s tým súvisiacej nerealizácií aktivít stanovených v projekte.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 73: Čerpanie prostriedkov prioritnej osi 7 k 31.12.2013

	Závazok 2007 - 2013 za EÚ zdroje v €	Čerpanie prostriedkov v roku 2013 (EÚ zdroje) v €		Čerpanie prostriedkov kumulatívne (EÚ zdroje) v €	
		Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013	Celkom	% zo záväzku 2007 - 2013
Prioritná os 7	20 000 000	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %

Zdroj: CO

3.7.2 Závažné problémy, ktoré sa vyskytli, a opatrenia prijaté na ich odstránenie

Dôsledkom prijatých opatrení, zabezpečujúcich úspešnú implementáciu projektu POVAPSYS, neboli k 31.12.2013 v súvislosti s implementáciou prioritnej osi 7 zaznamenané žiadne závažné problémy

Riziko nevyčerpania celej alokácie OP ŽP prioritnej osi 7 a nenaplnenia stanovených cieľov a výsledkov OP ŽP boli eliminované prostredníctvom nasledovných opatrení:

- zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie „pro rata“ časti (11,22 % = 2 973 524,40 EUR) projektu POVAPSYS, prostredníctvom ktorého je prioritná os 7 implementovaná,
- zavedenie systému monitorovania pokroku prípravy projektu POVAPSYS.

S cieľom zabezpečiť plnenie uvedených opatrení bol RO vypracovaný materiál k zabezpečeniu implementácie projektu POVAPSYS v rámci OP ŽP, schválený uznesením porady vedenia MŽP SR č. 160 zo dňa 27.9.2012, ktorým boli zároveň SHMÚ a relevantným útvarom MŽP SR uložené konkrétne úlohy na zabezpečenie včasnej a úspešnej implementácie projektu POVAPSYS.

Očakávaným dopadom prijatých opatrení je úspešné zrealizovanie projektu POVAPSYS a tým plné vyčerpanie alokovaných finančných prostriedkov danej prioritnej osi.

Kvalitatívna analýza dosiahnutých výsledkov na úrovni prioritnej osi 7

K 31.12.2013 nie je možné vyhodnotiť vzťah čerpania prideleného príspevku EÚ v rámci prioritnej témy HT53 na úrovni danej prioritnej osi, ako aj napĺňanie plánovanej hodnoty merateľných ukazovateľov, nakoľko sa projekt POVAPSYS sa nachádzal vo svojej počiatočnej fáze implementácie a teda k referenčnému dátumu nedošlo k čerpaniu finančných prostriedkov z prioritnej osi 7. RO očakáva, že úroveň čerpania sa v nasledujúcich rokoch zvýši, čo vychádza z harmonogramu už zazmluvneného projektu.

Tabuľka č. 74: Zhodnotenie úrovne podľa HT

Prioritná téma	Celková alokácia v €	Suma zazmluvnená (EÚ zdroje) v €	Podiel zazmluvnených projektov na celkovej alokácii	Suma čerpaná (EÚ zdroje) v €	Podiel čerpania projektov na celkovej alokácii
HT 53 Predchádzanie rizikám (vrátane návrhu a realizácie plánov a opatrení na predchádzanie prírodným a technologickým rizikám a ich riadenie)	20 000 000	0	0 %	0	0 %
Spolu	20 000 000	0	0 %	0	0 %

Zdroj: RO, ITMS

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 75: Fyzický pokrok intervencií prioritnej osi 7 k 31.12.2013

Typ intervencie (op. cieľ)	Názov merateľného ukazovateľa (MU)	Merná jednotka (MJ)	Cieľ OP	Stav k 31.12. 2012	Stav k 31.12. 2013	Cieľ zazmluvnených projektov	Úspešnosť plnenia (%)	Úspešnosť plnenia zazmluvnených projektov (%)
7.1	Počet novovytvorených pracovných miest	počet	1	0	0	N/A	0 %	N/A
	Počet vydaných hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah	počet	15 000	0	0	N/A	0 %	N/A
	Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS	počet	3	0	0	N/A	0 %	N/A
	Počet projektov na prevenciu rizík	počet	1	0	0	N/A	0 %	N/A

Zdroj: RO, ITMS

K 31.12.2013 nedošlo k naplneniu ani jedného zo štyroch ukazovateľov. Napĺňanie cieľových hodnôt ukazovateľov vychádza z aktuálneho stavu realizácie projektu POVAPSYS. Plnenie ukazovateľov bude možné vykázať až po ukončení realizácie projektu POVAPSYS predloženého v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO7-12-1.

Realizáciou zazmluvneného projektu POVAPSYS by malo dôjsť k naplneniu troch indikátorov „Počet vydaných hydrologických predpovedí, varovaní a výstrah“, „Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS“, „Počet projektov na prevenciu rizík“ na 100 %. V prípade indikátora „Počet novovytvorených pracovných miest“ sa nepredpokladá vytvorenie žiadneho pracovného miesta.

4. HORIZONTÁLNE PRIORITY

4.1 Horizontálna priorita Informačná spoločnosť

Hlavným cieľom horizontálnej priority Informačná spoločnosť (ďalej len „HP IS“) je podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie priorít NSRR v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov IKT. Špecifické ciele HP IS sú zamerané na informačnú gramotnosť, efektívnu elektronizáciu verejnej správy a širokú dostupnosť internetu.

Tabuľka č. 76: Zasadnutia a aktivity Pracovnej skupiny pre HP IS

Dátum	Dôvod	Záver
21.01.2013 rozhodovanie per-rollam 7/2013	aktualizácia prílohy č. 2 Systému koordinácie implementácie HP IS na roky 2007 – 2013, verzia 6.3	príloha č. 2 Systému koordinácie implementácie HP IS na roky 2007 – 2013, verzia 6.3 bola schválená.
15.10.2013 rozhodovanie per-rollam 8/2013	aktualizácia Systému koordinácie implementácie HP IS na roky 2007 – 2013, verzia 6.4	Systém koordinácie implementácie HP IS na roky 2007 – 2013, verzia 6.4 bol schválený.

Zdroj: koordinátor HP IS, 2013

V období roku 2013 koordinátor zabezpečoval celý rad úloh súvisiacich s implementáciou HP:

Koordinačná a metodická činnosť

V I. polroku realizovalo KPMG Slovensko spol. s r.o. systémový vládny audit č. A 471, K 2991. Hlavným účelom a cieľom bolo získanie uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému pri

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

implementácii HP IS v auditovanom období 17.8.2010 – 7.2.2013. Z vládneho auditu vzišli tri odporúčania k zisteným nedostatkom nízkej závažnosti nesystémového a nefinančného charakteru:

- Ukladať k archivovaným elektronickým dokumentom na externom serveri OPP aj záznamy z elektronickej pošty potvrdzujúce zaslanie týchto dokumentov príslušným organizačným zložkám.
- Ak koordinátor HP na úrovni VÚC neposkytne súčinnosť a informácie k príprave výročnej správy o príspevku k HP v stanovenej lehote, informovať o tejto skutočnosti CKO a predsedu VÚC.
- Zmeniť nastavenie procesu kontroly výzvy na predkladanie ŽoNFP tak, aby kontrola podkladov k výzve bola podporená kontrolným zoznamom.

Koordinátor už v rámci prvého polroka 2013 splnil odporúčania, resp. vytvoril predpoklady pre plnenie odporúčaní. Všetky požiadavky auditu boli zapracované do Interného manuálu procedúr HP IS, v. 8.1.

Nadväzne na reorganizáciu štátnej správy koordinátor v roku 2013 pripravil aj ďalšiu aktualizáciu Interného manuálu procedúr, v. 8.2.

Koordinátor sa vyjadroval k nariadeniam politiky súdržnosti 2014 – 2020, k návrhom usmernení vyplývajúcim z prípravy budúceho programového obdobia, k návrhom Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020, k návrhom jednotlivých častí Systému riadenia a kontroly EŠIF 2014 – 2020, k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, k zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja miest v budúcom období. Koordinátor spolupracoval v niektorých pracovných skupinách pre prípravu OP a ex-ante kondicionalít. Riaditeľ odboru koordinoval prípravu finálnej verzie Stratégie výskumu a vývoja pre inteligentnú špecializáciu SR na roky 2014 – 2020 (RIS 3 schválená vládou SR 13.11.2013) v skupine špecialistov, ktorú určila Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie. Odbor spolupracoval pri príprave podkladov na vypracovanie RIS 3, pripomienkoval návrhy Partnerskej dohody a OP s osobitným zreteľom na zabezpečenie synergie s RIS 3, podieľal sa na príprave ukazovateľov RIS 3. Koordinátor sa tiež aktívne zúčastňoval pracovných rokovaní v rámci Analýzy administratívnych kapacít a efektívnosti subjektov zodpovedných za EŠIF a administratívnych kapacít prijímateľov pomoci a priebežne pripomienkoval jednotlivé návrhy „Priebežnej správy 1. fázy a rámcového návrhu strategickej časti AK a efektívnosti subjektov zodpovedných za EŠIF a AK prijímateľov pomoci“. Koordinátor sa aktívne podieľal aj na príprave rokovaní Rady vlády SR pre Partnerskú dohodu SR 2014 – 2020.

Monitorovanie

Koordinátori jednotlivých OP prostredníctvom ITMS monitorovali zazmluvnené projekty OP relevantné k HP IS, pričom využívali neverejnú časť ITMS (CORE) prostredníctvom definovanej role koordinátora HP7, ktorá umožňuje čítanie funkciu informácií v ITMS. Na základe získaných informácií z ITMS jednotliví koordinátori vypracovali interný dokument monitorovania zazmluvnených projektov podľa príslušného OP. Tento dokument bol podkladom na zosúladenie informácií doručených z RO OP (Informácia o príspevku OP k HP a Výročná správa o vykonávaní OP). Súčasne bol podkladom na interné hodnotenie plnenia merateľných ukazovateľov a cieľov HP IS za rok 2012. Nadväzne na výročné správy OP, k návrhom ktorých príslušní koordinátori poskytovali svoje stanovisko, a na výsledky vlastného monitorovania a hodnotenia koordinátor pripravil výročné správy HP IS za rok 2012.

Koordinátor:

- sa zúčastňoval zasadnutí monitorovacích výborov a zaujímal stanoviská z pozície člena výboru;
- pripomienkoval a odsúhlasoval pripravované a následne aj zverejnené písomné vyzvania a výzvy OP (príručky pre žiadateľov, príručky pre hodnotiteľov, inštrukcie k aplikácii hodnotiacich kritérií, HaVK, relevantné ukazovatele HP IS), revízie OP, PM;
- pripomienkoval a zaujímal stanoviská aj k iným materiálom relevantným pre oblasť ŠF a KF;
- zúčastnil sa na rôznych zasadnutiach a rozporových konaniach.

Hodnotenie

Zástupca koordinátora je stálym členom Pracovnej skupiny CKO pre hodnotenie a zúčastňoval sa jej zasadnutí. Nominovaný zástupca koordinátora v tejto skupine zabezpečuje úlohy súvisiace s hodnotením ako na úrovni koordinátora, tak i vo vzťahu k OP TP a CKO.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Koordinátor HP IS ako prijímateľ NFP naďalej realizoval v 1. polroku 2013 zrkadlový projekt týkajúci sa hodnotenia zabezpečovaného externe: Strategické hodnotenie HP IS 2011. V sledovanom období došlo k vlastnej realizácii hlavnej aktivity projektu – zhodnotenie vývoja HP IS v súvislosti s prioritami EÚ a národnými prioritami v oblasti IS. Výsledky hodnotenia boli publikované v hodnotiacej správe. Následne bola hodnotiaca správa zverejnená na webovom sídle koordinátora. Koordinátor v súlade s Plánom hodnotení HP IS na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.0 pripravoval v II. polroku 2013 ďalší návrh ŽoNFP pre zrkadlové externé hodnotenie pod pracovným názvom: Strategické hodnotenie HP IS 2013, ktoré bude realizované v roku 2014.

Publicita a informovanosť

Zástupca koordinátora je členom Pracovnej skupiny pre publicitu a zúčastňoval sa jej zasadnutí. Informovanie a publicita bola zabezpečovaná aj aktualizáciou a zverejňovaním riadiacich dokumentov na webovom sídle <http://www.hpisahptur.gov.sk/> a poskytovaním telefonických a písomných informácií o implementácii HP IS pre CKO, RO, SORO, koordinátorov HP VÚC a prijímateľov NFP. Koordinátor administruje aj ďalšie webové sídla: stratégia Európa 2020 - <http://www.eu2020.gov.sk/>, Rada vlády SR pre Partnerskú dohodu SR na roky 2014 – 2020 - <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/> a Dunajská stratégia - <http://dunajskastrategia.gov.sk/>.

Pre zabezpečenie informovania a publicity o cieľoch HP IS a väzbách na jednotlivé stratégie a OP sa pracovníci odboru prierezových priorít svojimi príspevkami a prednáškami zúčastnili viacerých podujatí.

Iné aktivity OPP

Odbor prierezových priorít ÚV SR okrem koordinácie HP IS plní aj funkciu národného spolukoordinátora stratégie Európa 2020. Pritom sa zameriava na zabezpečenie priemetu stratégie do ŠF a KF: dáva odporúčania k návrhom výročných správ OP, pripravuje kapitolu o príspevku k Lisabonskej agende/stratégii Európa 2020 do výročnej správy NSRR, prezentoval príspevok NSRR k stratégii na VII. zasadnutí Národného monitorovacieho výboru pre NSRR.

Uvedený odbor je ďalej koordinátorom Dunajskej stratégie, v rámci čoho realizoval napr. organizačno-technické zabezpečenie zasadnutí Konzultačnej skupiny pre dunajskú stratégiu, stretnutie s koordinátormi prioritynej oblasti PAC 10 Dunajskej stratégie, pripomienkovanie návrhu bukureštskej deklarácie a účasť na 2. výročnom fóre Dunajskej stratégie, pracovné stretnutie so zástupcami VÚVH k riešeniu problémov spojených s koordináciou priorityných oblastí 4 a 5.

Príspevok OP ŽP k napĺňaniu špecifických a čiastkových cieľov HP IS

Nižšie uvedená tabuľka pojednáva o príspevku zazmluvnených projektov k HP IS v rámci jednotlivých krajov (regiónov NUTS III). K 31.12.2013 najviac zazmluvnených projektov s príspevkom k HP IS predstavovali projekty s územnou koncentráciou presahujúcu regionálne členenie NUTS III (17 projektov). V rámci regiónov bolo najviac zazmluvnených projektov v Žilinskom (14 projektov), Prešovskom (9 projektov) a Banskobystrickom kraji (8 projektov). Najmenej projektov s príspevkom k HP IS sa realizovalo v Bratislavskom kraji (1 projekt).

Tabuľka č. 77: Stav zazmluvnenia projektov s príspevkom k HP IS podľa NUTS III k 31.12.2013

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP IS	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP IS (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP IS z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	18	79 199 108	1	8 755 488	11,06 %
Trnavský	75	146 140 568	3	706 666	0,48 %
Trenčiansky	65	173 158 027	5	10 657 956	6,16 %
Nitriansky	74	137 271 559	2	3 533 592	2,57 %
Žilinský	105	261 650 540	14	32 682 975	12,49 %

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Banskobystrický	90	184 466 313	8	33 029 389	17,91 %
Prešovský	132	236 942 885	9	11 057 996	4,67 %
Košický	77	144 353 902	2	10 125 871	7,01 %
Projekty nezaraďené do NUTS III	73	209 760 275	17	27 727 760	13,22 %
Spolu	709	1 572 943 177	61	138 277 693	8,79 %

Zdroj: RO, ITMS

Pozn.: Suma zazmluvnených projektov zahŕňa aj projekty, ktoré boli mimoriadne ukončené.

Je potrebné zdôrazniť, že v rámci OP ŽP ide o projekty s nepriamym dopadom na HP IS, keďže ich aktivity nie sú priamo orientované na informačnú spoločnosť a zazmluvnené prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP IS.

Nasledujúca tabuľka uvádza jednotlivé prioritné osi a stav plnenia vybraných indikátorov, pri ktorých bol identifikovaný príspevok k HP IS.

Tabuľka č. 78: Plnenie fyzických ukazovateľov HP IS na úrovni prioritnej osi k 31.12.2013

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Prioritná os 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy												
Počet zmodernizovaných a novo nainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia [počet] - výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	27	27	27	27	N/A	N/A	27	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	25	25	27
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet nových resp. zdokonalených softvérov [počet] - výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	1	1	N/A	N/A	1	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	2	2	2
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet zjednotených systémov prenosu dát z NMSKO (Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia) do centrálnej databázy [počet] - výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	1	1	1	N/A	N/A	1	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	1	1
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo												
Počet zavedených Informačných systémov environmentálnych záťaží ako súčasti informačného systému verejnej správy [počet] - výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	1	1	1	N/A	N/A	1	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	1	1
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Prioritná os 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny												
Počet vytvorených čiastkových databáz informačného systému	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0,5	1	3,3	4,58	N/A	N/A	4,58	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

(pre skupiny rastlín, živočíchov, biotopov) [počet] - výsledok	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	10	10	14
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet druhov rastlín a živočíchov a typov biotopov, ktoré sú súčasťou informačného systému monitoringu biotopov a druhov [počet] - dopad	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	350	350	359
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Prioritná os 7 - Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému												
Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	1 projekt bol zazmluvnený v decembri 2013 (v ITMS sa zmena prejavila v januári 2014)
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3	3	
	Východisko	1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	

Zdroj: RO, ITMS

1 - Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2013. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. Hodnota ukazovateľa výsledku na úrovni projektov sa vykazuje na základe záverečných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

V prípade východiskových a cieľových hodnôt ukazovateľov ide o hodnoty len projektov OP ŽP s relevanciou k HP IS.

V prípade, že hodnoty „dosiahnutý výsledok“ vyššie uvedených ukazovateľov sú menšie než hodnoty ukazovateľov, ktoré sa vykazujú na úrovni OP ŽP, je to z dôvodu, že v prípade vyššie uvedených ukazovateľov ide o hodnoty projektov, ktoré si vykazali relevanciu k HP IS.

Relevancia opatrení 3.1 Ochrana ovzdušia, 4.4 Riešenie environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania a 5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov k cieľom HP IS bola identifikovaná v rámci špecifického cieľa 2 HP IS *Efektívna elektronizácia verejnej správy* napĺňaním čiastkových cieľov:

- zavedením elektronizácie procesov,
- zvýšením spokojnosti občanov, podnikateľov a ostatnej verejnosti s verejnou správou,
- zefektívnením a zvýšením efektívnosti verejnej správy.

Pri ukazovateľoch „Počet zjednotených systémov prenosu dát z NMSKO (Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia) do centrálnej databázy“ a „Počet zavedených Informačných systémov environmentálnych záťaží ako súčasti informačného systému verejnej správy“ došlo k splneniu stanovenej cieľovej hodnoty na 100 %. Ukazovateľ „Počet zmodernizovaných a novo nainštalovaných monitorovacích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia“ už dosiahol deklarovanú hodnotu prijímateľmi (27) a splnil na 108 % cieľovú hodnotu OP (25). Plnenie cieľovej hodnoty ukazovateľa „Počet nových resp. zdokonalených softvérov“ predstavovalo k 31.12.2013 úroveň 50-tich %, avšak na základe zazmluvnených projektov možno očakávať 100%-né splnenie stanovenej hodnoty.

Relevancia opatrení 5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov a 5.2 Zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody a krajiny vrátane zavedenia monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov boli identifikované v rámci špecifických cieľov HP IS 2 *Efektívna elektronizácia verejnej správy* a HP IS 3 *Široká dostupnosť internetu*. Plnenie opatrenia 5.1 je zabezpečované prostredníctvom ukazovateľa a jeho meraných hodnôt „Počet

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

vytvorených čiastkových databáz informačného systému (pre skupinu rastlín, živočíchov, biotopov)“. Meraná hodnota tohto ukazovateľa k 31.12.2013 je na úrovni 4,58 a na základe deklarovaných hodnôt prijímateľmi pomoci z uzavretých zmlúv možno očakávať naplnenie ukazovateľa v počte 14 vytvorených čiastkových databáz informačného systému. V budúcom období možno očakávať výrazný progres v plnení opatrenia 5.2 prostredníctvom merateľného ukazovateľa „Počet druhov rastlín a živočíchov a typov biotopov, ktoré sú súčasťou informačného systému monitoringu biotopov a druhov“, nakoľko očakávaná hodnota tohto ukazovateľa deklarovaná prijímateľmi pomoci na základe uzatvorených zmlúv je na úrovni 359.

Pôvodný operačný cieľ 2.2 Vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému POVAPSYS je po schválení revízie OP ŽP EK zo dňa 9.6.2011 samostatnou PO 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému (POVAPSYS). Prioritná os prispieva k napĺňaniu špecifických cieľov HP IS 2 *Efektívna elektronizácia verejnej správy* a HP IS 3 *Široká dostupnosť internetu*. V roku 2013 bola v rámci PO 7 uzavretá výzva s kódom OPŽP-PO7-12-1 (s termínom uzavretia 31.07.2013), ktorá bola vyhlásená dňa 31.10.2012 s cieľom zabezpečenia komplexnej ochrany územia SR pred povodňami. V rámci tejto výzvy bola predložená 1 žiadosť o NFP, pričom táto bola schválená 25.10.2013. K zazmluvneniu projektu došlo v decembri 2013 (zmena v ITMS sa prejavila v januári 2014).

Tabuľka č. 79: Plnenie fyzických ukazovateľov HP IS na úrovni OP k 31.12.2013

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár
Počet projektov s príspevkom k HP IS [počet] - výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	17	57	61	58	61	N/A	N/A	61	Riadne ukončených projektov 28
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	63	63	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k HP IS [mil. EUR] - výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	31,62	148,27	153	149,11	138,28	N/A	N/A	138,28	EÚ zdroj 138,277693 mil. EUR COV 201,562552 mil. EUR
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	200,00	200,00	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: RO, ITMS,

Merané hodnoty ukazovateľov charakteru "počet projektov" a „objem finančných prostriedkov“ predstavujú hodnoty zazmluvnených projektov.

V prípade východiskových a cieľových hodnôt ukazovateľov ide o hodnoty len projektov OP ŽP s relevanciou k HP IS.

Príspevok OP ŽP k napĺňaniu HP IS je prostredníctvom tých projektov, ktorých súčasťou sú v súvislosti s realizáciou ich hlavného cieľa tiež aktivity spojené s nákupom, vývojom alebo prevádzkou hardware, software, zavádzaním a využívaním informačno-komunikačných technológií, využitím internetu a podporou šírenia informácií elektronickou formou. Ide o aktivity v oblasti nákupu a prevádzky technologickej a aplikačnej infraštruktúry, lokálnych a špecializovaných sietí a rozvoj elektronických služieb v špecifických oblastiach. Uvedené aktivity podporujú svojím zameraním špecifický cieľ 2 HP IS *Efektívna elektronizácia verejnej správy* a cieľ 3 *Široká dostupnosť internetu*.

Z hľadiska stavu implementácie OP ŽP, resp. realizácie/prípravy zazmluvnených projektov, je možné vyhodnocovať plnenie ukazovateľov za rok 2013, ako aj príspevok PO k napĺňaniu špecifických a čiastkových cieľov HP IS. Ku koncu roka 2013 bolo v rámci OP ŽP zazmluvnených 61 projektov (28 ukončených) prispievajúcich k napĺňaniu HP IS na úrovni OP v objeme vyše 138 mil. EUR (EÚ zdroje).

Okrem vyššie uvedeného príspevku OP ŽP k HP IS meraného prostredníctvom plnenia ukazovateľov, príspevkom k HP IS je aj objem finančných prostriedkov priamo vynaložených na IKT v rámci štyroch prioritných osí – PO 3, 4, 5 a 7 bez ohľadu na deklarovaný príspevok žiadateľov/prijímateľov.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 80: Výdavky na IKT OP ŽP k 31. 12. 2013 – bez technickej pomoci

Skupina výdavkov (IKT) 2013	Zazmluvnená suma (EUR)	Čerpaná suma (EUR)
633002 Materiál Výpočtová technika	489 979,54	34 334,06
633003 Materiál Telekomunikačná technika	4 832,23	4 333,98
633013 Materiál Softvér	228 903,17	21 437,48
633	723 714,94	60 105,52
711003 Nákup softvéru	7 830 216,61	3 160 170,35
711	7 830 216,61	3 160 170,35
713002 Nákup výpočtovej techniky	7 212 613,72	1 633 760,66
713003 Nákup telekomunikačnej techniky	26 358,19	11 828,25
713006 Nákup komunikačnej infraštruktúry	0	0
713	7 238 971,91	1 645 588,91
Celkom	15 792 903,46	4 865 864,78

Zdroj: koordinátor HP IS, 2013

4.2 Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity

Cieľom HP MRK je zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne príslušníkov MRK a zlepšenie ich životných podmienok. Cieľom OP ŽP je najmä podpora schopnosti Slovenskej republiky plniť prechodné obdobia k jednotlivým smerniciam v sektore životného prostredia, ku ktorým sa zaviazala podpísaním Zmluvy o prístúpení k EÚ v ochrane vôd, ovzdušia, prírody a v oblasti odpadového hospodárstva. Pri dodržaní existujúceho legislatívneho rámca a zásad udržateľnosti projektov majú jednotlivé prioritné osi OP ŽP potenciál podieľať sa aj na implementácii HP MRK tak prostredníctvom dopytovo – orientovaných projektov, ako aj v rámci projektov komplexného prístupu v oblasti odpadového hospodárstva. Prioritné osi OP ŽP sú zamerané na zlepšenie životného prostredia a životných podmienok obyvateľstva prostredníctvom zabezpečenia jeho prístupu k environmentálnej infraštruktúre, čo sa vzťahuje i na MRK. V tomto zmysle má OP ŽP ambície prispieť k zlepšeniu životných podmienok MRK, čím prispeje k napĺňaniu cieľov HP MRK.

OP ŽP prispieva k napĺňaniu cieľov HP MRK v prioritných oblastiach – špecifických cieľoch „Zamestnanosť“ a „Bývanie“ prostredníctvom prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd a prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo.

V rámci operačného cieľa 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov je cieľom zabezpečenie prístupu čo možno najväčšieho počtu obyvateľov k pitnej vode a zabezpečenie obslužnosti územia pitnou vodou z verejného vodovodu v dostatočnej kvalite a kvantite.

V rámci operačného cieľa 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ je cieľom zvýšenie počtu obyvateľov žijúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu a obslužnosti územia vo vzťahu k odvádzaniu a čisteniu komunálnych odpadových vôd ako základnej environmentálnej služby vodného hospodárstva v súlade so záväzkami SR vyplývajúcimi zo Zmluvy o prístúpení SR k EÚ.

V rámci operačného cieľa 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu je podporované zavádzanie nových a zefektívňovanie existujúcich systémov separovaného zberu komunálneho odpadu na základe vytvorenia koncepčných východísk separovaného zberu, ako aj dotriedňovanie vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu a zmesového komunálneho odpadu.

V rámci operačného cieľa 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov sú podporované úprava vyseparovaných zložiek odpadov pred ich zhodnotením alebo environmentálne vhodným zneškodnením, zhodnocovanie odpadov vrátane ich mechanicko-biologickej alebo termickej úpravy, zvýšenie miery recyklácie podporou nových alebo zvýšenie kvality výstupných produktov budovaním existujúcich BAT technológií v oblasti zhodnocovania odpadov a aktivity zamerané na energetické zhodnocovanie odpadov.

V oblasti zamestnanosti môže byť výstupom uvedených aktivít aj vytváranie pracovných miest cielene pre MRK. V oblasti bývania sú aktivity zamerané na zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie, ako

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

aj na separovaný zber odpadov a na zvýšenie množstva zhodnocovaných odpadov, čo má na komunálnej úrovni priaznivý vplyv na životné podmienky obyvateľstva.

Ukazovatele OP ŽP relevantné k HP MRK – úroveň NSRR:

Hodnota projektov cielene zameraných na MRK [EUR] - výstup

Počet projektov cielene zameraných na MRK [počet] - výstup

Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK [počet] – výsledok

Za proces koordinácie a implementácie HP MRK zodpovedá Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej len „ÚSVRK“), odbor koordinácie HP MRK, ktorý je od 1. septembra 2012 v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 308 z 27. júna 2012 zaradený do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Spolupráca medzi Riadiacim orgánom pre OP ŽP a koordinátorom HP MRK je okrem bilaterálnych pracovných stretnutí na rôznych úrovniach zabezpečená aj formou vzájomnej účasti zástupcov oboch strán v oficiálne ustanovených platformách.

MŽP SR ako RO pre OP ŽP spolupracuje s ÚSVRK pri naplňovaní HP MRK prostredníctvom využívania fondov EÚ v programovom období 2007 - 2013, a to zvlášť pri:

- dopytovo - orientovaných projektoch a
- projektoch komplexného prístupu, ktoré budú výsledkom schválených lokálnych stratégií komplexného prístupu (ďalej len „LSKxP“). V rámci OP ŽP sú projekty z LSKxP implementované v prioritnej osi 4. Odpadové hospodárstvo – operačný cieľ 1. Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu odpadov a operačný cieľ 2. Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov.

Spolupráca Riadiaceho orgánu OP ŽP a koordinátora HP MRK:

Koordinátor HP MRK: <ul style="list-style-type: none"> - členstvo v Monitorovacom výbore OP ŽP - bilaterálne pracovné stretnutia s Riadiacim orgánom OP ŽP	Riadiaci orgán OP ŽP: <ul style="list-style-type: none"> - členstvo v Pracovnej skupine pre HP MRK - členstvo v Monitorovacej skupine komplexného prístupu - členstvo v Medzirezortnej hodnotiacej a výberovej komisii pre Lokálne stratégie komplexného prístupu - bilaterálne pracovné stretnutia s koordinátorom HP MRK
--	--

Pracovná skupina pre HP MRK (ďalej len „PS pre HP MRK“)

PS pre HP MRK schválila Štatút PS pre HP MRK rozhodovaním per rollam dňa 09.01.2013 a pripomienkovala Plán hodnotenia HP MRK pre programové obdobie 2007 – 2013 formou písomnej procedúry per rollam dňa 18.03.2013.

PS pre HP MRK schválila aktualizáciu Systému koordinácie implementácie horizontálnej priority Marginalizované rómske komunity, verzia 5.0 na svojom prvom zasadnutí dňa 27. 08. 2013.

Monitorovacia skupina komplexného prístupu (ďalej len MS KxP)

MS KxP rozhodovaním per rollam schválila dňa 07.01.2013 aktualizovaný Štatút MS KxP a Rokovací poriadok MS KxP.

Dňa 12.11.2013 sa uskutočnilo I. zasadnutie MS KxP v roku 2013. Členovia a pozorovatelia MS KxP boli informovaní o aktuálnom stave implementácie HP MRK, Výročnej správe HP MRK za rok 2012, výsledkoch vládneho auditu v roku 2013 a aktualizácii strategických dokumentov HP MRK v roku 2013. V časti venovanej hodnoteniu zástupca Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť informoval účastníkov zasadnutia o výsledkoch nezávislého hodnotenia komplexného prístupu inklúzie marginalizovaných rómskych komunít v programovom období 2007 – 2013. Kompletné výsledky hodnotenia sú zverejnené na webovom sídle www.governance.sk. Hodnotenie poukázalo na nedostatky v tejto oblasti. MS KxP v prijatom uznesení zobrala na vedomie prezentované informácie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

a prijala odporúčania pre implementáciu podpôr z fondov Európskej únie v oblasti inklúzie rómskych komunít v programovom období 2014 – 2020. MS KxP zároveň konštatovala, že model koordinácie implementácie komplexného prístupu v programovom období 2007 – 2013 sa vzhľadom na obmedzené kompetencie koordinátora HP MRK neosvedčil.

Medzirezortná hodnotiaca a výberová komisia LSKxP (ďalej len MHaVK LSKxP)

MHaVK LSKxP v sledovanom období nezvolala žiadne zasadnutie, keďže v roku 2013 nebolo potrebné prerokovávať vyhlásenie novej výzvy, ani iné otázky spojené s implementáciou LSKxP. Z dôvodu zmien, ktoré vyplynuli z delimitácie ÚSVRK na Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, bol aktualizovaný štatút a rokovací poriadok MHaVK LSKxP a tieto boli pripomienkované a schválené formou per rollam v marci 2013.

Členom MHaVK LSKxP boli v sledovanom období priebežne zasielané na vedomie elektronickou formou „Žiadosti o vykonanie úprav v projektovom zámere LSKxP“ v OP ZaSI, OP Z, OP ŽP a ROP.

Výzvy s relevanciou k LSKxP

Riadiaci orgán pre OP ŽP dňa 18.04.2013 vyhlásil výzvu pre PO 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu odpadov a PO 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov, s relevanciou k LSKxP, s indikatívnou výškou alokácie 20 285 696,99 EUR, kód: OPŽP-PO4-13-2-LSKxP. Výzva bola uzatvorená 01.08.2013. V roku 2013 prebehlo vyhodnotenie výzvy, kde z celkového počtu 36 zaregistrovaných žiadostí 17 žiadostí nespĺnilo podmienky kontroly formálnej správnosti, a to kritériá úplnosti, 5 žiadostí nespĺnilo podmienky odborného hodnotenia, kde 3 žiadosti nezískali minimálne 50 % bodov v každej zo skupín kritérií, 1 žiadosť nezískala minimálne 50 % bodov v každej zo skupín kritérií a súčasne nezískala minimálne 70 % celkového počtu bodov a 1 žiadosť bola pridelená nulová bodová hodnota vo vylučovacom kritériu a súčasne nezískala minimálne 70 % z maximálneho celkového počtu bodov. Zvyšných 14 žiadostí spĺnilo podmienky odborného hodnotenia a následne boli schválené.

V rámci prvej výzvy s relevanciou k LSKxP, ktorú RO vyhlásil dňa 22.12.2011 pre PO 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu odpadov a PO 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov, s indikatívnou výškou alokácie 15 000 000 EUR, kód: OPŽP-PO4-11-4-LSKxP, bolo možné konštatovať vysokú chybovosť pri vyplňaní formuláru žiadosti o NFP, nedodržanie stanovených podmienok výzvy pri tvorbe žiadosti o NFP a nedostatočnú odbornú úroveň predkladaných žiadostí o NFP. Z uvedeného dôvodu boli schválené 3 žiadosti o NFP. Porovnaním s výzvou s kódom OPŽP-PO4-13-2-LSKxP je zrejmé, že zo strany žiadateľov o NFP došlo k istému nárastu kvality žiadostí o NFP podaných v roku 2013.

Pokiaľ ide o výzvy s relevanciou k LSKxP, pri kontrole formálnej správnosti boli zistené nasledujúce najčastejšie nedostatky:

- nepredloženie:
  - záverečného účtu obce;
  - potvrdenia komerčnej banky o disponibilnom zostatku na účte;
  - cenových ponúk ako podkladu pre stanovenie predpokladanej výšky oprávnených výdavkov;
  - projektovej dokumentácie stavby overenej v stavebnom konaní;
  - finančnej analýzy;
  - právoplatného a vykonateľného dokladu v zmysle stavebného zákona;
  - Programu odpadového hospodárstva obce, resp. ďalších odborných podkladov;
  - elektronického neprepisovateľného média s kompletným formulárom žiadosti;
- neuvedenie povinných merateľných ukazovateľov;
- nevyplnenie Testu štátnej pomoci;
- nepreukázanie dostatočných finančných prostriedkov na krytie oprávnených výdavkov vo výške spolufinancovania;
- nevysporiadanie majetkovo-právnych vzťahov.

V procese odborného hodnotenia žiadostí o NFP predložených v rámci vyššie výziev s relevanciou k LSKxP najčastejšie dochádzalo k zníženiu bodového hodnotenia v nasledujúcich kritériách:

- plnenie legislatívnych a koncepčných požiadaviek na úseku odpadového hospodárstva;

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- prínos projektu k dosiahnutiu cieľov prioritnej osi;
- previazanosť navrhovaných aktivít s cieľmi a očakávanými výsledkami;
- zabezpečenie funkčnosti zariadenia vo väzbe na existujúce kapacity;
- technické riešenie;
- reálnosť zhodnotenia vyseparovaných zložiek komunálnych odpadov;
- reálnosť dosiahnutia cieľového stavu indikátorov;
- administratívna, odborná a technická kapacita žiadateľa;
- efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov;
- zabezpečenie a preukázanie zdrojov spolufinancovania;
- udržateľnosť prevádzky;
- hospodárnosť a efektívnosť výdavkov projektu (prekročenie hodnoty benchmarku);
- finančná charakteristika žiadateľa.

Ukazovatele OP ŽP relevantné k HP MRK - projektová úroveň:

Žiadatelia o nenávratný finančný príspevok majú pri deklarovanom príspevku projektu k HP MRK možnosť vyberať projektové ukazovatele výhradne v rámci nasledujúcich operačných cieľov OP ŽP:

- 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov,
- 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ,
- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu,
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov.

Ukazovateľ - výsledok:

Počet príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít užívajúcich výstupy projektu [počet]

Uvedený ukazovateľ výsledku je možné vybrať iba v rámci nasledujúcich operačných cieľov:

- 1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov,
- 1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ,
- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu,
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov.

Ukazovateľ – dopad/výsledok:

Počet vytvorených pracovných miest cielene pre marginalizované rómske komunity [počet]

Uvedený ukazovateľ dopadu je možné vybrať iba v rámci nasledujúcich operačných cieľov:

- 4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu,
- 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov.

Projektový ukazovateľ typu dopad je možné priradiť len k dopytovo–orientovaným projektom.

K projektom zo schválených Lokálnych stratégií komplexného prístupu sa priraduje projektový ukazovateľ typu výsledok.

Tabuľka č. 81: Plnenie fyzických ukazovateľov HP MRK na úrovni OP k 31.12.2013 (PO 1 a PO 4)

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Počet projektov cielene zameraných na MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	6	N/A	N/A	6	17
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	60	60	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Hodnota projektov cielene zameraných na MRK [EUR]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	3 346 297	N/A	N/A	3 346 297	EU+ŠR+VZ 3 936 819,93
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	22 937 163	22 937 163	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	3	4	N/A	N/A	4	44,5
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30	30	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet príslušníkov MRK využívajúcich výstupy projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	557	1415	59 176	N/A	N/A	59 176	124 308
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30 000	30 000	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

1- Údaj obsahuje aj deklarovanú cieľovú hodnotu projektov s nepriamym príspevkom k HP MRK v zmysle zmlúv o NFP k 31.12.2013. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje až na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

Pokiaľ ide o implementáciu HP MRK kumulatívne od začiatku programového obdobia, každoročne narastá počet schválených žiadostí o NFP s príspevkom k HP MRK, a preto v nasledujúcich rokoch očakávame zvyšovanie hodnôt predmetných fyzických ukazovateľov. Samotné plnenie fyzických ukazovateľov HP MRK je pritom ovplyvňované stavom projektov (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpaním oprávnených výdavkov projektov.

Pokiaľ ide o projekty s nepriamym príspevkom k HP MRK, realizáciou projektov v rámci PO 1 dochádza k napojeniu príslušníkov MRK k rozvodom pitnej vody v dostatočnej kvalite a kvantite, ako aj k napojeniu príslušníkov MRK na kanalizačnú sieť a čistiarne odpadových vôd. V rámci PO 4 dochádza k využívaniu novovybudovanej/zrekonštruovanej infraštruktúry odpadového hospodárstva a k zapojeniu príslušníkov MRK do systému separovaného zberu odpadov. V roku 2013 došlo k výraznému zvýšeniu hodnoty ukazovateľa *Počet príslušníkov MRK využívajúcich výstupy projektu*. V rámci PO 1 bolo ku koncu sledovaného obdobia v ITMS evidovaných 13 700 príslušníkov MRK využívajúcich vodohospodársku infraštruktúru. Pokiaľ ide o PO 4, ku koncu sledovaného obdobia bolo v ITMS evidovaných 45 476 príslušníkov MRK využívajúcich infraštruktúru odpadového hospodárstva. V dôsledku uvedeného došlo aj v roku 2013 k napĺňaniu cieľov HP MRK v prioritnej oblasti – špecifickom celi „Bývanie“.

Čo sa týka ukazovateľa *Počet vytvorených pracovných miest cielene pre marginalizované rómske komunity*, vytvorené pracovné miesta cielene pre MRK, ktoré sú evidované v ITMS ku koncu sledovaného obdobia, vznikli v dôsledku riadneho ukončenia realizácie projektov s nepriamym príspevkom k HP MRK. Keďže ukazovateľ *Počet vytvorených pracovných miest cielene pre marginalizované rómske komunity* typu dopad je možné vykázať až na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu, je hodnota dosiahnutého výsledku v sledovanom období nízka. Nakoľko realizácia zazmluvnených projektov s priamym/nepriamym príspevkom k HP MRK prebieha uspokojivo, v ďalšom období implementácie očakávame nárast hodnoty predmetného ukazovateľa. Na základe uvedeného možno konštatovať, že dochádza k priebežnému napĺňaniu cieľov HP MRK v prioritnej oblasti – špecifickom celi „Zamestnanosť“.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 82: Plnenie fyzických ukazovateľov HP MRK k 31.12.2013 dosiahnutých prostredníctvom realizácie LSKxP

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár
Počet projektov cielene zameraných na MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	6	N/A	N/A	6	17
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	60	60	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Hodnota projektov cielene zameraných na MR [EUR]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	3 346 297	N/A	N/A	3 346 297	EU+SR+VZ 3 936 819,93
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	22 937 163	22 937 163	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	26
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30	30	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: ITMS

Pokiaľ ide o implementáciu LSKxP k 31.12.2013, RO pre OP ŽP v roku 2013 vyhlásil v poradí druhú výzvu s relevanciou k LSKxP. V rámci oboch výziev s relevanciou k LSKxP bolo schválených 17 žiadostí o NFP. Pri žiadostiach o NFP predložených v roku 2013 je možné konštatovať isté zlepšenie ich kvality. Na druhej strane však pretrvával problém nízkej absorpčnej kapacity žiadateľov o NFP, ktorý sa odrazil v nevyčerpaní celej alokácie vyčlenenej na predmetnú výzvu, a to najmä z dôvodu nesplnenia podmienok kontroly formálnej správnosti predkladaných žiadostí o NFP. Napriek zvýšenému úsiliu RO pre OP ŽP a REPIS, ktoré poskytovali žiadateľom o NFP poradenstvo a informácie potrebné pre predloženie riadne vyplnených žiadostí o NFP, uvedená snaha nevedla k vyčerpaniu indikatívnej alokácie vyčlenenej na predmetnú výzvu. Zároveň nebolo možné využiť zásobník projektov, ktorého aplikáciu RO pre OP ŽP umožnil v rámci predmetnej výzvy. Vzhľadom na uvedené nemohla byť ani v priebehu roka 2013 využitá celková alokácia vyčlenená na realizáciu LSKxP. Vzhľadom na pokročilý stav implementácie OP ŽP, časovú a administratívnu náročnosť jednotlivých procesov spojených s vyhlásením a vyhodnotením výzvy, skúsenosti s priemernou dĺžkou realizácie konkrétnych typov projektov ako aj vzhľadom na záväzky SR, ktorých splnenie je v danej fáze implementácie OP ŽP prioritou, RO v ďalšom období implementácie OP ŽP nepredpokladá vyhlásenie výzvy s relevanciou k LSKxP. Zvyšná alokácia bude smerovaná na plnenie záväzkov SR v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov a odvádzania a čistenia odpadových vôd verejnou kanalizáciou s čistiarňami odpadových vôd, t.j. do PO 1, v rámci ktorej dochádza aj k napĺňaniu cieľov HP MRK. V ďalšom období implementácie OP ŽP preto očakávame nárast počtu príslušníkov MRK napojených na predmetnú infraštruktúru.

Čo sa týka ukazovateľa *Počet vytvorených pracovných miest cielene pre marginalizované rómske komunity*, dosiahnutý výsledok ukazovateľa je aj v roku 2013 rovný „0“, nakoľko realizáciou projektov schválených vo výzvach s relevanciou k LSKxP v sledovanom období nedošlo k vytvoreniu plánovaných pracovných miest pre príslušníkov MRK. Realizácia predmetných projektov naďalej prebieha. Nárast ukazovateľa sa preto očakáva v ďalšom období implementácie.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 83: Stav zazmluvnenia projektov s priamou podporou HP MRK podľa NUTS III k 31.12.2013

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP MRK	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP MRK (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP MRK z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	18	79 199 108	0	0	0,00 %
Trnavský	75	146 140 568	1	229 543	0,16 %
Trenčiansky	65	173 158 027	1	264 899	0,15 %
Nitriansky	74	137 271 559	2	722 364	0,53 %
Žilinský	105	261 650 540	0	0	0,00 %
Banskobystrický	90	184 466 313	1	270 705	0,15 %
Prešovský	132	236 942 885	0		0,00 %
Košický	77	144 353 902	1	1 858 787	1,29 %
Projekty nezaraďené do NUTS III	73	209 760 275	0	0	0,00 %
Spolu	709	1 572 943 177	6	3 346 297	0,21 %

Zdroj: ITMS

Pozn.: Suma zazmluvnených projektov zahŕňa aj projekty, ktoré boli mimoriadne ukončené.

K 31.12.2013 bolo v zmysle údajov z ITMS zazmluvnených 6 projektov s príspevkom k LSKxP. Vzhľadom na počiatočné štádium realizácie projektov nedošlo v sledovanom období k čerpaniu finančných prostriedkov.

Tabuľka č. 84: Stav zazmluvnenia projektov s nepriamou podporou HP MRK podľa NUTS III k 31.12.2013

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP MRK	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP MRK (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP MRK z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	18	79 199 108	4	19 607 748	24,76 %
Trnavský	75	146 140 568	25	50 658 755	34,66 %
Trenčiansky	65	173 158 028	11	18 880 550	10,90 %
Nitriansky	74	137 271 559	21	68 993 879	50,26 %
Žilinský	105	261 650 540	13	36 553 619	13,97 %
Banskobystrický	90	184 466 313	21	77 022 133	41,75 %
Prešovský	132	236 942 885	37	105 799 795	44,65 %
Košický	77	144 353 902	24	39 325 992	27,24 %
Projekty nezaraďené do NUTS III	73	209 760 275	5	65 100 180	31,04 %
Spolu	709	1 572 943 177	161	481 942 652	30,64 %

Zdroj: ITMS

Pozn.: Suma zazmluvnených projektov zahŕňa aj projekty, ktoré boli mimoriadne ukončené.

Vo vyššie uvedenej tabuľke sú uvedené informácie o príspevku zazmluvnených projektov k HP MRK v rámci jednotlivých krajov, pričom zahŕňa zazmluvnené projekty, ktoré sú v realizácii a tiež projekty riadne ukončené. Z celkového počtu 709 zazmluvnených projektov bolo k 31.12.2013 zazmluvnených 161 projektov s nepriamym príspevkom k HP MRK, pričom výška zazmluvnených prostriedkov dosiahla 481 942 652 EUR (EÚ zdroje). Percento zazmluvnenia projektov s nepriamym príspevkom k HP MRK z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov je teda 30,64 %. Keďže ide o projekty

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

s nepriamym dopadom na HP MRK, ktorých aktivity nie sú priamo orientované na MRK, zazmluvnené prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie cieľov HP MRK, avšak ich vedľajší účinok vplýva na zlepšenie životných podmienok MRK v rámci .

V rámci uvedených projektov v sledovanom období došlo k čerpaniu finančných prostriedkov vo výške 290 082 527 EUR (EÚ zdroje) a v súhrne 330 707 041 EUR (zdroje EÚ+ŠR).

Tabuľka č. 85: Stav zazmluvnenia projektov LSKxP podľa NUTS III k 31.12.2013

Územie NUTS III	Alokácie LSKxP v OP (zdroje EÚ+ŠR)	Počet zazmluvnených projektov z LSKxP	Výška zazmluvnených prostriedkov z LSKxP (zdroje EÚ+ŠR)	% stav zazmluvnenia z alokácie LSKxP	Čerpanie NFP z alokácie LSKxP	% čerpanie NFP z alokácie LSKxP
	€	počet	€	%	€	%
A	B	C	D	E=D/B	F	G=F/B
Bratislavský	-	0	0	-	0	-
Trnavský	-	1	229 543	-	0	-
Trenčiansky	-	1	264 899	-	0	-
Nitriansky	-	2	722 364	-	0	-
Žilinský	-	0	0	-	0	-
Banskobystrický	-	1	270 705	-	0	-
Prešovský	-	0	0	-	0	-
Košický	-	1	1 858 787	-	0	-
Projekty nezaraďené do NUTS III	-	0	0	-	0	-
Spolu	-	6	3 346 297	-	0	-

Zdroj: ITMS

Pozn.: MŽP SR neeviduje alokácie LSKxP v OP podľa územia NUTS III, preto z uvedeného dôvodu nie je možné vyplniť stĺpec B, E a G.

Príklady dobrej praxe zrealizovaných projektov s nepriamym príspevkom k HP MRK sa nachádzajú v prílohe č. 10.

4.3 Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí

Rovnosť príležitostí je súčasťou pilierov Európskej stratégie zamestnanosti a Európskej rámcovej stratégie nediskriminácie a rovnakých príležitostí pre všetkých. Zvláštny dôraz sa kladie na princíp rodovej rovnosti (rovnosť príležitostí žien a mužov), ktorého naplnenie patrí k základnému cieľu Európskeho spoločenstva a ako taký patrí medzi hlavné ciele štrukturálnych fondov.

OP ŽP podporuje vytváranie rovnosti príležitostí v prístupe k environmentálnej infraštruktúre ako jednému z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich životné podmienky a životnú úroveň obyvateľstva a k priaznivému životnému prostrediu, právo na ktoré je jedným zo základných ústavných práv občanov SR. OP ŽP podporuje tvorbu súčastí environmentálnej infraštruktúry v oblasti ochrany vôd, ovzdušia, prírody a krajiny prostredníctvom nastavenia výberových kritérií spôsobom, ktorý zaručuje podporu aktivít smerujúcich k zlepšeniu prístupu znevýhodnených osôb k výsledkom projektov.

Koordinátorom horizontálnej priority rovnosť príležitostí (ďalej len „HP RP“) je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“), ktoré v súlade s uplatňovaním princípu partnerstva a s cieľom zabezpečenia koordinovaného postupu všetkých riadiacich orgánov pri implementácii HP RP zriadilo Pracovnú skupinu pre HP RP, ktorej členom je aj zástupca RO pre OP ŽP.

RO zverejňuje spolu s jednotlivými výzvami na predkladanie žiadostí o NFP ERDF alebo KF tzv. *Príručku pre žiadateľa* o nenávratný finančný príspevok, ktorá obsahuje informáciu o spôsobe, akým má žiadateľ v rámci žiadosti nadefinovať údaje potrebné pre posúdenie miery príspevku projektu k napĺňaniu horizontálnej priority rovnosť príležitostí.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Odborní hodnotitelia v rámci odborného hodnotenia žiadostí o NFP postupujú v súlade s Príručkou pre hodnotiteľov žiadostí o NFP ERDF alebo KF, v rámci ktorej je zapracovaná inštrukcia pre odborného hodnotiteľa k hodnoteniu HP RP. Špecifické kritéria v procese výberu žiadostí o NFP boli nastavené tak, aby sa posilnilo dosiahnutie cieľov HP RP.

Závažné nedostatky v informovaní žiadateľov a odborných hodnotiteľov o problematike HP RP v sledovanom období roka 2013 neboli zistené.

Hlavným cieľom HP RP je v zmysle NSRR zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie. Princíp sa uplatňuje pri každom projekte.

V súlade so systémom koordinácie implementácie HP RP pre programové obdobie 2007 – 2013 koordinátor horizontálnej priority pre rovnosť príležitostí v rámci prioritných osí 1 až 5 OP ŽP identifikoval ako relevantné nasledovné ciele HP RP:

cieľ 1.1:

- zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti žien na pracovnom trhu,
- zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a miere nezamestnanosti medzi ženami a mužmi.

cieľ 2.2:

- zvýšenie počtu bezbariérových a bezpečných prístupov k verejnej, sociálnej, vzdelanostnej, zdravotníckej infraštruktúre a infraštruktúre zamestnávateľov,
- zvýšenie dostupnosti ľudí so zdravotným postihnutím k informačným službám.

Vytvorený súbor ukazovateľov HP RP vo vzťahu k OP ŽP sa sleduje cez ITMS.

Riadiaci orgán pre OP ŽP aktívne spolupracuje s koordinátorom HP RP pri vypracovávaní hodnotiacich a výročných správ.

Tabuľka č. 86: Plnenie fyzických ukazovateľov HP RP na úrovni OP k 31.12.2013

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komentár ¹
Počet projektov s príspevkom k rovnosti príležitostí [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	55	154	198	193	243	N/A	N/A	248	248
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	210	210	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Hodnota projektov s príspevkom k rovnosti príležitostí [EUR]	Dosiahnutý výsledok	0	0	112 079 864	343 383 727	410 553 071	574 417 631	629 843 139	N/A	N/A	629 843 139	EÚ+ŠR +VZ
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	550 000 000	550 000 000	629 843 139
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet opatrení zabezpečujúcich bezpečný alebo bezbariérový prístup k výsledkom projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	1	19	20	20	21	N/A	N/A	21	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	25	25	24
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet znevýhodnených osôb využívajúcich výsledky projektu/ov [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	300	12 345	12 690	N/A	N/A	12 690	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	15 500	15 500	29 709
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Počet žien využívajúcich výsledky projekt [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	193	18 069	1213 738	1 726 629	1 388 753	N/A	N/A	1 388 753	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1 600 000	1 600 000	3 389 398
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Podiel počtu žien využívajúcich výsledky projektu na celkovom počte užívateľov (ženy + muži) výsledkov projektu	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0,67	54,1	49,24	N/A	N/A	49,24	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	50	50	49,30 %
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnené skupiny v dôsledku realizácie projektu [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	8	18	39	62	N/A	N/A	62	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	100	100	546
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Percentuálne zvýšenie zamestnanosti znevýhodnených skupín v dôsledku realizácie projektu [%]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	5,88	0,03	27,8	36,79	N/A	N/A	36,79	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	45	45	37,45 %
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest obsadených ženami [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	3	7	13	39	N/A	N/A	39	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	50	50	267
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Počet vytvorených pracovných miest obsadených mužmi [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	50	50	0
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Percentuálne zvýšenie zamestnanosti žien v dôsledku realizácie projektu [%]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0,8	0,3758	N/A	N/A	0,3758	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	20	20	37,58 %
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: RO, ITMS

1 - Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2013. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

Merané hodnoty ukazovateľov charakteru "počet projektov" predstavujú hodnoty zazmluvnených projektov (bez mimoriadne ukončených).

V prípade východiskových a cieľových hodnôt ukazovateľov HP RP v rámci OP ŽP ide o hodnoty len projektov OP ŽP s relevanciou k HP RP.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Plnenie cieľov HP RP na úrovni programu sa posudzuje prostredníctvom vykazovania a následnej analýzy ukazovateľov HP RP. Pokiaľ ide o implementáciu HP RP kumulatívne od začiatku programového obdobia, plnenie uvedených ukazovateľov je ovplyvňované najmä stavom projektu (schválený/zazmluvnený/v realizácii), ako aj čerpaním oprávnených výdavkov projektu. V roku 2013 bolo celkovo zazmluvnených 248 projektov s príspevkom HP RP. Každoročne narastá počet projektov a zvyšovanie hodnôt ukazovateľov očakávame aj v nasledujúcich rokoch.

Tabuľka č. 87: Stav zazmluvnenia projektov s príspevkom k HP RP podľa NUTS III k 31.12.2013

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EÚ zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP RP	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP RP (EÚ zdroje)	% zazmluvnenia k HP RP z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	18	79 199 108	4	16 294 674	20,57 %
Trnavský	75	146 140 568	26	32 307 081	22,11 %
Trenčiansky	65	173 158 027	34	123 545 306	71,35 %
Nitriansky	74	137 271 559	25	35 557 775	25,90 %
Žilinský	105	261 650 540	33	53 355 316	20,39 %
Banskobystrický	90	184 466 313	31	72 947 383	39,55 %
Prešovský	132	236 942 885	59	87 751 024	37,03 %
Košický	77	144 353 902	31	62 797 507	43,50 %
Projekty nezaraďené do NUTS III	73	209 760 275	5	9 950 888	4,74 %
Spolu	709	1 572 943 177	248	494 506 953	31,44 %

Zdroj: RO, ITMS

Pozn.: Suma zazmluvnených projektov zahŕňa aj projekty, ktoré boli mimoriadne ukončené.

K 31.12.2013 bol počet zazmluvnených projektov celkovo 709 v celkovej výške zazmluvnených prostriedkov 1 575 921 273 EUR (EÚ zdroje). V roku 2013 počet zazmluvnených projektov s príspevkom k HP RP bol 248, čo je oproti roku 2012 nárast o 29 %. Celková výška zazmluvnených prostriedkov s príspevkom HP RP (EÚ zdroje) dosiahla hodnotu 494 506 953 EUR, tzn. nárast o 11,64 % oproti roku 2012. Z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov OP ŽP, predstavuje výška zazmluvnených prostriedkov s príspevkom HP RP hodnotu 31,44 %. Ako vyplýva z tabuľky č. 84, najviac projektov s príspevkom k HP RP sa realizovalo v Prešovskom kraji a to 59 projektov v celkovej výške 236 942 885 EUR (EÚ zdroje), najmenej projektov sa realizovalo v Trnavskom kraji 26 projektov (celková výška zazmluvnených prostriedkov 146 140 568 EUR) a v Nitrianskom kraji 25 projektov (celková výška zazmluvnených prostriedkov 137 271 559 EUR). Projekty OP ŽP nemajú priamy dopad na HP RP, nakoľko aktivity nie sú priamo orientované na rovnosť príležitostí a zazmluvnené finančné prostriedky nebudú v plnej výške vynaložené na napĺňanie uvedeného cieľa.

Tabuľka č. 88: Zazmluvnené projekty s príspevkom k HP RP na úrovni OP a prioritných osí k 31.12.2013 (projekty sa uvádzajú kumulatívne)

Názov prioritnej osi	Počet projektov celkovo	Počet projektov s príspevkom k cieľom HP RP	Objem finančných prostriedkov projektov celkovo € (zdroje EÚ)	Objem finančných prostriedkov projektov s príspevkom k HP RP v € (zdroje EÚ)
1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd	161	37	819 693 763	168 598 836
2 Ochrana pred povodňami	101	27	123 149 630	26 005 337
3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	116	49	171 054 866	69 921 802
4 Odpadové hospodárstvo	269	130	358 833 317	215 849 645

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	46	5	56 096 199	14 131 333
6 Technická pomoc	16	0	44 115 401	0
7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému	0	0	0	0
Spolu za program	709	248	1 572 943 177	494 506 953

Zdroj: RO, ITMS

Pozn.: Suma zazmluvnených projektov zahŕňa aj projekty, ktoré boli mimoriadne ukončené.

Vo vyššie uvedených tabuľkách sú uvedené informácie o príspevku zazmluvnených projektov k HP RP v rámci jednotlivých krajov, z uvedených dôvodov zahŕňajú zazmluvnené projekty, ktoré sú v realizácii a tiež projekty ukončené. Na zvýšenie povedomia a informovanosti o rovnosti príležitostí a rodovej rovnosti v kontexte využívania štrukturálnej pomoci a zadefinovanie postupov uplatňovania príspevku k HP RP žiadatelia pri podávaní žiadosti o NFP počas celého projektového cyklu (pri monitorovaní, hodnotení) využívajú *Príručku uplatňovania rovnosti príležitostí v projektoch spolufinancovaných v EÚ*.

Zamestnanci a zamestnankyne zapojené do implementácie štrukturálnych fondov (RO, SORO, VÚC, atď.), ako aj odborní hodnotitelia a hodnotiteľky žiadostí o NFP využívajú Príručku uplatňovania horizontálnej priority rovnosti príležitostí v štrukturálnych fondoch.

Uvedené príručky sú dostupné na webovom sídle www.gender.gov.sk v sekcii HP RP/dokumenty.

4.4 Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj

Hlavným cieľom horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj (ďalej len „HP TUR“) je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu. Špecifické ciele HP TUR sú zamerané na štyri oblasti: zvýšenie ekonomickej prosperity, zvýšenie kvality životného prostredia, sociálnu solidaritu a inklúziu a vyrovnaný regionálny rozvoj.

Koordinátor HP TUR je zapojený do systému riadenia a kontroly ŠF a KF na úrovni NSRR v súlade s ustanoveniami nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a rozhodnutím vlády SR. Inštitucionálnym koordinátorom HP TUR je Úrad vlády SR, odbor prierezových priorít, ktorý v súlade s uplatňovaním princípu partnerstva a s cieľom zabezpečenia koordinovaného postupu všetkých RO pri implementácii HP TUR vedie Pracovnú skupinu pre HP TUR.

Tabuľka č. 89: Zasadnutia a aktivity Pracovnej skupiny pre HP TUR

Dátum	Dôvod	Závery
21.01.2013 rozhodovanie per-rollam 7/2013	aktualizácia prílohy č. 2 Systému koordinácie implementácie HP TUR na roky 2007 – 2013, verzia 6.3	príloha č. 2 Systému koordinácie implementácie HP IS na roky 2007 – 2013, verzia 6.3 bola schválená.
15.10.2013 rozhodovanie per-rollam 8/2013	aktualizácia Systému koordinácie implementácie HP TUR na roky 2007 – 2013, verzia 6.4	Systém koordinácie implementácie HP IS na roky 2007 – 2013, verzia 6.4 bol schválený.

Zdroj: koordinátor HP TUR, 2013

V období roku 2013 koordinátor zabezpečoval nasledovné úlohy súvisiace s implementáciou HP TUR:

Koordinačná a metodická činnosť

V I. polroku realizovalo KPMG Slovensko spol. s r.o. systémový vládny audit č. A 471, K 2991. Hlavným účelom a cieľom bolo získanie uistenia o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému pri implementácii HP TUR v auditovanom období 17.8.2010 – 7.2.2013. Z vládneho auditu vzišli tri odporúčania k zisteným nedostatkom nízkej závažnosti nesystémového a nefinančného charakteru:

- Ukladať k archivovaným elektronickým dokumentom na externom serveri OPP aj záznamy z elektronickej pošty potvrdzujúce zaslanie týchto dokumentov príslušným organizačným zložkám.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- Ak koordinátor HP na úrovni VÚC neposkytne súčinnosť a informácie k príprave výročnej správy o príspevku k HP v stanovenej lehote, informovať o tejto skutočnosti CKO a predsedu VÚC.
- Zmeniť nastavenie procesu kontroly výzvy na predkladanie ŽoNFP tak, aby kontrola podkladov k výzve bola podporená kontrolným zoznamom.

Koordinátor už v rámci prvého polroka 2013 splnil odporúčania, resp. vytvoril predpoklady pre plnenie odporúčaní. Všetky požiadavky auditu boli zapracované do Interného manuálu procedúr HP TUR verzia 8.1

Nadväzne na reorganizáciu štátnej správy koordinátor v r. 2013 pripravil aj ďalšiu aktualizáciu Interného manuálu procedúr, v. 8.2.

Koordinátor v spolupráci s CKO a gestormi budúcich OP aktívne participoval na príprave implementácie horizontálneho princípu TUR v budúcom období 2014 – 2020. Vyjadroval sa k nariadeniam politiky súdržnosti 2014 – 2020, k návrhom usmernení vyplývajúcim z prípravy budúceho programovacieho obdobia, k návrhom Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020, k návrhom jednotlivých častí Systému riadenia a kontroly EŠIF 2014 – 2020, k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, k zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja miest v budúcom období. Koordinátor spolupracoval v niektorých pracovných skupinách pre prípravu OP a ex-ante kondicionalít. Riaditeľ odboru koordinoval prípravu finálnej verzie Stratégie výskumu a vývoja pre inteligentnú špecializáciu SR na roky 2014 – 2020 (RIS 3 schválená vládou SR 13.11.2013) v skupine špecialistov, ktorú určila Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie. Odbor spolupracoval pri príprave podkladov na vypracovanie RIS 3, pripomienkoval návrhy Partnerskej dohody a OP s osobitným zreteľom na zabezpečenie synergie s RIS 3, podieľal sa na príprave ukazovateľov RIS 3. Koordinátor sa tiež aktívne zúčastňoval pracovných rokovaní v rámci Analýzy administratívnych kapacít a efektívnosti subjektov zodpovedných za EŠIF a administratívnych kapacít prijímateľov pomoci a priebežne pripomienkoval jednotlivé návrhy „Priebežnej správy 1. fázy a rámcového návrhu strategickej časti AK a efektívnosti subjektov zodpovedných za EŠIF a AK prijímateľov pomoci“. Koordinátor zaslal text do kapitoly horizontálny princíp TUR všetkým gestorom budúcich OP 2014 – 2020. Koordinátor pripravil tiež prvý návrh ukazovateľov relevantných pre HP TUR, ktorý sa nadväzne na úpravy pripravovaných OP priebežne spresňuje. Koordinátor sa aktívne podieľal aj na príprave rokovaní Rady vlády SR pre Partnerskú dohodu SR 2014 – 2020.

Monitorovanie

Koordinátori jednotlivých OP prostredníctvom ITMS monitorovali zazmluvnené projekty OP relevantné k HP TUR. Pritom využívali neverejnú časť ITMS (CORE) prostredníctvom definovanej role koordinátora HP7, ktorá umožňuje čítaciu funkciu informácií v ITMS. Na základe získaných informácií z ITMS jednotliví koordinátori vypracovali interný dokument monitorovania zazmluvnených projektov podľa príslušného OP. Tento dokument bol podkladom na zosúladenie informácií doručených z RO OP (Informácia o príspevku OP k HP a Výročná správa o vykonávaní OP). Súčasne bol podkladom na interné hodnotenie plnenia merateľných ukazovateľov a cieľov HP TUR za rok 2012. Nadväzne na výročné správy OP, k návrhom ktorých príslušní koordinátori poskytovali svoje stanovisko, a na výsledky vlastného monitorovania a hodnotenia koordinátor pripravil výročné správy HP TUR za rok 2012.

Koordinátor:

- zúčastňoval sa zasadnutí monitorovacích výborov a zaujímal stanoviská z pozície člena výboru;
- pripomienkoval a odsúhlasoval pripravované a následne aj zverejnené písomné vyzvania a výzvy OP (príručky pre žiadateľov, príručky pre hodnotiteľov, inštrukcie k aplikácii hodnotiacich kritérií, HaVK, relevantné ukazovatele HP TUR), revízie OP, PM;
- pripomienkoval a zaujímal stanoviská aj k iným materiálom relevantným pre oblasť ŠF a KF;
- zúčastnil sa na rôznych zasadnutiach a rozporových konaniach.

Hodnotenie

Zástupca koordinátora je stálym členom Pracovnej skupiny CKO pre hodnotenie a zúčastňoval sa jej zasadnutí. Nominovaný zástupca koordinátora v tejto skupine zabezpečuje úlohy súvisiace s hodnotením ako na úrovni koordinátora, tak i vo vzťahu k OP TP a CKO.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Koordinátor HP TUR ako prijímateľ NFP naďalej realizoval v 1. polroku 2013 projekt týkajúci sa hodnotenia zabezpečovaného externe: Strategické hodnotenie HP TUR 2011. V sledovanom období došlo k vlastnej realizácii hlavnej aktivity projektu – zhodnotenie vývoja HP TUR v súvislosti s prioritami EÚ a národnými prioritami v oblasti TUR. Výsledky hodnotenia boli publikované v hodnotiacej správe. Následne bola hodnotiaca správa zverejnená na webovom sídle koordinátora. Koordinátor v súlade s Plánom hodnotení HP TUR na programové obdobie 2007 – 2013, verzia 2.0 pripravoval v II. polroku 2013 ďalší návrh ŽoNFP pre externé hodnotenie pod pracovným názvom: Strategické hodnotenie HP TUR 2013, ktoré bude realizované v roku 2014.

Publicita a informovanosť

Zástupca koordinátora je členom Pracovnej skupiny pre publicitu a zúčastňoval sa jej zasadnutí. Informovanie a publicita bola zabezpečovaná aj aktualizáciou a zverejňovaním riadiacich dokumentov na webovom sídle <http://www.hpisahptur.gov.sk/> a poskytovaním telefonických a písomných informácií o implementácii HP TUR pre CKO, RO, SORO, koordinátorov HP VÚC a prijímateľov NFP. Koordinátor administruje aj ďalšie webové sídla: stratégia Európa 2020 - <http://www.eu2020.gov.sk/>, Rada vlády SR pre Partnerskú dohodu SR na roky 2014 – 2020 - <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/>, Dunajská stratégia - <http://dunajskastrategia.gov.sk/>.

Pre zabezpečenie informovania a publicity o cieľoch HP TUR a väzbách na jednotlivé stratégie a OP sa pracovníci odboru prierezových priorít svojimi príspevkami a prednáškami zúčastnili viacerých podujatí.

Iné aktivity OPP

Odbor prierezových priorít ÚV SR okrem koordinácie HP TUR plní aj funkciu národného spolukoordinátora stratégie Európa 2020. Pritom sa zameriava na zabezpečenie priemetu stratégie do ŠF a KF: dáva odporúčania k návrhom výročných správ OP, pripravuje kapitolu o príspevku k Lisabonskej agende/stratégii Európa 2020 do výročnej správy NSRR, prezentoval príspevok NSRR k stratégii na VII. zasadnutí Národného monitorovacieho výboru pre NSRR.

Odbor je ďalej koordinátorom Dunajskej stratégie, v rámci čoho realizoval napr. organizačno-technické zabezpečenie zasadnutí Konzultačnej skupiny pre dunajskú stratégiu, stretnutie s koordinátormi prioritnej oblasti PAC 10 Dunajskej stratégie, pripomienkovanie návrhu bukureštskej deklarácie a účasť na 2. výročnom fóre Dunajskej stratégie, pracovné stretnutie so zástupcami VÚVH k riešeniu problémov spojených s koordináciou prioritných oblastí 4 a 5.

Dosiahnutie cieľov a analýza dosiahnutého pokroku vo vzťahu k HP TUR

Spomedzi horizontálnych priorít, stanovených na úrovni NSRR SR na roky 2007 – 2013, je vo vzťahu k OP ŽP najviac významnou HP TUR, s podporou ktorej sú priamo prepojené ciele OP ŽP. Preto aj veľká časť projektov implementovaných v rámci OP ŽP prispieva k napĺňaniu cieľov HP TUR.

RO sa prostredníctvom svojho zástupcu aktívne podieľa na činnosti Pracovnej skupiny pre HP TUR (ďalej len „PS pre HP TUR“), ktorá je pre RO pre OP ŽP (rovnako ako pre riadiace orgány ostatných operačných programov) hlavným nástrojom na zabezpečenie súčinnosti s ÚV SR ako koordinátorom HP TUR pri implementácii tejto horizontálnej priority a zároveň pri jej uplatňovaní v procese riadenia a realizácie OP ŽP. V priebehu roka 2012 sa zástupca RO pre OP ŽP podieľal na činnosti PS pre HP TUR účasťou na jej zasadnutí, ako aj svojimi stanoviskami v rámci procesu aktualizácie základných dokumentov v oblasti implementácie HP TUR (v tabuľke č. 77).

V roku 2013 RO pre OP ŽP vypracoval a následne predložil koordinátorovi HP TUR Informáciu o príspevku OP ŽP k HP TUR, ako aj Výročnú správu o vykonávaní OP ŽP za rok 2012 na pripomienkovanie z pohľadu napĺňania cieľov HP TUR v rámci OP ŽP. Riadiaci orgán pre OP ŽP sa zasa podieľal na pripomienkovaní Výročnej správy HP TUR za rok 2012, ktorú vypracoval koordinátor HP TUR na základe podkladov jednotlivých OP, ako aj interných dokumentov koordinátora HP TUR z monitorovania jednotlivých OP z hľadiska projektov relevantných k HP TUR. Výročná správa HP TUR za rok 2012 bola koordinátorom HP TUR sfinalizovaná a zaslaná riadiacim orgánom OP, CKO a zverejnená na webovom sídle koordinátora.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Koordinátor HP TUR sa v sledovanom období zúčastňoval taktiež na zasadnutiach Monitorovacieho výboru pre OP ŽP, v rámci ktorých pripomienkoval prerokúvané podklady z pohľadu implementácie HP TUR, vrátane návrhu úprav hodnotiacich a výberových kritérií.

Pri charakteristike príspevku OP ŽP k plneniu cieľov a ukazovateľov HP TUR ako horizontálnej priority NSRR SR na roky 2007 – 2013 RO pre OP ŽP vychádza z charakteristiky cieľa HP TUR v kap. 4.3.5 NSRR, v súlade s ktorou je cieľom HP TUR zabezpečiť, aby výsledný efekt všetkých intervencií financovaných v rámci NSRR synergicky podporoval trvalo udržateľný rozvoj vo všetkých jeho zložkách, t.j. v environmentálnej, ekonomickej a sociálnej zložke.

Vo vzťahu k OP ŽP je HP TUR významnou z hľadiska jeho celkového zamerania i hlavného obsahu, čo priamo vyplýva i z globálneho cieľa OP ŽP, ktorého súčasťou je posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky TUR. Prioritné osi OP ŽP prispievajú k ochrane a zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, pričom OP ŽP ako celok prostredníctvom ich podpory prispieva k zachovaniu priaznivého životného prostredia pre budúce generácie.

Napriek tomu, že OP ŽP vzhľadom na jeho vyššie uvedený globálny cieľ, ako aj hlavné obsahové zameranie na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z environmentálneho acquis, prioritne prispieva k posilneniu environmentálneho piliera TUR, aktivity podporované v rámci OP ŽP prispievajú taktiež k realizácii ekonomického a sociálneho aspektu TUR.

Vo vzťahu k vyššie uvedeným témam OP ŽP výrazne prispieva k realizácii témy „zmena klímy a čistá energia“, a to najmä v rámci prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy. Aktivity, ktorých súčasťou sú opatrenia na zdrojoch znečisťovania ovzdušia (a to nielen inštalácia účinnejších odlučovacích zariadení, desulfurizačných zariadení atď., ale najmä zmena surovínovej základne s cieľom dosiahnuť nižší obsah/vznik emisií znečisťujúcich látok, zmena princípov technológie výroby, ktorej výsledkom je zníženie emisií), ako aj projekty zamerané na dosiahnutie výraznejšie nižších emisií (nad rámec požiadaviek vyplývajúcich zo smerníc EÚ) v porovnaní so štandardným stavom technológií predstavujúcich zdroje znečisťovania ovzdušia smerujú nielen k zlepšeniu kvality ovzdušia, ale zároveň tiež k zavádzaniu environmentálne priaznivých technológií, a tým k podpore udržateľného ekonomického rastu.

Rovnako je tomu aj v prípade aktivít zameraných na znížovanie emisií skleníkových plynov spolu so znížením emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania OZE.

Dôležitou súčasťou príspevku OP ŽP k napĺňaniu HP TUR je tiež príspevok OP ŽP k napĺňaniu horizontálnej priority TUR energetická efektívnosť. Primárne k napĺňaniu uvedenej horizontálnej priority prispievajú projekty v rámci prioritnej osi 3. Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy, avšak z dôvodu podporiť snahu žiadateľov o zvyšovanie energetickej efektívnosti a dosahovanie energetických úspor sa ukazovatele energetickej efektívnosti sledujú na úrovni viacerých prioritných osí OP ŽP (prioritných osí 1, 3, 4 a 5), keďže ich súčasťou je v určitej miere výstavba budov alebo zariadení.

Prioritná os 3 je zároveň príspevkom k realizácii témy „trvalo udržateľná doprava“, pretože v rámci nej sa podporujú tiež aktivity zamerané na zníženie emisií znečisťujúcich látok z verejnej dopravy (prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia), konkrétne plynofikácia autobusov verejnej dopravy a náhrada autobusovej verejnej dopravy trolejbusovou dopravou alebo električkovou dopravou).

Príspevkom k téme „trvalo udržateľná spotreba a výroba“ sú taktiež aktivity podporované v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, najmä v oblasti separovaného zberu odpadov, zhodnocovania odpadov a nakladania s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie. Uvedené aktivity majú okrem environmentálnych a výrazné ekonomické efekty, keďže napomáhajú nielen zníženiu surovínovej náročnosti ekonomiky, ale aj stimulovaniu rozvoja oblasti ekonomickej činnosti odpadové hospodárstvo.

Uvedené aktivity predstavujú zároveň príspevok k realizácii témy „zachovanie prírodných zdrojov a hospodárenie s nimi“. S podporou uvedenej témy veľmi úzko súvisí prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Významným príspevkom nielen k plneniu záväzkov SR vyplývajúcich z environmentálneho acquis, ale tiež k realizácii prioritnej témy „verejné zdravie“ sú aktivity v rámci prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, zamerané na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov, odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd, ale aj na zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd. Prínosom z hľadiska predchádzania ohrozeniu ľudského zdravia a života sú taktiež preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované v rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami prioritnej osi 7 Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému“.

Vybudovanie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry zároveň výrazne prispieva k realizácii sociálneho aspektu TUR. Vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou zvyšuje jeho atraktivnosť pre obyvateľstvo, zlepšuje podmienky života ľudí, má priaznivý vplyv na zdravotný stav populácie a životnú úroveň.

Tabuľka č. 90: Plnenie fyzických ukazovateľov HP TUR na úrovni OP k 31.12.2013

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Ko- mentár
Emisie skleníkových plynov (tis. ton CO ₂ ekv.) kontext	Dosiahnutý výsledok	48 395	49 001	44 690	45 382	44 698	42 710	N/A	N/A	N/A	42 710	Zdroj SHMÚ
	Cieľ ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	61 902	61 902	
	Východisko ²	51 046	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	51 046	
Miera zhodnocovania odpadov (%) kontext	Dosiahnutý výsledok	N/A	53%	49%	55%	48%	45%	N/A	N/A	N/A	45 %	Zdroj MŽP SR
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	60%	60 %	
	Východisko ²	44%	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	44%	
Percento obyvateľov napojených na ČOV (%) kontext	Dosiahnutý výsledok	56,7 %	57,4 %	57,9 %	58,9 %	58,9 %	62,4 %	N/A	N/A	N/A	62,4 %	Zdroj ŠÚ SR
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	81%	81 %	
	Východisko ²	54,1 %	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	54,1 %	
Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov (%) kontext	Dosiahnutý výsledok	86,62 %	86,3 %	86,3 %	86,6 %	86,9 %	87,0 %	N/A	N/A	N/A	87,0 %	Zdroj ŠÚ SR
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	91%	91 %	
	Východisko ²	85%	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	85 %	
Počet projektov s príspevkom k HP TUR (počet) výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	34	150	426	531	525	644	N/A	N/A	644	Riadne ukončené projekty 348
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	550	550	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Objem finančných prostriedkov	Dosiahnutý výsledok	0	36,6	264,85	826,53	1 022,8	1 171,8	1 336,4	N/A	N/A	1 336,4	EU zdroj: 1 336,4

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

projektov s príspevkom k HP TUR TUR (mil. EUR) výsledok	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1 712 ,9	1 712 ,9	COV: 1 765,02 mil. EUR
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: RO, ITMS

¹ Údaj podľa projekcií emisií skleníkových plynov SR – scenár s opatreniami, r. 2005. Podľa projekcií sa emisie skleníkových plynov s rastom HDP zvyšujú. Cieľom je preto spomalenie rastu emisií skleníkových plynov vo vzťahu k rastu HDP (decoupling).

² V prípade uvedených ukazovateľov ide o kontextové ukazovatele, ktorých oficiálne štatistické hodnoty za SR sú k dispozícii v roku n (t.j. v roku 2006, kedy sa vypracúval operačný program) iba spätne za rok n-2, preto v rámci OP ŽP boli východiskové hodnoty uvedených ukazovateľov stanovené za rok 2004

Príspevok OP ŽP k napĺňaniu jednotlivých vyššie uvedených ukazovateľov je uvedený v kapitole 2.1 Dosiahnutý výsledok a analýza dosiahnutého pokroku.

Emisie skleníkových plynov (tis. ton CO₂ ekv.)

Údaje reprezentujú celkové emisie skleníkových plynov bez papočítania zachytov sektora LULUCF vyjadrené v CO₂ ekvivalentoch. Zdrojom údajov je Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ). SHMÚ ako rozpočtová organizácia ministerstva predkladá ročne okrem Európskej komisie, Eurostatu a OSN výkazy o tvorbe emisií skleníkových plynov (GHG) za rok n-2 aj Štatistickému úradu SR (ŠÚ SR). Vypĺňajú sa za rok n-2 k 15. aprílu a zároveň sa vykonáva revízia údajov od roku 1990.

SHMÚ pri stanovení emisií skleníkových plynov postupuje podľa metodík návodov a príručiek zverejnených IPCC (t.j. Medzinárodný panel pre zmenu klímy). Metodiky a súvisiace dokumenty sú dostupné na webovom sídle IPCC: <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/index.html>.

Od roku 2013 je SHMÚ plne zodpovedný za plnenie reportovacích povinností v rámci nariadenia EP a Rady č. 691/2011 o environmentálnych ekonomických účtoch.

Miera zhodnocovania odpadov (%)

MŽP SR pri metodike výpočtu zahrnul do celkovej miery zhodnocovania aj komunálne odpady, keďže predmetom podpory v rámci OP ŽP, operačného cieľa 4.2 sú aj aktivity zamerané na zhodnocovanie komunálnych odpadov. V tomto prípade predstavuje hodnota ukazovateľa za rok 2012 celkovo 45 %. (Pokiaľ ide o oficiálne štatistické hodnoty uvádzané ŠÚ SR, hodnota miery zhodnocovania odpadov takmer 50 % predstavuje mieru zhodnocovania odpadov umiestnených na trh bez komunálnych odpadov.)

Percento obyvateľov napojených na ČOV (%)

Zdrojom údajov je ŠÚ SR. Na základe vzájomnej dohody medzi MŽP SR a ŠÚ SR sú od roku 2009 vykazované jednotné údaje v oblasti vôd.

Percento obyvateľov napojených na ČOV každoročne vykazuje postupný nárast, k čomu výrazne prispieva realizácia projektov schválených v rámci OP ŽP.

Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov (%)

Zdrojom údajov je ŠÚ SR. Na základe vzájomnej dohody medzi MŽP SR a ŠÚ SR sú od roku 2009 vykazované jednotné údaje v oblasti vôd.

Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodoch predstavoval v roku 2012 hodnotu 87 %, čo je postupný mierny nárast oproti predchádzajúcim rokom.

V rámci OP ŽP bolo ku koncu roka 2013 zazmluvnených celkovo 644 projektov s príspevkom k HP TUR (348 ukončených) s celkovou výškou zazmluvnených prostriedkov z fondov EÚ 1 336 404 068 EUR, čo predstavuje takmer 85 % z celkového objemu zazmluvnených projektov OP ŽP. Takýto stav celkového objemu zazmluvnených prostriedkov OP ŽP je v súlade s globálnym cieľom OP ŽP, ktorého súčasťou je posilnenie efektívnosti environmentálnej zložky TUR.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 91: Stav zazmluvnenia projektov s príspevkom k HP TUR podľa NUTS III k 31.12.2013

Územie NUTS III	Počet zazmluvnených projektov celkovo	Celková výška zazmluvnených prostriedkov v € (EU zdroje)	Počet zazmluvnených projektov s príspevkom HP TUR	Výška zazmluvnených prostriedkov v € s príspevkom HP TUR (EU zdroje)	% zazmluvnenia k HP TUR z celkového objemu zazmluvnených prostriedkov
A	B	C	D	E	F=E/C
Bratislavský	18	79 199 108	18	79 199 108	100,00 %
Trnavský	75	146 140 568	70	130 879 641	89,56 %
Trenčiansky	65	173 158 027	64	169 676 648	97,99 %
Nitriansky	74	137 271 559	71	110 609 401	80,58 %
Žilinský	105	261 650 540	98	213 840 819	81,73 %
Banskobystrický	90	184 466 313	76	150 794 201	81,75 %
Prešovský	132	236 942 885	130	211 846 094	89,41 %
Košický	77	144 353 902	76	142 940 695	99,02 %
Projekty nezaraďené do NUTS III	73	209 760 275	41	126 617 461	60,36 %
Spolu	709	1 572 943 177	644	1 336 404 068	84,96 %

Zdroj: RO, ITMS

Pozn.: Suma zazmluvnených projektov zahŕňa aj projekty, ktoré boli mimoriadne ukončené.

Vyššie uvedená tabuľka pojednáva o príspevku zazmluvnených projektov k HP TUR v rámci jednotlivých krajov. Najviac projektov s deklarovaným príspevkom k HP TUR sa v rámci OP ŽP realizovalo v Prešovskom (130) a Žilinskom kraji (98). Súvisí to pravdepodobne s celkovým a dlhodobým stavom environmentálnej infraštruktúry v týchto regiónoch a s potrebou investícií do opatrení implementovaných v rámci jednotlivých prioritných osí.

Na úrovni jednotlivých prioritných osí OP ŽP sa TUR ako horizontálna priorita premieta do ich cieľov, ako aj očakávaných dopadov realizácie aktivít, podporovaných v ich rámci. Všetky prioritné osi boli identifikované ako relevantné, t.j. prínosné, pre napĺňanie cieľov HP TUR. Čo sa týka ukazovateľov HP TUR, jednotlivé RO môžu v súlade so schváleným Systémom koordinácie a implementácie HP TUR okrem ukazovateľov HP TUR uvedených v prílohe č. 2 zároveň sledovať ako relevantné pre HP TUR na úrovni príslušného operačného programu aj ďalšie ukazovatele, ktoré si dohodnú s koordinátorom HP TUR. Keďže prevažná časť aktivít podporovaných v rámci OP ŽP priamo prispieva k podpore TUR, RO pre OP ŽP pri sledovaní príspevku OP ŽP k napĺňaniu cieľov HP TUR využíva aj ďalšie ukazovatele, ktoré sú súčasťou súboru projektových ukazovateľov stanovených v rámci OP ŽP. Súbor projektových ukazovateľov HP TUR v rámci OP ŽP bol vzájomne dohodnutý medzi RO pre OP ŽP a koordinátorom HP TUR - ÚV SR, odbor prierezových priorít, ktorým bol tento súbor ukazovateľov HP TUR zároveň odsúhlasený. Súbor ukazovateľov projektových ukazovateľov HP TUR v členení podľa jednotlivých prioritných osí OP ŽP je súčasťou príručky pre žiadateľa.

Dôležitou súčasťou príspevku OP ŽP k napĺňaniu HP TUR je tiež príspevok OP ŽP k napĺňaniu ukazovateľov HP TUR, týkajúcich sa energetickej efektívnosti. V prípade, ak projekt v rámci HP TUR prispieva tiež k zvyšovaniu energetickej efektívnosti, žiadateľ je povinný k ním indikovaným projektovým ukazovateľom HP TUR doplniť taktiež minimálne jeden z ukazovateľov, slúžiacich na sledovanie energetickej efektívnosti, ktorými sú: zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci OZE; zateplená plocha; ročné úspory energie realizovaním projektu. Hodnoty uvedených ukazovateľov sa vykazujú kumulatívne za všetky prioritné osi OP ŽP, avšak žiadateľ pri výbere ukazovateľa energetickej efektívnosti postupuje podľa príslušnej tabuľky v príručke pre žiadateľa, ktorá pre každý z troch uvedených ukazovateľov stanovuje, pre aké operačné ciele sú relevantné.

V prípade ukazovateľa „Novovytvorené pracovné miesta“ ide o čistý prírastok pracovných miest v subjekte prijímateľa za sledované obdobie. V rámci projektov, bolo k 31.12.2013 vytvorených 89 pracovných miest.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Tabuľka č. 92: Plnenie fyzických ukazovateľov HP TUR na úrovni prioritnej osi k 31.12.2013

Ukazovatele		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu	Komen- tár ²
Prioritná os 1 - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd												
Počet ekviva- lentných obyvateľov napojených na novovy- budovanú kanalizačnú sieť [počet] výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	487	1 890	13 883	N/A	N/A	13 883	266 309
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	335 991	335 991	
	Východisko	4 696	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	4 696	
Počet novovytvo- rených pracovných miest (počet) dopad	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	13 po ukončení realizácie všetkých projektov
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	200	200	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	
Prioritná os 2 - Ochrana pred povodňami												
Plocha územia so zabezpe- čenou protipovod- ňovou ochranou [km ²] výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	3,05	3,141	0,257	35,304	160,85	N/A	N/A	160,85	860,48
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5 987	5 987	
	Východisko	5 800	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5 800	
Počet novovytvo- rených pracovných miest (počet) dopad	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	5 po ukončení realizácie všetkých projektov
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	24	24	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	
Prioritná os 3 - Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy												
Zníženie emisí skleníkových plynov na CO ₂ - [tis.ton] výstup	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0,261	8,688	29,549	N/A	N/A	29,549	34,817
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	212	212	
	Východisko	124	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	124	
Počet novovytvo- rených pracovných miest (počet) dopad	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	5	7	N/A	N/A	7	8 po ukončení realizácie všetkých projektov
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	65	65	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Prioritná os 4 - Odpadové hospodárstvo												
Počet uzavretých a zrekultivovaných skládok odpadu [počet] výstup	Dosiahnutý výsledok	0	0	5	20	31	44	46	N/A	N/A	46	49
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	56	56	
	Východisko	24	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	24	
Množstvo materiálovo zhodnotených odpadov [t/rok] výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	7 000	33 954	37 585	168 175	315 051	N/A	N/A	315 051	914 534
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	185 000	185 000	
	Východisko	105 000	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	105 000	
Počet novovytvorených pracovných miest (počet) dopad	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	39	82	N/A	N/A	82	130 po ukončení realizácie všetkých projektov
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	105	105	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	
Prioritná os 5 - Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny												
Počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia [počet] výstup	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	54
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	225	225	
	Východisko	7	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	7	
Počet novovytvorených pracovných miest (počet) dopad	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	0 po ukončení realizácie všetkých projektov
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3	3	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	
Prioritná os 7 – Budovanie povodňového varovného a predpovedného systému												
Počet vydaných hydrologický predpovedí, varovaní a výstrah [počet] výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	1 schválený projekt, zazmluvnený v decembri 2013 (v ITMS sa zmena prejavila v januári 2014)
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	13 440	13 440	
	Východisko	7 200	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	7 200	
Počet inštitúcií napojených na POVAPSYS [počet]	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	3	3	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

výsledok	Východisko	1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	
Počet novovytvorených pracovných miest (počet dopad)	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	0	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	1	1	
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	
PO 3, 5												
Zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie [MW] výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	2,005	9,315	9,805	10,45	N/A	N/A	10,45	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	190	190	14,455
	Východisko	95	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	95	
PO 1, 3, 4, 5												
Zateplená plocha [m ²] výsledok	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	1 405 ,8	2 729 ,92	3 028 ,62	4 589 ,62	N/A	N/A	4 589 ,62	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	2 500	2 500	26 458
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	
Ročné úspory energie realizovaním projektu/ Úspora energie [GJ/rok] dopad	Dosiahnutý výsledok	0	0	0	0	0	636	63 353	N/A	N/A	63 353	
	Cieľ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	30x 10 ³	30x 10 ³	87 390,7
	Východisko	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	

Zdroj: RO, ITMS

Uvedené hodnoty ukazovateľov vrátane východiskových a cieľových sú vykazované len pre projekty OP ŽP s relevanciou k HP TUR. V prípade, že hodnoty „dosiahnutý výsledok“ vyššie uvedených ukazovateľov sú menšie než hodnoty ukazovateľov, ktoré sa vykazujú na úrovni OP ŽP, je to z dôvodu, že v prípade vyššie uvedených ukazovateľov ide o hodnoty len tých projektov, ktoré si vykazovali relevanciu k HP TUR.

1- Cieľová hodnota zadefinovaná pre všetky prioritné osi operačného programu SPOLU pre ukazovatele: zateplená plocha, ročné úspory energie realizovaním projektu/úspora energie a zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie

² - Údaj obsahuje deklarovanú cieľovú hodnotu projektov v zmysle zmluvy o NFP k 31.12.2013. Hodnota ukazovateľa dopadu na úrovni projektov sa vykazuje na základe následných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané rok po skončení realizácie projektu. Hodnota ukazovateľa výsledku na úrovni projektov sa vykazuje na základe záverečných monitorovacích správ, ktoré sú predkladané po skončení realizácie projektu. V súčasnosti prebieha realizácia projektov.

Prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd prispieva – podobne ako všetky ďalšie prioritné osi OP ŽP – k plneniu špecifického cieľa 2. Zvýšenie kvality životného prostredia, predovšetkým k zníženiu znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Veľmi významný je z tohto hľadiska najmä prínos aktivít v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z legislatívy EÚ a s tým súvisiacimi záväzkami SR, týkajúcimi sa splnenia prechodných období na jej implementáciu tak, ako sú zakotvené v Zmluve o pristúpení k EÚ. Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd významnou mierou prispieva k zníženiu znečistenia vodných tokov, k zníženiu obsahu škodlivých látok v povrchových vodách a v konečnom

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

dôsledku tiež zlepšeniu podmienok na zachovanie biodiverzity organizmov žijúcich vo vodnom prostredí. Aktivity v oblasti dobudovania a skvalitnenia stavu infraštruktúry v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, ako aj podpora monitorovania stavu povrchových a podzemných vôd prispievajú k racionálnemu využívaniu vodných zdrojov, ktoré patrí medzi ďalšie čiastkové ciele v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia.

Ako už bolo zmienené v texte vyššie, aktivity v rámci prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, zamerané na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov, odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd, ale aj na zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd zároveň prispievajú k zabezpečeniu ochrany zdravia obyvateľstva, čo je jedným z čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 3 Sociálna solidarita a inklúzia. Zlepšenie vybavenosti územia infraštruktúrou verejných vodovodov s kanalizácií má taktiež priaznivý dopad na zlepšenie posilnenia znevýhodnených a marginalizovaných skupín obyvateľstva žijúcich na danom území.

Vybavenosť územia environmentálnou infraštruktúrou v oblasti zásobovania pitnou vodou a odvádzania odpadových vôd celkovo zvyšuje jeho atraktivnosť pre investorov, ako aj obyvateľstvo, zlepšuje podmienky života ľudí a vytvára priestor pre rozvoj podnikateľských aktivít. Tým prioritná os 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd prispieva k posilneniu celkového ekonomického, sociálneho a kultúrneho potenciálu regiónov, a teda k napĺňaniu jedného z dôležitých čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 4 Vyrovnaný regionálny rozvoj.

Prioritná os 2 Ochrana pred povodňami je zameraná predovšetkým na realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami s cieľom eliminovať alebo zmierniť škody na životnom prostredí, zdraví obyvateľstva, majetku občanov, štátu, verejných a podnikateľských subjektov, spôsobené povodňami. prioritná os 2 preventívnym charakterom svojich opatrení prispieva k napĺňaniu špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia a prostredníctvom predchádzania ohrozeniu ľudského zdravia a života v prípade povodní aj k zabezpečeniu ochrany zdravia obyvateľstva, čo je jedným z čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 3 Sociálna solidarita a inklúzia.

Príspevok prioritnej osi 3 Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy k napĺňaniu čiastkových cieľov HP TUR smeruje k podpore čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 1 Zvýšenie ekonomickej prosperity a špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia. Vo vzťahu k špecifickému cieľu HP TUR č. 1 sa prioritná os č. 3 vyznačuje predovšetkým príspevkom k zvýšeniu využívania obnoviteľných zdrojov energie a znižovaniu energetickej náročnosti hospodárstva, ktorý sa dosahuje podporou aktivít zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok najmä v oblasti výroby tepla prostredníctvom zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania OZE.

Všetky aktivity podporované v rámci prioritnej osi 3, či už ide o opatrenia na zdrojoch znečisťovania ovzdušia (inštalácia účinnejších odľučovacích zariadení, desulfurizačných zariadení atď., zmena surovinovej základne výroby s cieľom dosiahnuť nižší obsah/vznik emisií znečisťujúcich látok, zmena princípu technológie výroby, ktorej výsledkom je zníženie emisií), aktivity zamerané na znižovanie emisií znečisťujúcich látok z prostriedkov verejnej dopravy (plynifikácia autobusov, náhrada autobusov električkami alebo trolejbusmi prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia) alebo projekty zmeny palivovej základne energetických zdrojov najmä v oblasti výroby tepla v prospech využívania nízko emisných alebo OZE významnou mierou prispievajú k napĺňaniu špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia, konkrétne k zlepšeniu kvality ovzdušia a zmierneniu dôsledkov zmeny klímy. Problematika zlepšenia kvality ovzdušia a predchádzania nepriaznivým dôsledkom klimatických zmien je zároveň jednou z prioritných oblastí kohéznej a environmentálnej politiky EÚ.

Aktivity podporované v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo, najmä v oblasti separovaného zberu odpadov, zhodnocovania odpadov (ich recykláciou a materiálovým a energetickým využitím) majú pozitívne environmentálne a ekonomické efekty. Z environmentálneho hľadiska prispievajú k racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, čo je jeden z dôležitých čiastkových cieľov v rámci špecifického cieľa HP TUR č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia. K napĺňaniu uvedeného

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

špecifického cieľa HP TUR, konkrétne čiastkového cieľa zníženie znečisťovania zložiek životného prostredia prispievajú tiež aktivity v oblasti uzatvárania a rekultivácie skládok odpadov.

Ekonomickeý efekt aktivít podporovaných v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo sa prejavuje predovšetkým znižovaním surovínovej náročnosti hospodárstva, čím uvedená prioritná os prispieva k napĺňaniu špecifického cieľa HP TUR č. 1 Zvýšenie ekonomickej prosperity.

Prioritná os 5 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny je zameraná na dobudovanie sústavy chránených území NATURA 2000 a zachovanie priaznivého stavu druhov a biotopov európskeho významu, čím v rámci špecifických cieľov HP TUR prispieva k plneniu najmä cieľa č. 2 Zvýšenie kvality životného prostredia a preto priamo neprispieva k tvorbe nových pracovných miest.

Samotné plnenie vyššie uvedených ukazovateľov ovplyvňuje predovšetkým realizácia stavu projektov, ako aj čerpanie oprávnených výdavkov projektu. Na základe tejto skutočnosti možno teda predpokladať neustále zvyšovanie hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

Ako vyplýva z údajov uvedených v komentári vo vyššie uvedenej tabuľke, v prípade niektorých ukazovateľov stanovených v SKI HP TUR vo vzťahu k jednotlivým prioritným osiam OP ŽP (ako napr. množstvo materiálovo zhodnotených odpadov; zateplená plocha) už v súčasnosti ich deklarovaná cieľová hodnota v zmysle zmlúv o NFP uzavretých k 31.12.2013 prevyšuje plánovanú cieľovú hodnotu. V prípade ostatných ukazovateľov, s výnimkou ukazovateľa počet realizovaných dokumentov starostlivosti o územia, možno s prihliadnutím na ich deklarované cieľové hodnoty v súčasnom štádiu implementácie OP ŽP (v zmysle zmlúv o NFP uzavretých k 31.12.2013) predpokladať, že ich stanovené cieľové hodnoty budú dosiahnuté.

S cieľom zabezpečiť sledovanie napĺňania ukazovateľov HP TUR bude RO pre OP ŽP v prípade všetkých projektov, ktoré boli hodnotené ako projekty s pozitívnym príspevkom k napĺňaniu cieľov HP TUR, vyžadovať od prijímateľov aj dôsledné vykazovanie hodnôt ukazovateľov HP TUR v rámci monitorovacích správ.

5. VEĽKÉ PROJEKTY

Monitorovací výbor pre OP ŽP na svojom 11. zasadnutí schválil zmenu zoznamu veľkých projektov pre OP ŽP. Schválený zoznam obsahoval 8 veľkých projektov (pozri tabuľka nižšie).

Dňa 31.01.2013 žiadateľ Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. stiahol žiadosť o NFP veľkého projektu „Prievidza - sústava na odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd“, a zároveň požiadal o vyradenie projektu zo zoznamu veľkých projektov. Na základe uvedenej požiadavky bol pripravený aktualizovaný indikatívny zoznam veľkých projektov, ktorý obsahoval 8 veľkých projektov pripravovaných v rámci prioritnej osi 1, a ktorý bol členmi Monitorovacieho výboru pre OP ŽP na 11. zasadnutí v dňoch 20. – 21.06.2013 schválený.

Tabuľka č. 93: Aktualizovaný zoznam veľkých projektov s uvedením ich stavu k 31.12.2013

P. č.	Názov projektu	Žiadateľ	Zaslanie EK	Prehľad prerušení	Schválenie EK
1.	SKK Ružomberok a ČOV Liptovská Teplá, Liptovské Sliače	VSR, a.s.	04.05.2010	I. prerušenie 07.09.2010, odpoveď RO 30.11.2010 II. prerušenie 22.03.2011, odpoveď RO 12.07.2011	16.02.2012
2.	Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Ilava	PoVS, a.s.	03.09.2010	I. prerušenie 23.11.2010, odpoveď RO 29.03.2011 II. prerušenie 27.07.2011, odpoveď RO 26.10.2011 III. prerušenie 08.02.2012, odpoveď RO 01.03.2012 IV. prerušenie 19.03.2012, odpoveď RO 13.04.2012 V. prerušenie 07.05.2012, odpoveď RO 18.05.2012	16.07.2012
3.	Intenzifikácia ČOV, odkanalizovanie a zásobovanie pitnou vodou v Trenčianskom regióne	TVaK, a.s.	21.09.2010	I. prerušenie 02.02. 2011, odpoveď RO 17.05.2011 II. prerušenie 13.09.2011, odpoveď RO 05.12.2011 III. prerušenie 06.02. 2012, odpoveď RO 20.02.2012 IV. prerušenie 02.04. 2012, odpoveď RO 13.04.2012 V. prerušenie 07.05. 2012, odpoveď RO 18.05.2012	03.07.2012
4.	Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, 2. etapa	OVS, a.s.	20.04.2011	I. prerušenie 03.10.2011, odpoveď RO 27.02.2012 II. prerušenie 07.06.2012, odpoveď RO 18.07.2012	14.11.2012

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

5.	ČOV sever – rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Topoľčany	ZsVS, a.s.	10.05.2011	I. prerušenie 03.10.2011, odpoveď RO 21.12.2011 II. prerušenie 21.06.2012, odpoveď RO 26.06.2012	03.08.2012
6.	Podunajsko – odkanalizovanie podunajskej časti bratislavského regiónu	BVS, a.s.	13.10.2011	I. prerušenie 10.02.2012, odpoveď RO 21.03.2012 II. prerušenie 27.06.2012, odpoveď RO 25.09.2012	31.01.2013
7.	Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Bytča	SeVaK, a.s.	02.04.2013	I. prerušenie 28.06.2013, odpoveď RO 22.10.2013	-
8.	Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Bodva	VVS, a.s.	25.06.2013	17.07.2013 žiadosť vrátená 22.08.2013 žiadosť opätovne predložená I. prerušenie 11.10.2013, odpoveď RO 19.12.2013	-

Zdroj: RO

U všetkých ôsmich veľkých projektov bola úspešne ukončená fáza prípravy, t.j. boli schválené štúdie uskutočniteľnosti a návrhy žiadostí o potvrdenie pomoci a taktiež pri všetkých boli predložené žiadosti o NFP, ktoré splnili podmienky poskytnutia pomoci a príslušné žiadosti o potvrdenie pomoci boli zaslané na schválenie EK. Zo zaslaných žiadostí o potvrdenie pomoci bolo 6 schválených (1. Ružomberok, 2. Ilava, 3. Trenčín, 4. ČOV sever, 5. Orava 2.etapa a 6. Podunajsko) a dve žiadosti boli k 31.12.2013 v procese posudzovania (7. Bytča a 8. Bodva).

Podrobnejší popis stavu implementácie jednotlivých veľkých projektov aktualizovaný na základe schválenej dokumentácie je uvedený v Prílohe č. 8.

Na asistenciu pri príprave žiadostí o NFP pre veľké projekty je využívaná iniciatíva JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), ktorá je hlavnou spoločnou iniciatívou Európskej investičnej banky (EIB), Európskej komisie (DG REGIO) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBRD), ktorej základným cieľom je podpora členských štátov EÚ, predovšetkým nových členských štátov v strednej a východnej Európe, pri čerpaní prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 - 2013.

Akčný plán JASPERS na rok 2013, v ktorom boli zaradené 3 veľké projekty (Bytča, Bodva a nový projekt protipovodňovej ochrany – zvýšenie intervenčnej kapacity), bol podpísaný dňa 04.09.2013.

V priebehu roka 2013 sa uskutočnili stretnutia zástupcov iniciatívy JASPERS, RO a zástupcov RO z členských krajín EÚ (ČR, HU, PL), ktorých cieľom bola výmena skúseností z prípravy a schvaľovania veľkých projektov v súčasnom programovom období a príprava na nasledujúce programové obdobie.

Realizácia veľkých projektov v rámci OP ŽP ako finančného zdroja taktiež pre skvalitnenie vodohospodárskej infraštruktúry prispeje k zabezpečeniu bezproblémového zásobovania obyvateľov kvalitnou pitnou vodou a k efektívnemu zneškodňovaniu odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie. Bezpečné odvádzanie a čistenie odpadových vôd je jedným z významných faktorov ochrany vôd pred znečistením smerujúcim k naplneniu cieľa Rámcovej smernice o vode dosiahnuť dobrý ekologický stav vôd do roku 2015.

Veľké projekty predstavujú taktiež významný článok pri napĺňaní záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení k EÚ, t.j. stanovených prechodných období na implementáciu smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Naplnenie uvedených cieľov a záväzkov SR bolo premietnuté do strategických dokumentov ako Národný program Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES, Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Vodný plán Slovenska, ktoré sú východiskovými dokumentmi pri napĺňaní operačných cieľov 1.1 a 1.2 OP ŽP.

Stav napĺňania jednotlivých cieľov, a tým plnenia vyššie uvedených priorít bude monitorovaný prostredníctvom napĺňania relevantných ukazovateľov projektu počas jeho samotnej implementácie

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

ako aj k termínu ukončenia. Prehľad hodnôt ukazovateľov, ktoré sa plánujú dosiahnuť realizáciou veľkých projektov je uvedený v Prílohe č. 8 Stav implementácie veľkých projektov.

Naplnením uvedených cieľov a záväzkov SR, ktoré sú premietnuté do uvedených strategických dokumentov, sa dosiahne predovšetkým zvýšená ochrana a zlepšenie stavu prírodných zdrojov vôd, vodných ekosystémov, komplexné riešenie ekologických a vodohospodárskych záujmov, zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva, čo v konečnom dôsledku bude mať pozitívny vplyv na samotný rozvoj regiónov a celej spoločnosti.

5.1 Environmentálne projekty s celkovými investičnými nákladmi od 25 mil. do 50 mil. €

Pri projektoch, u ktorých bola príprava ukončená z dôvodu zmeny hranice pre veľké projekty z 25 na 50 miliónov EUR (4 projekty), boli žiadatelia informovaní o možnosti predložiť projekty v rámci zverejnených výziev na predkladanie žiadostí o NFP pre projekty do 50 miliónov EUR.

V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené podrobnosti o aktuálnom stave projektov:

Tabuľka č. 94: Stav implementácie projektov k 31.12.2013

Názov projektu:	Zásobovanie a odkanalizovanie okresu Púchov – I. etapa
Prijímateľ:	Považská vodárenská spoločnosť, a.s.
Stav implementácie:	ŽoNFP posudzovaná – kritéria oprávnenosti splnené
Rozpočet v €:	24 519 191,83
Finančná realizácia:	N/A
Plnenie ukazovateľov:	N/A
Názov projektu:	Kanalizácia a ČOV Zlaté Moravce
Prijímateľ:	Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
Stav implementácie:	Projekt v realizácii
Rozpočet v €:	21 986 576,75
Finančná realizácia:	0
Plnenie ukazovateľov:	0
Názov projektu:	Kanalizácia a ČOV Sereď
Prijímateľ:	Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
Stav implementácie:	Projekt v realizácii
Rozpočet v €:	14 948 374,06
Finančná realizácia:	0
Plnenie ukazovateľov:	0
Názov projektu:	Valalíky, Geča - kanalizácia
Prijímateľ:	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice
Stav implementácie:	ŽoNFP posudzovaná – kritéria oprávnenosti splnené
Rozpočet v €:	12 192 377,40
Finančná realizácia:	N/A
Plnenie ukazovateľov:	N/A

Zdroj: RO

V tabuľke nižšie sú uvedené podrobnosti o dôvodoch neschválenia zvyšných podaných projektov.

Tabuľka č. 95: Dôvody neschválenia projektov

Názov projektu:	Dobudovanie kanalizačného systému v regióne Trnava a Piešťany
Prijímateľ:	Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s.
Stav implementácie:	Kontrola formálnej správnosti ukončená - zamietnutá na kontrole úplnosti
Rozpočet v €:	N/A
Finančná realizácia:	N/A

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Plnenie ukazovateľov:	N/A
Názov projektu:	Topoľčianky - dobudovanie kanalizácie
Prijímateľ:	Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
Stav implementácie:	ŽoNFP neschválená – nedostatočná výška alokácie
Rozpočet v €:	N/A
Finančná realizácia:	N/A
Plnenie ukazovateľov:	N/A
Názov projektu:	Vyšná Hutka, Nižná Hutka - skupinový vodovod
Prijímateľ:	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice
Stav implementácie:	ŽoNFP neschválená – nedostatočná výška alokácie
Rozpočet v €:	N/A
Finančná realizácia:	N/A
Plnenie ukazovateľov:	N/A

Zdroj: RO

6. TECHNICKÁ POMOC

V zmysle čl. 46 všeobecného nariadenia, s cieľom zabezpečenia vysokej kvality realizácie operačného programu a jeho prioritných osí, môžu RO na všetkých úrovniach riadiacich štruktúr využívať finančné prostriedky v rámci technickej pomoci jednotlivých OP na podporu vykonávaných činností a funkcií týkajúcich sa riadenia a kontroly pomoci zo ŠF a KF v rámci daného OP, t. j. súvisiacich s prípravou, riadením, monitorovaním, hodnotením, informovaním, kontrolou a auditom spolu s činnosťami na posilnenie administratívnych kapacít v súvislosti so získaním a udrжанím potrebných dostatočne erudovaných ľudských zdrojov, zabezpečením ich profesionálneho rastu a nevyhnutných odborných podkladov a adekvátnych podmienok pre ich kvalitné rozhodovanie.

Prehľadom využitia prostriedkov technickej pomoci v rámci OP ŽP podľa jednotlivých prioritných činností sa zaoberá nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 96: Prehľad využitia prostriedkov technickej pomoci podľa prioritných činností k 31.12.2013

Prioritné činnosti	Zazmluvnená suma (EÚ zdroje)		
	v €	ako % z alokácie na TP programu	ako % z celkovej zazmluvnenej sumy na TP programu
Školenia, monitorovacie, pracovné, koordinačné skupiny, výbory a komisie	2 179 005,64	4,48 %	4,94 %
Hodnotenie a štúdie	213 426,15	0,44 %	0,48 %
Informovanie a publicita	9 099 053,82	18,72 %	20,63 %
Mzdy	28 715 297,08	59,08 %	65,09 %
Prevádzkové činnosti a cestovné náhrady	682 197,42	1,40 %	1,55 %
Technické vybavenie (hardvér, softvér, nábytok, autá a pod.)	2 251 711,78	4,63 %	5,10 %
Ostatné (všeobecné a špeciálne služby)	974 709,05	2,01 %	2,21 %
Spolu	44 115 400,94	90,77%	100,00%

Zdroj: RO, ITMS

Vyššie uvedená tabuľka rozoberá využitie prostriedkov technickej pomoci, z uvedených dôvodov zahŕňa zazmluvnené projekty, ktoré sú v realizácii a tiež projekty ukončené. Z celkovej alokácie na prioritnú os 6 v sume 48 600 000 EUR (zdroje EÚ) bolo k 31.12.2013 zazmluvnených takmer 91 % finančných prostriedkov, v rámci toho takmer 60 % finančných prostriedkov bolo použitých na mzdy, 18,7 % na činnosti informovania a publicity, približne 4,5 % na školenia, monitorovanie, pracovné,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

koordináčnej skupiny, výbory a komisie a na technické vybavenie, 1,4 % na prevádzkové činnosti a cestovné náhrady a 0,44 % na činnosti hodnotenia a štúdie. Pre ostatné všeobecné a špeciálne služby bolo ku koncu sledovaného obdobia zazmluvnených viac ako 2 % finančných prostriedkov.

Aktivity financované prostredníctvom prioritnej osi 6 na úrovni administratívnych kapacít riadiaceho orgánu sú uvedené v časti 2.8 Administratívne kapacity, aktivity na úrovni žiadateľov a prijímateľov sú uvedené v časti 7. Informovanosť a publicita.

Ďalšie informácie o stave fyzického pokroku, finančnej implementácii prioritnej osi 6 Technická pomoc, ako aj faktory ovplyvňujúce jej implementáciu sú uvedené v časti 3.6 správy.

7. INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA

V súlade s článkom 69 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 má členský štát zabezpečovať poskytovanie informácií o projektoch a programoch spolufinancovaných z fondov EÚ a ich publicitu. Tieto informácie majú byť adresované občanom EÚ a prijímateľom pomoci s cieľom zdôrazniť úlohu EÚ a zabezpečiť transparentnosť pomoci z fondov a realizované v súlade s pravidlami tohto nariadenia prijatými EK.

Včasná a korektná informovanosť a publicita prispievajú k transparentnej implementácii regionálnej a kohéznej politiky EÚ. Podporuje modernizáciu a stratégiu rastu európskej ekonomiky a v dôsledku toho sa podieľa na šírení myšlienky harmonického, trvalo udržateľného a solidárneho rozvoja členských štátov EÚ. Predpokladom úspešnej realizácie politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti v Slovenskej republike (ďalej „SR“) je poskytovanie kvalitných informácií o možnostiach využitia finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu Európskej únie, pričom cieľom je tiež zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek pre informovanie a publicitu v súlade s relevantnými kľúčovými dokumentmi na úrovni EÚ aj SR.

RO v tejto súvislosti spracoval Komunikačný plán Operačného programu Životné prostredie pre programové obdobie 2007 – 2013 (ďalej „KoP OP ŽP“), ktorý predstavuje plán pre informovanie všetkých cieľových skupín. V ňom sú uvedené aktivity a opatrenia v oblasti informovania a publicity na všetkých úrovniach implementácie s použitím širokého spektra nástrojov komunikácie na jednotlivých stupňoch implementácie OP ŽP v programovom období 2007 – 2013. Táto informačno-komunikačná stratégia stanovuje teda spôsob a nástroje využívané na šírenie včasných, správnych a komplexných informácií určených potenciálnym žiadateľom o NFP, žiadateľom o NFP, prijímateľom NFP a verejnosti na národnej i regionálnej úrovni o príležitostiach finančnej pomoci, ktorú ponúkajú fondy EÚ a štátny rozpočet SR. Vychádza z cieľov OP ŽP a napomáha ich plneniu.

Táto rámcová komunikačná stratégia pre úroveň OP ŽP je ďalej rozpracúvaná a upresňovaná v jednotlivých ročných operatívnych plánoch realizácie komunikačných a propagačných aktivít v programovom období 2007 – 2013.

Ministerstvo životného prostredia SR ako RO zabezpečuje publicitu na národnej úrovni – t.j. na úrovni fondov EÚ a na úrovni projektov t.j. na úrovni výziev na predkladanie žiadostí o NFP. Zároveň tiež kontroluje dodržiavanie publicity na úrovni dopytovo – orientovaných ako aj veľkých projektov v zmysle uzavretej zmluvy o poskytnutí NFP.

V rámci informačno-komunikačnej stratégie RO spolupracuje pri komunikačných a informačných aktivitách s CKO. Jeho zástupca je členom Pracovnej skupiny pre publicitu, ktorá koordinuje fungovanie spoločných komunikačných nástrojov. Podrobný vzťah RO a CKO v oblasti informovania a publicity definuje Systém riadenia ŠF a KF v programovom období 2007 – 2013. Pracovná skupina zasadá 2x ročne. RO spolupracuje pri komunikačných a informačných aktivitách aj so zástupcami EK na úrovni pracovnej skupiny pre informovanosť a publicitu pri EK tzv. „INFORM GROUP“, zloženej zo zástupcov manažérov pre publicitu zo všetkých členských krajín, kde sú prerokovávané aktuálne otázky v zabezpečovaní informovanosti a publicity o štrukturálnych fondoch EÚ. Pracovná skupina zasadá dvakrát ročne.

MŽP SR zabezpečovalo implementáciu opatrení KoP aj na regionálnej úrovni a to prostredníctvom siete Regionálnych environmentálnych poradenských a informačných stredísk Slovenskej agentúry životného prostredia, ktoré slúžili ako miesta prvého kontaktu a poradenské centrá pre záujemcov o čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ. Ich hlavným cieľom bola systematická podpora

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

úspešnej implementácie projektov v jednotlivých regiónoch SR, podpora zabezpečenia maximálnej transparentnosti a absorpčnej kapacity čerpania pomoci EÚ, podpora imidžu EÚ ako poskytovateľa pomoci SR. Do 31.12.2013 bolo v prevádzke 10 kancelárií REPIS v 7 krajoch SR pod jednotlivými pracoviskami SAŽP, v mestách: Trnava, Nitra, Prievidza, Žilina, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Rimavská Sobota, Poprad, Prešov a Košice.

ČINNOSTI, VYKONANÉ NA ZABEZPEČENIE INFORMOVANOSTI O OP ŽP ZA ROK 2013

V zmysle KoP OP ŽP bol vypracovaný Ročný operatívny plán pre KoP OP ŽP na rok 2013 (ďalej len „RoP 2013“), ktorý nadväzoval na aktivity z predchádzajúcich rokov a súčasne vyjadroval potreby informovanosti a publicity na rok 2013. Na základe neho RO OP ŽP realizoval viacero informačno-komunikačných aktivít, ktoré vychádzali z vytvoreného Corporate Design manuálu, ktorý má aj v nasledujúcom období zabezpečiť aplikáciu jednotnej vizuálnej identity loga OP ŽP a tak jeho jednoznačnú identifikáciu v zmysle platných nariadení EK v oblasti publicity.

Intenzívna komunikačná kampaň predošlých rokov zabezpečila jednak transformáciu potenciálnych žiadateľov, ktorí neboli informovaní o existencii OP ŽP a o možnostiach získania nenávratného finančného príspevku a úlohe, ktorú zohráva EÚ, na informovaných žiadateľov, ktorí vedia kde a ako čerpať potrebné informácie. Zároveň tak vytvorila informačný a komunikačný systém, ktorý umožňuje záujemcom rýchle a prehľadné získavanie informácií. V ďalších rokoch preto nebude potrebná rozsiahla informačná kampaň, skôr zaoberanie sa konkrétnymi aktivitami pre konkrétne cieľové skupiny a zameranie sa najmä na informovanie verejnosti o úspešne realizovaných projektoch podporených z OP ŽP.

V nadväznosti na uvedené, východiskom pre spracovanie koncepcie komunikácie rokov 2010 a 2011 bol prechod z informačnej do vzdelávaco-implementačnej fázy s cieľom poskytnúť podrobnejšie informácie a zvýšiť počet infodní a školení na regionálnej úrovni tak, aby sa konkrétne informácie dostávali ku konkrétnym cieľovým skupinám. Ostatné realizované aktivity prinášali informácie o aktuálnych výzvach, o plánovaných aktivitách v danom regióne a zároveň prinášali informácie o dosiahnutých výsledkoch v danom aj v predchádzajúcom období.

Príklady realizovaných informačno-komunikačných aktivít v roku 2013:

Hlavná informačná aktivita v roku 2013

V súlade s čl. 7 písm. b) vykonávacieho nariadenia hlavnou informačnou aktivitou za rok 2013 bola konferencia „Operačný program Životné prostredie a výsledky jeho realizácie v roku 2013“, ktorú organizačne zabezpečovali zástupcovia siete REPIS v spolupráci s MŽP SR ako RO pre OP ŽP. Konferencia bola zorganizovaná dňa 10. 12. 2013 v Bratislave (konkrétne: Hotel SOREA Regia) za účasti zástupcu EK zo Zastúpenia EK na Slovensku, p. Petra Zsapku.

Na konferencii vystúpil s úvodným príhovorom generálny riaditeľ sekcie environmentálnych programov a projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Martin Húska, ktorého v úvodných rečiach doplnil vedúci komunikačného oddelenia Zastúpenia EK na Slovensku, Peter Zsapka.

Konferencia okrem zhodnotenia stavu implementácie prostriedkov OP ŽP z pohľadu RO pre OP ŽP otvorila priestor aj na predstavenie výsledkov OP ŽP v podobe príkladov zrealizovaných projektov v oblasti podpory zlepšovania stavu životného prostredia na Slovensku. Výsledky účastníkom priblížili aj jednotliví 9 zástupcovia prijímateľov prostriedkov z OP ŽP formou zaujímavých prezentácií o projektoch podporených z OP ŽP a najmä možnosťou následnej diskusie s účastníkmi konferencie a zástupcami RO pre OP ŽP o ich konkrétnych problémoch spojených s implementáciou týchto projektov.

Na konferencii sa zišli účastníci z radov odbornej verejnosti pracujúci vo sfére ochrany a obnovy životného prostredia a krajiny, najmä z orgánov regionálnej a miestnej samosprávy, regionálnych environmentálnych poradenských a informačných stredísk a z radov prijímateľov a zároveň aj zástupcovia laickej verejnosti. Tým bol počas konferencie ponúknutý široký priestor k diskusii všetkých tém spojených s implementáciou OP ŽP.

Program konferencie bol určený pre 118 účastníkov z radov verejnosti zloženej zo zástupcov odborníkov v oblasti životného prostredia, ako aj širokej verejnosti, ktorá prejavila o účasť na

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

konferencii záujem. Program konferencie obsahoval také body a témy, ktoré účastníkom poskytovali množstvo zaujímavých a praktických informácií. Veľkým prínosom konferencie boli okrem iného aj diskusné prestávky po každom prezentovanom príspevku, prostredníctvom ktorých bolo účastníkom konferencie zodpovedaných množstvo dotazov.

V rámci konferencie bolo vzhľadom na účasť účastníkom rozdáných 87 ks tlačených zborníkov powerpointových prezentácií spolu s CD nosičom prezentácií z konferencie, ktoré sú tiež zverejnené na webovom sídle www.opzp.sk v časti „Aktivity/Konferencie“, a ďalšie tlačové a informačné materiály a propagačné predmety.

Zoznam prijímateľov

V súlade s čl. 7 písm. d) vykonávacieho nariadenia EK je Zoznam prijímateľov centrálne zverejnený - na internetovej stránke www.nsrr.sk v časti „Zoznam prijímateľov“ za všetky operačné programy v rámci NSRR. RO taktiež zverejňuje zoznam prijímateľov za OP ŽP na stránke www.opzp.sk v časti „Projekty/Zoznamy OP ŽP/Zoznam prijímateľov“. Zoznam obsahuje všetky povinné údaje ako aj údaje nad rámec povinných údajov t.j. číslo prioritnej osi, kód projektu, kód ŽoNFP, názov projektu, názov prijímateľa, stav projektu, číslo výzvy, miesto realizácie podľa VÚC, a výšku zazmluvneného NFP v členení na EÚ zdroje a ŠR. Zoznam je aktualizovaný v mesačných intervaloch a na základe informácií čerpaných z ITMS.

V súvislosti s novelou zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva bol zoznam prijímateľov rozšírený aj o nasledovné zoznamy:

- Zoznam údajov o prijímateľoch v rámci OP ŽP (§ 33, ods. 1, písm. a)-d), f))

V zozname je zverejnený podrobný opis každého projektu popisujúci východiskovú situáciu, situáciu po ukončení realizácie aktivít projektu, spôsob realizácie projektu, zdôvodnenie vhodnosti realizácie projektu ako aj udržateľnosť výsledkov projektu. Zoznam je aktualizovaný na mesačnej báze.

- Zoznam údajov o neschválených žiadostiach o NFP v rámci OP ŽP (§ 33, ods. 2, písm. a)-b), e))

V zozname sú zverejnené všetky neschválené ŽoNFP spolu s nasledovnými údajmi: číslo ŽoNFP, názov prijímateľa, názov projektu, IČO, Kód výzvy, dôvod zamietnutia. V relevantných prípadoch je súčasťou zoznamu pri jednotlivých projektoch aj číslo výberovej komisie a dátum jej zasadnutia, tak aby verejnosť vedela k neschválenému projektu na základe čísla výberovej komisie prostredníctvom ďalšieho zoznamu priradiť aj zloženie tejto komisie. Zoznam je aktualizovaný na dvojmesačnej báze.

- Prehľad zloženia výberových komisií a zoznamu odborných hodnotiteľov OP ŽP podľa jednotlivých výziev (§ 33)

V zozname sú uvedené informácie všetkých výberových komisiách a odborných hodnotiteľoch podľa jednotlivých výziev, konkrétne informácie o čísle zasadnutia výberovej komisie, dátume zasadnutia, kóde výzvy, prioritnej osi, opatrení, dátume vyhlásenia výzvy, dátume ukončenia výzvy, alokácii finančných prostriedkov na výzvu v € (EÚ zdroje) spolu s menovitým zoznamom členov výberových komisií a zoznamom odborných hodnotiteľov. Zoznam je aktualizovaný na dvojmesačnej báze.

Vyvesenie zástavy

Vyvesenie zástavy je zabezpečené celoročne v priestoroch MŽP SR ako RO.

Zároveň je v priestoroch RO ako aj REPIS celoročne zabezpečené vyvesenie informačných tabulí o realizácii projektov podporených z TP OP ŽP v zmysle nariadenia EK 1828/2006 a Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 - 2013.

Informačné portály

MŽP SR v priebehu roku 2013 informovalo verejnosť o OP ŽP najmä prostredníctvom webového sídla OP ŽP www.opzp.sk s prepojením na stránky www.repis.sk, www.minzp.sk a www.nsrr.sk a sociálnej siete Facebook.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

V rámci programového obdobia 2007 - 2013 medzi hlavné informačné nástroje RO OP ŽP patrí informačný portál www.opzp.sk. Informačný portál je hlavným informačným nástrojom RO OP ŽP, poskytujúci základné informácie o OP ŽP potenciálnym žiadateľom o NFP, žiadateľom o NFP, prijímateľom a širokej verejnosti. Informačný portál bol a aj v súčasnosti je medializovaný RO OP ŽP pomocou ostatných komunikačných opatrení (napr. odkazy o IP, informácia na publikáciách a pod.). Portál poskytuje aktuálne informácie o stave implementácie OP ŽP.

V rámci sledovaného obdobia sa na portáli priebežne aktívne pracovalo a to najmä na:

- úprave portálu zameranej na jeho zefektívnenie a sprehľadnenie smerom k jeho užívateľom (priebežne)
- dopĺňaní geografickej mapy úspešne realizovaných projektov podporených z prostriedkov OP ŽP (priebežne)
- zachovaní dostupnosti portálu (priebežne)
- úprave jednotlivých kategórií (priebežne podľa potreby)
- aktualizácii informácií a zverejňovaní informácií z oblasti OP ŽP – najmä informácií o aktuálnej legislatíve, často kladených otázkach, harmonograme výziev, aktuálnych výzvach, archíve výziev, zoznamoch prijímateľov, relevantných dokumentoch a výberových kritériách, informáciách o monitorovacom výbore, pokynov, metódik, oznamov o informačných akciách, publikáciách, správach o vyhodnotení výziev a výročných správach o vykonávaní OP ŽP, všetkých potrebných kontaktoch a odkazoch na iné zdroje informácií (priebežne)
- aktualizácii Fan page stránky OP ŽP na sociálnej sieti Facebook (priebežne)

Sledovanosť na portáli www.opzp.sk v roku 2013 dosiahla úroveň 55 429 prístupov, sledovanosť hesla Operačný program Životné prostredie v rámci portálu www.minzp.sk predstavovala v roku 2013 celkom 26 414 návštev. Celkom bolo na stránke www.opzp.sk zverejnených 106 aktualít.

Ako podpora k internetovému portálu OP ŽP v roku 2013 fungovala aj Fan page stránka OP ŽP na sociálnej sieti Facebook, ktorá bola priebežne dopĺňaná o informácie z procesu implementácie OP ŽP. Ku koncu roka mala táto Fan page stránka celkom 94 fanúšikov a bolo na ňu pridaných 142 príspevkov.

Aktuálne výzvy a zoznam všetkých prijímateľov ako aj najdôležitejšie aktuality a všetky dôležité informácie v rámci zachovania transparentnosti a čo najväčšej informovanosti o OP ŽP boli okrem portálu OP ŽP zverejňované zároveň aj na portáli CKO www.nsrr.sk, ktorý je spoločným informačným nástrojom pre všetky operačné programy v rámci NSRR.

Taktiež na portáli www.repis.sk boli sprístupnené všetkým užívateľom aktuálne informácie týkajúce sa prípravy, predkladania a implementácie projektov financovaných v rámci OP ŽP, informácie o aktuálne pripravovaných informačných a vzdelávacích podujatiach organizovaných RO pre OP ŽP a sieťou REPIS a pod. Zároveň bolo zabezpečené prepojenie stránky www.repis.sk so stránkou www.opzp.sk.

Uvedený portál tiež poskytoval možnosť informovania formou „REGISTRÁCIE“. Vyplnením základných identifikačných údajov bol užívateľ zaradený do aktívnej databázy a prostredníctvom e-mailu dostával informácie o aktuálnych výzvach a zmenách v dokumentoch, čím pracoviská siete REPIS zabezpečovali informovanosť potenciálnych žiadateľov o aktuálnych výzvach, zmenách vo výzvach a programových dokumentoch, harmonograme a ďalších súvisiacich skutočnostiach rozoslaním informačných e-mailov priamo obciam a iným zaregistrovaným subjektom pôsobiacim v regiónoch.

V roku 2013 bola stránka www.repis.sk aktualizovaná 33 krát a stránku navštívilo celkovo 5 724 návštevníkov.

Zároveň bolo v roku 2013 rozoslaných 22 informačných listov podľa databázy vytvorenej registráciou na stránke www.repis.sk. V rámci regionálnych pracovísk REPIS bolo tiež zaslaných ďalších 68 informačných listov v rámci regionálnych databáz, ktoré boli zamerané na informovanie o aktuálnych zmenách na stránke www.opzp.sk a o pripravovaných akciách kanceláriami REPIS. Celkom za REPIS bolo pripravených a rozoslaných 90 informačných listov.

RO pre OP ŽP zaslal v roku 2013 formou mailinglistu celkom 106 emailových aktualít.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

CELKOM: 139 aktualít na webových stránkach, 142 príspevkov na Facebooku, 196 informačných emailov.

PR články

Na internete ako aj v rôznych tlačенých materiáloch boli v roku 2013 RO OP ŽP a sieťou REPIS publikované PR články a tlačové správy informujúce o implementácii OP ŽP, jeho pokroku, výsledkoch, úspešných projektoch a organizovaných aktivitách alebo prebiehajúcich výzvach.

PR články a tlačové správy ako aj ďalšie aktuality týkajúce sa implementácie OP ŽP boli zverejňované na webovom sídle www.opzp.sk spolu s prepojením na www.repis.sk, www.nsrr.sk a www.minzp.sk.

PR články týkajúce sa zverejňovania výziev pre prijímateľov (okrem výziev pre prijímateľov z radov rezortných organizácií) boli publikované priebežne vzhľadom na termíny vyhlasovania výziev v niektorom z celoslovenských denníkov. Publicita a informovanie pri vyhlásených výzvach na predkladanie žiadostí o NFP sa zameriavala na poskytnutie jasných a zrozumiteľných informácií o možnosti zapojenia sa do výzvy a možnosti čerpania finančných prostriedkov v rámci výzvy.

PR články RO OP ŽP a siete REPIS v tlači:

RO pre OP ŽP (135):

- Tlačové správy MŽP SR – 15,
- V Eurokompase 1/2013 „Petržalka a Vrakuňa budú vypúšťať čistejšiu odpadovú vodu“,
- V Eurokompase 2/2013 „Ministerstvo životného prostredia otvorilo svoje brány verejnosti“,
- V Eurokompase 4/2013 „Envirorezort podporil unikátny projekt na zhodnocovanie“,
- Inzercia v Hospodárskych novinách o vyhlásenej výzve OPŽP- PO3-13-2 - 25.2.2013,
- Inzercia v Hospodárskych novinách o vyhlásenej výzve OPŽP- PO3-13-3 - 25.2.2013,
- Inzercia v Hospodárskych novinách o vyhlásenej výzve OPŽP-PO4-13-2-LSKxP - 18.4.2013,
- Inzercia v PRAVDE o vyhlásenej výzve OPŽP-PO4-13-1 - 29.4.2013,
- Inzercia v Hospodárskych novinách o vyhlásenej výzve OPŽP- PO1-13-1 - 24.5.2013,
- Inzercia v Hospodárskych novinách o vyhlásenej výzve OPŽP- PO1-13-2 - 24.5.2013,
- Inzercia v denníku SME „Návrh modifikácie revízie Operačného programu Životné prostredie na verziu 4.0“ – 31.5.2013,
- Inzercia v Plus 7 dní - Oznámenie o strategickom dokumente „Návrh Operačného programu kvalita životného prostredia (2014-2020)“ – 12.8.2013,
- Inzercia v Hospodárskych novinách - Oznámenie o strategickom dokumente „Návrh Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020)“ 12.8.2013,
- Inzercia v Plus 1 deň o vyhlásenej výzve OPŽP- PO3-13-4 - 2.12.2013,
- Inzercia v Plus 7 dní – „Oznámenie o strategickom dokumente „Návrh OPKŽP 2014-2020“ – 2.12.2013,
- 106 aktualít na www.opzp.sk.

REPIS (111):

V roku 2013 bolo publikovaných 26 článkov vypracovaných pracovníkmi siete REPIS:

- V časopise ODPADY č.1/2013 článok k aktuálnym informáciám OP ŽP - "Návrh revízie Operačného programu Životné prostredie (OP ŽP) a súvisiace zmeny v oblasti odpadového hospodárstva",
- V časopise ODPADY č.1/2013 článok k aktuálnym informáciám OP ŽP - "Ministerstvo životného prostredia vyhlásilo výzvu na sanáciu envirozáťaží",
- V Eurokompase 1/2013 článok s názvom „Aktuálne možnosti v rámci OP ŽP“,
- V Eurokompase 1/2013 článok s názvom „Prijímatelia nenávratného finančného príspevku z OP ŽP absolvovali školenie“,
- Článok „Prezentácia OP ŽP na výstave CONECO a RACIOENERGIA 2013“ zverejnený 15.4.2013 na stránke www.repis.sk,
- Článok: "Informačný stánok OP ŽP na 24.Sneme ZMOS" zverejnený 31.5.2013 na stránke www.repis.sk,
- Článok: "Informačný stánok na Dni otvorených dverí na MZP SR" zverejnený 10.6.2013 na stránke www.repis.sk,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- V Eurokompase č.2/2013 článok s názvom „Informačný stánok OP ŽP na 24. Sneme ZMOS“,
- V časopise ODPADY č. 6/2013 článok k aktuálnym informáciám OP ŽP – „Výzvy Operačného programu Životné prostredie zamerané na separáciu, zhodnocovanie a nakladanie s nebezpečnými odpadmi sú už aktuálne“,
- V časopise ODPADY č.7/2013 článok „Úspešne zrealizovaný projekt Vysokých Tatier: Zavedenie systému tatranského separovaného zberu biologicky rozložiteľného odpadu“,
- internetové noviny Gemerland článok „Návrh revízie OP ŽP a súvisiace zmeny v protipovodňovej ochrane“,
- Štiavnické noviny č. 29 - článok „Pracovisko REPIS Banská Štiavnica“,
- Župné ozveny 8/2013 - článok „Skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry v Nitrianskom kraji“,
- internetové noviny Gemerland - článok „Úspešne zrealizované projekty OP ŽP v južných okresoch Banskobystrického kraja“,
- internetová stránka mesta Rimavská Sobota: „Úspešne zrealizované projekty OP ŽP v južných okresoch Banskobystrického kraja“,
- Mestské noviny Žiar n./Hr.- článok „Operačný program ŽP - cesta k efektívnemu rozvoju a perspektíve regiónov“,
- Rodný môj kraj (župný magazín) č.18/2013 <http://www.trnava-vuc.sk/sk/rodny-moj-kraj> článok „Prioritou je zlepšenie životného prostredia“,
- Podtatranské noviny, Poprad- článok „Projekt pomohol zvýšiť kvalitu separovania“,
- Odpady 8/2013- článok „Skládka v Tvrdošíne bude monitorovaná ešte desiatky rokov“,
- Eurokompas 3/2013 „Čo je cieľom návrhu modifikácie revízie OP ŽP“,
- Eurokompas 3/2013 – článok „Prezentácia OP ŽP na výstave AGROKOMPLEX 2013“,
- Odpady 10/2013 - článok „Dosiahnutie efektívneho nakladania s odpadmi je dlhodobý proces“,
- Hurbanovské mestské noviny, Hurbanovský malý svet - článok „Skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry prostredníctvom OP ŽP v meste Hurbanovo“,
- ODPADY 11/2013 - článok „Úspešne zrealizované projekty OP ŽP v Košickom regióne“,
- Prešovský Večerník - článok „Teriakovce vodovod – rozšírenie“,
- Eurokompas 4/2013 „Krásy Demänovskej ľadovej jaskyne si bezpečnejšie prezeráme aj vďaka OP ŽP“,
- 33 aktualít zverejnených na www.repis.sk,
- 51 zverejnených informácií a aktualizácií na informačných tabuliach OU ŽP, MsÚ a web stránkach iných subjektov (www.kezmarok.sk, www.arrza.sk).

CELKOM za REPIS: 26 článkov v médiách, 33 aktualít na stránke www.repis.sk, 51 zverejnených informácií u iných subjektov

CELKOM za RO OP ŽP: 29 článkov v médiách, 106 aktualít na stránke www.opzp.sk

Celkom za rok 2013: 55 PR článkov v tlači a na internete a 139 aktualít na internete t.j. celkom 194 PR článkov

Vzdelávacie a informačno-komunikačné aktivity

V roku 2013 pracovníci siete REPIS ako aj RO OP ŽP pokračovali vo vzdelávacích a informačno-konzultačných aktivitách. Zúčastnili sa a rôznym spôsobom participovali na podujatiach spojených so zabezpečovaním informovanosti odbornej aj laickej verejnosti ohľadne problematiky ochrany a obnovy životného prostredia a v rámci týchto podujatí boli poskytnuté cieľovým skupinám informácie o možnostiach, ktoré prináša OP ŽP pre Slovensko.

Participácia bola zabezpečovaná formou informačných stánkov, príspevkami v odbornom programe, príp. prostredníctvom dodania informačno-propagačných predmetov informujúcich o OP ŽP a pod.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

KONFERENCIE

Zástupcovia siete REPIS v spolupráci so zástupcami RO dňa 10.12.2013 v rámci projektu „Informačná dostupnosť - podpora implementácie OP ŽP“ organizovali 1 (87 účastníkov) hlavnú informačnú aktivitu RO OP ŽP Výročná konferenciu "OP ŽP a výsledky jeho realizácie v roku 2013" (bližšie informácie v bode 3.3.1 Hlavná informačná aktivita).

Celkovo sa projektoví konzultanti REPIS v roku 2013 zúčastnili ďalších 21 konferencií regionálneho, celoslovenského, ale aj medzinárodného charakteru, ktoré organizovali iné subjekty (SAŽP, ELSEWA s.r.o., ZOVP SR, ZMOS, STU Bratislava a i.) a ktorých sa zúčastnilo 3079 účastníkov. Na konferenciách bola zabezpečená propagácia OP ŽP so zameraním na jednotlivé prioritné osi, aktuálne informácie o pripravovaných podujatiach, stav implementácie OP ŽP a pod. Vybrané konferencie:

- Seminár pre držiteľov environmentálnych záťaží v Banskej Bystrici 27.2.2013,
- Konferencia „Životné prostredie - problémy a možnosti riešenia“ Nový Smokovec – 8.-10.4.2013,
- 23. Snem ZMO JE Jaslovské Bohunice v Maduniciach 11.4.2013,
- Zasadnutie Slovenského snemu ZOVP SR a Českého snemu SVPS v Senci 25.4.2013,
- 24. Celoslovenský snem ZMOS -u v Nitre 28.-29.5.2013,
- Konferencia "Znečistené územia Bratislava 2013" v Bratislave 29.- 31.5.2013,
- Konferencia "Krajina- človek- kultúra" – v Banskej Bystrici 5.6.2013,
- Konferencia "Životné prostredie miest krajín V4" – v Žiline 6.6.2013,
- Konferencia "Technika ochrany prostredia - TOP" – v Častej– Papierničke 11.-13.6.2013,
- Konferencia „Enviro-i-Fórum“ Zvolen 14.-15.6.2013,
- Seminár pre odborne spôsobilé osoby v oblasti environmentálnych záťaží v Bratislave 25.6.2013,
- Konferencia 15. výročie POD – Banská Bystrica 18.9.2013,
- Konferencia „Efektívne zhodnocovanie KO“ v Bojniciach 19.9.2013,
- „Kongres ZOVP SR“ v Košickej Belej 3.- 4.10.2013,
- Konferencia „Samospráva a separovaný zber 2013“ v Sielnici 10.10.2013,
- Veľtrh environmentálnych výučbových programov Šiška – Látky 17.-19.10.2013,
- Polročné stretnutie starostov v Tatranskej Lomnici 24.10.2013,
- Deň odpadového hospodárstva 2013 v Bratislave 14.11.2013,
- Záverečná konferencia projektu „Zlepšenie environmentálneho povedomia v oblasti ochrany prírody a krajiny (vrátane NATURA 2000)“,
- Seminár pre držiteľov environmentálnych záťaží v Nitre 22.10.2013,
- Záverečný workshop projektu „Podpora ochrany lokalít NATURA 2000 začlenením do celopriestorového systému ekologickej stability“ so zameraním na prezentáciu spracovaných dokumentácií R-ÚSES.

CELKOM: 21 konferencií, 3079 účastníkov

CELKOM za konferencie: 22 konferencií, 3166 účastníkov

VEĽTRHY, VÝSTAVY, FESTIVALY

V rámci zabezpečovania čo najširšej informovanosti verejnosti pracovníci REPIS a RO OP ŽP sa v roku 2013 zúčastnili a zabezpečovali propagáciu OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov a poskytovaním konzultácií v stánkoch REPIS na výstavách, festivaloch a propagačných podujatiach:

- Kamenár 2013 v Trenčíne 28.2-1.3.2013,
- 34. Medzinárodný veľtrh stavebníctva CONECO 2013 v Bratislave 9.-13.4.2013,
- BB BAU v Banskej Bystrici 9.-11.5.2013,
- propagácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov na podujatí "Svetový deň vody" - Motto pre rok 2013: Medzinárodný rok spolupráce v oblasti vody v Banskej Bystrici 22.3.2013,
- propagácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov a poskytovaním konzultácií v stánku REPIS na V. ekologickom jarmoku v Považskej Bystrici 25.4.2013,
- propagácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov na "Infoday – Európsky dohovor o krajine" v Braväcove 25.4.2013,

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

- propagácia OP ŽP formou rollwallov na Výstave úspešne realizovaných projektov z OP ŽP vo vestibule MŽP SR v Bratislave 27.-31.5.2013,
- propagácia OP ŽP formou rollwallov, distribúcie informačných materiálov a poskytovaním konzultácií v stánku REPIS na Dni otvorených dverí na MŽP SR v Bratislave 1.6.2013,
- Prezentácia OP ŽP a REPIS formou rollwallov, propagačnej steny a informačných materiálov na festivale ENVIROFILM v Banskej Bystrici 3.-7.6.2013,
- Prezentácia OP ŽP a REPIS formou rollwallov, propagačnej steny a informačných materiálov na festivale ENVIROFILM v Košiciach 5.-7.6.2013,
- 40. medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava AGROKOMPLEX 2013 v Nitre 22. – 25.8.2013.

CELKOM: 11 výstav, festivalov a propagačných podujatí

SEMINÁRE, ŠKOLENIA a OSTATNÉ AKCIE:

Pracovníci siete REPIS a RO OP ŽP v roku 2013 zorganizovali alebo participovali pri organizácii rôznych vzdelávacích aktivít, ktorých cieľom bolo zvyšovanie odborných vedomostí a praktických zručností účastníkov z radov rôznych cieľových skupín:

- Školenia pre zamestnancov RO OP ŽP a PJ OP ŽP – 1 (5.-6.12.2013) / 137 účastníkov.
- Pracovníci REPIS informovali o OP ŽP na 18 seminároch (28.2., 28.2., 5.3., 4.4., 24.4., 25.4., 6.5., 30.5., 30.5., 7.6., 18.6., 26.9., 21.11., 26.11., 28.11., 5.12., 12.12., 12.12.) , ktoré organizovali subjekty z verejného a súkromného sektora napr. Technická univerzita Košice a Obvodný úrad životného prostredia Košice, EEN + BIC, SAŽP, Energo-fórum, ZOO Bojnice, RVC Nitra a.i. Tieto podujatia boli zamerané na poskytovanie základných informácií o OP ŽP a aktuálnych výzvach, ale aj usmernení potenciálnych žiadateľov pri príprave projektového zámeru. Zúčastnilo sa ich 846 účastníkov.
- Kancelárie REPIS zorganizovali 6 informačných seminárov a 2 písacie semináre a 1 informačno-konzultačný deň v jednotlivých regiónoch SR, na ktorých sa zúčastnilo 234 účastníkov všetkých cieľových skupín. Informačno – konzultačné dni boli zamerané na poskytnutie informácií týkajúcich sa podmienok aktuálne vyhlásených výziev:
  - Informačný seminár k výzvam OPŽP-PO3-13-2 (3.1) OPŽP-PO3-13-3 (3.2) – 25.3.2013 v Nitre, 26.3.2013 v Žiline, 27.3.2013 v Prešove,
  - Informačný seminár k výzve OPŽP-PO4-13-2-LSKxP – 13.5.2013 v Rimavskej Sobote, 14.5.2013 v Prešove, 15.5.2013 v Nitre,
  - Písací seminár k výzve OPŽP-PO4-13-2-LSKxP – 24.6.2013 v Banskej Bystrici a 25.6.2013 v Prešove,
  - Informačno – konzultačný deň k LSKxP - 19.9.2013 v Banskej Štiavnici.
- Pracovníci siete REPIS zrealizovali v prvom polroku 2013 61 rôznych pracovných stretnutí, na ktorých poskytli aktuálne informácie o OP ŽP a jeho implementácii.
- Kancelárie REPIS zorganizovali 13 školení regionálneho charakteru pre prijímateľov NFP (4.3.2013 v Nitre, 5.3.2013 v Banskej Bystrici, 6.3.2013 v Košiciach, 10.9.2013 Bratislava, 11.9.2013 Bratislava, 24.9.2013 Banská Bystrica, 25.9.2013 Košice, 15.10.2013 Banská Bystrica, 16.10.2013 Banská Bystrica, 23.10.2013 Banská Štiavnica, 24.10.2013 Bratislava, 11.12.2013 Košice, 16.12.2013 Bratislava) na ktorých sa zúčastnilo 428 účastníkov.
- REPIS participoval na príprave 11. zasadnutia Monitorovacieho výboru pre OP ŽP v dňoch 20.- 21.6.2013 v Bojniciach (40 účastníkov).
- Zástupcovia RO OP ŽP sa zúčastnili na 2 Zasadnutiach Pracovnej skupiny pre publicitu na úrovni CKO, v rámci ktorých informovali o činnostiach RO OP ŽP v oblasti IaP o OP ŽP.
- Školenie zástupcov REPIS k vyhláseným výzvam (11.1., 22.3., 3.5.2013) sa 71 účastníkmi.

CELKOM za semináre, školenia a ostatné akcie: 108 aktivít a 1756 účastníkov

CELKOVÝ PREHĽAD za rok 2013:

Celkovo bolo na úrovni RO OP ŽP a REPIS zrealizovaných viac ako 141 rôznych vzdelávacích a informačno-komunikačných aktivít o OP ŽP s počtom účastníkov 4922.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Odborné informačné publikácie

V rámci zabezpečovania komplexnej informovanosti širokej verejnosti o pomoci EÚ poskytovanej Slovensku prostredníctvom implementácie projektov podporených z finančných prostriedkov OP ŽP boli vydané a distribuované nasledovné informačné publikácie:

• Informačné listy REPIS	90druhov
• Zborník PPP z Výročnej konferencie OP ŽP	87 ks
• Zborník PPP z Výročnej konferencie OP ŽP na CD nosiči	87 ks
• 8 Zborníkov PPP zo školení pre žiadateľov- INFO DNI (8 druhov)	234 ks
• 13 Zborníkov PPP zo školení prijímateľov (13 druhov)	428 ks
• Regionálna infobrožúra o úspešných projektoch OP ŽP v rámci jednotlivých PO – Západ	3300 ks
• Regionálna infobrožúra o úspešných projektoch OP ŽP v rámci jednotlivých PO – Stred	5300 ks
• Regionálna infobrožúra o úspešných projektoch OP ŽP v rámci jednotlivých PO – Východ	3300 ks
• Celoslovenská brožúra o úspešne realizovaných projektoch OP ŽP	5500 ks
• Všeobecná informačná brožúra o PO1 OP ŽP- informačný leták A4	1100 ks
• Všeobecná informačná brožúra o PO2 OP ŽP- informačný leták A4	1100 ks
• Všeobecná informačná brožúra o PO3 OP ŽP- informačný leták A4	1600 ks
• Všeobecná informačná brožúra o PO4 OP ŽP- informačný leták A4	1600 ks
• Všeobecná informačná brožúra o PO5 OP ŽP- informačný leták A4	100 ks
• Všeobecná informačná brožúra o PO7 OP ŽP- informačný leták A4	100 ks
• Všeobecná informačná brožúra o OP ŽP- informačný leták A4	5300 ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP v rámci TT kraja (skladačka)	550 ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP NR kraja (skladačka)	550 ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP TN kraja (skladačka)	550ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP ZA kraja (skladačka)	550 ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP BB kraja (skladačka)	1650 ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP PO kraja (skladačka)	1100 ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP KE kraja (skladačka)	550 ks
• Informačný materiál o úspešných projektoch OP ŽP celého Slovenska (skladačka)	5300 ks
• Roll-up banery - úspešné projekty OP ŽP – Západné Slovensko	4 ks
• Roll-up banery - úspešné projekty OP ŽP – Stredné Slovensko	5 ks
• Roll-up banery - úspešné projekty OP ŽP – Východné Slovensko	4 ks
• Roll-up banery – osi	3 ks
• Tlačené výstupy zo školení pre REPIS (3 druhy)	71 ks
• Zborník PPP k zasadnutiu Monitorovacieho výboru pre OP ŽP	40 ks

CELKOVÝ PREHLAD za rok 2013: 140 druhov publikácií , náklad 40153 ks publikácií.

Niektoré vybrané z uvedených publikácií a prezentácií, ktoré boli k dispozícii v elektronickej podobe, sú zverejnené aj na informačnom portáli www.opzp.sk a portáli www.repis.sk. Publikácie boli v tlačenej podobe roz distribuované v rámci jednotlivých organizovaných podujatí príp. rozposlané na adresy z databázy záujemcov o informácie o OP ŽP.

Propagačné predmety

V rámci aktivovania povedomia o pomoci EÚ prostredníctvom OP ŽP boli v roku 2013 distribuované rôzne propagačné predmety (napr. perá, tašky, zakladače a ďalšie prevažne kancelárske potreby), ktoré boli trvalo označené logom OP ŽP a logom EÚ. Vyššie uvedené propagačné predmety boli distribuované v rámci rôznych informačno-komunikačných aktivít napr. za účelom návštev výstav za účasti MŽP SR a REPIS, konferencií, seminárov, školení, pracovných skupín, pracovných stretnutí so zástupcami iných inštitúcií zapojených do implementácie prostriedkov OP ŽP a zástupcami EK.

O výdaji všetkých propagačných predmetov na uvádzané stretnutia sa na odbore technickej pomoci a v rámci REPIS viedla podrobná dokumentácia – potvrdenie výdaja.

Priame informovanie

Zástupcovia RO OP ŽP a siete REPIS poskytovali v roku 2013 konzultačnú činnosť formou:

- písomnej a telefonической komunikácie,
- elektronickej e-mailovej komunikácie a
- osobných konzultácií.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Konzultácie k vyhláseným výzvam boli potenciálnym žiadateľom poskytované zástupcami siete REPIS v jednotlivých regiónoch Slovenska. Na stránke www.repis.sk mohli žiadatelia využívať službu Newsletter/databázový mailing, prostredníctvom ktorej im boli zasielané informácie o výzvach na predkladanie žiadosti o NFP, plánovaných seminároch a iných aktivitách RO OP ŽP a REPIS.

Odpovede na otázky poskytovali zamestnanci RO pre OP ŽP podľa odbornej príslušnosti za jednotlivé prioritné osi programu a procesy implementácie OP ŽP a pracovníci kancelárií REPIS v regiónoch Slovenska.

RO OP ŽP:

V súvislosti s vybavovaním žiadostí o informácie podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a žiadostí smerovaných na emailové kontakty info@enviro.gov.sk a opc@enviro.gov.sk vypracovaných RO pre OP ŽP za rok 2013 boli v rámci Sekcie environmentálnych programov a projektov najčastejšie žiadané informácie z nasledujúcich okruhov:

Odbor riadenia programov – 49 Žol: možnosti spolufinancovania, informácie k výzvam, oprávnenosti, zoznamy prijímateľov, mediálne používanie lôg OP ŽP

Odbor riadenia administrácie projektov – 29 Žol: zaslanie hodnotiacich hárkov, žiadosti o zaslanie žiadateľov o NFP, zaslanie príručiek pre hodnotiteľov, dokumentácie schválených projektov – žiadosti o sprístupnenie, správy z kontrol

Sekretariát generálneho riaditeľa SEPP – 1 Žol: podporené projekty OP ŽP

Odbor riadenia implementácie projektov – 31 Žol: verejné obstarávanie, predloženie dokumentácie

Odbor platieb a koordinácie auditov – 2 Žol: čerpanie prostriedkov z projektov

Celkovo v roku 2013 bolo na MŽP SR ako RO pre OP ŽP v rámci zákona č. 211/2000 zodpovedaných 112 písomných odpovedí na otázky žiadateľov a 29 písomných odpovedí na mediálne/novinárske otázky, t.j. celkovo 141 žiadostí o informácie.

REPIS

V roku 2013 bolo poskytnutých pracovníkmi REPIS celkovo 1628 konzultácií, z toho 201 konzultácií osobne, 1262 konzultácií telefonických a 165 e-mailom. V rámci týchto konzultácií bolo zodpovedaných viac ako 3165 otázok prioritne zameraných na podmienky oprávnenosti poskytnutia pomoci, podmienky pre korektné vypracovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, podmienky týkajúce sa povinných príloh, formálne náležitosti prípravy a predkladania projektov, ITMS a špecifické konzultácie projektov – odborné a legislatívne podmienky konkrétnych projektov.

Vzhľadom na charakter zverejnených výziev v roku 2013 prevládali otázky na prioritnú os 4 (51%), nasledovali otázky k prioritnej osi 3 (22 %) a prioritnej osi 1 (13 %) a ostatné.

Tabuľka č. 97: Celkový prehľad

	Telefonická a písomná komunikácia	Elektronická emailová komunikácia	Osobné konzultácie
RO OP ŽP	N/A	141	NA
REPIS	1 262	165	201
CELKOM	1 262	306	201

Zdroj: vlastná evidencia RO a REPIS

Prieskum verejnej mienky

V zmysle implementačného nariadenia Výročná správa o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 musí obsahovať vyhodnotenie prínosu opatrení realizovaných v oblasti zvyšovania informovanosti verejnosti o príspevku EÚ na Slovensku, ktorého indikátorom sú % vyjadrené úrovne celkovej informovanosti verejnosti o úlohe EÚ a opatreniach OP ŽP. Zdrojom týchto sledovaných ukazovateľov z pohľadu EK pre úroveň OP ŽP sú výsledky prieskumu úrovne povedomia verejnosti, ktorý bol realizovaný na začiatku programového obdobia 2007 - 2013 a taktiež v roku 2010, ktorý predstavoval polovicu obdobia. „Prieskum verejnej mienky na konci programového obdobia 2007 - 2013 zameraný na zistenie úrovne povedomia verejnosti o úlohe Európskej únie a opatreniach Operačného programu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Životné prostredie na Slovensku“, RO zrealizovalo v spolupráci s kancelármi REPIS v druhej polovici roka 2013.

Prieskum bol realizovaný elektronickým dotazovaním na 3021 emailových adres respondentov zo súkromného i verejného sektora, pričom sa vrátilo a bolo spracovaných 618 vyplnených dotazníkov.

V rámci výsledkov prieskumu sa napr. zistilo, že až 99,2% respondentov vie o tom, že EU poskytuje finančné prostriedky na rozvoj rôznych oblastí hospodárstva prostredníctvom rôznych fondov a 97,6% respondentov už o OP ŽP niekedy počulo, pričom 96,3% sa o informácie o OP ŽP aj zaujíma a najviac až 44,8% využíva na ich získavanie internet (www.opzp.sk, www.repis.sk, www.nsr.sk), pričom túto formu získavania uprednostňuje tiež najviac až 29% respondentov.

Ostatné

Výročná správa o vykonávaní OP ŽP za rok 2013 v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 je dostupná širokej verejnosti prostredníctvom informačného portálu www.opzp.sk. Jej súčasťou je aj vyhodnotenie realizácie aktivít v oblasti informovania a publicity o OP ŽP.

V roku 2013 sa pracovníci REPIS zamerali aj na monitoring zrealizovaných (riadne ukončených) projektov na základe požiadavky z MŽP SR ako RO pre OP ŽP v súvislosti so spracovávaním podkladových údajov do informačných listov o realizovaných projektoch podporených z OP ŽP ako jednej z aktivít informovania a publicity o OP ŽP. Uskutočnilo sa 142 pracovných stretnutí, v rámci ktorých boli doplnené Informačné listy k ukončeným projektom a bola vyhotovená fotodokumentácia z miesta realizácie projektu a získané vyjadrenia prijímateľa k vplyvu projektu na občanov a pod.

Celkovo bolo v roku 2013 spracovaných 177 informačných listov spolu s fotodokumentáciou ako podklad pre pripravované publikácie (kalendáre, brožúry, rollwally a i.) a mapu úspešných projektov na www.opzp.sk. V rámci informačných listov boli doplnené vyjadrenia prijímateľa k vplyvu projektu na občanov, ako aj vyjadrenia do dotazníka RO pre OP ŽP k zisťovaniu najčastejších problémov v procese implementácie projektov. Tieto budú priebežne po ich spracovaní zverejňované v rámci geografickej mapy projektov OP ŽP na webovom sídle www.opzp.sk.

Na všetkých informačno-vzdelávacích aktivitách boli účastníkmi vyplnené dotazníky spokojnosti s realizovanou aktivitou. Pri osobných konzultáciách na pracoviskách REPIS bolo vyplnených 154 dotazníkov, 192 dotazníkov bolo vyplnených z oblasti implementácie projektov a 322 dotazníkov z informačno-vzdelávacích akcií.

Tabuľka č. 98: Plnenie fyzických ukazovateľov informovania a publicity k 31.12.2013

Ukazovatele dopadu		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
% poznania úlohy EÚ a OP ŽP (% obyvateľstva)	Dosiahnutý výsledok	5	44,33	63,4	72,5	-	-	97,6	NA	NA	97,6
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	25*	NA
	Východisko	0,5	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet žiadateľov o NFP	Dosiahnutý výsledok	0	452	1 262	1 830	2 421	2 674	2 787	NA	NA	2 787
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	850	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet úspešne realizovaných projektov	Dosiahnutý výsledok	0	49	211	424	461	581	679	NA	NA	679
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	380	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet účastníkov/návštevníkov seminárov, konferencií	Dosiahnutý výsledok	2 570	3 025	3 565	9 909	15 794	18 702	23 553	NA	NA	23 624
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	5 000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet distribuovaných publikácií	Dosiahnutý výsledok	0	9 608	53 608	71 608	96 818	97 142	137 184	NA	NA	137 295
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	3 000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet prístupov na stránku za rok	Dosiahnutý výsledok	1 606	90 707	194 183	361 918	479 566	545 947	601 376	NA	NA	601 376
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	700 000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Ukazovatele dopadu		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
počet uskutočnených seminárov, konferencií a iných podujatí	Dosiahnutý výsledok	10	17	49	269	615	846	984	NA	NA	987
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	21	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet vydaných odborných a informačných publikácií	Dosiahnutý výsledok	0	6	41	47	129	213	349	NA	NA	353
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	3 000	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
počet zverejnených správ, rozhovorov, príspevkov, inzerátov vo všetkých druhoch médií	Dosiahnutý výsledok	56	957	7 054	8 269	8 354	8 508	8 663	NA	NA	8 663
	Cieľ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	200	NA
	Východisko	0	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Zdroj: RO

NA - vzhľadom na stav implementácie OP ŽP hodnota nie je aplikovateľná (not available);

* uvedené hodnoty zahŕňajú východiskové hodnoty

Tabuľka č. 99: Úroveň celkovej informovanosti verejnosti o úlohe EÚ a opatreniach OP ŽP

Hodnotiace kritérium	ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Spolu
Úroveň programu a opatrení (dopadové indikátory)									
úroveň celkovej informovanosti verejnosti o úlohe EÚ a opatreniach OP ŽP	% poznania úlohy EÚ, OP ŽP, funkcie RO	5,00	44,33	63,4	72,5	-	-	97,6	97,6
záujem o podporu z OP ŽP	počet žiadateľov o NFP	0	452	810	568	591	253	113	2 787
úspešnosť programu	počet úspešne realizovaných projektov	0	49	162	213	37	120	98	679
Úroveň aktivít Komunikačného plánu									
Indikátory výsledku:									
počet účastníkov/návštevníkov seminárov, konferencií	fyzický počet	2 570	455	540	6 344	5 885	2 908	4 922	23 624
počet distribuovaných publikácií	fyzický počet	0	9 608	44 000	18 000	25 210	324	40 153	137 295
návštevnosť internetovej stránky	počet prístupov na stránku za rok	1 606	89 101	103 476	167 735	117 648	66 381	55 429	601 376
Indikátory výstupu:									
počet uskutočnených seminárov, konferencií a iných podujatí	fyzický počet	10	7	32	220	346	231	141	987
počet vydaných odborných a informačných publikácií	fyzický počet	0	6	35	6	82	84	140	353
počet zverejnených správ, rozhovorov, príspevkov, inzerátov vo všetkých druhoch médií	fyzický počet	56	901	6 097	1 215	85	154	155	8 663

Zdroj: RO, REPIS

Rozdiely medzi plánovanými cieľovými hodnotami a dosiahnutým výsledkom za jednotlivé roky ovplyvňuje taktiež skutočnosť, že ukazovatele informovania a publicity boli navrhnuté na začiatku programového obdobia, kedy sa nedalo ešte reálne odhadnúť, aké budú potreby na informovanie a publicitu. Až v priebehu implementácie OP ŽP sa na základe požiadaviek potenciálnych žiadateľov ukázala potreba zvýšiť niektoré informačné aktivity. Výsledkom vysokého počtu uskutočnených informačných aktivít a rozsiahlej mediálnej kampane sú vysoký počet žiadateľov o NFP, počet úspešne realizovaných resp. zazmluvnených projektov a počet účastníkov seminárov a konferencií.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

Dosiahnuté hodnoty týchto ukazovateľov sú znakom veľkého záujmu všetkých cieľových skupín o OP ŽP a pomoc pri čerpaní fondov EÚ.

Aktivity informovania a publicity zamerané tak pre potenciálnych žiadateľov, žiadateľov o nenávratný finančný príspevok prostredníctvom OP ŽP, ako aj pre prijímateľov a verejnosť boli financované prostredníctvom prioritnej osi 6 Technická pomoc, ktorá je zameraná na podporu činností a funkcií orgánov podieľajúcich sa na riadení a implementácii OP ŽP (riadiaceho orgánu, platobnej jednotky, orgánov kontroly a auditu) a ich administratívnych kapacít, poskytovanie podpory na prípravu projektov, ako aj na informovanie verejnosti, propagáciu a výmenu skúseností.

Stav fyzického pokroku a finančnej implementácie prioritnej osi 6 je uvedený v časti 3.6. a 6. správy.

Plán informačno-komunikačných aktivít o OP ŽP na rok 2014

V roku 2014 bude RO pokračovať v komunikačnej stratégii nastavenej v KoP OP ŽP pre programové obdobie 2007 - 2013 a realizovanej v rokoch 2007 - 2013. Hlavným zámerom bude zabezpečiť informovanosť všeobecnej, odbornej verejnosti i cieľových skupín o možnostiach, ktoré prinášajú štrukturálne fondy v oblasti ochrany a tvorbu životného prostredia, najmä prostredníctvom OP ŽP a následne prezentovať vplyv dotácií na ochranu a tvorbu životného prostredia prostredníctvom úspešne zazmluvnených a realizovaných projektov, čím sa prispeje aj k zvýšeniu povedomia cieľových skupín o transparentnosti celého procesu pomoci v rámci OP ŽP.

Krátkodobým cieľom na rok 2014 v oblasti informovania a publicity, vzhľadom k tomu, že podstatná časť alokácie finančných prostriedkov operačného programu už je zazmluvnená a vyhlasovanie výziev na predkladanie žiadostí o NFP je v útlme, bude zvýšená podpora prezentácie úspešných projektov spolufinancovaných z OP ŽP v záujme zabezpečenia jednak úspešného dočerpania finančných prostriedkov vyčlenených na projekty v rámci OP ŽP a jednak podpory zvyšovania povedomia verejnosti o vplyve dotácií z OP ŽP a tým pomoci EÚ na Slovensku (napr. upozorňovanie a aktualizácia webového sídla, pripomínacia hodnotiacia kampaň, a.i.). Zároveň bude pozornosť cieľových skupín smerovaná na informovanie o pripravovanom novom programovom období 2014 - 2020 a nových možnostiach podpory v oblasti ochrany a obnovy životného prostredia na Slovensku prostredníctvom pripravovaného Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Hlavnou komunikačno-informačnou aktivitou pre rok 2014 bude konferencia „Operačný program Životné prostredie a výsledky jeho realizácie v roku 2014“. Konferencia bude zameraná jednak na prezentáciu postupu implementácie OP ŽP, ako aj na predstavenie výsledkov v podobe príkladov zrealizovaných projektov v oblasti podpory zlepšovania stavu životného prostredia na Slovensku prostredníctvom zástupcov z radov prijímateľov NFP v rámci OP ŽP. Program konferencie bude určený pre 100 účastníkov odbornej verejnosti najmä z oblasti tvorby a ochrany životného prostredia ako aj širokej laickej verejnosti.

V súlade s vykonávacím nariadením EK a zákonom č. 528/2008 o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva bude na webovom sídle OP ŽP – www.opzp.sk zabezpečené zverejnenie nasledovných zoznamov:

- Zoznam prijímateľov v rámci OP ŽP,
- Zoznam údajov o prijímateľoch v rámci OP ŽP,
- Zoznam údajov o neschválených žiadostiach o NFP v rámci OP ŽP,
- Prehľad zloženia výberových komisií a zoznamu odborných hodnotiteľov OP ŽP podľa jednotlivých výziev.

RO v roku 2014 bude webové sídlo OP ŽP - www.opzp.sk považovať za hlavný komunikačný nástroj nasmerovaný na všetky cieľové skupiny. Informačný portál bude zároveň prepojený aj na stránky www.minzp.sk a www.nsrr.sk. Ako podpora k internetovému portálu OP ŽP bude dopĺňaná o aktuálne informácie z procesu implementácie OP ŽP aj Fan page stránka OP ŽP na sociálnej sieti Facebook.

Priama komunikácia s cieľovými skupinami bude v roku 2014 realizovaná prostredníctvom zamestnancov RO, rôznych školení, seminárov a konferencií, účasti na výstavách a veľtrhoch ako aj iných aktivít a zároveň prostredníctvom osobnej, telefonической či emailovej komunikácie.

RO v záujme zvýšenia povedomia verejnosti o možnosti podpory ochrany a obnovy životného prostredia prostredníctvom nového operačného programu Kvalita životného prostredia plánuje

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

podporiť mladé stredoškolské a vysokoškolské talenty a dať im možnosť zviditeľniť sa a rozšíriť prostredníctvom súťaže aj ich umelecké portfólio. V tejto súvislosti plánuje RO zrealizovať súťaž pre študentov grafických smerov stredných, vysokých a umeleckých škôl na návrh loga a prvkov vizuálnej identity nového OP KŽP. Cieľom súťaže bude vytvoriť dlhodobu využiteľné logo operačného programu Kvalita životného prostredia ako symbol, identifikačný znak podpory ochrany a obnovy životného prostredia z fondov EÚ a zvýšiť tak povedomie verejnosti o tejto podpore na území Slovenska v budúcom programovom období 2014 - 2020.

Vzhľadom na koniec programového obdobia 2007 - 2013 plánuje byť v rokoch 2014-2015 zrealizovaná aj mediálna kampaň, ktorej cieľom bude udržiavať povedomie o OP ŽP medzi jednotlivými cieľovými skupinami a tiež prostredníctvom komunikovania dosiahnutých výsledkov v podobe zrealizovaných projektov a ostatných relevantných informácií posilňovať pozitívne vnímanie pomoci z OP ŽP a pomoci z EÚ, ako aj motivovať potenciálnych žiadateľov v lepšie pochopenie a využitie príležitosti z OP ŽP. V rámci kampane sa plánuje využívať najmä rola masmédií (TV, inzercia, internet). Na kampaň nadviaže marketingový prieskum úrovne povedomia verejnosti, zameraný na zistenie úrovne povedomia verejnosti o úlohe EÚ a opatreniach OP ŽP na Slovensku, ktorý RO plánuje realizovať na konci roka 2014 príp. 2015. Výsledky marketingového prieskumu budú nielen podkladom vo výročnej správe o vykonávaní OP ŽP, ale zároveň pomôžu odhaliť nedostatky príp. napomôžu pri identifikácii vhodných aktivít informovania a publicity zameraných na zvyšovanie povedomia verejnosti o príspevku EÚ prostredníctvom návrhu aktivít do ďalšieho programového obdobia. Vďaka tomu sa načrtne smerovanie komunikačnej politiky MŽP SR o fondoch EÚ v nasledujúcich rokoch.

V rámci zabezpečovania komplexnej informovanosti širokej verejnosti o pomoci EÚ poskytovanej Slovensku prostredníctvom implementácie projektov podporených z finančných prostriedkov OP ŽP a čoraz väčšej možnosti poukázať na príklady úspešne zrealizovaných, príp. realizujúcich sa projektov, sa RO bude snažiť tieto možnosti využiť najmä prostredníctvom zverejňovania takýchto informácií a výsledkov podpory na informačnom portáli www.opzp.sk a prostredníctvom ďalších komunikačných nástrojov, ku ktorým patria aj PR články, tlačové správy, propagačné predmety a informačné články vo štvrtročníku Eurokompas – v spravodaji o štrukturálnych fondoch, ktorý v spolupráci s riadiacimi orgánmi vydáva Centrálny koordinačný orgán a v iných periodikách.

Príklady úspešne realizovaných projektov:

<http://www.opzp.sk/projekty/mapa-vzorovych-uspesne-realizovanych-projektov/>

Zoznam prijímateľov:

<http://www.opzp.sk/projekty/zoznamy-opzp/zoznam-prijimatelov/>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

8. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

BAT	Najlepšie dostupná technika
CKO	Centrálny koordinačný orgán
CO	Certifikačný orgán
ČOV	Čistiareň odpadových vôd
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EAFRD	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EBRD	Európska banka pre obnovu a rozvoj
EIB	Európska investičná banka
EIF	Európsky investičný fond
EK	Európska komisia
EO	Ekvivalentný obyvateľ
EP	Európsky parlament
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ES	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
FM EHP	Finančný mechanizmus Európsky hospodársky priestor
FO	Formálne oznámenie
FRSP	Finančný nástroj „funded risk sharing product“
HDP	Hrubý domáci produkt
HP MRK	Horizontálna priorita marginalizované rómske komunity
HP IS	Horizontálna priorita informačná spoločnosť
HP RP	Horizontálna priorita rovnosť príležitostí
HP TUR	Horizontálna priorita trvalo udržateľný rozvoj
HT	Prioritná téma
ITMS	Informačno-technologický monitorovací systém
IUSF	Informačný systém pre účtovanie fondov
IKT	Informačno-komunikačné technológie
JRM	Joint Road Map (Spoločná cestovná mapa)
KF	Kohézny fond
KoP	Komunikačný plán
LSKxP	Lokálna stratégia komplexného prístupu
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MHaVK	Medzirezortná hodnotiaca a výberová komisia
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MP	Metodický pokyn
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MPŽPRR SR	Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR
MRK	Marginalizované rómske komunity
MS KxP	Monitorovacia skupina komplexného prístupu
MSP	Malé a stredné podniky
MV	Monitorovací výbor
MVRR SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Natura 2000	Sústava chránených území členských krajín EÚ
NFI	Nástroje finančného inžinierstva

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
riadiaci orgán
pre Operačný program Životné prostredie

NFM	Nórsky finančný mechanizmus
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NMV	Národný monitorovací výbor
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
NUTS	Nomenklatúra územných štatistických jednotiek
OP	Operačný program
OPBK	Operačný program Bratislavský kraj
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
OP ZaSI	Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie
OOV	Odhad očakávaných výdavkov
OP TP	Operačný program Technická pomoc
OTP	Odbor technickej pomoci
PJ	Platobná jednotka
PO	Prioritná os
POVAPSYS	Povodňový varovný a predpovedný systém
PRV	Program rozvoja vidieka
PSH	Plán strategických hodnotení
REPIS	Regionálne environmentálne poradenské a informačné strediská
RKS	Riadiaci a kontrolný systém
RO	Riadiaci orgán
ROP	Regionálny operačný program
RSV	Rámcová smernica o vodách
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SEA	Strategické hodnotenie životného prostredia
SEPP	Sekcia environmentálnych programov a projektov
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SKI HP	Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority
SORO	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SŽP	Súhrnná žiadosť o platbu
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠFM	Švajčiarsky finančný mechanizmus
ŠP	Štátna pomoc
ŠR	Štátny rozpočet
TP	Technická pomoc
ÚSVRK	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
ÚRSO	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VOC	Prchavá organická zlúčenina
VÚC	Vyšší územný celok
VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
VVZ	Vlastné verejné zdroje
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽoP	Žiadosť o platbu

9. PRÍLOHY

- Príloha č. 1: Prehľad vyhlásených výziev k 31.12.2013 spolu s prehľadom o projektoch
- Príloha č. 2: Plnenie ukazovateľov na úrovni OP ŽP k 31.12.2013
- Príloha č. 3: Žiadosti o platbu predložené EK k 31.12.2013
- Príloha č. 4: Platby prijaté z EK k 31.12.2013
- Príloha č. 5: Zoznam kontrol na mieste vykonaných RO v roku 2013
- Príloha č. 6: Finančná implementácia podľa NUTS III a mimo NUTS III k 31.12.2013
- Príloha č. 7a: Orientačné členenie prideleného príspevku Spoločenstva podľa kategórie
- Príloha č. 7b: Súhrnné členenie prideleného príspevku Spoločenstva podľa kategórie
- Príloha č. 8: Stav implementácie veľkých projektov k 31.12.2013
- Príloha č. 9: Zoznam schválených projektov s uvedením stavu k 31.12.2013
- Príloha č. 10: Príklady dobrej praxe (Informačné listy úspešne zrealizovaných projektov)
- Príloha č. 11: Vykazovanie hodnôt kľúčových (CORE) merateľných ukazovateľov 2013
- Príloha č. 12: Zoznam mimoriadne ukončených projektov k 31.12.2013